

Czersk, 2018-09-07

BR.0002.8.2018

Pani/Pan

.....

Zwołuję XLVI sesję Rady Miejskiej w Czersku, która odbędzie się w dniu **17 września 2018 r. (poniedziałek) o godzinie 10:00** w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Czersku z następującym porządkiem obrad:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie quorum.
2. Przyjęcie ewentualnych zmian w porządku obrad sesji.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji Rady.
4. Sprawozdanie z pracy Burmistrza w okresie między sesjami – *str. 2*,
5. Informacja o wykonaniu budżetu za I półrocze 2018 r. – *str.9* ,
6. Informacja o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej w 2018 r. – *str.9* ,
7. Informacja o funkcjonowaniu oświaty w gminie Czersk – *str.11* .
8. Interpelacje i zapytania radnych.
9. Podjęcie uchwał w sprawie:
 - a) utworzenia odrębnego obwodu głosowania - *XLVI/424/18 - str.38* ,
 - b) programu i trybu współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019 - *XLVI/425/18 - str.40* ,
 - c) udzielenia dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych w Gminie Czersk - *XLVI/426/18 - str.55* ,
 - d) wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego w sprawie powierzenia Gminie Czersk realizacji zadania publicznego Gminy Czarna Woda w zakresie pomocy społecznej polegającego na prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w ośrodku wsparcia dziennego dla mieszkańców Gminy Czarna Woda - *XLVI/427/18 - str.58* ,
 - e) przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki o nr ewid. 118/1 oraz części działki o nr ewid. 117 położonych w obrębie Łąg-Lipki - *XLVI/428/18 - str.61* ,
 - f) uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk we wsi Lutom - *XLVI/429/18 - str.64* ,
 - g) zaliczenia ulic do kategorii dróg gminnych - *XLVI/430/18 - str.77* ,
 - h) zmiany uchwały Nr XI/113/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 27 października 2015 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych oraz warunków i zasad korzystania z przystanków - *XLVI/431/18 - str.94* ,
 - i) przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Czersk na lata 2018-2021 - *XLVI/432/18 - str. 96*,
 - j) wydatków budżetu Gminy Czersk, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2018 - *XLVI/433/18 - str. 157*,
 - k) zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czersk na lata 2018 – 2033 - *XLVI/434/18 - str.161* ,
 - l) zmiany uchwały budżetowej na 2018 rok - *XLVI/435/18 - str.181* .
10. Odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych.
11. Wolne wnioski i informacje.
12. Zakończenie sesji.

Przewodniczący Rady

/-/ Grzegorz Kobierowski

BR.0057.5.2018

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BURMISTRZA

I. W okresie od 11 czerwca 2018 r. do 29 sierpnia 2018 r. Burmistrz Czerska wydała 38 zarządzeń w sprawach:

- 1) zlecenia realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert – Zarz. nr 939/18,
- 2) przyjęcia materiałów na XLV sesję Rady Miejskiej w Czersku – Zarz. nr 940/18,
- 3) zmiany Zarządzenia nr 907/18 Burmistrza Czerska z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie ogłoszenia harmonogramu naboru kandydatów do Czerskiej Gminnej Rady Seniorów – Zarz. nr 941/18,
- 4) przyznania stypendium Burmistrza Czerska – Zarz. nr 942/18,
- 5) powołania pełnomocnika do spraw ochrony informacji niejawnych w Urzędzie Miejskim w Czersku – Zarz. nr 943/18,
- 6) przyjęcia projektu uchwały na XLV sesję Rady Miejskiej w Czersku – Zarz. nr 944/18,
- 7) przyjęcia autopoprawek do materiałów na XLV sesję Rady Miejskiej w Czersku – Zarz. nr 945/18,
- 8) zmiany planu finansowego Urzędu Miejskiego w Czersku – Zarz. nr 946/18,
- 9) sprzedaży w trybie przetargowym nieruchomości oznaczonej numerem ewidencyjnym 483/35 położonej w Łęgu przy ul. Polnej – Zarz. nr 947/18,
- 10) zmiany uchwały budżetowej na 2018 rok, zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami – Zarz. nr 948/18,
- 11) zmiany planu finansowego Urzędu Miejskiego w Czersku na 2018 rok – Zarz. nr 949/18,
- 12) przygotowania gminy Czersk do powiatowego kompleksowego ćwiczenia obronnego pod kryptonimem „SOSNA-2018” – Zarz. nr 950/18,
- 13) powołania Komisji Rekrutacyjnej dla przeprowadzenia procedury naboru na wolne stanowisko urzędnicze podinspektora ds. infrastruktury drogowej w Urzędzie Miejskim w Czersku – Zarz. nr 951/18,
- 14) zmiany Zarządzenia nr 379/16 Burmistrza Czerska z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie powołania Zespołu Koordynacyjnego ds. Wieloletnich Strategicznych Programów Operacyjnych – Zarz. nr 952/18,
- 15) ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu usług reintegracji zawodowej w ramach realizowanego projektu „Zatrudnijczerszczan.pl” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP 2014-2020) – Zarz. nr 953/18,
- 16) zmiany uchwały budżetowej na 2018 rok, zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie Czersk ustawami – Zarz. nr 954/18,
- 17) zmiany planu finansowego Urzędu Miejskiego w Czersku na 2018 rok – Zarz. nr 955/18,
- 18) zamiany działki nr 4398 położonej w Czersku na działkę nr 450/2 położoną w Krzyżu – Zarz. nr 956/18,
- 19) upoważnienia pracownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czersku – Zarz. nr 957/18,
- 20) ustalenia wysokości środków przypadających na jednostki pomocnicze w 2019 roku – Zarz. nr 958/18,
- 21) upoważnienia pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czersku – Zarz. nr 959/18,
- 22) upoważnienia pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czersku – Zarz. nr 960/18,

- 23) informacji o przebiegu wykonania budżetu Gminy Czersk, informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz informacji z wykonania planów finansowych instytucji Kultury i SP ZOZ w Czersku za I półrocze 2018 roku – Zarz. nr 961/18,
- 24) zmiany uchwały budżetowej na 2018 rok, zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie Czersk ustawami – Zarz. nr 962/18,
- 25) zmiany planu finansowego Urzędu Miejskiego w Czersku na 2018 rok – Zarz. nr 963/18,
- 26) powołania Zespołu Koordynacyjnego ds. realizacji projektu pn.: „Słońce źródłem pozyskiwania energii w gminach: Chojnice, Brusy, Czersk, Karsin i Konarzyny” w ramach Poddziałania 10.3.1. Odnawialne źródła energii – wsparcie dotacyjne – Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 – Zarz. nr 964/18,
- 27) rozstrzygnięcia Otwartego Konkursu Ofert na realizację zadania publicznego z zakresu usług reintegracji zawodowej w ramach realizowanego projektu „Zatrudnijczerszczan.pl” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP 2014-2020) – Zarz. nr 965/18,
- 28) powołania komisji egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego – Zarz. nr 966/18,
- 29) skierowania Pani Sandry Kolińskiej do odbycia służby przygotowawczej – Zarz. nr 967/18,
- 30) udzielenia upoważnienia Pani Sylwii Tomaszewskiej – Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czersku – Zarz. nr 968/18,
- 31) przyjęcia wzoru formularza wniosku – zgłoszenia projektu do Wieloletniego Strategicznego Programu Operacyjnego – Zarz. nr 969/18,
- 32) powierzenia stanowiska dyrektora w placówce oświatowej prowadzonej przez Gminę Czersk – Zarz. nr 970/18,
- 33) zlecenia realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert – Zarz. nr 971/18,
- 34) określenia podstawowych parametrów do prac nad projektem budżetu gminy Czersk na 2019 rok – Zarz. nr 972/18,
- 35) zmiany uchwały budżetowej na 2018 rok, zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie Czersk ustawami – Zarz. nr 973/18,
- 36) zmiany planu finansowego Urzędu Miejskiego w Czersku na 2018 rok – Zarz. nr 974/18,
- 37) zmiany zarządzenia w sprawie określenia wzorów formularzy do opracowania wniosków do projektu budżetu gminy Czersk – Zarz. nr 975/18,
- 38) powołania Komisji Wyborczej do weryfikacji kart poparcia kandydatów do Czerskiej Gminnej Rady Seniorów – Zarz. nr 976/18.

SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ

I. Na sesji w dniu 21 czerwca 2018 r. Rada Miejska podjęła uchwały w sprawie:

- 1) przyjęcia sprawozdania finansowego gminy Czersk za 2017 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za rok 2017 – XLV/408/18 – uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została przekazana Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Gdańsku,
- 2) absolutorium dla Burmistrza z tytułu wykonania budżetu Gminy Czersk za 2017 rok – XLV/409/18 – uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została przekazana Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Gdańsku,
- 3) ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Czerska – XLV/410/18 – uchwała weszła w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 lipca 2018 r. i została przekazana Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Gdańsku,
- 4) określenia warunków udzielania bonifikat przy sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Czersk – XLV/411/18 – uchwała weszła w życie 14 dni po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i została przekazana Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Gdańsku,

- 5) wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów niepublicznych prowadzących żłobki lub kluby dziecięce, lub zatrudniających opiekunów dziennych na terenie gminy Czersk – XLV/412/18 – uchwała weszła w życie 14 dni po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i została przekazana Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Gdańsku,
- 6) oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Czersku – XLV/413/18 – uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została przekazana Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Gdańsku oraz dyrektorowi SP ZOZ w Czersku,
- 7) udzielenia pomocy finansowej Województwu Pomorskiemu na realizację zadania dotyczącego finansowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie transportu kolejowego – XLV/414/18 – uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została przekazana Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Gdańsku oraz Urzędowi Marszałkowskiemu Woj. Pomorskiego,
- 8) ustalenia dopłat do grup taryfowych – XLV/415/18 – uchwała weszła w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 11 czerwca 2018 r. i została przekazana Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Gdańsku oraz dyrektorowi ZUK w Czersku,
- 9) zmiany wieloletniej prognozy finansowej gminy Czersk na lata 2018 – 2033 – XLV/416/18 – uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została przekazana Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Gdańsku,
- 10) zmiany uchwały budżetowej gminy Czersk na 2018 rok – XLV/417/18 – uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została przekazana Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Gdańsku,
- 11) wyznaczenia targowiska w Gutowcu i zatwierdzenia regulaminu targowiska – XLV/418/18 – uchwała weszła w życie 14 dni po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i została przekazana Sołtysowi Gutowca,
- 12) poboru opłaty targowej i wskazania jej inkasentów – XLV/419/18 – uchwała weszła w życie 14 dni po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i została przekazana inkasentom,
- 13) zmiany Uchwały nr XXV/291/05 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie określenia zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć w placówkach oświatowych prowadzonych przez gminę Czersk – XLV/420/18 – uchwała weszła w życie 14 dni po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego,
- 14) określenia liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – XLV/421/18 – uchwała weszła w życie 14 dni po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego,
- 15) ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych – XLV/422/18 – uchwała weszła w życie 14 dni po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego,
- 16) przekazania do zaopiniowania do organu regulacyjnego projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie Gminy Czersk – XLV/423/18 – uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została przekazana Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu „Wody Polskie”, Prokuratorowi Rejonowemu w Chojnicach oraz dyrektorowi ZUK w Czersku.

ODBYTE NARADY I SPOTKANIA

Burmistrz Jolanty Fierek:

- 04.06.2018 r. Udział w spotkaniu z przewodniczącymi Zarządów Osiedli.
- 13.06.2018 r. Udział w uroczystym spotkaniu Samorządów, które udzieliły wsparcia finansowego na usuwanie skutków nawałnicy zorganizowanym w hali sportowej Szkoły Podstawowej w Czersku.
- 14.06.2018 r. Wizyta w Przedszkolu Samorządowym Nr 1 w Czersku.
- 15.06.2018 r. Udział w Zgromadzeniu Wspólników Zakładu Usług Komunalnych w Czersku.
Udział w posiedzeniu Komisji Rolnictwa, Infrastruktury, Działalności Gospodarczej i Ochrony Środowiska.
Udział w posiedzeniu Komisji Zdrowia i Problemów Społecznych.
- 20.06.2018 r. Udział w przeglądzie twórczości Osób Niepełnosprawnych „Trzy Kolory” w Brusach.
Spotkanie z władzami spółki Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi w sprawie realizowanej inwestycji.
Udział w posiedzeniu Komisji Rewizyjnej.
- 22.06.2018 r. Udział w uroczystym wręczeniu stypendiów i nagród Burmistrza z okazji zakończenia roku szkolnego 2017/2018 w czerskim Ośrodku Kultury.
- 23.06.2018 r. Udział w Pikniku Rodzinnym w Klaskawie zorganizowanym przez Koło Gospodyń Wiejskich.
- 25.06.2018 r. Pożegnanie dzieci wyjeżdżających na kolonie w Bysławiu.
- 28.06.2018 r. Udział w uroczystym otwarciu biura Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Czersku.
Udział w Walnym Zgromadzeniu Spółdzielni Socjalnej w Czersku.
III Czerski Festiwal Swojskich Smaków.
- 01.07.2018 r. Spotkanie z Nadleśniczym Nadleśnictwa Woziwoda w sprawie współpracy.
- 02.07.2018 r. Spotkanie z pracownikami Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czersku
- 03.07.2018 r. w sprawie wynagrodzeń.
- 5-8.07.2018 r. Udział w zjeździe Burmistrzów Progresywnych w Starachowicach.
- 09.07.2018 r. Spotkanie z przedstawicielami Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w sprawie odwołania konkursu „Czyste Powietrze Pomorza”.
Powołanie komisji ds. naprawy dróg po nawałnicy.
- 10.07.2018 r. Udział w spotkaniu ze Stowarzyszeniem Miłośników Ziemi Czerskiej.
- 12.07.2018 r. Spotkanie Marszałkiem Województwa Pomorskiego Panem Mieczysławem Strukiem
- 13.07.2018 r. w Starostwie Powiatowym w Chojnicach w sprawie planów związanych z infrastrukturą drogową.
Udział w obradach czerskiej Rady Kultury.
- 17.07.2018 r. Spotkanie w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w sprawie programu „Czyste Powietrze”.
- 21.07.2018 r. Udział w V edycji zawodów drwali SUPER DRWAL na stadionie miejskim w Czersku.
- 08.08.2018 r. Udział w uroczystym losowaniu numerów przedsięwzięć do głosowania w Czerskim Budżecie Obywatelskim - 2019 oraz podsumowanie poprzedniej edycji.
Spotkanie z przedstawicielami fundacji Pia Causa w sprawie sytuacji psów w Mokrem.
- 10.08.2018 r. Udział w wspólnym odczytaniu z Prezydentem Gdańska Panem Pawłem Adamowiczem
- 14.08.2018 r. Karty Powinności Człowieka.
Uroczyste przekazanie narzędzi hydraulicznych Ochotniczej Straży Pożarnej w Czersku zakupionych ze środków pochodzących z Ministerstwa Sprawiedliwości.
- 17.08.2018 r. Udział w IX edycji Łęskich Kapuśniaków.
- 18.08.2018 r. Udział w uroczystym wręczeniu aktów nadania stopnia awansu zawodowego
- 28.08.2018 r. nauczycielom z terenu Gminy Czersk.
Udział w Walnym Zgromadzeniu Spółdzielni Socjalnej w Czersku.
- 29.08.2018 r. Udział w naradzie z Sołtysami i Przewodniczącymi Zarządów Osiedli.
- 30.08.2018 r. Uroczyste złożenie kwiatów na Cmentarzu Honorowym w Czersku z okazji rocznicy Wybuchu II Wojny Światowej.
- 01.09.2018 r. Udział w uroczystościach związanych z rozpoczęciem roku szkolnego przez uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 w Czersku.
- 03.09.2018 r.

I Zastępcy Burmistrza Mateusza Rydzkowskiego:

- 13.06.2018 r. Udział w uroczystym spotkaniu Samorządów, które udzieliły wsparcia finansowego na usuwanie skutków nawałnicy zorganizowanym w hali sportowej Szkoły Podstawowej w Czersku.
- 12.06.2018 r. Udział w Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Zakładu Zagospodarowania Nowy Dwór.
- 14.06.2018 r. Podpisanie umowy z Funduszu Sprawiedliwości w Gdańsku.
- 15.06.2018 r. Udział w konferencji pn. Strefa w każdej gminie.
- 18.06.2018 r. Spotkanie z projektantem w sprawie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej w Urzędzie Miejskim.
- 20.06.2018 r. Udział w posiedzeniu Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki.
Spotkanie z władzami spółki Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi w sprawie realizowanej inwestycji.
Udział w posiedzeniu Komisji Rewizyjnej.
Udział w spotkaniu zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski w sprawie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i jej wizji rozwoju.
- 22-25.06.2018 r. Wizyta w mieście partnerskim Boizenburg.
- 29.06.2018 r. Udział w jubileuszu 150-lecia powstania Nadleśnictwa Rytel.
- 02.07.2018 r. Spotkanie z Nadleśniczym Nadleśnictwa Woziwoda.
- 05.07.2018 r. Udział w posiedzeniu Komisji Mieszkaniowej.
- 07.07.2018 r. XVII Święto Pstrąga w Wojtalu.
- 13.07.2018 r. Spotkanie z projektantem w sprawie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej w Urzędzie Miejskim.
- 14.07.2018 r. Spotkanie w Ostrowitem.
- 25.07.2018 r. Udział w uroczystych obchodach Święta Policji w Chojnicach.
- 27.07.2018 r. Spotkanie z pracownikami laboratorium, dotyczące jakości wody w Ostrowitem.
- 23.08.2018 r. Spotkanie z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego.
- 28.08.2018 r. Udział w posiedzeniu Komisji Mieszkaniowej.
- 29.08.2018 r. Odbiór prac związanych z rozbudową budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Czersku.
- 30.08.2018 r. Udział w naradzie z Sołtysami i Przewodniczącymi Zarządów Osiedli.
- 31.08.2018 r. Udział w konferencji nt. Odnawialnych Źródeł Energii.
- 01.09.2018 r. Uroczyste złożenie kwiatów na Cmentarzu Honorowym w Czersku z okazji rocznicy Wybuchu II Wojny Światowej.

II Zastępcy Burmistrza Grzegorza Klauzy:

- 10.06.2018 r. Udział w XX Festiwalu Pieśni Chóralnej w Czersku.
- 11.06.2018 r. Udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
Udział w spotkaniu sołeckim w Rytlu.
- 12.06.2018 r. Spotkanie z projektantem w sprawie budowy budynku socjalnego na stadionie miejskim w Czersku.
- 13.06.2018 r. Uroczyste przekazanie alkomatu czerskim Funkcjonariuszom Policji.
Udział w uroczystym spotkaniu Samorządów, które udzieliły wsparcia finansowego na usuwanie skutków nawałnicy zorganizowanym w hali sportowej Szkoły Podstawowej w Czersku.
- 18.06.2018 r. Udział w Walnym Zebraniu Lokalnej Grupy Działania Sandry Brdy.
- 15.06.2018 r. Udział w Wojewódzkiej Konferencji pt. „Pomorski Program Edukacji Morskiej” w Gdańsku.
- 18.06.2018 r. Spotkanie z projektantem w sprawie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej.
Udział w posiedzeniu Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki.
- 19.06.2018 r. Udział w posiedzeniu Komisji Budżetu i Finansów.
- 20.06.2018 r. Udział posiedzeniu Komisji Rewizyjnej.
Udział w spotkaniu dotyczącym projektu „JA W INTERNECIE”.
- 22-25.06.2018 r. Wizyta w mieście partnerskim Boizenburg.
- 28.06.2018 r. Udział w uroczystym otwarciu biura Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Czersku.
Powitanie uczestników Biegu Pokoju przy czerskiej fontannie.
- 29.06.2018 r. Udział w Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia Pomorskie w Unii Europejskiej.
- 30.06.2018 r. Zlot OS przy fontannie.
- 01.07.2018 r. Udział w III Czerskim Festiwalu Swojskich Smaków w Czersku.
- 02.07.2018 r. Udział w spotkaniu dotyczącym projektu „JA W INTERNECIE”.
- 06.07.2018 r. Udział w prelekcji dotyczącej wyborów samorządowych w Centrum Informacji Turystycznej w Czersku.
- 07.07.2018 r. XVII Święto Pstrąga w Wojtalu.
- 13.07.2018 r. Udział w obradach czerskiej Rady Kultury.
- 16.07.2018 r. Udział w spotkaniu informacyjnym związanym z naborem do Czerskiej Gminnej Rady Seniorów w Centrum Informacji Turystycznej.
- 17.07.2018 r. Spotkanie w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w sprawie programu Czyste Powietrze Pomorza.
Udział w V edycji zawodów drwali SUPER DRWAL na stadionie miejskim w Czersku.
- 23.07.2018 r. Udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 25.07.2018 r. Udział w spotkaniu integracyjnym osiedli w czerskiej leśniczówce.
- 27.07.2018 r. Udział w spotkaniu z siostrą zakonną z Dominiki.
Centrum Informacji Turystycznej - udział w spotkaniu z mieszkańcami gminy Czersk z siostrą Rose dyrektorką katolickiej szkoły z karaibskiej wyspy Dominika.
- 01.08.2018 r. Udział w spotkaniu z liderem projektu dotyczącym fotowoltaiki dla mieszkańców.
Udział w posiedzeniu komitetu Lokalnej Grupy Rybackiej Mórénka.
- 03.08.2018 r. Spotkanie w sprawie konkursu Noblowskiego w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku.
- 11.08.2018 r. Radio Gdańsk - audycja w rocznicę nawałnicy.
- 16.08.2018 r. Udział w pracach w komisji egzaminującej nauczycieli na stopień awansu zawodowego.
- 19.08.2018 r. Udział w meczu inauguracyjnym Olimpij na czerskim stadionie.
Wręczenie nagród podczas zawodów konnych w Kwiekach.
- 20.08.2018 r. Udział w inauguracji projektu Koder Junior w Gdańsku.
- 24.08.2018 r. Objazd szkół gminnych przed rokiem szkolnym.
- 27.08.2018 r. Udział w spotkaniu z organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy Czersk w celu omówienia programu współpracy na rok 2019.
- 28.08.2018 r. Udział w uroczystym wręczeniu aktów nadania stopnia awansu zawodowego nauczycielom z terenu Gminy Czersk.
- 29.08.2018 r. Odbiór prac związanych z rozbudową budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Czersku.
- 30.08.2018 r. Uroczyste wręczenie nagród w konkursie za najestetyczniejszą posesję.

- 01.09.2018 r. Uroczyste złożenie kwiatów na Cmentarzu Honorowym w Czersku z okazji rocznicy Wybuchu II Wojny Światowej.
- 03.09.2018 r. Udział w uroczystościach związanych z rozpoczęciem roku szkolnego przez uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 w Czersku.

BURMISTRZ

Jolanta Fiełek

**URZĄD MIEJSKI
w Czersku**

wzł.
dnia **20.08.2018**

poczta
 złożono osobiście L.dz. **13022/18/2**

Podpis

UCHWAŁA Nr 124/g314/B/III/18
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku
z dnia 14 sierpnia 2018 r.

w sprawie opinii o przedłożonej informacji o przebiegu wykonania budżetu Gminy Czersk za pierwsze półrocze 2018 r.

Na podstawie art. 13 pkt 4 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tj.: Dz. U. z 2016 r. poz. 561) - Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w osobach:

1)	Alicja Śrubkowska	- przewodnicząca
2)	Marian Kujawski	- członek
3)	Olga Leszczyńska	- członek

opiniuje pozytywnie informację o przebiegu wykonania budżetu Gminy Czersk za pierwsze półrocze 2018 r.

Uzasadnienie

W dniu 2 sierpnia 2018 r. wpłynęło do tutejszej Izby zarządzenie Nr 961/18 Burmistrza Czerska z dnia 1 sierpnia 2018 r. w sprawie informacji o przebiegu wykonania budżetu Gminy Czersk, informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz informacji z wykonania planów finansowych instytucji kultury i SP ZOZ w Czersku za I półrocze 2018 r.

Opiniowane dokumenty zostały sporządzone zgodnie z wymogami określonymi w uchwale Nr XLIV/433/10 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie ustalenia zakresu i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu Gminy Czersk za pierwsze półrocze roku budżetowego.

Informacja o przebiegu wykonania budżetu została przedstawiona w formie tabelarycznej. W wyniku jej analizy Skład Orzekający ustalił, że przedstawiono w niej w szczególności:

- a) zestawienie ogólne z wykonania budżetu Gminy Czersk określające plan i wykonanie: dochodów, wydatków, w tym: bieżących i majątkowych, wyniku budżetu, przychodów oraz rozchodów,
- b) plan i wykonanie planu dochodów wg źródeł i wg działów klasyfikacji budżetowej (w pełnej szczegółowości klasyfikacji),
- c) plan i wykonanie planu wydatków wg działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej (w pełnej szczegółowości klasyfikacji), z wyodrębnieniem wydatków majątkowych oraz wydatków bieżących, w tym: wydatków jednostek budżetowych w tym: wynagrodzenia i składki od nich naliczane, wydatków związanych z realizacją ich zadań statutowych, dotacji na zadania bieżące, świadczeń na rzecz osób fizycznych, wydatków na programy finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu oraz środków pochodzących z innych źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, na obsługę długu, poręczeń i gwarancji,
- d) wykonanie planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami gminie Czersk,

e) wykonanie planu dochodów i wydatków związanych z realizacją przez gminę Czersk zadań w drodze porozumień z organami administracji rządowej oraz jednostkami samorządu terytorialnego,

f) wykonanie planu dotacji udzielonych z budżetu gminy Czersk dla jednostek sektora finansów publicznych i jednostek spoza sektora finansów publicznych,

g) wykonanie planu wydatków majątkowych.

W informacji zawarto również dane o realizacji zadań przez jednostki organizacyjne Gminy Czersk: Urząd Miejski w Czersku, Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czersku, Zespół Obsługi Finansowej w Czersku, Administrację Zasobów Komunalnych w Czersku oraz Dzienny Dom „Senior Wigor” w Czersku.

Tak sporządzona informacja daje obraz przebiegu wykonania budżetu gminy za I półrocze 2018 r.

Z kolei przedłożona informacja o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej obejmuje wykaz przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.) publicznych wraz z informacją o przebiegu ich realizacji.

Informacja o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej za I półrocze 2018 r. przedstawia stopień realizacji planowanych przedsięwzięć ujętych w wieloletniej prognozie finansowej.

Do ww. zarządzenia załączono również informacje z wykonania planów finansowych gminnych instytucji kultury, tj.: Ośrodka Kultury w Czersku, Ośrodka Kultury w Łęgu i Ośrodka Kultury w Rytle, a także SP ZOZ w Czersku, obejmujące dane o realizacji przychodów i kosztów, należności i zobowiązań tych jednostek na koniec I półrocza 2018 r. Z informacji tych wynika, że powyższe jednostki nie posiadały zobowiązań wymagalnych na dzień 30 czerwca 2018 roku.

Na podstawie opiniowanego dokumentu oraz materiałów będących w posiadaniu tutejszej Izby Skład Orzekający stwierdził, że:

- dochody ogółem planowane w kwocie 101.057.236 zł zostały zrealizowane w kwocie 51.824.142,31 zł, tj. w 51,3 %,
- dochody bieżące wykonano w 55,0 %,
- dochody majątkowe planowane w kwocie 8.046.650 zł wykonano w 7,7 % (w tym dochody ze sprzedaży majątku zrealizowano w wysokości 516.282,53 zł, co stanowi 77,1 % planu),
- wydatki ogółem planowane w wysokości 112.117.236 zł wykonano w wysokości 47.287.211,35 zł, tj. w 42,2%,
- wydatki bieżące wykonano w 51,4 %,
- wydatki majątkowe planowane w kwocie 23.478.456 zł wykonano w 7,5 %,
- za I półrocze 2018 roku budżet gminy zamknął się nadwyżką w wysokości 4.536.930,96 zł,
- wielkość zobowiązań gminy z tytułu zaciągniętych kredytów na dzień 30 czerwca 2018 r. wyniosła 22.030.000 zł co stanowi 21,8 % planowanych dochodów.

Za I półrocze 2018 r. wykonane dochody bieżące wyniosły 51.201.223,26 zł, natomiast wydatki bieżące zrealizowano w wysokości 45.534.894,17 zł, co daje nadwyżkę operacyjną w wysokości 5.666.329,09 zł.

Dla potrzeb opracowania niniejszej opinii Skład Orzekający dokonał porównania danych zawartych w opiniowanej informacji, budżecie i sprawozdaniach budżetowych, w wyniku którego rozbieżności nie stwierdzono.

Od niniejszej uchwały służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCA
Składu Orzekającego
Alicja Słubkowska

INFORMACJA O STANIE REALIZACJI ZADAŃ OŚWIATOWYCH W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

I. Przedszkole Samorządowe nr 1 im. Kubusia Puchatka w Czersku

1. Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola:

Oddział I 3-4 latki	Oddział II 4-5 latki	Oddział III 5-6 latki	Razem
25	25	25	75 dzieci

Liczba dzieci żywionych: 75.

2. Innowacje i programy realizowane przez przedszkole w roku szkolnym 2017/2018:

Innowacje:

- „Bezpieczny przedszkolak w różnych sytuacjach życia codziennego”
- „Żyj zdrowo z Kubusiem Puchatkiem”
- „Aktywne przedszkolaki – baw się zdrowo i sportowo”
- „Uczymy się dobrych manier”
- „Wyczarujmy piękny świat”

Programy:

- Ogólnopolski Program Profilaktyczny „Zdrowo jem, więcej wiem”
- „Edukacja zdrowotna dzieci w wieku przedszkolnym”
- „Zdolny przedszkolak – rozwijanie talentów dzieci”
- „Pierwsze kroki w przedszkolu - adaptacja dzieci 3- letnich ”
- „Program wychowania komunikacyjnego”
- „Spotkania wielkich ludzi z małymi ludźmi”
- „Nasz mała ojczyzna – Edukacja regionalna i zajęcia kulinarne dla dzieci”
- „Obserwacja i diagnoza dziecka drogą do sukcesu w szkole”
- „Profilaktyka logopedyczna - LOGOFIGLE”
- „Rytmika w przedszkolu – Rytmisie”
- „Fabryka muzyki - warsztaty muzyczne”
- „Jak to wierszydła dodają skrzydeł mowie, głowie i rozmowie...”
- „Program współpracy z rodzicami”, „Program wychowawczy”

3. Stan zatrudnienia:

Etaty nauczycieli: 6,18 (nauczyciele dyplomowani – 4, nauczyciele mianowani – 1, nauczyciele kontraktowi – 1,12)

4. Udział uczniów w konkursach i zawodach:

- XII Powiatowy Konkurs Wiedzy Przyrodniczej (Park Narodowy Bory Tucholskie) – I miejsce
- XV Rejonowy Przegląd Piosenki Dziecięcej w Czersku – I i II miejsce
- XVII Rejonowy Konkurs Przyrodniczo – Leśny „Świat Przyrody, Świat Przygody” – III miejsce
- XVIII Powiatowy Przegląd Piosenki Patriotycznej Rytel 2018 – II miejsce
- Konkurs dla dzieci i młodzieży szkolnej pt. „Las z klimatem”(Nadleśnictwo Woziwoda) – II miejsce
- XV Rejonowy Konkurs Plastyczny pt. „Płynie Wisła, płynie po polskiej krainie” – II miejsce
- Gminny Konkurs Plastyczny na najpiękniejszego anioła” – wyróżnienie
- Międzyprzedszkolny Konkurs Plastyczny „Kapelusz Andrzejkowy – wyróżnienie
- Wojewódzki Konkurs „Dzieci z różnych stron świata” – wyróżnienie
- Konkurs Plastyczny „Mój kolorowy trzeźwy świat”- wyróżnienie
- I Regionalny Konkurs Plastyczny – Fotograficzny „Nasze zachwyty – owady” – wyróżnienie
- X Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Kalendarz Dziecięcych Marzeń”
- III Powiatowy Konkurs Plastyczny „Ja w Twoich oczach”
- zorganizowanie przez nasze przedszkole I Gminnego Konkursu Plastycznego „Kubuś Puchatek i przyjaciele”

Dyrektor przedszkola
Barbara Brzezińska

II. Przedszkole Samorządowe nr 2 im. J. Brzechwy w Czersku

1. Stan organizacyjny placówki:

Lp.	Oddział	Liczba dzieci
1.	3 latki	24
2.	4 – 5 latki	24
3.	4 latki	23
4.	4 – 5 latki	23
5.	5 – 6 latki	24
6.	5 – 6 latki	24
7.	5 – 6- latki	21
8.	5-6 latki „0” integracyjny	19
9.	5-6 latki „0” integracyjny	17
10.	5 – 6 latki „0” integracyjny	20
11.	5 – 6 latki „0”	18
12.	6 latki „0”	14
13.	4- latki „0”	19
14.	3- latki „0”	18
15.	4 – 5 latki „0”	18

Razem wszystkich dzieci 306 (w tym 5 dzieci niepełnosprawnych, 6 dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego)

Liczba oddziałów: 15 (w tym 3 oddziały integracyjne)

Dzieci dowożonych: 15

Dzieci korzystające z posiłków w przedszkolu: 163.

2. Programy oraz innowacje realizowane przez placówkę w roku szkolnym 2017/18:

Programy

- a. „Wkrótce będę uczniem”- badanie gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej zgodnie z nową podstawą programową wychowania przedszkolnego,
- b. „Razem z książką wchodzę w świat” – upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci i rodzin,
- c. „Świadomy przedszkolak – bezpieczny przedszkolak” – wzmacnianie wśród dzieci wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych,
- d. „Chodzę do przedszkola ekologicznego” - kształtowanie postaw ekologicznych u dzieci w wieku przedszkolnym,
- e. „One są wśród nas”. Program dla dzieci niepełnosprawnych we ścisłej współpracy z Warsztatami Terapii Zajęciowej z Tucholi,
- f. „Jestem sobie przedszkolaczek” - program adaptacyjny dla dzieci 3-4 letnich,
- g. „Jestem Polakiem i Europejczykiem” - przybliżenia wiedzy o Polsce oraz krajach Unii Europejskiej,
- h. „W krainie dobrej wróżki” – program przeciwdziałania zachowaniom agresywnym u dzieci w wieku przedszkolnym,
- i. Kontynuacja realizacji programu wychowawczego i profilaktycznego – dbanie o swoje i innych zdrowie, bezpieczeństwo, pomaganie sobie nawzajem.

Innowacje pedagogiczne

- „Mali odkrywcy eksperymentują w przedszkolu”- rozwijanie u dzieci kreatywności i ciekawości otaczającego świata – Magdalena Reding,
- „Kreatywne czarowanie”- rozwijanie i poszerzanie zainteresowań dzieci sztuką plastyczną – Alicja Walenczak,
- „Widzimy innych, rozumiemy innych”- kształtowanie szacunku do istot żywych i poszanowania ich godności – Katarzyna Wesołowska-Konefał,
- „Kolorowe odżywianie”- kształtowanie u dzieci postaw prozdrowotnych – Ewelina Chmielewska, Magdalena Schmidt, Patrycja Kiełpińska,

- „Rozśpiewane przedszkole”- wszechstronny i harmonijny rozwój dziecka - Marta Kwiatkowska, Alicja Narloch,
- „Bezpieczny przedszkolak” –podniesienie poziomu wiedzy dzieci na temat bezpieczeństwa – Marta Moczadło,
- „Ruch to zdrowie-przedszkolak z Brzechwolandii ci to powie”- zdobycie określonego poziomu sprawności fizycznej – Małgorzata Sękowska.

3. Etaty nauczycieli: 25,81 etaty administracji i obsługi 15,65.

Stopień awansu	Liczba nauczycieli
Nauczyciele stażyści	1
Nauczyciele kontraktowi	11
Nauczyciele mianowani	6
Nauczyciele dyplomowani	10

4. Udział dzieci w konkursach:

Konkurs ogólnopolski „Matka Boża Różańcowa” – I miejsce, II miejsce – opiekun Małgorzata Sękowska oraz liczne wyróżnienia w konkursach organizowanych na szczeblu rejonowym.

*Dyrektor przedszkola
Elżbieta Sokołowska*

III. Szkoła Podstawowa nr 1 im. J. Korczaka w Czersku

1. Informacja o stanie organizacyjnym placówki - liczba uczniów i oddziałów w placówce, liczba dojeżdżających i dożywianych.

W roku szkolnym 2017/2018 do szkoły uczęszczało 865 uczniów, uczących się w 41 oddziałach w tym trzy zerówki.

Liczba zatrudnionych pracowników wynosiła: 73 nauczycieli i 23 pracowników administracji i obsługi.

Liczba uczniów dojeżdżających- 215

Liczba uczniów dożywianych- 301

2. Innowacje i programy realizowane przez placówkę.

Program nauczania żeglarstwa w Szkole Podstawowej nr 1 im. Janusza Korczaka w Czersku – program autorski,

„W krainie teatru, nie tylko szekspirowskiego” - program zajęć pozalekcyjnych,

„Nie taka ortografia straszna ...” - program zajęć pozalekcyjnych,

„Komputer w klasach I-III” - innowacja

3. Stanu zatrudnienia.

Stopień awansu	Liczba
Nauczyciel stażysta	4
Nauczyciel kontraktowy	14
Nauczyciel mianowany	7
Nauczyciel dyplomowany	48
Łącznie nauczycieli	73

4. Liczba uczniów bez promocji.

Czworo uczniów nie otrzymało promocji do klasy programowo wyższej, co daje 0,005 %.

5. Udział uczniów w konkursach i zawodach od szczebla wojewódzkiego.

- XI Międzynarodowy Konkurs Informatyczny "Bóbr" – wyróżnienie,
- Lingwistyczna jesień z poezją,
- Konkurs przyrodniczy pod hasłem: „Mój las”,
- Ogólnopolska Olimpiada OLIMPUSEK,
- Ogólnopolska Olimpiada OLIMPUSEK z języka angielskiego,
- Międzynarodowy Konkurs Matematyczny KANGUR - wyróżnienia,
- Wojewódzki Konkurs Twórczości Regionalnej Dzieci i Młodzieży pn. „Mój region” - wyróżnienie,
- XI Konkurs Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej o Puchar Burmistrza Miasta Kościerzyna - wyróżnienie,
- IV Konkurs Języka Angielskiego Środowisk Pozawielkomiejskich Województwa Pomorskiego dla Klas III Szkół Podstawowych,
- XVII Wojewódzki Przegląd Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej – I, II, III m., wyróżnienie w różnych kategoriach,
- XIII Ogólnopolski Konkurs Grafiki Komputerowej "Bezpieczne wakacje",
- VII Pomorski Konkurs Piosenki Angielskiej "Thank you for the music ABBA" - III m.,
- XVIII Pomorski Konkurs Plastyczny „Ziemia Kaszubska Słoneczna i Czysta” - II m.,
- Ogólnopolski konkurs plastyczno-techniczny „Buduj z BAUKRANE!” - wyróżnienie,
- XX REGATY O PUCHAR BURMISTRZA CZERSKA - II, III m.,
- Wojewódzki Konkurs Matematyczny,
- Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego,
- Konkurs na napisanie opowiadania pt.: "MY DAY IN THE UNITED KINGDOM",
- XXII Pomorski Konkurs Plastyczny "Jesień na Kaszubach" - II m.,
- Eksperymentuj na wiosnę - wygraj piknik edukacyjny dla Twojej szkoły - wyróżnienie,
- Wojewódzki Konkurs Plastyczny Przemalowujemy Dzieła Mistrzów 2017 „Dziewczyny z kwiatami Olgi Boznańskiej” - III m.,
- Wojewódzki Konkurs Twórczości Regionalnej Dzieci i Młodzieży pn. „Mój region” - wyróżnienie,
- "Braterstwo w Biblii" - IX Konkurs Biblijny Wydziału Teologicznego UMK w Toruniu (konkurs wiedzy) - etap diecezjalny (finał),
- XXVI Ogólnopolski Konkurs Plastyczny " Bory Tucholskie w Oczach Dziecka" - I, III m.,
- Ogólnopolski Konkurs Matematyczny FEYNMANKI,
- IV WOJEWÓDZKI KONKURS „THE CALENDAR OF BRITISH HOLIDAYS” dla klas IV- VII,
- Wojewódzki Konkurs Recytatorski w Sopocie,
- Ogólnopolski Konkurs Matematyczny "Mistrzowie Matlandii",
- XVIII Pomorski Konkurs Plastyczny „Ziemia Kaszubska Słoneczna i Czysta” - II m.,
- International Essay Contest for Young People - “The Change I Want to Make”

6. Funkcjonowanie świetlicy szkolnej.

- 187 dzieci dojeżdżających
- 23 dzieci z miasta na wniosek rodziców
- 9 grup
- czas pracy świetlicy: 6.50- 15.40
- 3 etaty

7. Koszty dostosowania pomieszczeń, zakupu pomocy naukowych i sprzętu w związku z reformą edukacji:

- pomoce naukowe- 5 000 zł.

8. Koszty planowanych przedsięwzięć związanych z reformą edukacji.

Główne koszty związane są z wyposażeniem gabinetów przedmiotowych: 29 000, w tym:

- fizyka: 15 000 zł
- chemia: 6 000 zł
- biologia: 5 000 zł
- geografia: 3 000 zł

*Dyrektor szkoły
Bożena Spica*

IV. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Czersku

1. Liczby uczniów i oddziałów w placówce, liczby dojeżdżających i dożywianych.

W roku szkolnym 2017/2018 do Szkoły Podstawowej nr 2 w Czersku uczęszczało 584 uczniów w 27 oddziałach (13 oddziałów SP, do których uczęszczało 271 uczniów oraz 14 oddziałów gimnazjalnych – 313 uczniów). W szkole funkcjonowały 4 oddziały sportowe SP oraz 2 oddziały sportowe klas gimnazjalnych.

W minionym roku dowożono do szkoły 131 uczniów w tym 14 poza obwodem (41 uczniów z oddziałów SP i 90 z oddziałów gimnazjalnych).

Wykaz uczniów dojeżdżających z poszczególnych kierunków:

- a) Łubna, Kamionka, Gotel, Odry – 46 uczniów (SP – 5, Gim – 41)
- b) Klaskawa, Będźmierowice – 30 uczniów (SP – 13, Gim – 17)
- c) Ostrowite, Kurcze, Dąbki – 15 uczniów (SP – 6, Gim – 9)
- d) Łukowo – 3 uczniów (SP – 2, Gim – 1)
- e) Mokre – 11 uczniów (SP – 4, Gim – 7)
- f) Malachin – 12 uczniów (SP – 3, Gim – 9)
- g) Niezurawa, Sienica, Rytel – 7 uczniów (SP – 4, Gim – 3)
- h) Legbąd – 6 uczniów (SP – 4, Gim – 2)
- i) Łąg – 1 uczeń (SP – 0, Gim – 1)

Ze stołówki szkolnej i dożywiania korzystało 176 uczniów naszej szkoły (wydawano 10 obiadów opłacanych przez MGOPS i 11 – obiadów pełnopłatnych).

2. Innowacje i programy realizowane przez placówkę.

W minionym roku szkolnym szkoła uzyskała 12 000 zł z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, w ramach którego zakupiono lektury i książki dla klas młodszych SP. Uczestniczyliśmy w ministerialnym programie „Aktywna Tablica”, dzięki któremu uzyskaliśmy dotację w kwocie 14 000 zł na zakup sprzętu multimedialnego.

W szkole realizowano innowacje pedagogiczne zatwierdzone przez Pomorskiego Kuratora Oświaty. Od dwóch lat klasa II c uczestniczy w innowacji „Matematyka to klucz do sukcesu”, zwiększającej kompetencje matematyczne i kluczowe. W klasie II b prowadzona jest innowacja „Humanisci XXI wieku”. Obie klasy dodatkowo zostały objęte innowacją „Konwersatorium z języka angielskiego”. W klasie I b SP zrealizowano innowację „W bajkowym świecie”. Wszystkie klasy III gimnazjum zostały objęte dodatkowymi zajęciami przygotowującymi do egzaminu gimnazjalnego w zakresie języka polskiego, matematyki oraz przedmiotów przyrodniczych i historycznych. Dodatkowe godziny na innowacje i zajęcia egzaminacyjne były prowadzone przez nauczycieli w ramach wolontariatu.

Od wielu lat szkoła realizuje program edukacyjny „Lepsza Szkoła” Gdańskiego Wydawnictwa Oświatowego, badający kompetencje matematyczne i języka polskiego oraz przygotowanie uczniów do egzaminów zewnętrznych. Programem tym zostały objęte wszystkie klasy IV – VII SP i gimnazjum. Młodszy uczniowie uczestniczyli w projekcie ekologicznym „Powietrze bez śmieci”. Prócz tego uczniowie rywalizowali w szkolnej Lidze Mitologicznej, Lidze Ortograficznej, Lidze Historyczno – Społecznej oraz Lidze Matematyczno – Fizycznej jak również Pomorskiej Lidze Zadaniowej. Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w nauce zostali objęci Programem Edukacyjno – Terapeutycznym „Ortografitti”. W szkole zorganizowano wiele imprez środowiskowych: Piknik Naukowy połączony z Drzwiami Otwartymi dla Przedszkoli z Czerska oraz przyszłych uczniów naszej szkoły, Wieczór Kolęd, XI Międzygminne Święto Nauk Ścisłych, Wojewódzki Przegląd Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej, Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Krajach Niemieckojęzycznych. Odbyły się imprezy edukacyjno – integracyjne dla uczniów i rodziców: Święto Patrona Szkoły, „Pasowanie pierwszoklasistów”, „Dzień Odkrywców” dla klas I SP, „Noc Matematyczno – Fizyczną” ze studentami UG oraz uczniami II LO w Chojnicach realizującymi projekt „Zdolni z Pomorza”, „Dzień Języków Obcych”, „Andrzejki”, „Mikołajki” Festyn z okazji Dnia Dziecka, „Dzień Babci i Dziadka”, „Święto Mamy i Taty”, „Dzień liczby Pi”. Po raz kolejny nawiązano współpracę ze szkołami europejskimi w ramach programu E-Twinning.

Jak co roku uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w WOŚP, „Czerskich Mikołajkach”, „Szlachetnej Paczce” oraz akcji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”. Uczniowie SP brali również udział w warsztatach artystycznych, garncarskich, piśmienniczych, zdrowotnych. Uczestniczyli w warsztatach edukacyjnych w Eksperymentarium w Gdyni, Centrum Hewelianum w Gdańsku, cyklicznych wyjazdach na warsztaty przyrodnicze do Parku Narodowego.

Na terenie szkoły realizowaliśmy projekty prozdrowotne i profilaktyczne „Trzymaj Formę” oraz warsztaty kulinarne: „Śniadanie daje moc”, „Wybierz witaminy zamiast nikotyny” oraz „Popołudnie dla rodziny”, Przy współpracy Stowarzyszenia Aktywne Gimnazjum – „Barka” zrealizowano w szkole projekt

profilaktyczny „My aktywnie czas spędzamy i nałogom się nie damy”. Przeprowadzono lokalną kampanię antyalkoholową i antynikotynową oraz festyn profilaktyczny dla rodziców.

Dwie klasy gimnazjum (Ia i IIa) realizowały w ubiegłym roku autorski program wychowania fizycznego w zakresie piłki ręcznej, natomiast klasy IV a, V a, VI a, VII a i VII b realizowały program wychowania fizycznego w zakresie gier zespołowych. Nasi uczniowie uczestniczyli w dodatkowych zajęciach sportowych realizowanych i finansowanych w ramach programów: „Klub” oraz „Szkolne Kluby Sportowe”. Na terenie szkoły odbywała się również kontynuacja szkolenia żeglarskiego dla absolwentów klas żeglarskich szkoły podstawowej.

W ramach środków własnych oraz pozyskanych od instytucji wspomagających na terenie szkoły zorganizowano zimowisko dla 60 uczniów, językowy obóz letni na południu Polski (45 uczniów) oraz obóz sportowy dla uczniów klas IV i V sportowych. W minionym roku zorganizowano wiele ciekawych kilkudniowych wyjazdów edukacyjnych i integracyjnych: do Wrocławia, Gdańska, Karpacza, Pragi, Funki, Wdzydz Kiszewskich i na półwysep Lipa. W ramach środków własnych uczniowie SPS uczestniczyli

w wyjazdach na basen oraz nauce pływania (dzięki współpracy szkoły z Aktywnym Gimnazjum - Stowarzyszeniem „Barka”) oraz licznych wyjazdach na turnieje i zawody sportowe.

3. Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Czersku.

Do egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w kwietniu 2018 r. przystąpiło 173 uczniów naszej szkoły (w tym 5 uczniów z niepełnosprawnością umysłową).

•Część humanistyczna

- **język polski:** wynik średni szkoły wyniósł 60,1%. Średni wynik uzyskany przez uczniów sklasyfikował szkołę w skali staninowej średnich wyników w kraju, na poziomie staninu trzeciego (niski). Wynik ten jest porównywalny ze średnim wynikiem gminy i nieco niższy od średniego wyniku powiatu i miast do 20 tys.

Tegoroczny egzamin gimnazjalny z języka polskiego dla uczniów naszej szkoły okazał się trudny. Wskaźnik łatwości dla wszystkich zadań z arkusza wynosi 65%. Uczniowie mieli do wykonania 22 polecenia, z czego 20 to zadania zamknięte, a 2 – otwarte (KO – krótkiej odpowiedzi i RO – rozszerzonej odpowiedzi, charakterystyka).

Wgląd w treść konkretnych zadań umożliwia wyłonienie obszarów, w których nasi uczniowie radzą sobie bardzo dobrze i dobrze, oraz tych, z którymi mają kłopoty.

Mocne strony:

- wyszukiwanie informacji,
- wnioskowanie,
- określanie cech postaci na podstawie jej wypowiedzi,
- odczytywanie intencji wypowiedzi,
- określanie celu przywołania konkretnych treści w tekście,
- uogólnianie,
- określanie głównej myśli tekstu lirycznego,
- dostrzeganie powiązań pomiędzy partiami tekstu.

Słabe strony:

- formułowanie pisemnej opinii na temat zjawisk językowych i jej uzasadnianie,
- tworzenie poprawnej wypowiedzi pisemnej po względem segmentacji tekstu oraz stylistycznym,
- świadomość językowa (rozpoznawanie tematu słowotwórczego i formatu w wyrazach pochodnych w wskazanie funkcji formatu),
- poprawne używanie znaków interpunkcyjnych,
- pisanie tekstu poprawnego pod względem interpunkcyjnym,
- nieumiejętność rozpoznawania porównania i przenośni.

Wnioski:

- 1) doskonalić umiejętności sprawnego posługiwania się językiem polskim, z uwzględnieniem sytuacji komunikacyjnej, celu i formy wypowiedzi,
- 2) dążyć do precyzji wypowiedzi, uczyć zasad doboru słownictwa oraz precyzyjnego formułowania myśli, co sprzyja skutecznej komunikacji,
- 3) położyć większy nacisk (już od najmłodszych lat) na zwalczanie ubóstwa słownikowego,
- 4) utrwalać zasady interpunkcyjne i ortograficzne.

- **historia i wiedza o społeczeństwie:** wynik średni szkoły - 55,1%. Średni wynik uzyskany przez uczniów sklasyfikował szkołę w skali staninowej średnich

wyników w kraju na poziomie staninu piątego (średni). Jest to wynik o 0,1 % wyższy od gminnego i o 1,1 % wyższy od powiatowego oraz porównywalny z miastami do 20 tys.

Najlepiej uczniowie poradzili sobie z zadaniami badającymi umiejętności analizy źródeł kartograficznych oraz odczytywania informacji z map. Dobrze opanowali umiejętność łączenia kilku elementów wiedzy oraz umiejętność czytania ze zrozumieniem. Największe problemy mieli uczniowie ze wskazywaniem poprawnej chronologii wydarzeń historycznych co pokazuje słabe opanowanie wiedzy typowo historycznej.

Mocne strony:

- czytanie ze zrozumieniem,
- praca z mapą i wyciąganie z niej istotnych informacji,
- praca ze schematami i tabelami i poprawne interpretowanie przedstawionych danych,
- znajomość pojęć z zakresu wiedzy o społeczeństwie (zasad i procedur demokracji, podstawy ustroju Rzeczypospolitej).

Słabe strony:

- znajomość faktów historycznych, w tym dat i chronologii wydarzeń,
- analiza tekstu i tablicy genealogicznej,
- słabe utrwalenie najnowszych informacji,
- słaba znajomość kierunków w sztuce na podstawie zdjęć lub ilustracji.

Wnioski:

- 1) należy ćwiczyć umiejętności chronologii historycznej ze zwróceniem uwagi na umiejętności umiejscawiania wydarzeń w epokach historycznych
- 2) integrowanie informacji z różnych źródeł przez jednoczesną pracę ze źródłem pisanym, mapą lub tablicą genealogiczną.

•Część matematyczno-przyrodnicza

- **matematyka:** wynik średni 46%. Średni wynik uzyskany przez uczniów sklasyfikował szkołę w skali staninowej średnich wyników w kraju, na poziomie staninu niżej średniego. Był to wynik tylko o 1 % niższy od wyniku średniego powiatu i porównywalny z wynikiem średnim gminy.

Arkusz zawierał 23 zadania (20 zamkniętych i 3 otwarte). Dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania.

Egzamin z matematyki okazał się dla piszących trudny, przy wskaźniku łatwości zadań wynoszącym 48,3%. Biorąc pod uwagę analizę wykonalności zadań można stwierdzić, że uczniowie znacznie lepiej poradzili sobie z zadaniami zamkniętymi.

Mocne strony:

- działania na pierwiastkach,
- opisywanie związków za pomocą wyrażeń algebraicznych,
- działania na liczbach wymiernych,
- obliczanie pól i obwodów wielokątów,
- zadania z zakresu rachunku podobieństwa,
- znajomość pojęć i własności kół i okręgów,
- zastosowanie twierdzenia Pitagorasa,
- obliczanie pól powierzchni walca.

Słabe strony:

- modelowanie matematyczne,
- zadania tekstowe z wykorzystaniem wzorów na obliczanie pola powierzchni i objętości graniastopła,
- rozumienie i argumentowanie (przeprowadzenie dowodu matematycznego),
- wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce.

Wnioski i rekomendacje:

- poświęcić więcej czasu i uwagi na ćwiczenia kształtujące wyobraźnię przestrzenną uczniów,
- rozwiązywać zadania o różnym stopniu złożoności,
- zwiększyć liczbę ćwiczeń w przeprowadzaniu i zapisywaniu dowodów matematycznych i polecenia,
- zwracać uwagę na dokładną analizę treści zadania,

- ćwiczyć znajomość terminów i wzorów co umożliwi rozumienie i poprawną interpretację podanych w zadaniu informacji
- doskonalić umiejętność uważnego czytania treści zadań i poleceń, zarówno w zadaniach zamkniętych, jak i otwartych,
- systematycznie wzbogacać zasób wiedzy matematycznej.

Bez wcześniejszego (już na etapie edukacji wczesnoszkolnej) wyposażenia ucznia w odpowiedni warsztat pracy i zasób podstawowej wiedzy matematycznej, kontynuacja edukacji matematycznej jest bardzo trudna na kolejnym etapie kształcenia.

- **przedmioty przyrodnicze:** wynik średni 51,3 %. Średni wynik uzyskany przez uczniów, sklasyfikował szkołę w skali staninowej średnich wyników w kraju, na poziomie staninu niższym niż średni. Jest to wynik porównywalny z powiatem (o 0,7 % niższy).

Zadania z zakresu przedmiotów przyrodniczych sprawdzały treści zapisane w podstawie programowej z czterech przedmiotów: biologii, chemii, fizyki i geografii. Arkusz zawierał 24 zadania zamknięte. Zadania sprawdzały umiejętności poszukiwania, wykorzystania i tworzenia informacji, rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów oraz przeprowadzania doświadczeń i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników.

Wyniki z podziałem na przedmioty:

Biologia

Najlepiej uczniowie poradzi sobie z budową i funkcjonowaniem organizmu roślinnego oraz znajomością układu wydalniczego człowieka. Uczniowie mieli problem z posługiwaniem się prostym kluczem do oznaczenia organizmów, przyporządkowaniem organizmu do ssaków oraz identyfikacją nieznanymi organizmów na podstawie obecności pewnych cech oraz znajomością narządów zmysłów, układu nerwowego u człowieka.

W związku z powyższym należy wdrażać uczniów do:

- analizowania schematów i wyciągania wniosków,
- wyszukiwania informacji przedstawionych w różnorodnej formie i operowania nimi,
- wykorzystania wiedzy do rozwiązywania sytuacji nietypowych.

Chemia

Najlepiej uczniowie poradzi sobie z wykorzystywaniem informacji dotyczących budowy alkanów przy wskazywaniu szeregu homologicznego, do jakiego należą oraz podali wzór sumaryczny kolejnego związku w tym szeregu. Wskazuje to na umiejętność przetwarzania informacji. Umiarkowanie trudne okazały się zadania sprawdzające umiejętność przeprowadzania obliczeń z wykorzystaniem pojęć: masa, gęstość i objętość, a także rozpoznawania na podstawie opisu i równania chemicznego, czy proces jest zjawiskiem fizycznym czy reakcją chemiczną. Trudne okazały się zadania dotyczące odczytywania informacji z układu okresowego oraz wyciągania wniosków z przeprowadzonych doświadczeń. Nasi uczniowie zaliczyli zadania chemiczne na poziomie wyższym niż średnia wyniku kraju.

W związku z tym należy:

- ćwiczyć umiejętności analizowania przeprowadzanych doświadczeń, reakcji chemicznych i wyciągania wniosków z tych analiz
- pracować nad prawidłowym odczytem danych z układu okresowego
- wdrażać do rozwiązywania zadań wymagających obliczeń.

Geografia

Uczniowie bardzo dobrze poradzi sobie z zadaniami z geografii. Wykazali się znajomością pojęcia kształt, ruchy Ziemi i ich następstw. Podają cechy ruchu obiegowego Ziemi. Bardzo dobrze znają położenie i środowisko przyrodnicze Polski oraz sąsiadów Polski. Dobrze orientują się w podziale politycznym Europy, potrafią wykazać związek cech środowiska z gospodarką kraju. Łatwe okazało się też zadanie dotyczące demografii. Coraz lepiej uczniowie radzą sobie z interpretacją zmian w oświetleniu Ziemi w ciągu roku, jednak sporej grupie astronomia nadal sprawia trudności i nad tymi zagadnieniami należy jeszcze popracować. Trudne dla wszystkich uczniów w kraju było zadanie dotyczące cech klimatu Polski i ich związku z czynnikami klimatycznymi, jednak nasi uczniowie poradzi sobie z tym zadaniem. Należy zwrócić szczególną uwagę na to zagadnienie podczas pracy.

Fizyka

Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się od 46% do 70 %. Uczniowie najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadania, które wymagało określenia długości toru, korzystając z rysunku i wykresu zależności wychylenia wahadła matematycznego od czasu. Najwięcej problemów mieli natomiast z poprawnym uzasadnieniem swoich wyborów odpowiedzi w zadaniu dotyczącym gęstości powietrza oraz ruchu drgającego i fali.

Wnioski:

1. najłatwiejsze okazały się zadania sprawdzające umiejętność odczytywania informacji i wykorzystywania wiadomości w sytuacjach typowych,
2. uczniowie nie potrafili odnieść zdobytej wiedzy teoretycznej do sytuacji praktycznej
3. trudność w udzielaniu poprawnej odpowiedzi może być spowodowana nie tylko brakiem wiadomości czy umiejętności, ale niedokładną analizą treści zadania.

•Języki obce nowożytne

- **język niemiecki podstawowy:** wynik średni 47,2 %. Średni wynik uzyskany przez uczniów sklasyfikował szkołę w skali staninowej średnich wyników w kraju, na poziomie staninu średniego. Wynik szkoły był wynikiem wyższym od gminy i powiatu..
- **język niemiecki rozszerzony:** 24,5 %.
- **język angielski podstawowy:** wynik średni 52,3 %. Średni wynik uzyskany przez uczniów sklasyfikował szkołę w skali staninowej średnich wyników w kraju, na poziomie staninu trzeciego (niski).
- **język angielski rozszerzony:** 34,4 %.

Gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka angielskiego i niemieckiego na poziomie podstawowym najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie tekstu ze słuchu i znajomość funkcji językowych. Nieco niższe wyniki uzyskali w obszarze rozumienia tekstów pisanych. Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Stosowanie środków językowych to umiejętność zdecydowanie najslabiej opanowana przez gimnazjalistów. Większość uczniów nie potrafiła poprawnie uzupełnić tekstu. W tej części arkusza najbardziej kłopotliwe okazało się zadanie, które sprawdzało umiejętność posługiwania się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych).

Na poziomie rozszerzonym uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie tekstów pisanych. Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Największym wyzwaniem dla gimnazjalistów są zadania otwarte występujące w arkuszu na poziomie rozszerzonym, w tym wypowiedź pisemna.

Wnioski do dalszej pracy:

1. w zakresie rozumienia tekstów pisanych:
 - zwiększyć ilość ćwiczeń polegających na rozumieniu tekstu czytanego,
 - stosować większą ilość ćwiczeń wzbogacających słownictwo,
 - sprawdzać opanowane wiadomości i umiejętności poprzez testy uwzględniające standardy egzaminacyjne,
2. w zakresie znajomości środków językowych
 - utrwalać (przy każdej nadarzającej się okazji) podstawową wiedzę z zakresu gramatyki, zwłaszcza tę zdobytą przez uczniów w poprzednich klasach,
 - zwiększyć ilość ćwiczeń gramatyczno – leksykalnych,
3. w zakresie tworzenia wypowiedzi pisemnej
 - stosować większą ilość zadań otwartych polegających na formułowaniu własnej wypowiedzi w języku angielskim na dany temat,
 - pracować z typami tekstu, które są określone w standardzie egzaminacyjnym (wiadomość e-mail, notatka) i zwrócić uwagę na typowe struktury w nich zawarte,
 - motywować uczniów do redagowania własnych wypowiedzi pisemnych w domu.

PODSUMOWANIE:

Uzyskane przez naszych uczniów wyniki egzaminu gimnazjalnego są zadowalające, z uwagi na fakt, iż trzy lata temu 90 % przybyłych uczniów do naszej szkoły (do I klasy gimnazjum) napisało słabo sprawdzian po klasie VI, uzyskując stanin drugi (bardzo niski). Zwiększona liczba zajęć dodatkowych z matematyki, języka polskiego i przedmiotów przyrodniczych, realizowanych przez nauczycieli w formie wolontariatu oraz niska liczebność większości klas z pewnością przyczyniły się do poprawy wyników egzaminów zewnętrznych i pozwoliły sklasyfikować szkołę w strefie wyników średnich (historia i wos, matematyka, przyroda, język niemiecki). Na uwagę zasługuje również fakt, iż spora grupa uczniów napisała egzamin na bardzo wysokim poziomie, uzyskując najwyższe wyniki, dzięki czemu dostała się do najlepszych szkół ponadgimnazjalnych w województwie.

4. Stan zatrudnienia.

W Szkole Podstawowej nr 2 w Czerniewcu w roku 2017/2018 zatrudnionych było 52 nauczycieli, w tym 1 nauczyciel na urlopie bezpłatnym. Ze względu na stopień awansu zawodowego zatrudniono 42 nauczycieli dyplomowanych, 6 mianowanych, 3 – kontraktowych, 1 - stażysta oraz 18 pracowników obsługi i administracji.

5. Liczby uczniów bez promocji.

W minionym roku szkolnym promocji nie otrzymały 4 osoby (2 uczniów SP i 2 uczniów klas gimnazjalnych) co stanowiło 0,68 % uczniów całej szkoły.

6. Udział uczniów w konkursach i zawodach od szczebla wojewódzkiego.

Uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w różnorodnych konkursach przedmiotowych, artystycznych i sportowych na poziomie ogólnopolskim i wojewódzkim.

Największe osiągnięcia to zdobycie:

- tytułu finalisty Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego organizowanego przez KO w Gdańsku,
- tytułu laureata oraz trzech tytułów finalisty Ogólnopolskiego Konkursu „Liga Matematyczna” im. Z. Matuskiego organizowanego przez Akademię Pomorską w Słupsku,
- III miejsca i tytułu laureatki XIII Megaolimpiady Wiedzy z Chemii organizowanej przez Akademickie Liceum Ogólnokształcące w Gdańsku pod patronatem KO,
- dwóch tytułów laureata oraz tytułu finalisty Wojewódzkiego Konkursu Ekologicznego,
- tytułu laureatki oraz finalisty Konkursu Biblijnego „Jezus w Ewangelii wg św. Marka”,
- 5 wyróżnień w Międzynarodowym Konkursie „Kangur Matematyczny”,
- czworo uczniów awansowało do finału wojewódzkiego „Pomorskiej Ligi Zadaniowej” w zakresie biologii,
- trzy uczennice awansowały do finału wojewódzkiego „Pomorskiej Ligi Zadaniowej” w zakresie chemii,
- dwóch uczniów awansowało do finału wojewódzkiego „Pomorskiej Ligi Zadaniowej” w zakresie kompetencji społecznych,
- dwie uczennice awansowały do etapu wojewódzkiego XIII Megaolimpiady Wiedzy z biologii,
- awans do etapu wojewódzkiego XIII Megaolimpiady Wiedzy z matematyki,
- zdobycie tytułu finalistów III Wojewódzkiego Konkursu o Krajach Niemieckojęzycznych,
- II miejsca w XIII Wojewódzkim Konkursie Poetyckim „W pałacu słów”,
- awansu do Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Angielskiej „Face the Music” w Brzegu,
- I, II i III miejsce w XVII Wojewódzkim Przeglądzie Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „Śpiewaj razem z nami”
- III miejsca w Wojewódzkim Konkursie Matematyczno – Plastycznym,
- dwóch I miejsc w eliminacjach powiatowych oraz awansów do finału XXXV Wojewódzkiego Konkursu Recytatorskiego Poezji Polskiej,
- wyróżnienia w Konkursie twórczości literackiej młodzieży województwa pomorskiego „Świat przyszłości”,
- tytułów laureatki oraz trzech finalistów Wielkiego Maratonu Czytelniczego pod patronatem KO w Gdańsku

Sukcesy sportowe:

- II miejsce w Finale Wojewódzkim Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Piłce Ręcznej chłopców,
- II miejsce w Finale Wojewódzkim Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Dwa Ognie Usportowione chłopców,
- XIV miejsce w Finałach Wojewódzkiej Gimnazjady LA w biegu na 600 m,
- XII miejsce w Finałach Wojewódzkiej Gimnazjady LA w skoku wzwyż,
- II miejsce w Finale Wojewódzkim Chłopców Gimnazjum „Całe Pomorze gra w piłkę ręczną”,
- VI miejsce w Finale Wojewódzkim Chłopców SP „Całe Pomorze gra w piłkę ręczną”,
- VI miejsce w Finale Wojewódzkim Dziewcząt SP „Całe Pomorze gra w piłkę ręczną”,
- II miejsce w Półfinałach Wojewódzkich Piłki Ręcznej dziewcząt klas gimnazjalnych,
- III miejsce w Półfinałach Wojewódzkich Piłki Ręcznej dziewcząt SP,
- III miejsce w Półfinałach Wojewódzkich Piłki Ręcznej chłopców SP.

7. Funkcjonowanie świetlicy szkolnej.

Świetlica szkolna działa od godziny 6.55 do 15.45 (w poniedziałki świetlica była czynna do 16.30). Ze świetlicy w roku szkolnym 2017/18 korzystało 132 uczniów przypisanych do 6 grup, z czego 56 uczniów stanowili uczniowie klas gimnazjalnych natomiast 76 – uczniowie SP. Na uwagę zasługuje fakt, iż aż 41 uczniów szkoły podstawowej korzystających ze świetlicy to uczniowie klasy I. W związku z tym w nowym roku szkolnym wraz z przybyciem kolejnych klas I do szkoły na pewno zwiększy się liczba uczniów korzystających ze szkolnej świetlicy, która nie jest dostosowana do obowiązujących standardów. Nasza świetlica to wydzielona niewielka część stołówki szkolnej i w żadnym razie nie wystarcza na zaspokojenie potrzeb opieki nad młodszymi uczniami.

8. Koszty dostosowania pomieszczeń, zakup pomocy naukowych i sprzętu w związku z reformą edukacji.

W związku z reformą edukacji w roku szkolnym 2017/18 wykonano prace adaptacyjne w postaci:

- 1) remont 3 sal lekcyjnych na potrzeby uczniów klas I – III, wymalowanie 4 izb lekcyjnych, remont klatki schodowej w zabytkowej części szkoły. Łączny koszt remontu – 48 000 zł
- 2) remont nawierzchni holu na I piętrze (wyłożenie posadzek na I piętrze wykładziną PCV) – 30 000 zł
- 3) przeniesienie i adaptacja pracowni komputerowej celem zwolnienia klasy na I piętrze na potrzeby I – III – 12 000 zł
- 4) przeniesienie i adaptacja pomieszczeń hotelowych na potrzeby biblioteki celem uzyskania 2 izb lekcyjnych – 1 500 zł
- 5) zakup mebli i podstawowego wyposażenia do 2 sal lekcyjnych – 25 000 zł
- 6) remont ogrodzenia szkoły od strony ul. Kościuszki (w trakcie) - 4 000 zł

Do budżetu szkoły przekazano dodatkową kwotę 120 000 zł, która niestety nie pokryła wszystkich wydatków. Wnioskuje o dodatkowe 30 000 zł, które pozwolą sfinansować zakup podstawowych pomocy dydaktycznych i sprzętu multimedialnego dla klas I – III, na które nie starczyło środków, a są niezbędne do zapewnienia pełnej realizacji podstawy programowej. W związku z przeniesieniem biblioteki w miejsce byłego hoteliku i wyodrębnieniem dwóch sal lekcyjnych zabrakło pieniędzy na zakup odpowiednich mebli dostosowanych do nowych pomieszczeń.

Dodatkowo zasilenia wymaga też konto energia i gaz oraz niewystarczające środki znajdują się na opłaceniu zakupu koniecznych usług w kwocie około 30 000 zł.

9. Koszty planowanych przedsięwzięć związanych z reformą edukacji.

W celu ostatecznego dostosowania szkoły do nowych potrzeb i sprawnej oraz zgodnej z przepisami i obecnymi standardami realizacji kształcenia i opieki w zreformowanej szkole podstawowej, konieczna jest realizacja następujących przedsięwzięć:

- 1) zakończyć pełne ogrodzenie terenu szkoły w celu zapewnienia należytej opieki uczniom szczególnie klas I – III - koszt realizacji – 15 000 zł
- 2) wymienić nawierzchnię zniszczonego parkingu i chodnika przed budynkiem oraz ogrodzenia od strony ulicy Kościuszki – 50 000 zł.
- 3) wyremontować oraz wyposażyć kolejne trzy izby lekcyjne na potrzeby I – III w kolejnym roku szkolnym - 90 000 zł
- 4) wymienić nawierzchnię holowych posadzek na wykładzinę PCV - 60 000 zł

- 5) wyremontować sanitariaty parteru i II piętra z dostosowaniem do uczniów niepełnosprawnych – 150 000 zł
- 6) wyburzyć grożący zawaleniem budynek gospodarczy i odtworzyć jedyną powierzchnię magazynową szkoły - 20 000 zł
- 7) zakupić urządzenia szatkującego do kuchni - 5 200 zł

Ponownie prosimy o zaplanowanie i uwzględnienie w gminnych budżetach środków na rozbudowę planowanej wcześniej wąskiej klatki schodowej, z szybem windowym na potrzeby uczniów niepełnosprawnych, aby w pełni dostosować szkołę do obowiązujących standardów. W ramach rozbudowy dodatkowo należałoby rozbudować szkołę o kolejne 2 izby lekcyjne, świetlicę szkolną, która nie była ujęta w planach istniejącego budynku, z uwagi na ówczesny miejski obwód szkolny oraz bibliotekę. Obecnie świetlica została wydzielona z części stołówki, jednak w dalszej perspektywie nie będzie możliwe funkcjonowanie z uwagi na zmieniające się przepisy w prawie oświatowym, gwarantujące zapewnienie miejsca do spożycia dwóch posiłków w czasie szkolnym. Dodatkowo należałoby wygospodarować pomieszczenie na szatnię, co pozwoliłoby na nieinwestowanie w indywidualne szafki uczniowskie, które zabierają miejsce w wąskich holach.

Kilkakrotnie wspominałam również o koniecznej modernizacji boiska i przyszkolnego terenu wewnętrznego. W związku z wprowadzeniem klas I – III istotnym jest wygospodarowanie i zabezpieczenie środków na powstanie placu zabaw dla maluchów, terenu rekreacyjnego, oraz zaplanowanie boiska.

Kolejne ważne zadanie to wymiana zużytego już i starego sprzętu w pracowniach komputerowych oraz zakup pracowni chemicznej i językowej oraz tablic interaktywnych do wszystkich izb lekcyjnych.

Istotne potrzeby szkoły wielokrotnie były zgłaszane i omawiane z członkami Gminnej Komisji Oświaty. Mam nadzieję, że zostaną one uwzględnione w budżecie gminy.

*Dyrektor szkoły
Ewa Wrycza*

V. Szkoła Podstawowa w Gotelpiu

1. Organizacja placówki.

- W szkole funkcjonuje 9 oddziałów do których uczęszcza 91 uczniów (klasa I i II łączone)
- Liczba dojeżdżających – 65 uczniów
- Liczba dożywianych – 32 uczniów

2. Innowacje i programy realizowane:

Programy: „Owoce w szkole”, „Mleko w szkole”, Szkoła Promująca Zdrowie, „Czytajmy Razem”, program zajęć gimnastycznych dla dziewcząt z klasy VI, program zajęć sportowych dla uczniów klasy V.

3. Stan zatrudnienia:

- Nauczyciel stażysta – 0,21
- Nauczyciel kontraktowy – 1,73
- Nauczyciel mianowany – 1,7
- Nauczyciel dyplomowany – 8,76

4. Wszyscy uczniowie otrzymali promocję do następnej klasy.

5. Udziału uczniów w konkursach i zawodach od szczebla wojewódzkiego:

Metropolitaro - Wojewódzki Konkurs Biblijny, Kuratorski konkurs: język polski, matematyka, język angielski

6. Funkcjonowania świetlicy szkolnej.

W Szkole Podstawowej w Gotelpiu funkcjonuje świetlica szkolna. Świetlica pracuje w oparciu o roczny plan pracy świetlicy szkolnej. W celu zrealizowania zadań planu – wychowawczo - profilaktycznego opiekunowie dokładają starań w organizacji pomocy w nauce dla osób chętnych. Zajęcia organizowane w świetlicy są ciekawym urozmaiceniem, wspomagają rozwój dzieci i skłaniają do rozwijania własnych zainteresowań. Świetlica jest miejscem, w którym dzieci mogą miło, przyjemnie i pożytecznie spędzić czas przed i po zakończeniu zajęć.

Na zajęcia świetlicowe uczęszczają dzieci klas 0-VII dowożone autobusem szkolnym z pobliskich wsi tj. Odrów, Wojtala, Pustek, Starej Juńczy, Nowej Juńczy, Przyjaźni i Kamionki (łącznie 65 uczniów).

Zajęcia odbywają się codziennie rano w godzinach od 6.45 do 7.45 (2 grupy z uwagi na dużą liczbę dzieci)

Ponadto świetlica pracowała w następujących godzinach:

Poniedziałek: 7.45 – 10.30; 11.30 – 15.40

Wtorek: 10.30 – 15.40

środa: 10.30 – 15.40

czwartek : 10.30 – 15.30

piątek: 10.30 – 15.30

7. Koszty dostosowania pomieszczeń, zakupu pomocy naukowych i sprzętu w związku z reformą.

W tym roku szkolnym koszty reformy to:

- remont sali lekcyjnej - 5500 zł
- zakup mebli i wyposażenia - 5700 zł
- zakup pomocy naukowych - 2400 zł

8. W następnym roku szkolnym powinniśmy:

- przeprowadzić remont sal i dostosować do potrzeb dydaktycznych - 5500 zł
- zakupić meble i wyposażenie – 8000 zł
- zakupić pomoce naukowe – 6000 zł
- wymienić sprzęt w sali komputerowej – 20000 zł
- stworzyć miejsca rekreacji na boisku szkolnym – 15000 zł

Szkoła nie posiada również sali gimnastycznej, co na miarę XXI wieku jest wyjątkiem. W gminie jesteśmy jedyną szkołą bez sali gimnastycznej. Oczekiwania rodziców i uczniów, wymagania programowe wychowania fizycznego zreformowanej szkoły trudno realizować bez sali gimnastycznej.

*Dyrektor szkoły
Elżbieta Baszanowska*

VI. Zespół Szkół w Rytle

1. Liczba uczniów i oddziałów w placówce, liczba dojeżdżających i dożywianych uczniów:

Liczba uczniów: 527

Liczba oddziałów: 30

Liczba dojeżdżających: 221

Liczba dożywianych: 244

2. Innowacje i programy realizowane przez placówkę:

- a) Innowacja pedagogiczna z fizyki – „Szkolna liga fizyczna”

3. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z analizą 2018 r. (część humanistyczna).

JĘZYK POLSKI

Egzamin zewnętrzny 18.04. 2018r. zdawało w Zespole Szkół w Rytle 36 uczniów.

Wynik średni uzyskany przez szkołę wyniósł 62,1% (stanina czwarta).

Wychowankowie wykonywali 22 zadania (20- zad. zamknięte i 2-zad. otwarte krótkiej i rozszerzonej odpowiedzi). Analiza wskaźnika łatwości dla poszczególnych zadań pozwoliła na ustalenie rozkładu liczebności zadań od bardzo łatwych po bardzo trudne. Wyniki rozkładają się w następujący sposób:

- a) zad. bardzo łatwe (ustalono 3 zadania):

zad.6 – 94%;

zad. 9 – 92%;

zad.12 – 92%;

- b) zad. łatwe (ustalono 9 zadań):

zad. 1 – 83%;

zad. 2 – 75%;
zad. 4 – 72%;
zad. 7 – 83%;
zad. 8 - 75%;
zad. 11 - 78%;
zad. 15 – 75%;
zad. 18 – 89%;
zad. 21- 74%;

c) zad. umiarkowanie trudne (ustalono 7 zadań):

zad. 3 – 61%
zad. 5 – 69%;
zad.10 – 69%;
zad.13 – 67%:
zad.14 – 64%:
zad.16 – 69%;
zad.17 -58%;

d) zad. trudne (ustalono 3 zadania):

zad.19 – 39%;
zad.20 – 22%;
zad.22 – 41%;

e) zad. bardzo trudne (brak).

Z przedstawionych wyżej wyników wynika, że test gimnazjalny dla uczniów naszej szkoły okazał się umiarkowanie trudny, a większość zadań łatwa.

Gimnazjaliści opanowali następujące umiejętności:

- wyszukiwania w tekście informacji potrzebnych, wyrażonych wprost i pośrednio;
- charakteryzacji i oceny bohaterów;
- wyciągania wniosków wynikających z przesłanek zawartych w tekście;
- porządkowania informacji w zależności od ich funkcji w przekazie;
- wskazywania funkcji użytych w utworze środków stylistycznych;
- wykorzystania wykrzyknika jako części mowy w celu wyrażenia emocji;
- dostrzegania różnicowania słownictwa;
- tworzenia wypowiedzi spójnej wraz z uzasadnieniem własnego zdania (krótka wypowiedź).

Słabiej uczniowie opanowali:

- określanie tematu i głównych myśli tekstu, problematyki;
- wyszukiwania w wypowiedzi potrzebnych informacji w zależności od treści;
- poprawnego pod względem językowym, interpunkcyjnym i ortograficznym zapisu dłuższej formy pisemnej z uwzględnieniem argumentacji, oceny postaci i uzasadnieniem.

Wnioski do dalszej pracy z uczniami:

1. Doskonalić zapis form pisemnych z uwzględnieniem tematu, argumentacji itp.
2. Ćwiczyć zapis tekstów poprawnie ort., int. i językowo.
3. Ćwiczyć wyszukiwanie informacji z różnych tekstów z udzielenie prawidłowej odpowiedzi.
4. Zwracać uwagę na szczegól dotyczące problematyki, treści utworów lirycznych i epickich. Powtarzać materiał.

HISTORIA I WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Arkusze egzaminacyjne zawierały 25 zadań zamkniętych, w tym 20 zadań z historii i 5 zadań z wiedzy o społeczeństwie. Głównie były to zadania wyboru wielokrotnego, wymagające wyboru jednej z podanych odpowiedzi oraz zadania typu prawda-falsz i na dobieranie.

Egzamin gimnazjalny z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie wymagał od zdających wykazania się umiejętnościami: sytuowania wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych w czasie, analizy i interpretacji historycznej, wyszukiwania oraz porównywania informacji pozyskanych z różnych źródeł – tekstów, map, ilustracji, danych liczbowych oraz tablicy genealogicznej. Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie sprawdzające umiejętność analizy i interpretacji źródła kartograficznego, a najtrudniejsze zadanie dotyczące chronologii historycznej.

Za rozwiązanie zadań gimnazjaliści naszej szkoły uzyskali średnio 58,1% punktów możliwych do zdobycia. Średni wynik uzyskany przez uczniów sklasyfikował szkołę w skali staninowej średnich wyników w kraju, na poziomie staninu piątego (średni).

Wyniki egzaminu gimnazjalnego z analizą 2018 r. (część matematyczna)

Matematyka: wynik średni szkoły -49,0% ,gminy 47% ,powiatu chojnickiego-47,5%. Średni wynik uzyskany przez uczniów sklasyfikował szkołę w skali staninowej średnich wyników w kraju, na poziomie staninu piątego (średni).

Arkusze zawierały 23 zadania (20 zamkniętych i 3 otwarte). Dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. W sześciu zadaniach typu prawda-falsz należało ocenić prawdziwość podanych zdań. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania. W zadaniach wykorzystano tabele, rysunki i wykresy.

Egzamin z matematyki okazał się dla piszących trudny, przy wskaźniku łatwości zadań wynoszącym 49,0% (po siedem zadań łatwych i umiarkowanie łatwych, sześć zadań trudnych, jedno zadanie okazało się dla zdających bardzo łatwe i dwa – bardzo trudne). Gimnazjaliści uzyskali wynik nieco wyższy niż średni wynik uczniów szkół wiejskich w województwie pomorskim. Wykonalność zadań zamkniętych to 60,7%, natomiast zadań otwartych 22,9% natomiast w Polsce 22,6%. Biorąc pod uwagę powyższe wskaźniki można stwierdzić, że uczniowie całkiem nawet dobrze poradzili sobie z zadaniami otwartymi.

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych z matematyki:

- I. Wykorzystanie i tworzenie informacji(zad 1, 2., 9., 13. i 14.) –w Polsce -72%, w szkole – 78,2 %
- II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji (zad 3,5,6,7,11,19) –w Polsce 52%,w szkole –44,3%
- III. Modelowanie matematyczne (zad 4., 8., 17,20 i 22) –w Polsce -42%, w szkole-41,4%
- IV. Użycie i tworzenie strategii (zad 15,16,18 i 23)-w Polsce-49% , w szkole-47,2%
- V. Rozumowanie i argumentacja (zad 10 12 oraz otwarte 21)- Polsce 42% , w szkole-40%

Wnioski i rekomendacje:

Wnioski, które mogą być pomocne w planowaniu pracy dydaktycznej, to:

- ćwiczyć tworzenie planu rozwiązania zadania i jego wykonania, a także przeanalizowania ,czy wynik jest możliwy
- ćwiczyć znajomość terminów i wzorów co umożliwi rozumienie i poprawną interpretację podanych w zadaniu informacji
- systematycznie wzbogacać zasób wiedzy matematycznej.
- konieczność rozwiązywania zadań o różnym stopniu złożoności,
- rozwiązywanie zadań, w których można lub trzeba stosować modele algebraiczne (w tym poszukiwanie różnych sposobów rozwiązania tego samego problemu),
- zwiększenie liczby ćwiczeń w przeprowadzaniu i zapisywaniu dowodów matematycznych (w tym – uświadamianie różnicy między przypadkiem szczególnym a dowodem),

- zwracanie uwagi na dokładną analizę treści zadania i polecenie , zarówno w zadaniach zamkniętych, jak i otwartych,
- prowadzić zajęcia przygotowujące do egzaminu gimnazjalnego i rozwiązywać różne arkusze egzaminacyjne,
- mobilizować uczniów do podjęcia próby rozwiązywania zadań otwartych .

Wyniki egzaminu gimnazjalnego z analizą 2018 r. (część przyrodnicza)

FIZYKA

Poziom wykonania poszczególnych zadań mieści się w przedziale 56,25% do 68,75% i w każdym zadaniu jest wyższy niż średnik poziom wykonania zadania przez ucznia w kraju.

Nr zadania	Poziom wykonania zadania (%)	
	Polska	Zespół Szkół w Rytlu
13	56	56,25
14	59	62,5
15	50	56,25
16	61	68,75
17	62	62,5
18	56	59,38

Średni wynik w Polsce – **58%**

Średni wynik ucznia w szkole – **62,05%**

Umiejętności uczniów z zakresu fizyki były sprawdzane zadaniami reprezentującymi wymagania ogólne podstawy programowej. Treści zadań obejmowały zagadnienia związane z ruchem prostoliniowym, pracą i zasadą zachowania energii, gęstością, zjawiskiem konwekcji, prędkością światła oraz ruchem drgającym. Ponadto jedno z zadań sprawdzało umiejętność odczytywania danych z wykresów.

Uczniowie najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadania 16, które wymagało określenia długości toru, korzystając z rysunku i wykresu zależności wychylenia wahadła matematycznego od czasu. Informacje zawarte w treści zadania poprawnie zinterpretowało i wskazało właściwą odpowiedź 68,75%.

Umiarkowanie trudne okazały się dla uczniów zadania: 13 i 15. Do poprawnego rozwiązania zadania 13 konieczne było wybranie z treści polecenia potrzebnych danych i obliczenie czasu trwania ruchu. Ponad połowa piszących (56,25%) poprawnie rozwiązała zadanie.

Rozwiązanie zadania 15 polegało na wybraniu miejsca (nad podłogą czy pod sufitem), w którym jest wyższa temperatura oraz na uzasadnieniu swojego wyboru: powołaniu się na mniejszą gęstość powietrza ogrzanego niż gęstość powietrza zimnego. Uczniowie mają wiedzę, gdzie gromadzi się ciepłe powietrze. Jednakże wielu z nich błędnie uzasadniało swoje stanowisko, powołując się na nieprawdziwe stwierdzenie, że ciśnienie powietrza pod sufitem jest większe niż nad podłogą. Poprawnie rozwiązało je, tak samo jak zadanie 13, 56,25% gimnazjalistów.

Wnioski i rekomendacje:

- najłatwiejsze dla uczniów okazały się zadania sprawdzające umiejętność odczytywania informacji i wykorzystania wiadomości w sytuacjach typowych
- uczniowie nie potrafili odnieść zdobytej wiedzy teoretycznej do sytuacji przedstawionych w zadaniach zwłaszcza wtedy, gdy mają do czynienia z sytuacją nietypową czy nową
- trudność w udzieleniu poprawnej odpowiedzi może być spowodowana nie tyle brakiem wiadomości czy umiejętności, ile niedokładną analizą treści zadania czy poszczególnych odpowiedzi

- **Egzamin gimnazjalny - przedmioty przyrodnicze, kwiecień 2018 r.**
- Do egzaminu przystąpiło 35 uczniów
- Średni procentowy wynik szkoły: **57%**.
- Maksymalny wynik w szkole: **93%**.
- Minimalny wynik w szkole: **29%**.
- Średni wynik w skali staninowej: **stanin szósty (wyżej średniej)**.
- Arkusz zawierał 24 zadania zamknięte różnego typu: wielokrotnego wyboru, prawda – fałsz, na dobieranie z czterech przedmiotów: biologii, chemii, fizyki i geografii.
- Zadania sprawdzały umiejętności poszukiwania, wykorzystania i tworzenia informacji, rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy w praktyce przy rozwiązywaniu problemów oraz przeprowadzania doświadczeń i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników.

BIOLOGIA

- Z biologii sprawdzano umiejętności z zakresu trzech wymagań ogólnych, tj. znajomości różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych, poszukiwanie, wykorzystanie i tworzenie informacji oraz rozumowanie i argumentacja.
- Treści zadań obejmowały zagadnienia związane z systematyką, zasadami klasyfikacji, budową i funkcjonowaniem organizmu roślinnego, budową i funkcjonowaniem organizmu człowieka oraz genetyką.
- Poziom wykonania zadań wahał się od 36 % do 90 %.
- Łatwe dla uczniów okazało się zadanie 6, dotyczące dziedziczenia cech. Korzystając z informacji w tekście uczniowie sprawnie posługiwali się podstawowymi pojęciami z genetyki.
- W grupie zadań umiarkowanie trudnych znalazły się zadania 1, 3 oraz 5.2. Zadanie 1 dotyczyło systematyki, a w szczególności – posługiwania się prostym kluczem do oznaczania organizmów. W zadaniu 5.2. sprawdzano umiejętność opisywania łuku odruchowego.
- Trudne dla zdających były zadania 2, 4 oraz 5.1. Zadanie 2 dotyczyło zasad klasyfikacji i sposobu identyfikacji organizmów. Zadaniem gimnazjalistów było wskazanie cechy umożliwiającej zaklasyfikowanie lemura do ssaków. Najtrudniejsze okazało się dla uczniów zadanie 5.1., dotyczące roli zmysłu równowagi i lokalizacji odpowiednich narządów i receptorów u człowieka.
- Rekomendacje:
 - zmobilizować uczniów do systematycznej pracy, przygotowywania się do lekcji oraz prac klasowych,
 - egzekwować wiedzę teoretyczną, która jest niezbędna do pracy na lekcji,
 - angażować uczniów do wykonywania samodzielnych prezentacji, projektów oraz prostych doświadczeń na lekcje biologii,
 - stosować na lekcjach więcej ćwiczeń dotyczących analizy procesów oraz zjawisk biologicznych.

CHEMIA

- Uczniowie z chemii uzyskali wynik 60,6%. Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się od 36,2% do 76,6%.
- Najlepiej wypadły zadania dotyczące budowy alkanów przy wskazaniu szeregu homologicznego, do jakiego należą oraz podania wzoru sumarycznego kolejnego związku w tym szeregu. Umiarkowanie trudne okazały się zadania, które dotyczyły wskazania reakcji chemicznej czy zjawiska na podstawie opisu równania chemicznego, odczytywania informacji z układu okresowego pierwiastków oraz zadanie sprawdzające umiejętność przeprowadzania obliczeń z wykorzystaniem pojęć: gęstość, masa i objętość. Trudne zadania dotyczyły wyciągania wniosków z przeprowadzonego doświadczenia.
- W związku z powyższym należy:
 - rozwiązywać zadania z wykorzystaniem wzorów na gęstość, masę i objętość,
 - ćwiczyć umiejętność odczytywania podstawowych informacji z układu okresowego pierwiastków,

- pracować nad prawidłowym rejestrowaniem doświadczeń chemicznych, formułowaniu obserwacji, wniosków oraz wyjaśnień.

GEOGRAFIA

Gimnazjaliści bardzo dobrze poradzi sobie z zadaniami z geografii uzyskując średni wynik **60%** wykonanych zadań. Cztery osoby uzyskały wynik 100%, a najniższy wynik to 14% (jedna osoba).

- Zdający najlepiej poradzi sobie z zadaniem 23. sprawdzającym znajomość podziału politycznego Europy. W grupie zadań umiarkowanie trudnych znalazły się zadania 19., 22. oraz 24. Najłatwiejsze z nich okazało się zadanie 22. Sprawdzało umiejętność analizy danych statystycznych dotyczących ludności wybranych krajów sąsiadujących z Polską. W celu ustalenia, czy podane informacje są prawdziwe, czy fałszywe należało wykorzystać znajomość pojęć z zakresu demografii takich jak przyrost naturalny i saldo migracji. Nieco trudniejsze okazało się zadanie 19., które sprawdzało umiejętność odczytywania informacji przedstawionych na mapie poziomicowej. Nieco trudniejsze dla zdających było zadanie 24. Podano w nim wybrane cechy środowiska przyrodniczego Japonii. Zadaniem uczniów było wskazanie trzech spośród sześciu cech, które nie sprzyjają rozwojowi gospodarki tego kraju.
- Trudne dla zdających okazały się zadania 20. i 21. Do poprawnego rozwiązania zadania 20. Niezbędna dotycząca zmian oświetlenia Ziemi oraz długości trwania dnia i nocy w różnych szerokościach geograficznych i porach roku podczas ruchu obiegowego. Zadaniem 21. sprawdzano umiejętność określania związku między cechami klimatu Polski a czynnikami je kształtującymi. Uczniowie powinni ustalić – na podstawie opisu sytuacji – która z mas powietrza napływająca nad obszar Polski latem kształtowała pogodę w Kołobrzegu w ostatnich dniach lipca.
- Wnioski:
- Uczniowie dobrze orientują się w podziale politycznym Europy, potrafią wykazać związek cech środowiska z gospodarką kraju. Orientują się w podstawowych problemach demografii. Sporej grupie zdających astronomia nadal sprawia trudności. Trudne dla wszystkich uczniów było zadanie dotyczące cech klimatu Polski i ich związku z czynnikami klimatotwórczymi.
- Rekomendacje:
- Podczas dalszej pracy należy zwrócić szczególną uwagę na:
 - czytanie ze zrozumieniem poleceń,
 - wnikliwe analizowanie,
 - właściwe, samodzielne wnioskowanie, wykonywanie doświadczeń, stawianie hipotez,
 - częstsze wiązanie zdobywanej wiedzy z praktyką,
 - wykorzystywanie w praktyce dydaktycznej tekstów popularnonaukowych, informacji prasowych czy internetowych.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego z analizą 2018 r. (języki obce).

Egzamin gimnazjalny z języka angielskiego – poziom podstawowy.

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań). Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

Średni wynik uzyskany przez uczniów wyniósł - 58,3%.

Uczniowie klas trzecich najlepiej poradzi sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu. Najtrudniejsza natomiast okazała się umiejętność określania głównej myśli tekstu.

W zadaniach kontrolujących znajomość funkcji językowych sprawdzane były różnorodne umiejętności: wyrażanie próśb, opinii i życzeń, stosowanie form grzecznościowych, uzyskiwanie i przekazywanie prostych informacji i wyjaśnień, przedstawianie siebie i innych osób oraz proszenie o pozwolenie. Najłatwiejsze okazało się zadanie dotyczące umiejętności wyrażania próśb, a najtrudniejsze - badające znajomość struktur gramatycznych.

Egzamin gimnazjalny z języka angielskiego – poziom rozszerzony.

Arkusze składały się z 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego oraz zadań na dobieranie) ujętych w 5 wiązek oraz 11 zadań otwartych: 2 wiązki zadań sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (10 zadań), rozumienie tekstów pisanych (10 zadań), znajomość środków językowych (10 zadań) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie). Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

Średni wynik uzyskany przez uczniów wyniósł – 40,9%.

Zdający uzyskali najwyższe wyniki za zadania sprawdzające umiejętności w zakresie rozumienia tekstów, zarówno słuchanych, jak i pisanych. Gorzej opanowali umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej, a najtrudniejsze okazały się dla nich zadania badające znajomość środków językowych. Zdecydowana większość uczniów nie potrafiła poprawnie uzupełnić tekstu odpowiednimi formami wyrazów (czyli np. użyć właściwego czasu gramatycznego lub zapisać poprawnie formę liczby mnogiej wybranego wyrazu) ani przetłumaczyć prawidłowo podanych po polsku fragmentów zdań.

Wnioski do pracy dydaktycznej.

- stosować urozmaicone formy ćwiczeń gramatycznych – tak, aby uczniowie zapoznali się z jak największą liczbą utartych powiedzeń, zwrotów i wyrażań.
- zachęcać do samodzielnego czytania tekstów w języku obcym, porównywania ich z odpowiednikami w języku polskim, korzystania ze słowników oraz odpowiednich stron internetowych.
- zachęcać uczniów do samodzielnego tworzenia tekstów (dialogów, notatek, krótkich informacji, maili, sms-ów, itp.)
- ćwiczyć rozumienie ze słuchu oraz wypowiadanie się na temat usłyszanych tekstów (ze szczególnym zwróceniem uwagi na typowe zadania egzaminacyjne)
- stosować ćwiczenia gramatyczno leksykalne, które pozwalają uchwycić różnice znaczeniowe w zależności od użytej formy wyrazu.
- zwracać uwagę na prawidłowe rozumienie treści poleceń oraz uwzględnianie w odpowiedziach wszystkich elementów w nich zawartych.

Egzamin gimnazjalny z języka niemieckiego – poziom podstawowy.

Egzamin z języka niemieckiego wybrało sześć uczennic- dwie uczennice z klasy III.a i cztery uczennice z klasy III.b.

Pisały one ten egzamin na poziomie podstawowym a obejmował on 11 zadań zamkniętych.

Średni wynik uzyskany przez uczennice wyniósł 36%.

Najlepszy wynik (55%) osiągnęła uczennica klasy III.b a najniższy wynik (20%) miała (uczennica tej samej klasy).

Średni wynik jest stosunkowo niski, ponieważ egzamin z języka niemieckiego pisały uczennice mające trudności w nauce.

Najlepiej wypadły zadania od 1 do 3 sprawdzające zrozumienie wypowiedzi ustnej (znajdowanie w tekście określonych informacji oraz określanie myśli głównej tekstu).

Trudności wystąpiły w zadaniach 5, 7 i 8 sprawdzających zrozumienie wypowiedzi pisemnych, zwłaszcza reagowanie w określonych sytuacjach.

4. Stan zatrudnienia:

nauczyciel stażysta	- 2
nauczyciel kontraktowy	- 4
nauczyciel mianowany	- 10
nauczyciel dyplomowany	- 34

5. Liczba uczniów bez promocji:

W roku szkolnym 2017/2018 w Zespole Szkół w Rytle nie otrzymało promocji czworo uczniów co stanowi 0,94%.

6. Udział uczniów w konkursach i zawodach od szczebla wojewódzkiego:

Klasy I-III

Ogólnopolskie, wojewódzkie:

- bardzo dobry wynik w Międzynarodowym Konkursie Kangur,
- wyróżnienie w Międzynarodowym Konkursie Kangur,
- wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie j. angielskiego wyd. Synapsa „ World of Languages” Kids,
- I miejsce w I Wojewódzkim Konkursie j. angielskiego „ Keep calm and learn”,
- wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie „Orzeł Języka Angielskiego”

Klasy IV – VII

Ogólnopolskie, wojewódzkie:

- I miejsce w Wojewódzkim Konkursie „ Poszukiwacze zaginionych przodków”,
- wyróżnienie w Konkursie Matematycznym Kangur,
- III miejsce w konkursie „ Demokracja niejedno ma imię”,
- III miejsce w konkursie „ Tradycja i Pamięć”,
- IV miejsce w konkursie „ Tradycja i Pamięć”,
- 13 miejsce w Indywidualnych Biegach Przelajowych,

Klasy II - III gimnazjum

Ogólnopolskie, wojewódzkie:

- 35 miejsce w Wojewódzkich Indywidualnych Biegach Przelajowych,
- udział w Wojewódzkich Zawodach LA – skok w dal,
- udział w Wojewódzkich Zawodach LA –bieg na 300 m,
- udział w Wojewódzkich Zawodach LA – rzut oszczepem,
- 29 miejsce w Igrzyskach Młodzieży Szkolnej LA na etapie wojewódzkim,
- laureatka Diecezjalnego Konkursu Biblijnego pod patronem Pomorskiego Kuratora Oświaty

7. Funkcjonowanie świetlicy szkolnej:

Do świetlicy szkolnej w Rytle uczęszczało 269 uczniów od poniedziałku do piątku w godz. od 6.45 do 16.00 w grupach wiekowych – kl. 0, I-III, IV- VII i II-III gimnazjum. Funkcjonowała również świetlica przedszkolna w Zapędowie. Zajęcia odbywały się 3 razy w tygodniu po 3 godziny z dziećmi w wieku 3-5 lat w Ośrodku Kultury w Rytle filia w Zapędowie.

8. Koszty dostosowania pomieszczeń, zakupu pomocy naukowych i sprzętu w związku z reformą edukacji:

Poniesione koszty związane z dostosowaniem pomieszczeń, zakupu pomocy naukowych i sprzętu w związku z reformą edukacji wyniosły około 20 tysięcy złotych.

9. Koszty planowanych przedsięwzięć związanych z reformą edukacji:

Placówka jest w stanie zapewnić odpowiednie warunki pracy związane z reformą edukacji bez dodatkowych kosztów.

Koniecznością jest rozbudowa szkoły o kolejne izby lekcyjne, bibliotekę, świetlicę, stołówkę i kuchnię. Pomieszczenia w starym budynku szkolnym są małe i ciasne, korytarze i klatki schodowe wąskie co negatywnie wpływa na bezpieczeństwo i komfort pracy uczniów i nauczycieli. Brak windy utrudnia poruszanie się po szkole uczniom niepełnosprawnym.

Dyrektor szkoły

Maria Galińska

VII. Zespół Szkół w Łęgu

1. Liczba uczniów i oddziałów w placówce.

- **Przedszkole Samorządowe w Łęgu.**

Do przedszkola uczęszczało 69 wychowanków. Zostały utworzone 3 oddziały (w tym dwie grupy zerowe – 48 wychowanków i jedna grupa 3, 4-latków – 21 wychowanków). Jeden ze wspomnianych oddziałów zerowych w wymiarze 5 godzin funkcjonował w Lipkach Górnych (24 wychowanków), a pozostałe dwa oddziały w budynku przedszkola w Łęgu.

Niektórzy rodzice, w zależności od potrzeb, korzystali z możliwości dowożenia swoich dzieci. Łącznie z dowożenia korzystało 9 wychowanków.

45 dzieci z grup przedszkolnych w Łęgu, w czasie roku szkolnego korzystało z trzech posiłków w ciągu dnia. Wszystkie dzieci z grupy w Lipkach miały możliwość wypicia ciepłej herbaty.

- **Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Łęgu.**

W szkole uczyło się 191 uczniów w 12 oddziałach (81 uczniów w 5 oddziałach klas I-III i 110 uczniów w 7 oddziałach klas IV-VII).

Dowożenie uczniów do szkoły było realizowane:

- autobusem z kierunku Zawady i Wiecka – 29 uczniów,
- busem z kierunku Kęszy i Złego Mięsa – 57 uczniów.

Pozostali uczniowie spełniający odpowiednie kryteria odległości byli dowożeni przez rodziców otrzymujących z tego tytułu refundację kosztów - 2 uczniów.

Uczniowie dowożeni korzystali z opieki w świetlicy szkolnej przed i po zajęciach edukacyjnych.

Uczniowie w czasie roku szkolnego korzystali z posiłków w stołówce szkolnej. Wydawanych było 110 obiadów, w tym 3 ze środków MGOPS. Wszyscy uczniowie mieli możliwość wypicia nieodpłatnie ciepłej herbaty podczas przerw śniadaniowych.

- **Gimnazjum w Łęgu.**

W szkole uczyło się 65 uczniów w 4 oddziałach.

Dowożenie uczniów do szkoły było realizowane:

- autobusem z kierunku Zawady i Wiecka – 11 uczniów,
- busem z kierunku Kęszy i Złego Mięsa – 3 uczniów.

Uczniowie dowożeni korzystali z opieki w świetlicy szkolnej przed i po zajęciach edukacyjnych.

Uczniowie w czasie roku szkolnego korzystali z posiłków w stołówce szkolnej. Wydawanych było 65 obiadów płatnych. Wszyscy uczniowie mieli możliwość wypicia nieodpłatnie ciepłej herbaty podczas przerw śniadaniowych.

2. Innowacje i programy realizowane przez placówkę.

W Zespole Szkół realizowane były w czasie roku szkolnego następujące programy:

- *Owoce, warzywa i szklanka mleka w szkole* – program dla klas I-III (SP)
- *Nauka pływania dla klas II i III (SP)*

- *Spójrz inaczej* – program z zakresu profilaktyki (SP)
 - *Szkoła Promująca Zdrowie* (SP, G)
 - *Żyj smacznie i zdrowo* (G)
 - *Śniadanie daje moc* – program zdrowotny (SP, G)
 - *Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły* – (P, SP, G)
- Podejmowane były również rozliczne działania tematyczne pod następującymi hasłami:
- *Bezpieczna droga do szkoły*
 - *Miesiąc życzliwości*
 - *Dzień uśmiechu*
 - *Dzień resuscytacji krążeniowo- oddechowej*
 - *Kwiecień miesiącem zdrowia*
 - *Aktywne przerwy*
 - *Pikniki rodzinne*

3. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z analizą.

Egzamin zewnętrzny przeprowadzony w kwietniu 2018 r. zdawało 33 uczniów.

•Część humanistyczna

- **język polski:** wynik średni 64,6%. Średni wynik uzyskany przez uczniów sklasyfikował szkołę w skali staninowej średnich wyników w kraju, na poziomie staninu czwartego (niżej średni).

Tegoroczny egzamin gimnazjalny z języka polskiego dla uczniów naszej szkoły okazał się umiarkowanie trudny. Wskaźnik łatwości dla wszystkich zadań z arkusza wynosi 65%. Uczniowie mieli do wykonania 22 polecenia, z czego 20 to zadania zamknięte, a 2 – otwarte (KO – krótkiej odpowiedzi i RO – rozszerzonej odpowiedzi, charakterystyka). Analiza wskaźnika łatwości dla poszczególnych zadań pozwala na ustalenie rozkładu liczebności zadań od bardzo trudnych do łatwych. Przedstawia to poniższa tabela.

INTRPRETACJA WSKAŹNIKA ŁATWOŚCI	LICZBA ZADAŃ
bardzo trudne	0
trudne	4
umiarkowanie trudne	6
łatwe	9
bardzo łatwe	3

Wynika stąd, że większość zadań okazała się dla naszych gimnazjalistów łatwa. Wgląd w treść konkretnych zadań umożliwia wyłonienie obszarów, w których nasi uczniowie radzą sobie bardzo dobrze i dobrze, oraz tych, z którymi mają kłopoty.

Mocne strony:

- wyszukiwanie informacji
- określanie funkcji wykrzyknika w tekście
- określanie funkcji zastosowania trybu rozkazującego
- dostrzeganie powiązań pomiędzy partiami tekstu
- wnioskowanie
- odczytywanie znaczeń wyrażonych przenośnią
- określanie cech postaci na podstawie jej wypowiedzi
- odczytywanie intencji wypowiedzi
- rozumienie znaczeń słów i relacji pomiędzy pojęciami abstrakcyjnymi
- określanie celu przywołania konkretnych treści w tekście
- uogólnianie
- rozumienie charakteru mowy pozornie zależnej
- określanie głównej myśli tekstu lirycznego
- identyfikowanie metafory i określanie celu jej użycia
- formułowanie pisemnej opinii na temat zjawisk językowych i jej uzasadnianie
- poprawność wypowiedzi pisemnej po względem segmentacji tekstu oraz stylistycznym.

Słabe strony:

- interpunkcja
- określanie funkcji formantu
- rozumienie tekstu o tematyce słowotwórczej.

- **historia i wiedza o społeczeństwie:** wynik średni 51,4%. Średni wynik uzyskany przez uczniów sklasyfikował szkołę w skali staninowej średnich wyników w kraju, na poziomie staninu trzeciego (niski).

Najlepiej uczniowie poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi, czy treść mapy potwierdza informacje znajdujące się w tekście. Dobrze opanowali umiejętność łączenia kilku elementów wiedzy oraz umiejętność czytania ze zrozumieniem. Największe problemy mieli uczniowie ze wskazywaniem poprawnej chronologii wydarzeń historycznych co pokazuje słabe opanowanie wiedzy typowo historycznej (daty). Analiza odpowiedzi uczniów pokazuje również słabo utrwaloną wiedzę z historii najnowszej.

Mocne strony:

- czytanie ze zrozumieniem
- praca z mapą i wyciąganie z niej istotnych informacji
- praca ze schematami i tabelami i poprawne interpretowanie przedstawionych danych.

Słabe strony:

- znajomość faktów historycznych, w tym dat i chronologii wydarzeń
- słabe utrwalenie najnowszych informacji
- słaba znajomość kierunków w sztuce na podstawie zdjęć lub ilustracji.

•Część matematyczno-przyrodnicza

- **matematyka:** wynik średni 48,3%. Średni wynik uzyskany przez uczniów sklasyfikował szkołę w skali staninowej średnich wyników w kraju, na poziomie staninu piątego (średni).

Arkusze zawierał 23 zadania (20 zamkniętych i 3 otwarte). Dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. W sześciu zadaniach typu prawda-falsz należało ocenić prawdziwość podanych zdań. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania. W zadaniach wykorzystano tabele, rysunki i wykresy.

Egzamin z matematyki okazał się dla piszących trudny, przy wskaźniku łatwości zadań wynoszącym 48,3% (po siedem zadań łatwych i umiarkowanie łatwych, sześć zadań trudnych, jedno zadanie okazało się dla zdających bardzo łatwe i dwa – bardzo trudne). Gimnazjaliści uzyskali wynik nieco wyższy niż średni wynik uczniów szkół wiejskich w województwie pomorskim. Wykonalność zadań zamkniętych to 61,36%, natomiast zadań otwartych zaledwie 19,52%. Biorąc pod uwagę powyższe wskaźniki można stwierdzić, że uczniowie znacznie lepiej poradzili sobie z zadaniami zamkniętymi.

Wnioski i rekomendacje:

- poświęcić więcej czasu i uwagi na ćwiczenia kształtujące wyobraźnię przestrzenną uczniów np. poprzez wykonywanie różnorodnych modeli brył oraz identyfikowanie kształtu brył na podstawie ich siatek
- rozwiązywać zadania o różnym stopniu złożoności
- ćwiczyć tworzenie planu rozwiązania zadania i jego wykonania, a także krytycznej oceny rozwiązania
- zwiększyć liczbę ćwiczeń w przeprowadzaniu i zapisywaniu dowodów matematycznych
- ćwiczyć znajomość terminów i wzorów co umożliwi rozumienie i poprawną interpretację podanych w zadaniu informacji
- doskonalić umiejętność uważnego czytania treści zadań i poleceń, zarówno w zadaniach zamkniętych, jak i otwartych
- systematycznie wzbogacać zasób wiedzy matematycznej.

- **przedmioty przyrodnicze:** wynik średni 56,9%. Średni wynik uzyskany przez uczniów sklasyfikował szkołę w skali staninowej średnich wyników w kraju, na poziomie staninu szóstego (wyżej średni).

Zadania z zakresu przedmiotów przyrodniczych sprawdzały treści zapisane w podstawie programowej z czterech przedmiotów: biologii, chemii, fizyki i geografii. Arkusz zawierał

24 zadania zamknięte, wśród których każdy z przedmiotów reprezentowany był przez zadania różnego typu: wielokrotnego wyboru, prawda – fałsz, na dobieranie. Zadania sprawdzały umiejętności poszukiwania, wykorzystania i tworzenia informacji, rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów oraz przeprowadzania doświadczeń

i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników. Średni wynik uzyskany za rozwiązanie zadań wyniósł:

poziom szkoły	poziom gminy	poziom powiatu	poziom województwa (ogólnie)	poziom województwa (szkoły wiejskie)	poziom kraju (ogólnie)	poziom kraju (szkoły wiejskie)
56,9%	53%	53%	55%	52%	56%	54%

Biologia

Najlepiej uczniowie poradzili sobie z posługiwaniem się podstawowymi pojęciami z genetyki, takimi jak fenotyp i genotyp, gen, cecha, mutacja. Nieco słabiej, ale również w stopniu zadowalającym posiadli umiejętność posługiwania się prostym kluczem do oznaczania gatunków, znajomość budowy i funkcji organów roślinnych, drogi łuku odruchowego oraz budowy, roli i lokalizacji narządu równowagi. Uczniowie mieli problem z przyporządkowaniem organizmu do grupy na podstawie obecności pewnych cech, a także z analizą schematu przedstawiającego pracę układu wydalniczego człowieka, czyli proces regulacji gospodarki wodno – mineralnej organizmu.

W związku z powyższym należy wdrażać uczniów do:

- analizowania schematów i wyciągania wniosków
- wyszukiwania informacji przedstawionych w różnorodnej formie i operowania nimi
- wykorzystania wiedzy do rozwiązywania sytuacji nietypowych.

Chemia

Najlepiej uczniowie poradzili sobie z wykorzystywaniem informacji dotyczących budowy alkanów przy wskazywaniu szeregu homologicznego, do jakiego należą oraz podali wzór sumaryczny kolejnego związku w tym szeregu. Wskazuje to na umiejętność przetwarzania informacji. Umiarkowanie trudne okazały się zadania sprawdzające umiejętność przeprowadzania obliczeń z wykorzystaniem pojęć: masa, gęstość i objętość, a także rozpoznawania na podstawie opisu i równania chemicznego, czy proces jest zjawiskiem fizycznym czy reakcją chemiczną. Trudne okazały się zadania dotyczące odczytywania informacji z układu okresowego oraz wyciągania wniosków z przeprowadzonych doświadczeń.

W związku z tym należy:

- ćwiczyć umiejętności analizowania przeprowadzanych doświadczeń, reakcji chemicznych i wyciągania wniosków z tych analiz
- pracować nad prawidłowym odczytem danych z układu okresowego
- wdrażać do rozwiązywania zadań wymagających obliczeń.

Geografia

Uczniowie bardzo dobrze poradzili sobie z zadaniami z geografii uzyskując wynik 61% wykonanych zadań (średnia dla kraju z tego przedmiotu wyniosła 59%). Uczniowie dobrze orientują się w podziale politycznym Europy, potrafią wykazać związek cech środowiska z gospodarką kraju. Łatwe okazało się też zadanie dotyczące demografii. Coraz lepiej

uczniowie radzą sobie z interpretacją zmian w oświetleniu Ziemi w ciągu roku, jednak sporej grupie astronomia nadal sprawia trudności i nad tymi zagadnieniami należy jeszcze popracować. Trudne dla wszystkich uczniów było zadanie dotyczące cech klimatu Polski i ich związku z czynnikami klimatycznymi. Należy zwrócić szczególną uwagę na to zagadnienie podczas pracy.

Fizyka

Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się od 47% do 63%. Uczniowie najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadania, które wymagało określenia długości toru, korzystając z rysunku i wykresu zależności wychylenia wahadła matematycznego od czasu. Najwięcej problemów mieli natomiast z poprawnym uzasadnieniem swoich wyborów odpowiedzi w zadaniu dotyczącym gęstości powietrza.

•Języki obce nowożytne

- **język angielski podstawowy:** wynik średni 55,8%. Średni wynik uzyskany przez uczniów sklasyfikował szkołę w skali staninowej średnich wyników w kraju, na poziomie staninu trzeciego (niski).
- **język angielski rozszerzony:** 36,1%.

Gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie tekstu ze słuchu i znajomość funkcji językowych. Nieco niższe wyniki uzyskali w obszarze rozumienia tekstów pisanych. Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Stosowanie środków językowych to umiejętność zdecydowanie najslabiej opanowana przez gimnazjalistów. Większość uczniów nie potrafiła poprawnie uzupełnić tekstu. W tej części arkusza najbardziej kłopotliwe okazało się zadanie, które sprawdzało umiejętność posługiwania się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych).

Na poziomie rozszerzonym uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie tekstów pisanych. Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Największym wyzwaniem dla gimnazjalistów są zadania otwarte występujące w arkuszu na poziomie rozszerzonym, w tym wypowiedź pisemna. Wskazuje to, że zdający mają problem z rozwijaniem swoich wypowiedzi i komunikatywnym przekazywaniem informacji.

Wnioski do dalszej pracy:

- rozumienie tekstów pisanych:
 - zwiększyć ilość ćwiczeń polegających na rozumieniu tekstu czytanego
 - stosować większą ilość ćwiczeń wzbogacających słownictwo
 - sprawdzać opanowane wiadomości i umiejętności poprzez testy uwzględniające standardy egzaminacyjne
- znajomość środków językowych
 - utrzymywać (przy każdej nadarzającej się okazji) podstawową wiedzę z zakresu gramatyki, zwłaszcza tę zdobytą przez uczniów w poprzednich klasach
 - zwiększyć ilość ćwiczeń gramatyczno – leksykalnych
- wypowiedź pisemna
 - stosować większą ilość zadań otwartych polegających na formułowaniu własnej wypowiedzi w języku angielskim na dany temat
 - pracować z typami tekstu, które są określone w standardzie egzaminacyjnym (wiadomość e-mail, notatka) i zwrócić uwagę na typowe struktury w nich zawarte
 - motywować uczniów do redagowania własnych wypowiedzi pisemnych w domu.

4. Stan zatrudnienia.

Liczba zatrudnionych nauczycieli 37 (32,81 etatu)

Liczba nauczycieli według stopnia awansu zawodowego:

- nauczyciele dyplomowani – 26 nauczycieli (24,36 etatu)
- nauczyciele mianowani – 3 nauczycieli (2,5 etatu)
- nauczyciele kontraktowi – 7 nauczycieli (4,95 etatu)

- nauczyciele stażyści – 1 nauczyciel (1 etatu)
Liczba nauczycieli realizujących staż na kolejny stopień awansu zawodowego – 3 nauczycieli.

5. Uczniowie bez promocji.

- **Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Łęgu**
Dwoje uczniów nie uzyskało promocji do następnej klasy co stanowi 1,05% wszystkich uczniów szkoły. Jeden uczeń przystąpił do egzaminu poprawkowego, nie zaliczył egzaminu na ocenę pozytywną. Otrzymał promocję warunkową.
- **Gimnazjum w Łęgu**
Jeden uczeń nie uzyskał promocji do następnej klasy co stanowi 2,8% wszystkich uczniów i będzie kontynuował naukę w klasie ósmej szkoły podstawowej. Dwoje uczniów przystąpiło do egzaminu poprawkowego. Jeden uczeń otrzymał promocję warunkową, drugi uczeń zaliczył egzamin poprawkowy na ocenę dopuszczającą.

6. Udział uczniów w konkursach i zawodach od szczebla wojewódzkiego.

- **Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Łęgu**

Nazwa konkursu	Osiągnięcie	Liczba
Międzynarodowy Konkurs „Matematyczny Kangur”	Wyróżnienie	4

- **Gimnazjum w Łęgu**

Nazwa konkursu	Osiągnięcie	Liczba
Wojewódzki konkurs ekologiczny	Laureat	1
Wojewódzko - Metropolitalny Konkurs Biblijny	Finalista	1

7. Funkcjonowanie świetlicy szkolnej.

- **Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Łęgu**

Ze świetlicy szkolnej korzystali uczniowie dowożeni autobusami szkolnymi oraz uczniowie oczekujący na zajęcia lub po zajęciach edukacyjnych na prośbę rodziców (łącznie 91 uczniów). Liczba grup świetlicowych w zależności od liczby przebywających uczniów wynosiła w ciągu dnia od 1 do 3.

- **Gimnazjum w Łęgu**

Ze świetlicy szkolnej korzystali uczniowie dowożeni autobusami szkolnymi oraz uczniowie oczekujący na zajęcia lub po zajęciach edukacyjnych na prośbę rodziców (łącznie 15 uczniów). Funkcjonowała 1 grupa świetlicowa

Świetlica w Zespole funkcjonowała:

- w poniedziałki i piątki od godz. 7⁰⁰ do godz. 9⁰⁰ i od godz. 12³⁰ do godz. 14³⁰
- we wtorki, środy i czwartki od godz. 7⁰⁰ do godz. 10⁰⁰ i od godz. 11³⁰ do godz. 16¹⁵

8. Koszty dostosowania pomieszczeń, zakupu pomocy naukowych i sprzętu w związku z reformą edukacji.

Wprowadzona od 1 września 2017 r. reforma systemu edukacji nie spowodowała powstania dodatkowych kosztów związanych z dostosowaniem pomieszczeń w Zespole Szkół w Łęgu. Jednak nowa podstawa programowa dla klas I, IV i VII określająca warunki i sposoby realizacji wprowadzonych treści wymagała uzupełnienia posiadanych przez szkołę pomocy dydaktycznych wykorzystywanych w edukacji przedmiotowej. W związku z powyższym dokonano zakupów w tym obszarze w wysokości 11 500 zł.

Udział Zespołu Szkół w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa (wsparcie dotacyjne zakupu książek do biblioteki szkolnej) oraz udział w Programie Aktywna Tablica (wsparcie dotacyjne zakupu tablic interaktywnych i interaktywnych monitorów dotykowych) pozwolił na

pełniejsze przygotowanie szkoły do realizacji założeń reformy. Wymagany finansowy udział własny we wspomnianych programach wyniósł 6 500 zł.

9. Koszty planowanych przedsięwzięć w związku z reformą edukacji.

Planowane koszty zakupu niezbędnego sprzętu koniecznego do realizacji podstawy programowej dotyczą:

- wyposażenia gabinetów i pracowni przedmiotowych – 25 000 zł
- wymiany i uzupełnienia sprzętu informatycznego – 35 000 zł.

Ponadto konieczna jest:

- renowacja boiska wielofunkcyjnego przy szkole – 5 000 zł
- uzupełnienie wyposażenia kuchni szkolnej – 15 000 zł.

*Dyrektor szkoły
Zdzisław Jarząbek*

BR.0007.62.2018

PROJEKT

UCHWAŁA NR XLVI/424/18 RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 17 września 2018 r.

w sprawie utworzenia odrębnego obwodu głosowania

Na podstawie art. 12 § 4 i §5, w związku z §10, § 11 i § 12 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. - Dz. U. z 2018 r., poz. 754 ze zm.) w związku z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2018 r. w sprawie zarządzenia wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, na wniosek Burmistrza Czerska

Rada Miejska, uchwała co następuje:

§ 1.

Dla przeprowadzenia wyborów samorządowych zarządzonych na dzień 21 października 2018 r. tworzy się w Zakładzie Karnym w Koronowie Oddział Zewnętrzny w Czersku odrębny obwód głosowania i nadaje mu numer 17.

§ 2.

Siedziba Obwodowych Komisji Wyborczych dla obwodu, o którym mowa w § 1, znajduje się w Zakładzie Karnym w Koronowie Oddział Zewnętrzny w Czersku mieszczącym się przy ul. Dworcowej 29, 89-650 Czersk.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czerska.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego oraz w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicy ogłoszeń.

Wnoszący:

Burmistrz Czerska

/-/ Jolanta Fierek

Przewodniczący Rady
Grzegorz Kobierowski

Uzasadnienie

Ustawa Kodeks wyborczy nakazuje utworzenie obwodów głosowania w zakładzie opieki zdrowotnej, domu pomocy społecznej, zakładzie karnym i areszcie śledczym oraz w oddziale zewnętrznym takiego zakładu, jeżeli w dniu wyborów będzie w nim przebywać co najmniej 15 wyborców.

Numery i granice obwodów głosowania oraz siedziby komisji obwodowych ustala na wniosek Burmistrza rada gminy w drodze uchwały podjętej najpóźniej na 35 dni przed datą wyborów.

Z pisemnej informacji Zakładu Karnego w Koronowie Oddział Zewnętrzny w Czersku wynika, że w dniu 21 października 2018 r. na terenie jednostki będzie przebywało co najmniej 15 wyborców stale zamieszkujących na obszarze województwa pomorskiego.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie niniejszej uchwały uważa się za konieczne i uzasadnione.

Wnosząc projekt uchwały jest Burmistrz Czersk.

BR.0007.63.2018

PROJEKT

UCHWAŁA NR XLVI/425/18 RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 17 września 2018 r.

w sprawie programu i trybu współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019

Na podstawie art. 5a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. - Dz. U. z 2018 r., poz. 450 ze zm.), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. - Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.), art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e, art. 151 ust. 1 oraz art. 221 ustawy z dnia z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. - Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.) oraz art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (t. j. - Dz. U. z 2018 r., poz. 1263).

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjąć „Program i tryb współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Czerska.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r. i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz Czerska

/-/ Jolanta Fierek

Przewodniczący Rady
Grzegorz Kobierowski

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organ stanowiący samorządu terytorialnego winien uchwalać roczne programy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Projekt niniejszego programu przedłożono do konsultacji z przedstawicielami organizacji działających na terenie naszej gminy (bip.czersk.pl, www.czersk.pl, tablica ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Czersku) w terminie 30.07-27.08.2018 r. i podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 27.08.2018 r.

Podczas spotkania konsultacyjnego w dniu 27.08.2018 r. do zaproponowanego tekstu dokumentu przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Czersk wnieśli uwagi:

- do priorytetowych obszarów współpracy na rok 2019 dopisać organizację form wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży,
- w związku z dodaniem kolejnego obszaru współpracy zwiększyć planowaną kwotę przeznaczoną na realizację programu do 400.000 zł.

Powyższe uwagi zostały uwzględnione w całości.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest celowe i uzasadnione.

Wnoszącym projekt uchwały jest Burmistrz Czerska.

Program i tryb współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019

Wstęp.

Aktywność podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego jest jedną z ważnych cech społeczeństwa demokratycznego, elementem spajającym i ożywiającym społeczność lokalną. Dla bieżącej pracy podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego istotne znaczenie ma zarówno wymiana doświadczeń, jak również ich współpraca z organami gminy. Samorząd Gminy Czersk jest przekonany o korzyściach płynących z przyszłej realizacji programu współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Zamierzamy nadal podejmować systematyczną współpracę z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, realizując wspólnie działania służące podnoszeniu jakości życia mieszkańców.

Szczególny nacisk we współdziałaniu chcemy położyć na: aktywizację osób starszych oraz niepełnosprawnych, intensyfikację działań wychowawczych na rzecz dzieci i młodzieży, wspieranie

rodzin, skuteczne pozyskiwanie i racjonalne wykorzystywanie środków pochodzących spoza gminy w tym funduszy unijnych, a także na doskonalenie jakości działania organizacji pozarządowych. W ramach realizacji programu chcemy promować naszą gminę wykorzystując jasne i czytelne rozwiązania, realnie włączające i utrwalające miejsce podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w systemie demokracji lokalnej.

Ileż w dokumencie jest mowa o:

1. organizacjach – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
2. Ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
3. Programie – rozumie się przez to Program i tryb współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019;
4. Konkursie – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 i art. 13 ustawy;
5. środkach innych niż budżet gminy – rozumie się przez środki finansowe pochodzące z funduszy:
 - a) Unii Europejskiej,
 - b) strukturalnych,
 - c) innych państw i organizacji międzynarodowych,
 - d) polskich i zagranicznych organizacji pozarządowych,

- e) podmiotów komercyjnych,
- f) administracji centralnej.

Cele programu.

§ 1.

Celem głównym Programu jest budowanie partnerstwa pomiędzy Gminą Czersk a organizacjami poprzez:

- umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,
- tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców,
- prowadzenie bardziej efektywnych działań na rzecz mieszkańców,
- zwiększanie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów,
- realizację zapisów dokumentów programowych gminy (strategia, plany rozwoju, plany odnowy, WPF itp.).

§ 2.

Cele szczegółowe.

1. Wspieranie rozwoju kultury fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych.
2. Wspieranie promocji zdrowia oraz profilaktyki prozdrowotnej.
3. Wdrażanie społeczeństwa do rekreacji i aktywnego wypoczynku.
4. Wspieranie budowania lokalnej tożsamości kulturalnej.
5. Ograniczenie marginalizacji w życiu społecznym ludzi starszych.

Zasady współpracy.

§ 3.

Współpraca Gminy z organizacjami odbywa się na zasadach: równego dostępu do informacji, pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Przedmiot współpracy.

§ 4.

Przedmiotami współpracy Gminy Czersk z organizacjami są:

1. realizacja zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust.1 Ustawy,
2. realizacja zadań własnych gminy,
3. podnoszenie efektywności działań kierowanych do mieszkańców gminy,
4. tworzenie systemowych rozwiązań w odniesieniu do ważnych problemów społecznych,
5. określanie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspakajania,
6. konsultowanie projektów dotyczących prawa lokalnego.

Formy współpracy.

§ 5.

1. Finansowe formy współpracy Gminy z organizacjami polegają na zleceniu realizacji zadań publicznych, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 Ustawy.

2. Podstawowym trybem przekazywania środków finansowych organizacjom jest otwarty konkurs ofert. W przypadkach wskazanych przez Ustawę dopuszczalne jest stosowanie innego trybu.

§ 6.

Tryb postępowania przy zleceniu zadań publicznych w ramach otwartego konkursu ofert.

1. Ogłoszenia o otwartych konkursach ofert publikowane są w szczególności: w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej www.czersk.pl oraz na tablicach ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Czersku.

2. Oferta na realizację zadania winna zawierać elementy wskazane w ustawie oraz w ogłoszeniu o konkursie.

3. Wyniki konkursów podawane są do publicznej wiadomości w sposób wskazany w pkt 1.

4. Decyzję o wyborze podmiotów, które uzyskają dotacje i o wysokości przyznanych dotacji, podejmuje Burmistrz w formie zarządzenia.

5. Przed wydaniem zarządzenia, o którym mowa powyżej, Burmistrz zasięga opinii komisji konkursowej, o której mowa w § 14.

§ 7.

Tryb postępowania przy rozpatrywaniu ofert z pominięciem otwartego konkursu ofert o dofinansowanie lub sfinansowanie realizacji zadania publicznego.

1. Na podstawie art. 19 a ustawy organizacje pozarządowe oraz podmioty są uprawnione do złożenia oferty na realizację zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert.

2. Oferty na realizację zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert rozpatrywane są przez Burmistrza. W tym celu może zostać powołany zespół, który oceni celowość realizacji przedstawionego zadania publicznego.

3. W terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych od dnia wpłynięcia oferty Burmistrz zamieszcza ją na okres 7 dni w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Czersku oraz na stronie www.czersk.pl.

4. W terminie 7 dni od dnia zamieszczenia oferty w sposób, o którym mowa w pkt 4 można zgłaszać uwagi dotyczące oferty.

5. W celu stwierdzenia celowości realizacji zadania publicznego określonego w ofercie organizacji pozarządowej lub podmiotu Burmistrz ma prawo wezwać oferenta do uzupełnienia oferty. Rozpatrzenie oferty wstrzymuje się do czasu wpłynięcia uzupełnień.

6. Zespół (w przypadku jego powołania) po rozpatrzeniu zgłoszonych w trybie określonym w punkcie 5 uwag i uzupełnieniu oferty przez oferenta przedstawia Burmistrzowi propozycję dofinansowania lub sfinansowania realizacji zadania publicznego wraz z wysokością środków finansowych.

7. Burmistrz niezwłocznie zawiera umowę o wsparcie lub o powierzenie realizacji zadania publicznego. Oferta, o której mowa w pkt 1, stanowi załącznik do umowy.

§ 8.

1. W przypadku oferty na realizację zadania oferent zobowiązany jest do zapewnienia wkładu własnego:

Wartość dotacji	% kosztów całkowitych zadania	możliwa forma wkładu własnego
------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

do 40 tys. zł	min. 5%	środki niefinansowe lub finansowe
ponad 40 tys. zł	min. 5%	środki finansowe

2. Za środki własne niefinansowe (rzeczowe i osobowe) uważa się wniesienie określonych składników majątku do projektu nie powodujących powstania faktycznego wydatku pieniężnego. Jako środki własne rzeczowe i osobowe wnoszone mogą być: koszt wykorzystania pomieszczeń i lokali, wyposażenie i materiały, badania, nieodpłatna dobrowolna praca.

W przypadku wnoszenia na rzecz projektu środków własnych rzeczowych konieczne jest przestrzeganie następujących warunków:

- wartość środków własnych rzeczowych musi zostać oszacowana w taki sposób, aby możliwe było przeprowadzenie niezależnej oceny lub audytu przez niezależną jednostkę; wartość środków własnych liczona jest wg. wartości rynkowej (np. wynajem sali od podmiotu zewnętrznego) lub wartości godzinowej (np. użytkowanie sali przez Oferenta);
- w przypadku nieodpłatnej dobrowolnej pracy (wolontariatu), wartość tej pracy jest ustalana z uwzględnieniem ilości spędzonego czasu oraz standardowej stawki godzinowej i dziennej za dany rodzaj wykonywanej pracy.

§ 9.

Z dotacji z budżetu Gminy Czersk pokrywane będą jedynie niezbędne koszty związane BEZPOŚREDNIO z realizacją zadania, w tym m.in.:

Kategoria I - Koszty merytoryczne – bezpośrednio związane z realizacją zadania, np. wynagrodzenia trenerów, ekspertów, specjalistów realizujących zadania (jedynie w części odpowiadającej zaangażowaniu danej osoby w realizację, wynagrodzenia innych osób zatrudnionych specjalnie na potrzeby projektu, wydatki związane z uczestnictwem bezpośrednich adresatów zadania, takie jak materiały szkoleniowe, wynajem sal, niezbędny dla beneficjentów sprzęt (wartość początkowa nie przekracza kwoty 10.000,00 zł brutto) do przeprowadzenia zajęć, odzież, żywność, zakwaterowanie, przejazdy beneficjentów, nagrody dla beneficjentów w konkursach, koszt wyjazdów służbowych trenerów, ekspertów, specjalistów zaangażowanych w realizację zadania **oraz koszty promocji** (w tym m. in. plakaty, ulotki, ogłoszenia prasowe itp.).

Kategoria II - Koszty obsługi zadania publicznego - bezpośrednio związane z realizacją zadania, do wysokości 20% dotacji – np. kierowanie projektem, wykonywanie zadań administracyjnych, księgowych (jedynie w części odpowiadającej zaangażowaniu danej osoby w realizację projektu), opłaty za telefon/faks, opłaty pocztowe, czynsz, CO (w stosownej części, przypadającej na dany projekt), opłaty za przelewy bankowe, koszt zakupu lub wypożyczenia składnika majątku, którego wartość początkowa nie przekracza kwoty 10.000,00 zł brutto, koszty adaptacji pomieszczeń dla celów realizacji zadania (np. koszt malowaniapomieszczeń), koszty wyjazdów służbowych osób zaangażowanych w obsługę zadania.

Zadanie może być realizowane tylko na terenie Polski.

§ 10.

W imieniu Burmistrza kontrolę merytoryczną i finansową nad realizacją zadań publicznych przez organizacje sprawują upoważnieni pracownicy Urzędu Miejskiego poprzez:

- a) wizytowanie organizacji i ocenę sposobu realizacji zleconych zadań,
- b) egzekwowanie przestrzegania postanowień zawartych w ustawie, umowach i niniejszym programie,
- c) analizę i ocenę przedkładanych przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego rozliczeń i sprawozdań,

d) egzekwowanie od podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego wyjaśnień, zwrotu środków niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z umową.

§ 11.

Dotacje nie mogą być udzielone na:

- 1) dotowanie przedsięwzięć, które są dofinansowywane z budżetu gminy lub jego funduszy celowych na podstawie przepisów szczególnych,
- 2) pokrycie deficytu zrealizowanych wcześniej przedsięwzięć,
- 3) zakup budynków lub lokali oraz gruntów,
- 4) działalność gospodarczą podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego,
- 5) udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym lub prawnym,
- 6) działalność polityczną i religijną,
- 7) pokrycie kosztów utrzymania biura podmiotów programu, z wyłączeniem bezpośrednich kosztów związanych z realizacją zadania,
- 8) działalność związków zawodowych, organizacji pracodawców i samorządów zawodowych,
- 9) działalność fundacji, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub partia polityczna,
- 10) podatek od towarów i usług (VAT), jeśli może zostać odliczony w oparciu o ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- 11) zakup środków trwałych (w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz art. 16a ust. 1 w zw. z art. 16d ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych),
- 12) amortyzację,
- 13) leasing,
- 14) rezerwy na pokrycie przyszłych strat lub zobowiązań,
- 15) odsetki z tytułu niezapłaconych w terminie zobowiązań,
- 16) koszty kar i grzywien,
- 17) koszty procesów sądowych,
- 18) nagrody, premie i inne formy bonifikaty rzeczowej lub finansowej dla osób zajmujących się realizacją zadania,
- 19) zakup napojów alkoholowych,
- 20) wsteczne finansowanie zadań,
- 21) diety zawodników,
- 22) transfery zawodnika z innego klubu sportowego,
- 23) zobowiązania wynikające z kredytów, pożyczek i kosztów ich obsługi,
- 24) na cele nie związane z działalnością statutową organizacji.

§ 12.

Środki na realizację zadań publicznych zabezpiecza się w budżecie Gminy Czersk.

§ 13.

Współpraca pozafinansowa może odbywać się w szczególności w formach:

1. wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności;
2. konsultowania z organizacjami projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
3. tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
4. umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie;
5. budowania partnerstw w celu realizacji wspólnych projektów i inicjatyw;
6. współdziałania w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł, w szczególności z funduszy Unii Europejskiej;
7. użyczenia bądź wynajmowania na preferencyjnych warunkach lokali oraz udostępnienia pomieszczeń na spotkania podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego;
8. promowania działalności podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w mediach;
9. ewentualnej pomocy w nawiązywaniu kontaktów na terenie kraju oraz kontaktów międzynarodowych.

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

§ 14.

1. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania złożonych ofert.
2. W skład komisji konkursowej wchodzi przedstawiciele Burmistrza oraz osoby wskazane przez organizacje, w liczbie co najmniej dwóch dla każdej ze stron z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje biorące udział w konkursie.
3. Komisja konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych przez organizacje, jeżeli:
 - a) żadna organizacja nie wskaże osób do składu komisji konkursowej lub
 - b) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach komisji konkursowej lub wszystkie powołane w skład komisji konkursowej osoby podlegają wyłączeniu, o którym mowa w pkt. 6.
4. W pracach komisji konkursowej mogą uczestniczyć także, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
5. Burmistrz lub osoba przez niego upoważniona powołuje komisje konkursowe.
6. Do członków komisji konkursowej biorących udział w opiniowaniu ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego dotyczące wyłączenia pracownika.
7. Komisja, przystępując do oceny ofert, dokonuje kolejno następujących czynności:
 - a) otwiera koperty z ofertami, a następnie ustala, które z nich spełniają warunki konkursu;
 - b) odrzuca oferty nie odpowiadające warunkom konkursu, w uzasadnionych przypadkach we wskazanym przez siebie terminie komisja może wezwać oferenta do uzupełnienia braków formalnych;
 - c) rozpatruje merytorycznie oferty spełniające warunki konkursu;
 - d) wskazuje oferty, na które proponuje się udzielenie dotacji oraz określa wielkości kwot proponowanych dotacji albo nie przyjmuje żadnej z ofert.

8. Komisja ocenia oferty pod względem formalno - prawnym i merytorycznym na posiedzeniu zamkniętym bez udziału oferentów.

9. Ocena formalno - prawna dokonywana jest na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do programu.

10. Ocena merytoryczna ofert dokonywana jest indywidualnie przez członków Komisji, poprzez przyznanie określonej liczby punktów na formularzu, którego wzór stanowiącym załącznik nr 2 do programu.

11. Ocena merytoryczną Komisji ustala się przez zsumowanie ocen przydzielonych ofercie przez wszystkich członków Komisji. Wzór zbiorczego formularza oceny ofert stanowi załącznik nr 3 do programu.

12. Z posiedzenia komisji sporządza się protokół, który powinien zawierać:

- a) oznaczenie miejsca i czasu posiedzenia,
- b) imiona i nazwiska członków Komisji,
- c) liczbę zgłoszonych ofert,
- d) wykazy ofert odpowiadających i nie odpowiadających warunkom określonym w ustawie i w ogłoszeniu o konkursie,
- e) wykaz wybranych ofert, na które proponuje się udzielenie dotacji wraz z proponowanymi wielkościami kwot dotacji lub stwierdzenie, że żadna z ofert nie została przyjęta, a także uzasadnienie propozycji,
- f) podpisy członków Komisji.

13. Komisja kończy pracę z chwilą przedłożenia Burmistrzowi dokumentacji konkursowej oraz protokołu, o którym mowa w pkt 12.

Priorytetowe zadania publiczne.

§ 15.

W roku 2019 priorytetowe obszary współpracy obejmują sferę zadań z zakresu:

1. prowadzenia programów i klubów abstynenckich oraz organizacji imprez związanych z profilaktyką uzależnień oraz zwalczania nałogów, w tym klubów abstynenckich,
2. aktywizacji osób starszych,
3. szkolenia sportowego oraz organizacji udziału w zawodach i rozgrywkach sportowych,
4. organizacja form wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.

Wysokość środków planowanych na realizację programu.

§ 16.

Na realizację programu planuje się kwotę 400. 000 zł.

Okres realizacji programu.

§ 17.

Program obowiązuje od 01 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

Sposób realizacji programu.

§ 18.

1. Podmiotami uczestniczącymi we współpracy są:

- a) Rada Miejska w Czersku – uchwalająca roczny program współpracy, jako organ stanowiący Gminy Czersk;
- b) Burmistrz Czerska – realizujący roczny program współpracy, jako organ wykonawczy Gminy Czersk;
- c) organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego na terenie Gminy Czersk lub dla jej mieszkańców (bez względu na siedzibę).

2. Burmistrz realizuje program współpracy przy pomocy komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego i jednostek organizacyjnych Gminy Czersk.

3. Komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Czersku oraz jednostki organizacyjne Gminy Czersk prowadzą bezpośrednią współpracę z organizacjami, która w szczególności polega na:

- a) przygotowaniu, prowadzeniu i obsłudze konkursów ofert dla organizacji na realizację zadań,
- b) sporządzaniu sprawozdań z finansowej i pozafinansowej współpracy z organizacjami,
- c) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami statutowo prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

4. Zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom może nastąpić w formach i trybie przewidzianych w ustawie lub odrębnych przepisach.

Sposób oceny realizacji programu.

§ 19.

1. Realizacja Programu jest poddana autoewaluacji.

2. Celem autoewaluacji za rok 2019 będzie ocena wpływu Programu na wzmocnienia organizacji i ich partnerstw.

3. Celem monitoringu realizacji Programu ustala się następujące wskaźniki:

- a) liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert,
- b) liczba ofert złożonych w otwartych konkursach ofert,
- c) liczba zawartych umów na realizację zadania publicznego,
- d) liczba umów, które nie zostały zrealizowane lub zostały rozwiązane przez Gminę Czersk z przyczyn zależnych od Zleceniobiorcy,
- e) liczba umów zawartych w formie wsparcia i w formie powierzenia,
- f) liczba beneficjentów zrealizowanych zadań,
- g) liczba organizacji podejmujących po raz pierwszy zadania publiczne w oparciu o dotacje,
- h) liczba organizacji korzystających z dotacji,
- i) liczba zrealizowanych umów w ciągu roku budżetowego, na które udzielono dotacji:
 - do 3.000 zł,
 - powyżej 3.000 zł do 20.000 zł,
 - powyżej 20.000 zł,

4. Wielkość własnego wkładu finansowego i pozafinansowego organizacji w realizację zadań publicznych.

Sposób tworzenia programu i konsultacji w tym zakresie.

§ 20.

Projekt „Program i tryb współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019” został przygotowany przez Burmistrza Czerska i przekazany organizacjom pozarządowym do zaopiniowania. Projekt został umieszczony na stronie: czersk.pl, bip.czersk.pl oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Czersku.

FORMULARZ OCENY FORMALNEJ OFERTYna realizację zadania
.....

Nazwa wnioskodawcy		TAK	NIE	NIE DOT.
I. Warunki formalne				
1.	Czy oferta została złożona przez podmiot uprawniony do uczestnictwa w otwartym konkursie ofert?			
2.	Czy oferta została złożona w terminie określonym w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert?			
3.	Czy oferta została złożona na obowiązującym wzorze oferty?			
4.	Czy w złożonej ofercie przedstawiono szczegółowy zakres rzeczowy zadania publicznego proponowanego do realizacji?			
5.	Czy w złożonej ofercie przedstawiono termin i miejsce realizacji zadania publicznego?			
6.	Czy w złożonej ofercie przedstawiono kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego zgodną z zapisami § 8 i § 9 Programu?			
7.	Czy w złożonej ofercie przedstawiono informację o wcześniejszej działalności składających ofertę w zakresie, którego dotyczy zadanie?			
8.	Czy w złożonej ofercie przedstawiono informację o posiadanych zasobach rzeczowych i kadrowych zapewniających wykonanie zadania publicznego oraz o planowanej wysokości środków finansowych na realizację danego zadania pochodzących z innych źródeł?			
9.	Czy w złożonej ofercie przedstawiono deklarację o zamiarze odpłatnego lub nieodpłatnego wykonania zadania publicznego?			
10.	Czy w złożonej ofercie przedstawiono jakie działania w ramach realizacji zadania publicznego będą wykonywać poszczególne organizacje pozarządowe (w przypadku oferty wspólnej)?			
11.	Czy w złożonej ofercie przedstawiono sposób reprezentacji podmiotów wobec organu administracji publicznej (w przypadku oferty wspólnej)?			
12.	Czy oferta oraz dokumenty będące jej załącznikami zostały opatrzone datą, pieczęcią oraz podpisem uprawnionych statutowo bądź upoważnionych w tym celu osób			
13.	Czy do oferty dołączone są wymagane załączniki? – aktualny odpis z rejestru lub odpowiednio wyciąg z ewidencji lub inne dokumenty potwierdzające status prawny oferenta i umocowanie osób go reprezentujących. - Umowa zawarta między organizacjami pozarządowymi określającą zakres ich świadczeń składających się na realizację zadania (w przypadku oferty wspólnej) - (inne określone w ogłoszeniu i ustawie)			
14.	Oferta podlega uzupełnieniu formalnemu.			
15.	Oferta spełnia warunki formalne i jest dopuszczona do oceny merytorycznej			

Podpisy członków Komisji: 1..... 2..... 3. 4.....

Czersk, dn.

FORMULARZ OCENY MERYTORYCZNEJ OFERTY

na realizację zadania.....

nazwa oferenta

LP	KRYTERIA OCENY	punkty tak – 1 nie - 0
Możliwość realizacji zadania		
1	Czy realizacja zadania mieści się w zakresie działalności opisanej w statucie wnioskodawcy?	
2	Czy wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji zadań z zakresu objętego ogłoszeniem?	
Ocena kalkulacji zadania w odniesieniu do zakresu rzeczowego		
3	Czy koszt zadania jest proporcjonalny do zakresu rzeczowego?	
4	Czy budżet projektu jest jasny, szczegółowy i rzetelny?	
Ocena jakości wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których będzie realizowane zadanie		
5	Czy wnioskodawca dysponuje odpowiednimi zasobami kadrowymi?	
6	Czy są proponowane działania są spójne, właściwe i praktycznie wykonalne?	
7	Czy wnioskodawca proponuje odpowiednią jakość wykonania zadania?	
Ocena udziału finansowych środków własnych		
8	Czy wnioskodawca proponuje udział środków własnych lub środków pochodzących z innych źródeł na realizację zadania?	
Ocena udziału rzeczowego i osobowego		
9	Czy projekt angażuje wolontariuszy i pracę społeczną członków wnioskodawcy?	
10	Czy wnioskodawca angażuje w projekt własne zasoby rzeczowe?	
Ocena realizacji i rozliczenia zadań zleconych organizacji w latach poprzednich		
11	Czy wnioskodawca rzetelnie, terminowo zrealizowała i rozliczyła zadania z udziałem dotacji z budżetu Gminy Czersk? (tak – 1, nie - -1, nie dotyczy – 0)	
RAZEM		

Czytelny podpis członka Komisji

Czersk, dnia...

ZBIORCZY FORMULARZ OCENY MERYTORYCZNEJ OFERT

na realizację zadania:

Lp.	Imię i nazwisko członka Komisji	Ocena (pkt.)					
		Nazwa oferenta	Nazwa oferenta	Nazwa oferenta	Nazwa oferenta	Nazwa oferenta	Nazwa oferenta
1							
2							
3							
4							
Suma (pkt.)							

Podpisy członków Komisji:

1.

2.

3.

4.

Czersk, dnia

BR.0007.64.2018

PROJEKT

UCHWAŁA NR XLVI/426/18 RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 17 września 2018 r.

w sprawie udzielenia dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych w Gminie Czersk

Na podstawie art. 81, art. 77 pkt 7, 9, 11 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. - Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 ze zm.), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. - Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.), uchwały Nr XXXIX/444/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 sierpnia 2006 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków ze zm.

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

Udzielić dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych w Gminie Czersk:

l.p.	Nazwa otrzymującego dotację	Przeznaczenie dotacji	Kwota dotacji w zł	% udziału dotacji w kosztach całkowitych prac
1.	Parafia Rzymsko - Katolickiej p.w. Marii Magdaleny w Czersku	Wymiana pokrycia dachu Kościoła p.w. Marii Magdaleny w Czersku, wpisanym do rejestru zabytków pod nr A-1228 w dniu 22.02.2002 r.	200.000	19,74
2	Parafia Rzymsko - Katolickiej p.w. Wniebowzięcia NMP w Odrach	Wymiana pokrycia dachu, wymiana rynien i rur spustowych, wymiana obróbek blacharskich, skucie zniszczonych tynków i ich uzupełnienie, malowanie elewacji wieży odrestaurowanie okien i drzwi w Kościele p.w. Wniebowzięcia NMP w Odrach, wpisanym do rejestru zabytków pod nr A-1839 w dniu 10.12.2008 r.	44.000	29,97
RAZEM			244.000	

§ 2.

Szczegółowe warunki udzielenia, wykorzystania, kontroli wydatkowania i ewentualnego zwrotu dotacji określi umowa stron.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Czerska.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz Czerska

/-/ Jolanta Fierek

Przewodniczący Rady
Grzegorz Kobierowski

Uzasadnienie

Wnioskodawcy wymienieni w treści niniejszej uchwały wystąpili – na podstawie uchwały Nr XXXIX/444/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 30 sierpnia 2006 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków ze zm. – o udzielenie dotacji celowej z przeznaczeniem na:

- 1) Remont dachu Kościoła p.w. Marii Magdaleny w Czersku,
- 2) Remont wieży Kościoła p.w. Wniebowzięcia NMP w Odrach.

Dotacja przyznana jest na podstawie złożonego wniosku właściciela bądź posiadacza zabytku. Kwota dotacji stanowi częściowe dofinansowanie robót. Dotowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych prowadzonych na obiektach wpisanych do rejestru zabytków przyczynia się do zachowania historycznych elementów krajobrazu kulturowego gminy. Prace konserwatorskie są pracami specjalistycznymi i przez to kosztowniejszymi niż standardowe inwestycje. Dotacje z budżetu gminy pomagają właścicielom i posiadaczom zabytków na utrzymanie obiektów w dobrym stanie technicznym.

Mając powyższe na uwadze podjęcie niniejszej uchwały uznaje się za konieczne i uzasadnione.

Wnoszącym projekt uchwały jest Burmistrz Czerska.

BR.0007.65.2018

PROJEKT

UCHWAŁA NR XLVI/427/18 RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 17 września 2018 r.

w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego w sprawie powierzenia Gminie Czersk realizacji zadania publicznego Gminy Czarna Woda w zakresie pomocy społecznej polegającego na prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w ośrodku wsparcia dziennego dla mieszkańców Gminy Czarna Woda

Na podstawie art. 10 ust. 1, art. 18 ust. 2 pkt 12 i art. 74 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. - Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.), art. 17 ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. - Dz. U. z 2018 r., poz. 1508) oraz § 7 ust 4 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1586 ze zm.)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Wyraża się zgodę na zawarcie porozumienia międzygminnego w sprawie powierzenia Gminie Czersk realizacji zadania publicznego Gminy Czarna Woda w zakresie pomocy społecznej polegającego na prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w ośrodku wsparcia dziennego dla mieszkańców Gminy Czarna Woda.

§ 2.

Szczegółowe zasady realizacji zadania, o którym mowa w § 1, określa określone zostaną w porozumieniu zawartym pomiędzy Gminą Czersk i Gminą Czarna Woda.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czerska.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz Czerska

/-/ Jolanta Fierek

Przewodniczący Rady
Grzegorz Kobierowski

Uzasadnienie

Na podstawie ustawy o pomocy społecznej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy m. in. prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy. Gmina Czarna Woda nie prowadzi i nie zleca prowadzenia środowiskowego domu samopomocy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, jeżeli gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej nie prowadzi i nie zleca prowadzenia domu, wówczas osoba taka może być skierowana do domu prowadzonego przez inną gminę. Odpowiedni organ gminy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o skierowanie do domu powierza, w drodze porozumienia, realizację tego zadania innej gminie, która wyrazi na to zgodę. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie współdziałania z innymi gminami. Gminy mogą zawierać porozumienia w sprawie powierzenia jednej z nich określonych przez nie zadań publicznych. Zawarcie porozumienia pozwoli na przebywanie w ŚDS w Czarsku mieszkańców Gminy Czarna Woda.

Mając powyższe na uwadze podjęcie niniejszej uchwały uznaje się za konieczne i uzasadnione.

Wnoszącym projekt uchwały jest Burmistrz Czarska.

BR.0007.66.2018

PROJEKT

UCHWAŁA NR XLVI/428/18 RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 17 września 2018 r.

w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki o nr ewid. 118/1 oraz części działki o nr ewid. 117 położonych w obrębie Łąg-Lipki

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 w związku z pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. - Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.), oraz art. 14 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. - Dz. U. z 2017 r., poz. 1073 ze zm.)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

Przystępuje się do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki o nr ewid. 118/1 oraz części działki o nr ewid. 117, położonych w obrębie Łąg-Lipki, zgodnie z załącznikiem graficznym do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czerska.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz Czerska

/-/ Jolanta Fierek

Przewodniczący Rady

Grzegorz Kobierowski

Uzasadnienie

Atrakcyjne warunki lokalizacyjne dla planowanej inwestycji powodują konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla przedmiotowego terenu. Poprzez zapisy planu, określające między innymi przeznaczenie terenów i zasady ich zagospodarowania oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, w tym zakazy i nakazy chroniące walory środowiska przyrodniczego i krajobrazu zostanie uregulowana sytuacja prawna wnioskowanego obszaru i zostaną stworzone narzędzia prawne umożliwiające zarówno realizację planowanej inwestycji jak i zrównoważony rozwój wokół miejscowości.

Projektowane zapisy w planu zagospodarowania przestrzennego będą uwzględniały zapisy zawarte w obowiązującej zmianie Studium.

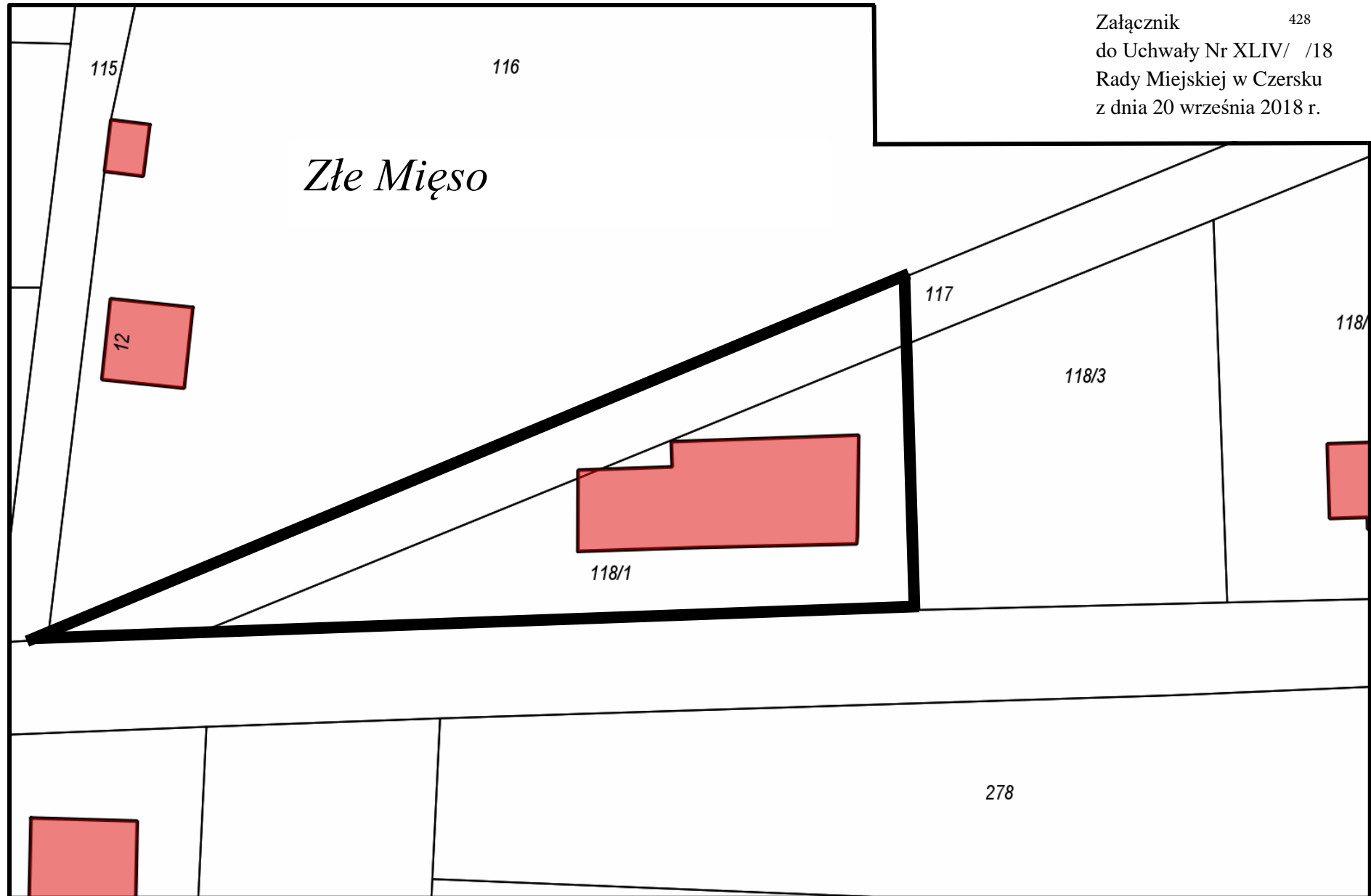
Podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki o nr ewid. 118/1 oraz części działki o nr ewid. 117, położonych w obrębie Łąg-Lipki jest uzasadnione zamiarem realizacji polityki przestrzennej gminy.

Na przedmiotowym terenie położonym w miejscowości Złe Mięso, obręb Łąg-Lipki, usytuowany jest budynek remizy strażackiej, który wymaga rozbudowy w granicy z działką o nr ewid. 118/3. Zgodnie z obowiązującymi zmianami przepisów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2015, poz. 1422 ze zm.), które weszły w życie 1 stycznia 2018 r. sytuowanie budynku w przypadku, o którym mowa w ust. pkt 2, dopuszcza się w odległości 1,5 m od granicy lub bezpośrednio przy tej granicy, jeśli plan miejscowy przewiduje taką możliwość.

Przed sporządzeniem projektu uchwały wykonano analizę zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami aktualnie obowiązującej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk.

Wnosząc projekt uchwały jest Burmistrz Czerska.

Załącznik 428
do Uchwały Nr XLIV/ /18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 20 września 2018 r.

Legenda: obszar objęty opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

BR.0007.67.2018

PROJEKT

UCHWAŁA NR XLVI/429/18 RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 17 września 2018 r.

w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk we wsi Lutom

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. - Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1073 ze zm.) oraz uchwały nr XXXVIII/360/17 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk we wsi Lutom po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czersk, w granicach administracyjnych miasta i gminy, uchwalonej uchwałą Nr XXXVI/301/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 lutego 2014 r.

Rada Miejska uchwała, co następuje:

Rozdział 1 Przepisy ogólne

§ 1.

1. Uchwała się zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk we wsi Lutom.
2. Planem objęto obszar, którego granice przedstawia rysunek planu w skali 1:1000, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
3. Integralną częścią uchwały jest rysunek planu miejscowego w skali 1:1000, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.
4. Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu, stanowi załącznik nr 2 do uchwały.
5. Rozstrzygnięcie o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, należących do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych, stanowi załącznik nr 3 do uchwały.
6. Na rysunku planu:
 - 1) obowiązującymi ustaleniami planu są:
 - a) granica obszaru objętego planem miejscowym;
 - b) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
 - c) nieprzekraczalna linia zabudowy;
 - d) wymiarowanie;
 - e) przeznaczenia terenu oznaczone symbolem terenu składającym się z cyfr i liter.

§ 2.

Ilekróć w uchwale jest mowa o:

- 1) **ustawie** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 ze zm.);
- 2) **terenie** – należy przez to rozumieć obszar wydzielony liniami rozgraniczającymi tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, objęty ustaleniami planu, o określonym rodzaju przeznaczenia, posiadający symbol, kolor i przypisane do niego ustalenia;
- 3) **rysunku planu** – należy przez to rozumieć część graficzną planu stanowiącą załącznik nr 1;
- 4) **symbolu terenu** – należy przez to rozumieć oznaczenie terenu, zgodnie z oznaczeniami na rysunku planu;
- 5) **przepisach odrębnych** – należy przez to rozumieć przepisy ustaw wraz z aktami wykonawczymi;
- 6) **linii rozgraniczającej tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania** - należy przez to rozumieć linię wyznaczającą tereny o różnym przeznaczeniu, lub różnych zasadach zagospodarowania;
- 7) **nieprzekraczalnej linii zabudowy** – należy przez to rozumieć linię wyznaczoną na rysunku planu, poza którą nie należy wprowadzać zabudowy, przy czym linia ta nie dotyczy sieci infrastruktury technicznej;
- 8) **sieci infrastruktury technicznej** – podziemne przewody lub urządzenia wodociągowe, kanalizacyjne, ciepłownicze, elektryczne, gazowe i telekomunikacyjne;
- 9) **terenie zabudowy rekreacji indywidualnej** - należy przez to rozumieć zagospodarowanie terenu w postaci budynków, budowli i urządzeń związanych z okresowym wypoczynkiem.

Rozdział 2

Ustalenia ogólne, dotyczące całego obszaru planu

§ 3.

W granicy obszaru objętego planem wyznacza się tereny o przeznaczeniu:

- 1) tereny zabudowy rekreacji indywidualnej oznaczone symbolem **ML**;
- 2) teren drogi dojazdowej oznaczony symbolem **KDD**;
- 3) tereny dróg wewnętrznych oznaczone symbolem **KDW**.

Rozdział 3

Ustalenia szczegółowe

§ 4.

Dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1ML**, **2ML** ustala się:

- 1) przeznaczenie – tereny zabudowy rekreacji indywidualnej;
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego – ustala się zasadę sytuowania wolnostojących budynków gospodarczych, garażowych i gospodarczo-garażowych w głębi działki budowlanej;
- 3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu:
 - a) zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych za wyjątkiem sieci infrastruktury technicznej,

- b) tereny objęte planem położone są na obszarze Natura 2000 - Obszar Specjalnej Ochrony Bory Tucholskie (PLB220009 - Dyrektywa Ptasia) oraz na obszarze Tucholskiego Parku Krajobrazowego - należy uwzględnić reżimy ochronne zgodnie z przepisami odrębnymi,
- c) ustala się dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych terenów jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych;
- 3a) zasady kształtowania krajobrazu – nie występuje potrzeba określania;
- 4) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej – nie występuje potrzeba określania;
- 5) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych – nie występuje potrzeba określania;
- 6) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalna i minimalna intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę miejsc do parkowania w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i sposób ich realizacji oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów:
- a) maksymalna wysokość zabudowy – 8 m, przy zachowaniu maksymalnej wysokości budynków garażowych, gospodarczych i garażowo – gospodarczych – 6 m,
- b) geometria dachu – układ jedno-, dwu- lub czterospadowy, kąt nachylenia połaci dachu od 5° do 45°,
- c) nakaz zachowania minimum 40% powierzchni działki budowlanej jako powierzchni biologicznie czynnej,
- d) maksymalna powierzchnia zabudowy 60% powierzchni działki,
- e) maksymalna i minimalna intensywność zabudowy – od 0,05 do 0,6,
- f) nieprzekraczalne linie zabudowy – zgodnie z rysunkiem planu,
- g) minimalna liczba miejsc do parkowania – 1 miejsce do parkowania/1 budynek rekreacji indywidualnej w granicach działki budowlanej,
- h) miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową – nie występuje potrzeba określania,
- i) sposób realizacji miejsc do parkowania - jako naziemne miejsca parkingowe lub w garażu wolnostojącym lub wbudowanym;
- 7) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa – nie występuje potrzeba określania;
- 8) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym – nie występuje potrzeba określania;
- 9) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy – nie występuje potrzeba określania;
- 10) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:
- a) obsługa komunikacyjna – z drogi dojazdowej, z dróg wewnętrznych oraz z dróg gminnych zlokalizowanych poza obszarem opracowania,
- b) zaopatrzenie w wodę – z istniejącej lub projektowanej sieci wodociągowej o przekroju nie mniejszym niż $\varnothing 32$ mm,
- c) odprowadzenie ścieków bytowych:

- do sieci kanalizacji sanitarnej o przekroju nie mniejszym niż \varnothing 60 mm,
 - do szczelnych zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe,
 - do przydomowych oczyszczalni ścieków,
- d) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych:
- do kanalizacji deszczowej,
 - dopuszcza się możliwość zagospodarowania wód opadowych w ramach działki budowlanej zgodnie z przepisami odrębnymi,
- e) zaopatrzenie w energię elektryczną – z istniejącej lub projektowanej sieci elektroenergetycznej,
- f) zaopatrzenie w energię ciepłą – z urządzeń indywidualnych z zastosowaniem paliw ekologicznych lub niskoemisyjnych lub z nieemisyjnych źródeł ciepła, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- g) zaopatrzenie w gaz - z indywidualnych źródeł lub z sieci gazociągowej,
- h) gospodarka odpadami komunalnymi – zgodnie z przepisami odrębnymi,
- i) dopuszcza się budowę i przebudowę sieci infrastruktury technicznej - minimalna \varnothing przekroju - 30 mm,
- j) przy realizacji sieci infrastruktury technicznej dopuszcza się sytuowanie obiektów i urządzeń poza nieprzekraczalnymi liniami zabudowy określonymi na rysunku planu z bezpośrednim, swobodnym dostępem do drogi;
- 11) sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów – nie występuje potrzeba określania;
- 12) stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy – w wysokości 30%.

§ 5.

Dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem **1KDD** ustala się:

- 1) przeznaczenie – teren drogi dojazdowej,
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:
 - a) zakaz lokalizacji obiektów budowlanych niezwiązanych z obsługą drogi, za wyjątkiem sieci infrastruktury technicznej,
 - b) dopuszcza się realizację chodników, ścieżek rowerowych lub pieszo-rowerowych – zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu – teren objęty planem położony jest na obszarze Natura 2000 - Obszar Specjalnej Ochrony Bory Tucholskie (PLB220009 - Dyrektywa Ptasia) oraz na obszarze Tucholskiego Parku Krajobrazowego - należy uwzględnić reżimy ochronne zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3a) zasady kształtowania krajobrazu – nie występuje potrzeba określania;
- 4) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej – nie występuje potrzeba określania;
- 5) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych – nie występuje potrzeba określania;
- 6) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę miejsc do parkowania w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i sposób ich realizacji oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów – minimalna

- szerokość drogi w liniach rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania – 3 m;
- 7) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa – nie występuje potrzeba określania;
 - 8) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym – nie występuje potrzeba określania;
 - 9) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy – nie występuje potrzeba określania;
 - 10) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej – dopuszcza się budowę i przebudowę sieci infrastruktury technicznej - minimalna \emptyset przekroju sieci infrastruktury technicznej - 30 mm;
 - 11) sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów – nie występuje potrzeba określania;
 - 12) stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 – w wysokości 15%.

§ 6.

Dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1KDW, 2KDW** ustala się:

- 1) przeznaczenie – tereny dróg wewnętrznych,
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:
 - a) zakaz lokalizacji obiektów budowlanych niezwiązanych z obsługą drogi, za wyjątkiem sieci infrastruktury technicznej,
 - b) dopuszcza się realizację chodników, ścieżek rowerowych lub pieszo-rowerowych – zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu – tereny objęte planem położone są na obszarze Natura 2000 - Obszar Specjalnej Ochrony Bory Tucholskie (PLB220009 - Dyrektywa Ptasia) oraz na obszarze Tucholskiego Parku Krajobrazowego - należy uwzględnić reżimy ochronne zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3a) zasady kształtowania krajobrazu – nie występuje potrzeba określania;
- 4) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej – nie występuje potrzeba określania;
- 5) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych – nie występuje potrzeba określania;
- 6) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę miejsc do parkowania w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i sposób ich realizacji oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów – minimalna szerokość drogi w liniach rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania – od 7 m do 17 m;
- 7) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,

- obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa – nie występuje potrzeba określania;
- 8) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym – nie występuje potrzeba określania;
 - 9) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy – nie występuje potrzeba określania;
 - 10) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej – dopuszcza się budowę i przebudowę sieci infrastruktury technicznej - minimalna \emptyset przekroju sieci infrastruktury technicznej - 30 mm;
 - 11) sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów – nie występuje potrzeba określania;
 - 12) stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 – w wysokości 15%.

Rozdział 4 **Przepisy końcowe**

§ 7.

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Czerska.

§ 8.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i polegał ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz Czerska

/-/ **Jolanta Fierek**

Przewodniczący Rady

Grzegorz Kobierowski

Uzasadnienie
do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk
we wsi Lutom na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i
zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073, 1566).

Zgodnie z podjętą uchwałą Nr XXXVIII/360/17 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 21 grudnia 2017 r. przystąpiono do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk we wsi Lutom.

I. Sposób realizacji wymogów wynikających z art. 1 ust. 2-4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

1. Przy sporządzeniu projektu niniejszej zmiany planu miejscowego uwzględniono:

- 1) wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury poprzez wprowadzenie zapisów regulujących i kształtujących przestrzeń w sposób harmonijny, opierając się na relacjach pomiędzy uwarunkowaniami i wymogami funkcjonalnymi, społeczno – gospodarczymi, środowiskowymi, kulturowymi oraz kompozycyjno – estetycznymi, określenie przeznaczenia terenu oznaczone symbolem terenu składającym się z cyfr i liter, nieprzekraczalnych linii zabudowy, wskaźników zabudowy;
- 2) walory architektoniczne i krajobrazowe poprzez ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu;
- 3) wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych poprzez wprowadzenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych za wyjątkiem sieci infrastruktury technicznej;
- 4) wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeby osób niepełnosprawnych poprzez określenie zasad ochrony środowiska, liczby miejsc parkingowych dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową;
- 6) walory ekonomiczne przestrzeni racjonalnie wykorzystując istniejące elementy wyposażenia technicznego i zagospodarowania terenu przy umożliwieniu sytuowania nowej zabudowy;
- 7) prawo własności - ustalenia projektu zmiany planu nie ograniczają prawa własności;
- 8) potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa - w obszarze zmiany planu nie zidentyfikowano obszarów i obiektów mających znaczenie w tym zakresie co zostało potwierdzone poprzez uzgodnienie projektu planu z właściwymi organami wojskowymi, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa;
- 9) potrzeby interesu publicznego poprzez ochronę walorów przyrodniczych i krajobrazowych, zapewnienie ładu przestrzennego oraz wypełnienie ustaleń zawartych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czersk;
- 10) potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, w szczególności sieci szerokopasmowych, określając możliwość uzbrojenia terenu w sieci infrastruktury technicznej oraz precyzując zasady ich realizacji;
- 11) zapewnienie udziału społeczeństwa w pracach nad niniejszą zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym przy użyciu środków komunikacji elektronicznej poprzez:
 - a) ogłoszenie, obwieszczenie (w tym na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej) i zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia projektu zmiany planu i zebraniu wniosków do zmiany planu, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej,

- b) ogłoszenie, obwieszczenie (w tym na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej) o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany planu i możliwości składania uwag do zmiany planu, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- 12) zachowanie jawności i przejrzystości procedur planistycznych poprzez zastosowanie się do czynności formalno-prawnych w art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jak również na podstawie art. 21, art. 39 i art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz.1405 ze zm.) przeprowadzając strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko skutków realizacji przedmiotowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 13) potrzebę zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody, do celów zaopatrzenia ludności poprzez istniejącą lub projektowaną sieć wodociągową zapewniającą odpowiednią ilość i jakość wody do celów zaopatrzenia ludności.

II. Ustalając przeznaczenie terenu lub określając potencjalny sposób zagospodarowania i korzystania z terenu:

- 1) ważne były - interes publiczny i interesy prywatne, w tym zgłaszane w postaci wniosków i uwag, zmierzające do ochrony istniejącego stanu zagospodarowania terenu, jak i zmian w zakresie jego zagospodarowania poprzez uwzględnienie uzasadnionych wniosków do zmiany planu;
- 2) ważne były analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne poprzez sporządzenie prognozy finansowej, opracowania ekofizjograficznego oraz prognozy oddziaływania na środowisko do przedmiotowej zmiany planu oraz wyłożenie do publicznego wglądu projektu zmiany planu i możliwości składania uwag do zmiany planu.

III. Dopuszczając nową zabudowę, uwzględniono wymagania ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz walorów ekonomicznych przestrzeni w zakresie:

- 1) kształtowania struktur przestrzennych przy uwzględnieniu dążenia do minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego poprzez lokalizację zabudowy opartej o istniejący system komunikacji;
- 2) lokalizowania nowej zabudowy mieszkaniowej w sposób umożliwiający mieszkańcom maksymalne wykorzystanie publicznego transportu zbiorowego jako podstawowego środka transportu;
- Wydzielone działki usytuowane są w pobliżu drogi publicznej, co ułatwi mieszkańcom korzystanie z publicznego transportu zbiorowego jako podstawowego środka transportu;

- 3) zapewniania rozwiązań przestrzennych, ułatwiających przemieszczanie się pieszych poprzez dostęp do układu komunikacyjnego;
- 4) dążenia do planowania i lokalizowania nowej zabudowy:
- a) na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. 2003 r. Nr 166, poz. 1612 oraz z 2005 r. Nr 17, poz. 141) - projekt przewiduje uzupełnienie i uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej;
- b) na terenach położonych na obszarach innych niż wymienione w lit. a, wyłącznie w sytuacji braku dostatecznej ilości terenów przeznaczonych pod dany rodzaj zabudowy położonych na obszarach, o których mowa w lit. a; przy czym w pierwszej kolejności na obszarach w najwyższym stopniu przygotowanych do zabudowy, przez co rozumie się obszary

charakteryzujące się najlepszym dostępem do sieci komunikacyjnej oraz najlepszym stopniem wyposażenia w sieci wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe, ciepłownicze oraz sieci i urządzenia telekomunikacyjne, adekwatnych dla nowej, planowanej zabudowy - projekt zmiany planu określa zasady modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej.

IV. Niniejsza zmiana planu miejscowego zachowuje zgodność z wynikami analizy, o której mowa w art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu poprzez Uchwałę o której mowa w art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym podjętą przez Radę Miejską uchwałą Nr XXIV/211/16 z dnia 29 września 2016 r.

V. Niniejsza zmiana planu miejscowego wywierała będzie wpływ na finanse publiczne, w tym budżet gminy poprzez wpływy z podatków od nieruchomości.

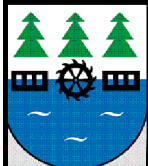
VI. Zapisane w projekcie zmiany planu ustalenia są zgodne z polityką przestrzenną wyrażoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czersk.

W świetle wyżej wymienionych okoliczności uchwalenie przedstawionego projektu zmiany planu w przedłożonej przez Burmistrza Czerska formie jest uzasadnione.

Wnoszącym projekt uchwały jest Burmistrz Czerska.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Czersku

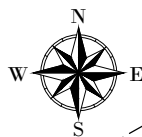
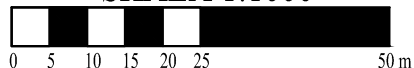
.....

ZMIANA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI GMINY CZERSK WE WSI LUTOM

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XLVI/429/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia ..17..września 2018 r.

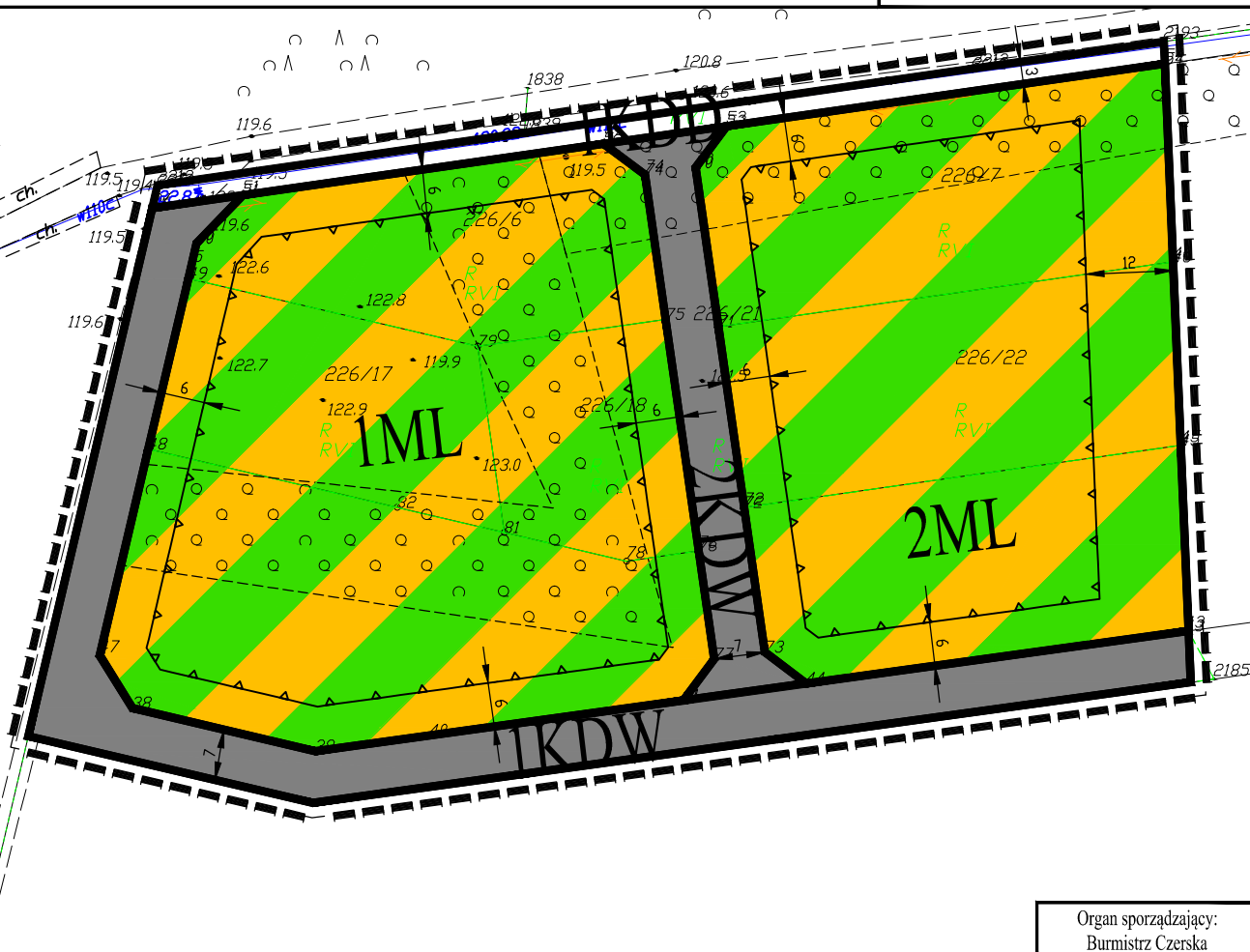
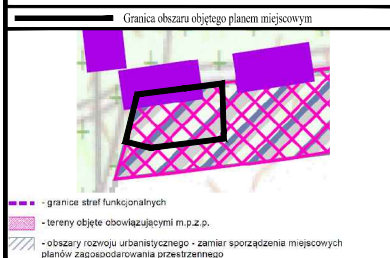
SKALA 1:1000

OZNACZENIA:

	granica obszaru objętego planem miejscowym
	linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania
	nieprzekraczalna linia zabudowy
	wymiarowanie
	tereny zabudowy rekreacji indywidualnej
	teren drogi dojazdowej
	teren dróg wewnetrznych

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZERSK

Organ sporządzający:
Burmistrz Czerska

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XLVI/429/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej w Czersku o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Czersk we wsi Lutom.

Brak uwag.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Czersku

.....

Rozstrzygnięcie o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, należących do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych

Na podstawie art. 20 ust 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073, 1566) określa się następujący sposób realizacji oraz zasady finansowania inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy.

§ 1.

1. Inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej służące zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców należą, zgodnie z art. 7 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994, 1000) do zadań własnych gminy.

2. Inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej zapisane w planie obejmują budowę i przebudowę sieci infrastruktury technicznej wraz z urządzeniami towarzyszącymi.

§ 2.

1. Opis sposobu realizacji inwestycji wskazanych w § 1:

- 1) realizacja inwestycji przebiegać będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami, m.in.: ustawą o gospodarce nieruchomościami, ustawą Prawo Budowlane, ustawą o zamówieniach publicznych, ustawą o samorządzie gminnym, ustawą o gospodarce komunalnej i ustawą Prawo ochrony środowiska;
- 2) inwestycje z zakresu przesyłania i dystrybucji paliw gazowych, energii elektrycznej (w tym stacje transformatorowe) lub ciepła realizowane będą w sposób określony w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo Energetyczne (Dz. U. z 2018 r., poz. 755 ze zm.);
- 3) inwestycje z zakresu budowy sieci wodociągowej i kanalizacji realizowane będą na podstawie ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2018 r. poz. 1152);
- 4) realizacja pozostałych inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej będą przedmiotem umowy zainteresowanych stron zgodnie z przepisami prawa.

§ 3.

1. Finansowanie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, ujętych w niniejszym planie miejscowym, podlega przepisom ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.), oraz ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1453 ze zm.), przy czym:

- 1) przychody i wydatki (w tym nazwę zadań inwestycyjnych i źródło ich finansowania w okresie wieloletnim) ustalane są przez Radę Gminy i corocznie w uchwale budżetowej oraz uchwale w sprawie wieloletniego planu inwestycyjnego;

- 2) źródłem finansowania inwestycji gminnych są w całości lub w części: Budżet Gminy, źródła zewnętrzne (np.: fundusze strukturalne Unii Europejskiej, dotacje z budżetu państwa, źródła z Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej), porozumienia publiczno-prywatne;
- 3) mogą zostać pobrane zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami oraz ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: opłaty adiacenckie, opłaty planistyczne.

2. Termin i koszty budowy, rozbudowy i przebudowy sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, sieci i urządzeń do zaopatrzenia w energię elektryczną zostaną określone przez Gminę w budżecie oraz wieloletnim planie inwestycyjnym.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Czersku

.....

BR.0007.68.2018

PROJEKT

UCHWAŁA NR XLVI/430/18 RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 17 września 2018 r.

w sprawie zaliczenia ulic do kategorii dróg gminnych

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t. j. – Dz. U. z 2017 r., poz. 2222 ze zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.) uwzględniając Uchwałę Nr 620/2018 Zarządu Powiatu Chojnickiego z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie wyrażenia opinii w przedmiocie zaliczenia ulic do kategorii dróg gminnych

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§1.

Zalicza się do kategorii dróg gminnych następujące ulice w miejscowości Rytel:

- 1) ul. Piaskowa (dz. nr 717 obr. Rytel),
- 2) ul. Malinowa (dz. nr 447/24 obr. Rytel),
- 3) ul. Wydmowa (dz. nr 405/9 obr. Rytel),
- 4) ul. Łąkowa (dz. nr 290/16 obr. Rytel),
- 5) ul. Lipowa (dz. nr 294/16 obr. Rytel),
- 6) ul. Nadrzeczna (dz. nr 633 obr. Rytel),
- 7) ul. Bursztynowa (dz. nr 1003; 756/7; 750/2; 751/2; 750/1; 751/1 obr. Rytel),
- 8) ul. Wspólna (dz. nr 753/6 obr. Rytel),
- 9) ul. Jagodowa (dz. nr 486/3; 486/5; 484/13 obr. Rytel),
- 10) ul. Ułańska (dz. nr 768/22 obr. Rytel),
- 11) ul. Ogrodowa (dz. nr 541//26; 541/24; 541/48; 540/1; 543/1 obr. Rytel),
- 12) ul. Pogodna (dz. nr 732/1 obr. Rytel),
- 13) ul. Elizy Orzeszkowej (dz. nr 496; 493/3; 494/5; 498/5; 499/5 obr. Rytel),
- 14) ul. Marii Konopnickiej (dz. nr 501/22; 501/4 obr. Rytel).

§2.

Położenie dróg wymienionych w §1 jest oznaczone na mapach poglądowych stanowiących załączniki 1 - 14 do niniejszej uchwały.

§3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czerska.

§4.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz Czerska

/-/ Jolanta Fierek

Przewodniczący Rady
Grzegorz Kobierowski

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych do dróg gminnych zalicza się do drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych. Na podstawie art. 7 ust. 2 cytowanej ustawy zaliczenie do kategorii dróg gminnych następuje w drodze uchwały rady gminy po zasięgnięciu opinii właściwego zarządu powiatu. W celu prawidłowego administrowania ulicą, konieczne jest jej zaliczenie do kategorii dróg gminnych.

Mając powyższe na uwadze podjęcie niniejszej uchwały uważa się za konieczne i uzasadnione.

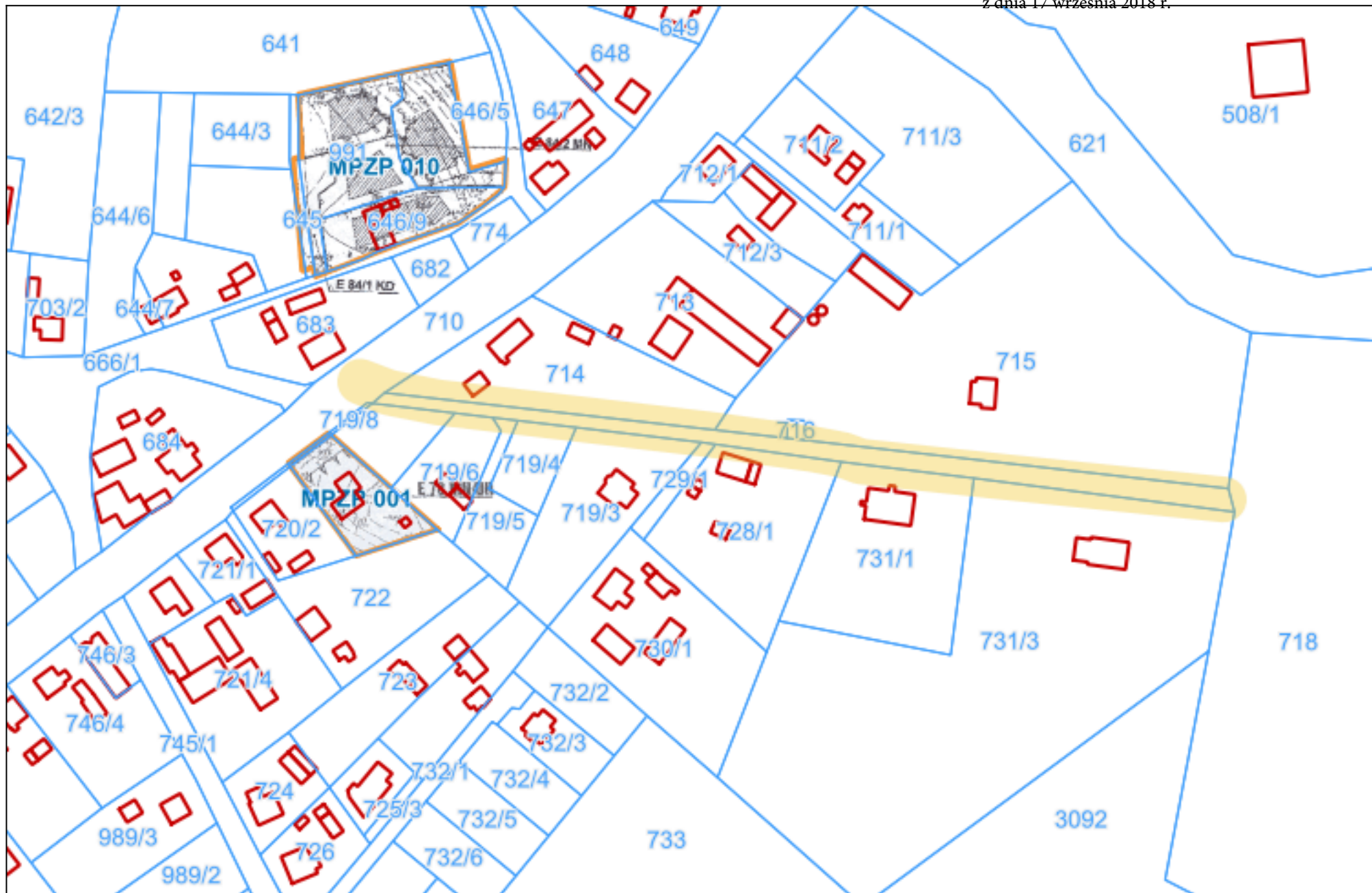
Wnoszącym projekt uchwały jest Burmistrz Czerska.

Czarsk - System Informacji Przestrzennej

skala 1 : 2000

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czarsku
z dnia 17 września 2018 r.

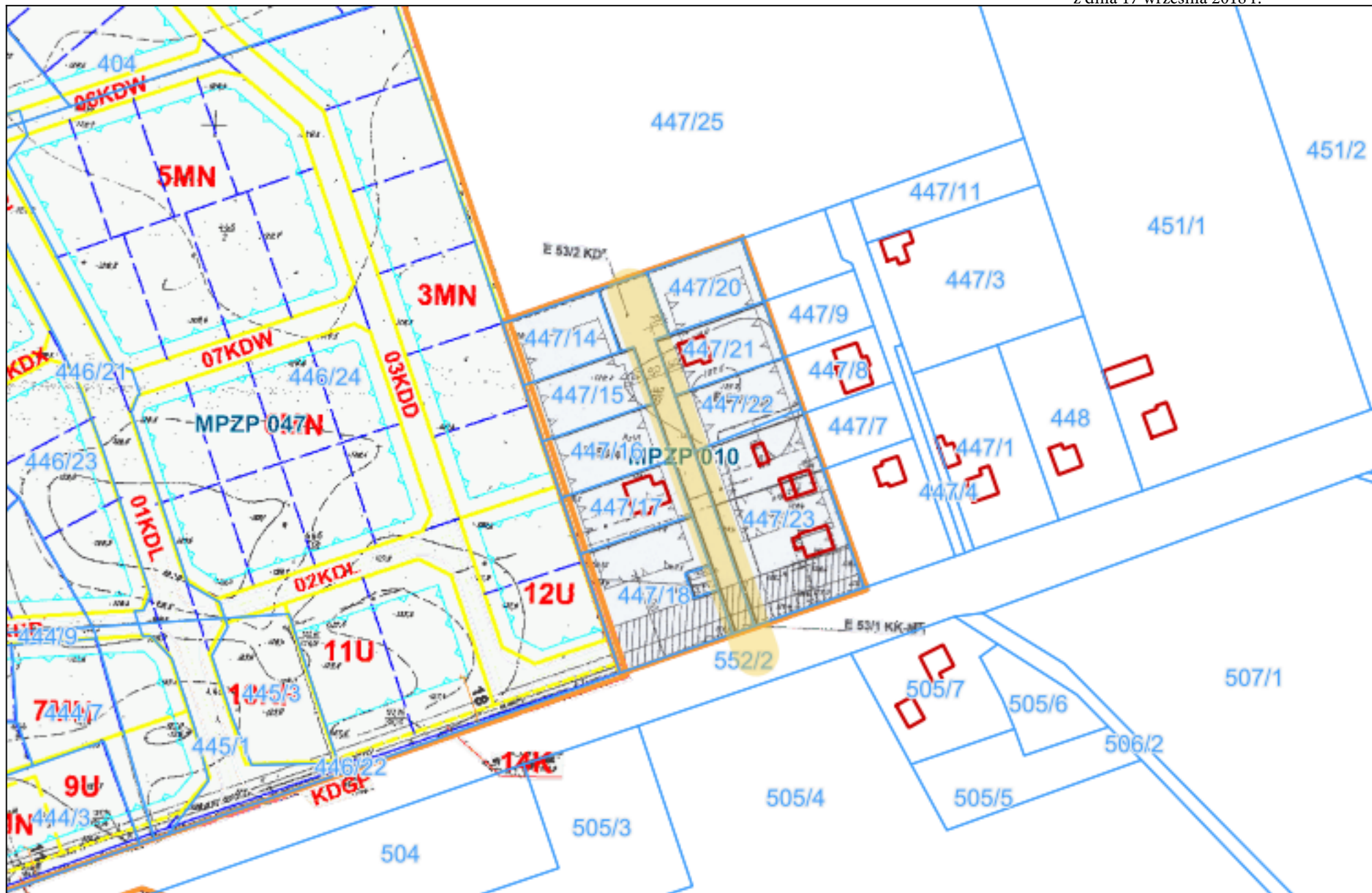

Czersk - System Informacji Przestrzennej

skala 1 : 2000

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

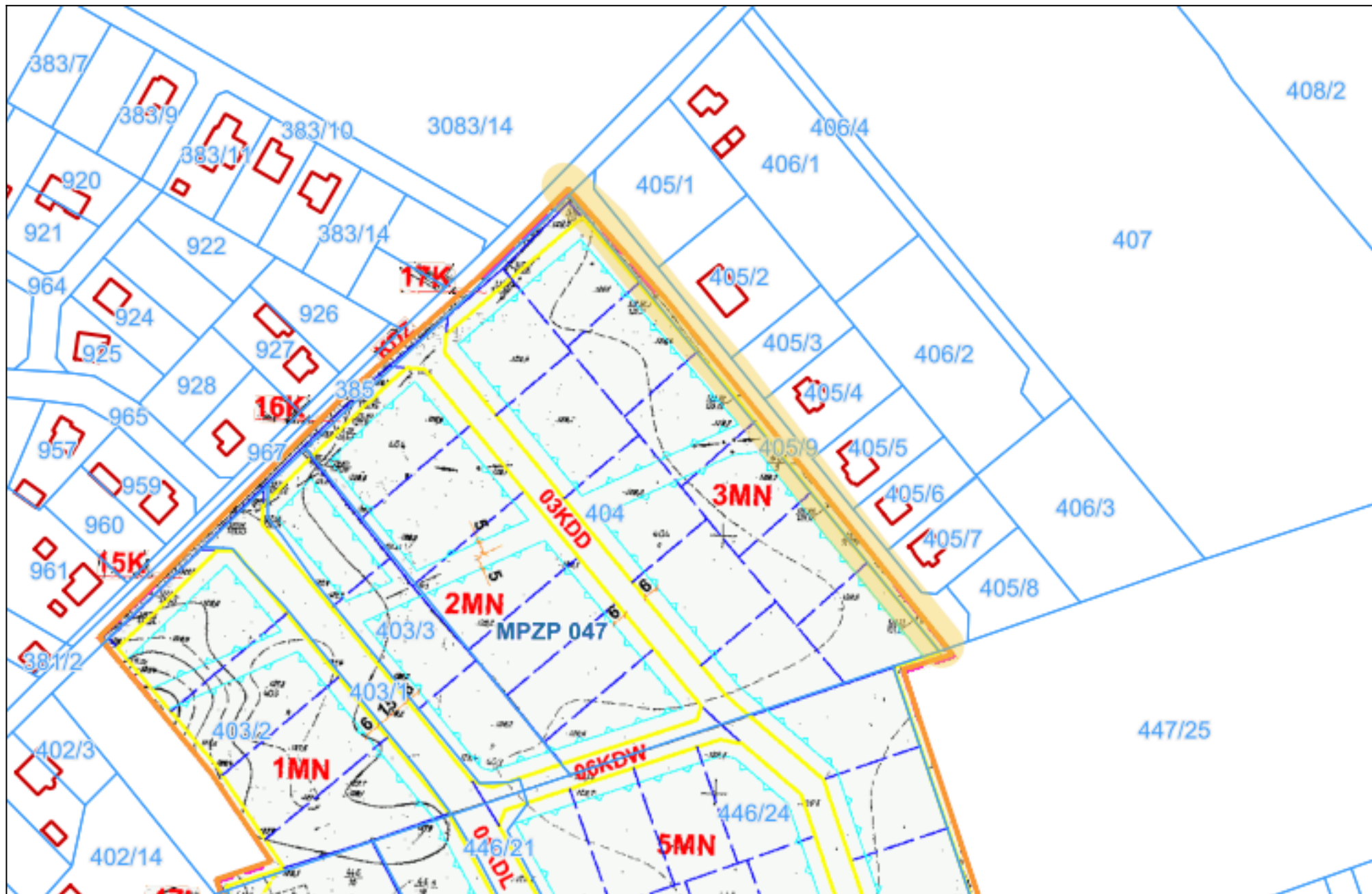

Czersk - System Informacji Przestrzennej

skala 1 : 2000

Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

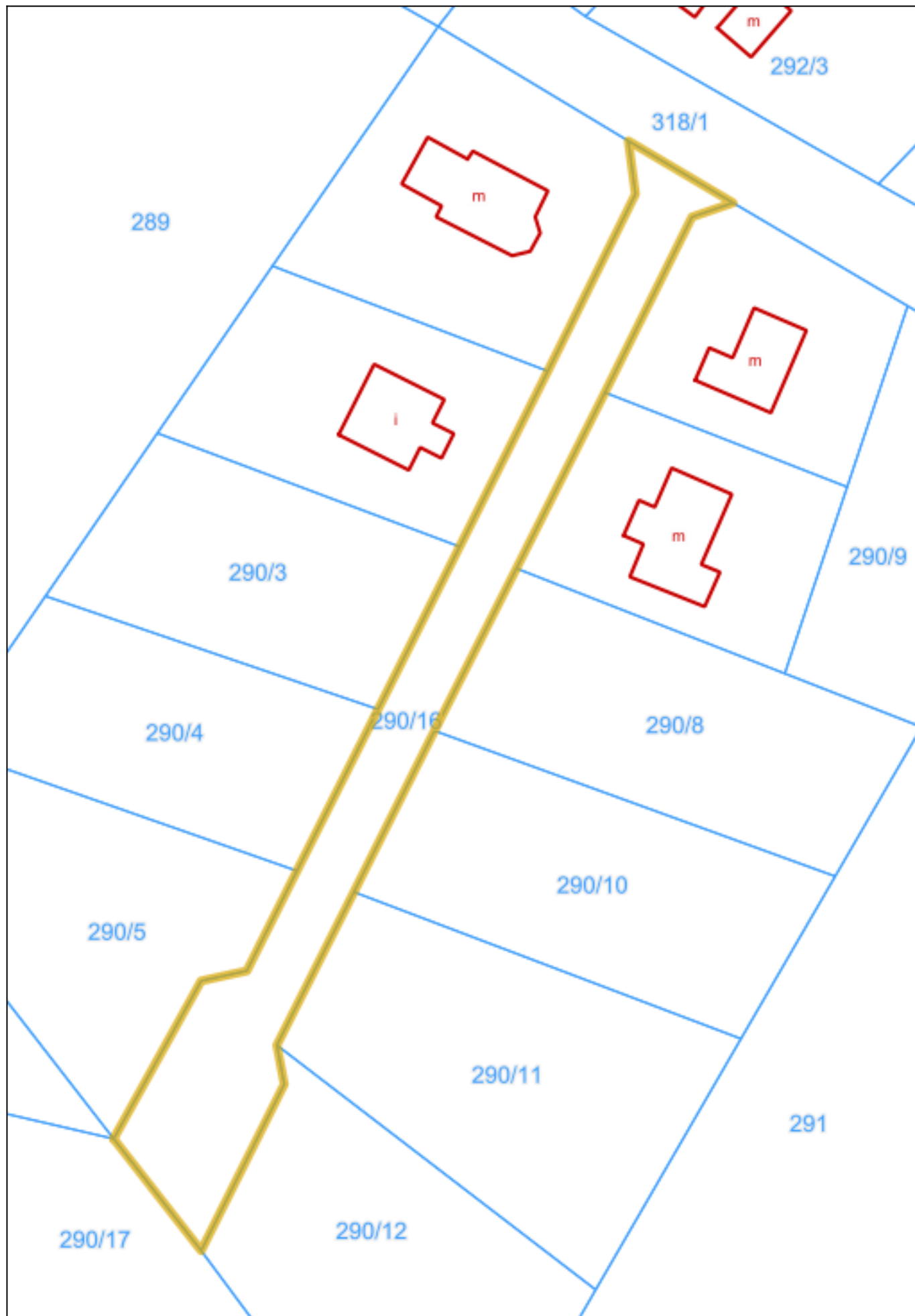

Czersk - System Informacji Przestrzennej

skala 1 : 500

Załącznik Nr 4
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

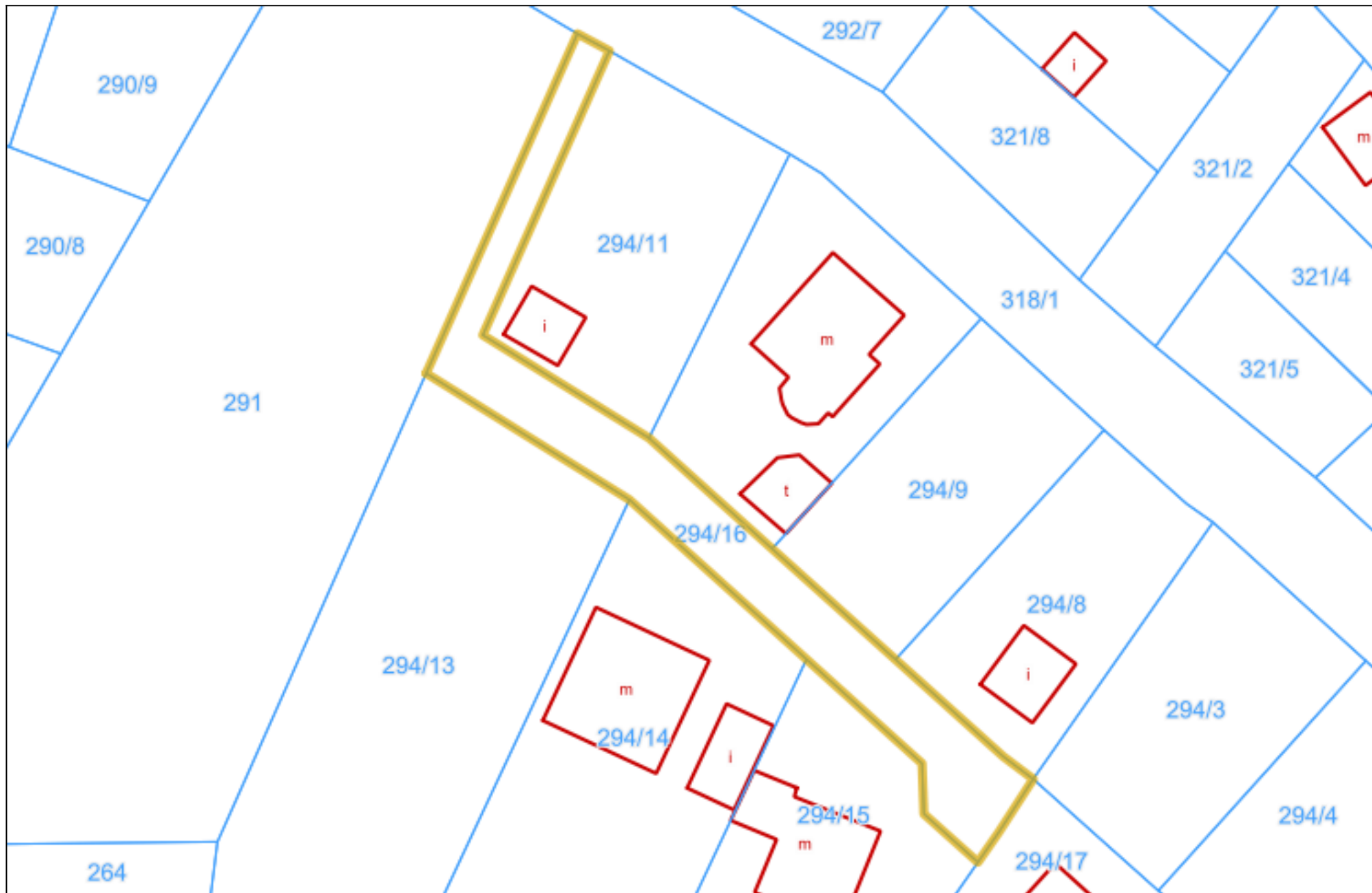

Czersk - System Informacji Przestrzennej

skala 1 : 500

Załącznik Nr 5
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

Czersk - System Informacji Przestrzennej

skala 1 : 2000

Załącznik Nr 6
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

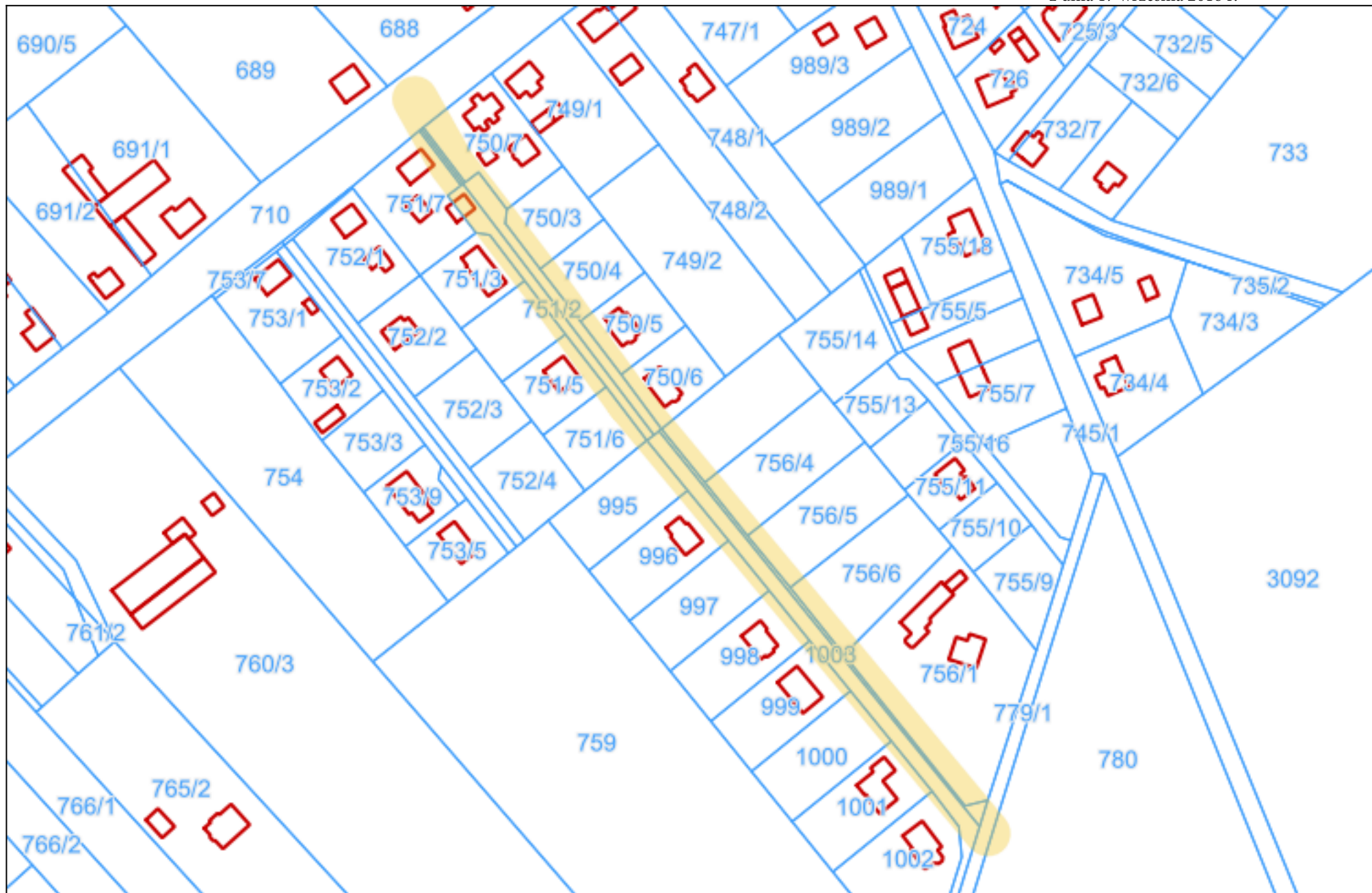

Czersk - System Informacji Przestrzennej

skala 1 : 2000

Załącznik Nr 7
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

Czersk - System Informacji Przestrzennej

skala 1 : 1000

Załącznik Nr 8
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

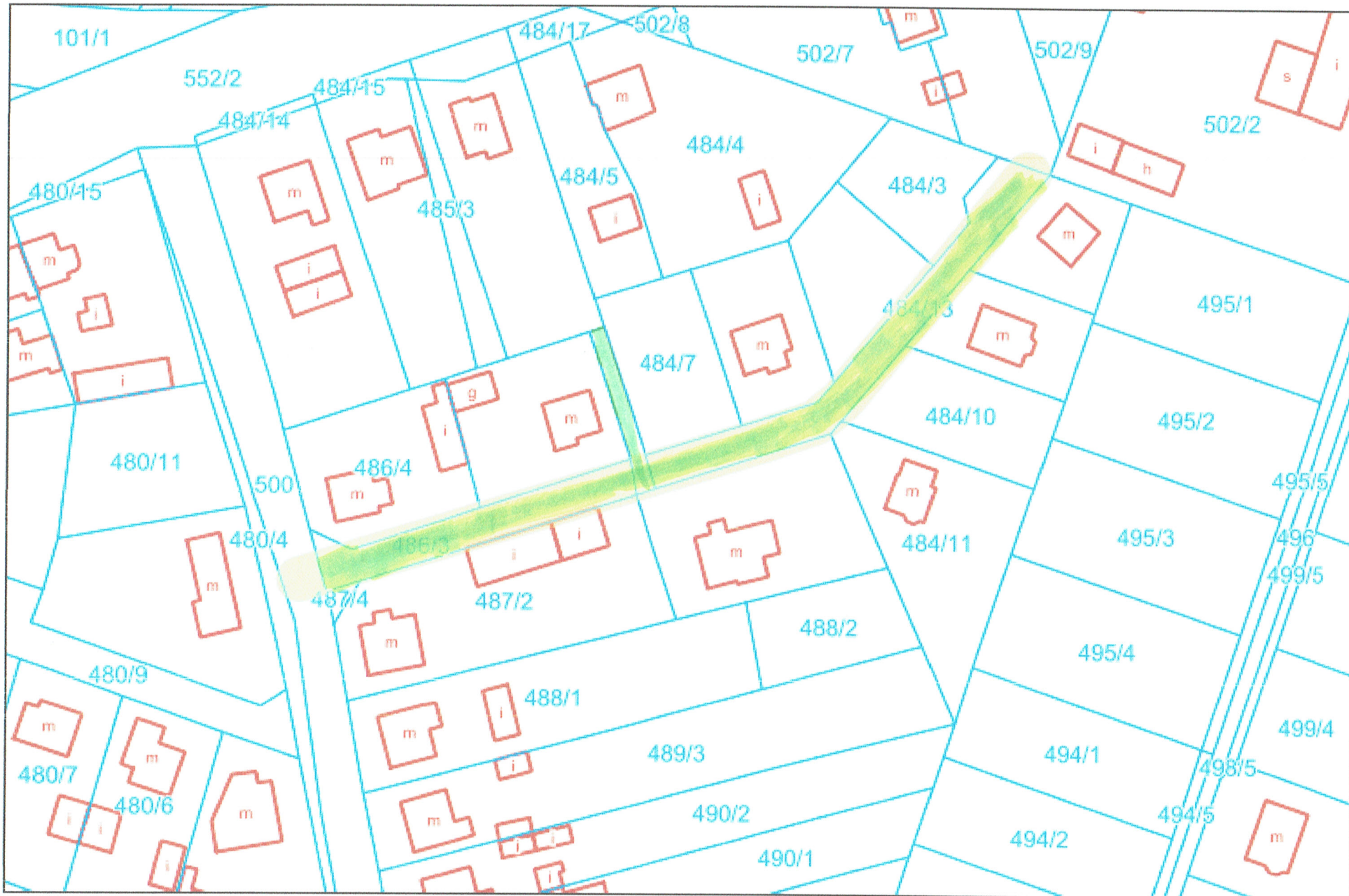

Czersk - System Informacji Przestrzennej

skala 1 : 1000

Załącznik Nr 9
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

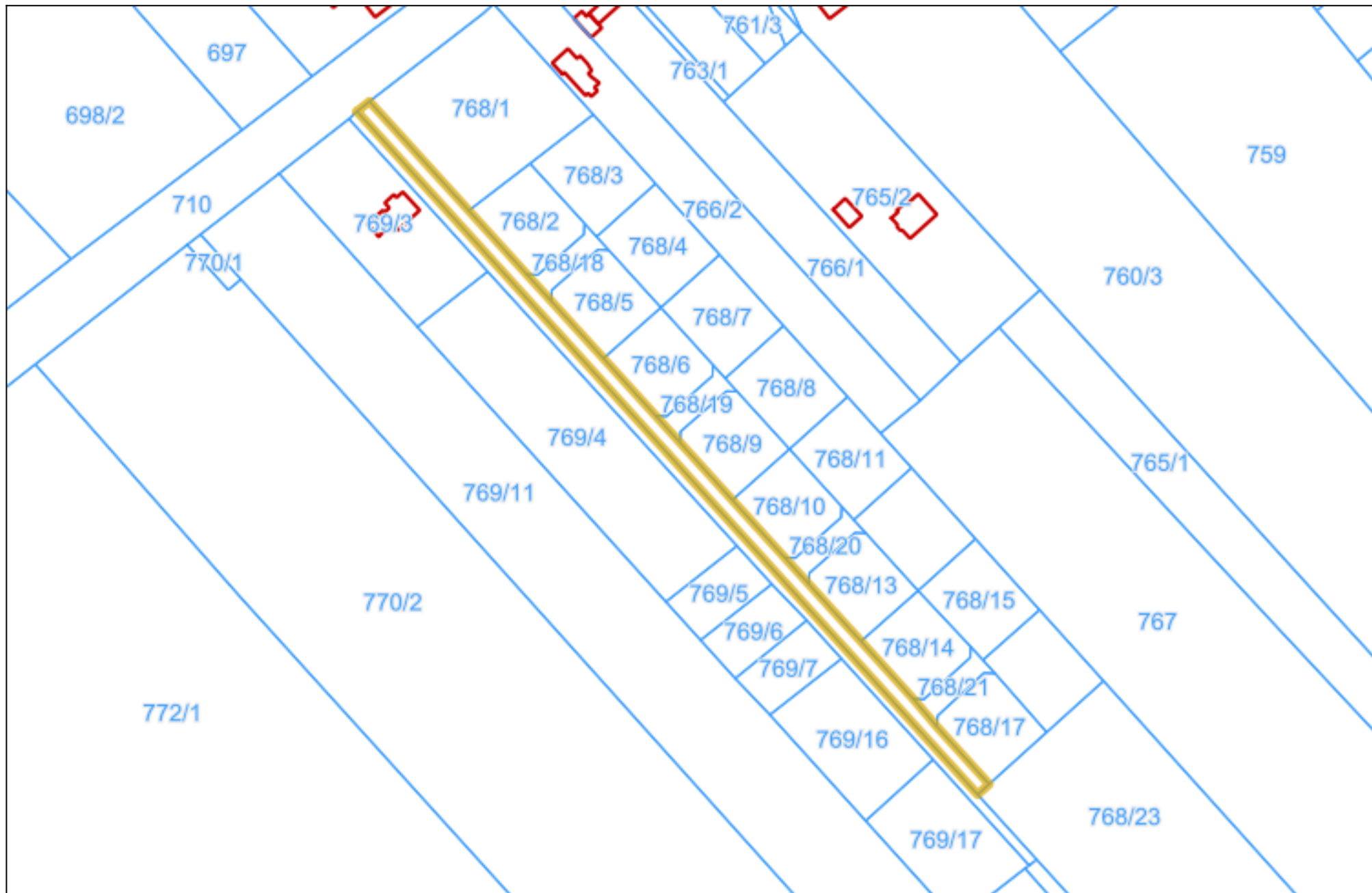

Czersk - System Informacji Przestrzennej

skala 1 : 2000

Załącznik Nr 10
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

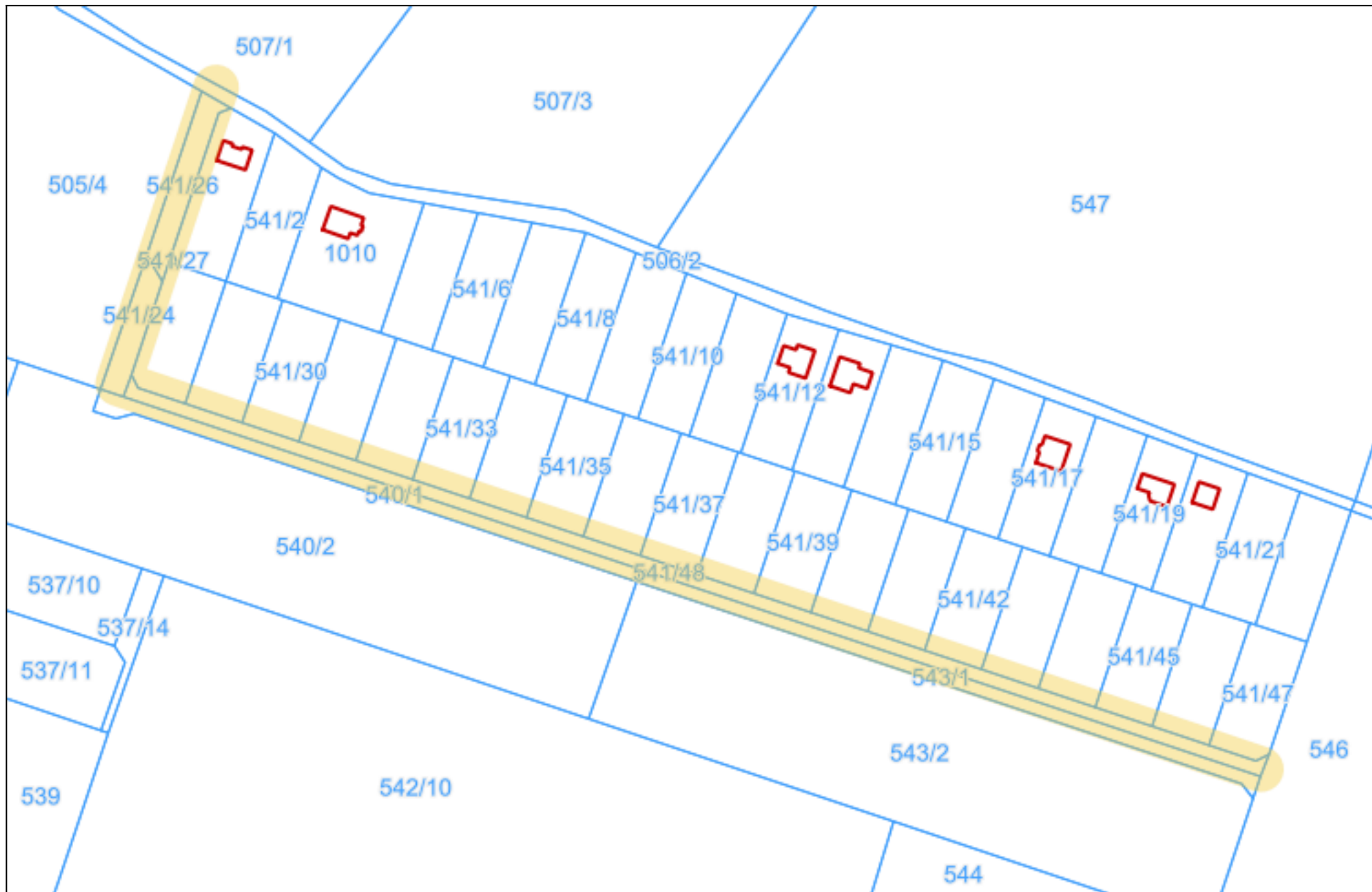

Czersk - System Informacji Przestrzennej

skala 1 : 2000

Załącznik Nr 11
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

Czersk - System Informacji Przestrzennej

skala 1 : 1000

Załącznik Nr 12
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

Czersk - System Informacji Przestrzennej

skala 1 : 2000

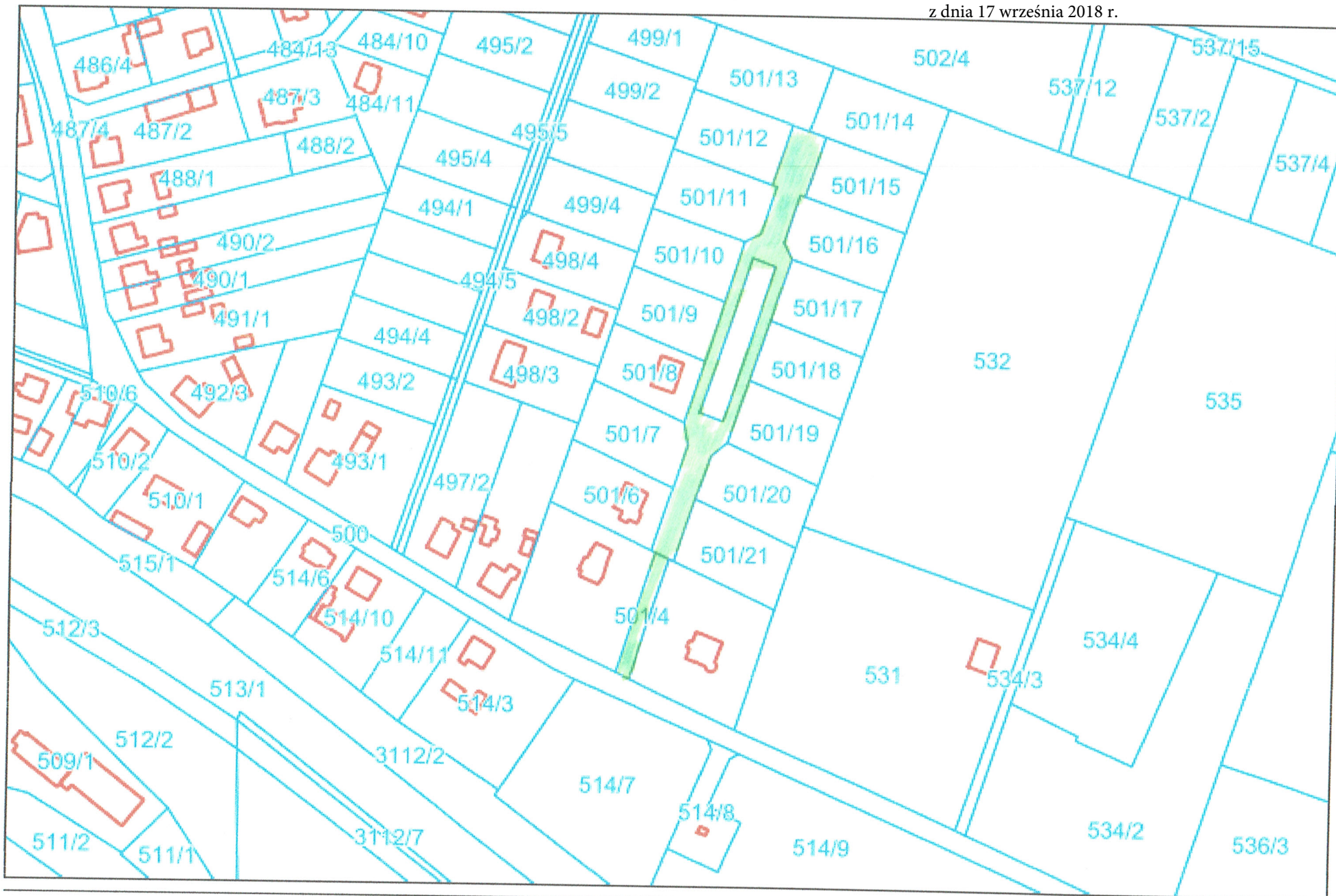
Załącznik Nr 13
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

Czersk - System Informacji Przestrzennej
skala 1 : 2000

Załącznik Nr 14
do Uchwały Nr XLVI/430/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

BR.0007.69.2018

PROJEKT

UCHWAŁA NR XLVI/431/18 RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 17 września 2018 r.

w sprawie zmiany uchwały Nr XI/113/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 27 października 2015 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych oraz warunków i zasad korzystania z przystanków

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.) oraz art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (t. j. – Dz. U. z 2017 r., poz. 2136 ze zm.)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

W załączniku nr 1 do uchwały Nr XI/113/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 27 października 2015 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych oraz warunków i zasad korzystania z przystanków dodaje się następujące przystanki:

Lp.	Stara nazwa	Nowa nazwa	Lokalizacja	KM drogi
85.		Odry I (L)	Droga Gminna 224005G	0,8
86.		Wojtal (P)	Droga Gminna 224029G	0,65
87.		Szałamaje (L)	Droga Powiatowa 2615G	1,5

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czerska.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz Czerska

/-/ Jolanta Fierek

Przewodniczący Rady
Grzegorz Kobierowski

Uzasadnienie

Rada Gminy dokonuje aktualizacji wykazu przystanków komunikacyjnych na terenie gminy, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina.

Mając powyższe na uwadze podjęcie niniejszej uchwały uważa się za uzasadnione.

Wnoszącym projektem uchwały jest Burmistrz Czerska.

BR.0007.70.2018

PROJEKT

UCHWAŁA NR XLVI/432/18 RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 17 września 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Czersk na lata 2018-2021

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. - Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) oraz art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. - Dz.U. z 2017 r. poz. 2187 ze zm.)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Czersk na lata 2018-2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czerska.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego oraz ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń i w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz Czerska

/-/ Jolanta Fierek

Przewodniczący Rady
Grzegorz Kobierowski

Uzasadnienie

Potrzeba i cel podjęcia uchwały:

Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami zostały ustawowo włączone do katalogu zadań samorządów terytorialnych. Art. 7 ust. 1 pkt. 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. - Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) stanowi, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne gminy obejmują sprawy ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2017 r. poz. 2187 ze zm.) wynika obowiązek sporządzenia przez Burmistrza Czerska programu opieki nad zabytkami. Program ten sporządza się na okres 4 lat. Celem programu jest rozpoznanie stanu zachowania dziedzictwa kulturowego gminy, zahamowanie degradacji substancji zabytkowej i zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz kształtowanie atrakcyjnego wizerunku gminy. *Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Czersk na lata 2018-2021* uzyskał wymaganą prawem pozytywną opinię Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i podlega przyjęciu przez Radę Miejską w Czersku.

Różnica między istniejącym a projektowanym stanem prawnym:

Uchwalenie programu wypełnia wymóg ustawowy, jednocześnie pozwala zebrać w jednym dokumencie informacje dotyczące aktualnego stanu ochrony zabytków i zamierzeń gminy w tym zakresie w najbliższych latach, co umożliwi monitorowanie podejmowanych działań w dziedzinie opieki nad zabytkami.

Przewidywane skutki społeczne i gospodarcze:

Określenie w programie działań zmierzających do zachowania i poprawy stanu dziedzictwa kulturowego Gminy Czersk przyczyni się do podniesienia świadomości tożsamości kulturowej, jakości życia i atrakcyjności turystycznej gminy oraz jej promocji w regionie.

Skutki finansowe związane z wejściem w życie uchwały, źródło finansowania:

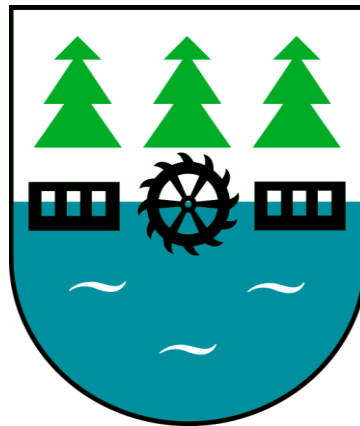
Podjęcie uchwały nie wywołuje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu gminy, w związku z czym nie określa się źródeł finansowania. Konkretnie działania w kolejnych latach będą się odbywały w oparciu o corocznie uchwalany budżet gminy, gdzie zostaną zaplanowane stosowne kwoty.

Mając powyższe na uwadze podjęcie niniejszej uchwały uważa się za uzasadnione.

Wnoszącym projektem uchwały jest Burmistrz Czerska.

Załącznik
do Uchwały Nr XLVI/432/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI DLA GMINY CZERSK

NA LATA 2018 – 2021

Czerwiec 2018

Spis treści

1. WSTĘP	3
1.1. Podstawa prawna opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami	3
1.2. Cel opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami	4
2. UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE, INSTYTUCJONALNE I PROGRAMOWE FUNKCJONOWANIA OCHRONY ZABYTKÓW W GMINIE CZERSK .4	
2.1. Ustawy regulujące problematykę ochrony zabytków i opieki nad zabytkami	4
2.2. Strategiczne cele polityki państwa w sferze ochrony zabytków	11
2.3. Problematyka ochrony zabytków w systemie zadań strategicznych	13
2.3.2. Relacje Gminnego Programu Ochrony Zabytków ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego	14
2.3.3. Relacje Gminnego programu ochrony zabytków z planem zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego	16
2.3.4. Relacje Gminnego Programu Ochrony Zabytków z programem opieki nad zabytkami Województwa Pomorskiego.....	17
2.3.5. Założenia „Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020”	18
2.3.6. Założenia Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej Pomorska Podróż.....	19
2.4. Wewnętrzne uwarunkowania prawne i programowe ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy Czersk	20
2.4.1. Zasady ochrony wynikające ze „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czersk” – wyciąg.....	20
3. DZIEDZICTWO KULTUROWE GMINY CZERSK	24
3.1. Rys historyczny.....	24
3.2. Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego Gminy Czersk	26
3.2.1. Niematerialne Dziedzictwo Kulturowe - Konwencja UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego, sporządzona w Paryżu dnia 17 października 2003 r.	26
3.2.2. Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa pomorskiego ...	27
3.3. Zabytki nieruchome objęte gminną ewidencją zabytków	28
3.3.1 Zabytki archeologiczne.....	38
3.4. Zabytki ruchome objęte gminną ewidencją zabytków	52
4. ANALIZA STRATEGICZNA SWOT	53
5. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO NA LATA 2018 – 2021 DLA GMINY CZERSK	54
5.1. Ochrona najważniejszych elementów dziedzictwa kulturowego.....	54
5.2. Priorytety i cele strategiczne	54
5.3. Tabela – cele i działania ustalane w programie opieki nad zabytkami dla gminy Czersk na lata 2018 – 2021 (wraz z terminarzem)	55
5.4. Finansowanie realizacji programu opieki nad zabytkami.....	57
5.5. Monitoring realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami.....	57
5.6. INSTRUMENTARIUM GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI	58
5.6.1. Instrumenty prawne realizowane poprzez:.....	58
5.6.2. Instrumenty koordynacji:	58
5.6.3. Instrumenty finansowe:	58
5.6.4. Instrumenty społeczne:	59
5.6.5. Instrumenty kontrolne:	59

1. WSTĘP

Gmina Czersk położona jest w południowej części województwa pomorskiego, w powiecie chojnickim. Obejmuje miasto Czersk i 18 sołectw: Będźmierowice, Gotelp, Gutowiec, Klaskawa, Krzyż, Kurcze, Lipki, Łąg, Łąg Kolonia, Łubna, Mokre, Mosna, Malachin, Odry, Rytel, Wieck, Zapędowo, Złotowo. Powierzchnia gminy wynosi 380 km², zamieszkuje ją 21 100 osób.

Przez gminę przepływają rzeki Brda, Wda, Czerska Struga i Niechwaszcz, a także Wielki Kanał Brdy i Kanał Wdy. Spośród kilku jezior leżących na terenie gminy największe jest Jezioro Ostrowite. Znaczne obszary gminy pokrywają Bory Tucholskie – ponad 60% gminy to lasy.

Na terenie gminy zachowało się wiele obiektów zabytkowych. Szczególnie interesująca jest zabudowa Czerska oraz wsi Rytel i Łąg. Układ przestrzenny Czerska zachował swoje pierwotne cechy i rozwijany jest w sposób organiczny, a znaczna część budynków pochodzi z przełomu XIX i XX w. oraz z okresu międzywojennego. Wielką atrakcją gminy jest cmentarzysko kurhanowe w Odrach.

Właściwa polityka przestrzenna musi brać pod uwagę coraz większe znaczenie rozwoju turystyki dla gminy. Zachowanie najcenniejszych elementów krajobrazu przyrodniczego i kulturowego oraz ukierunkowanie rozwoju przestrzennego gminy zgodnie z zasadą dobrej kontynuacji mogą się przyczynić do wzrostu jej atrakcyjności turystycznej.

Zasada dobrej kontynuacji w rozwoju przestrzennym gminy powinna wyrażać się w organicznym rozwoju struktur ruralistycznych, niezakłócaniu charakteru ich zabudowy, wpisywaniu się nowych obiektów w ukształtowaną historycznie tkankę przestrzenną oraz w dopasowaniu ich formy architektonicznej do form wykształconych na terenie południowo-zachodniego Kociewia.

Gmina powinna dążyć do zwiększania swojej atrakcyjności turystycznej. Stworzyć warunki umożliwiające właściwe kształtowanie ładu przestrzennego, jako jednego z najważniejszych czynników wpływających na jakość jej oferty turystycznej.

1.1. Podstawa prawna opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami

I. Rozstrzygnięcia ustawowe:

a) Art. 7, ust. 1, pkt. 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) który stanowi, że:

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy: kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,

b) Art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2017 r. poz. 2187 ze zm.)

W artykule zapisano, iż:

Ust. 1.: Zarząd województwa, powiatu lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na okres 4 lat odpowiednio wojewódzki, powiatowy lub gminny program opieki nad zabytkami.

Ust. 3.: Wojewódzki, powiatowy i gminny program opieki nad zabytkami przyjmuje odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu i rada gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Ust. 5.: Z realizacji programów zarząd województwa, powiatu i wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza, co 2 lata, sprawozdanie, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

1.2. Cel opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami

Gminny program opieki nad zabytkami służy poprawie stanu zachowania środowiska kulturowego. Ustala się w nim rozwiązania organizacyjne i finansowe, jak również edukacyjne i wychowawcze, które mają doprowadzić do osiągnięcia tego celu.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2017 r. poz. 2187 ze zm.): *W krajowym programie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami określa się, w szczególności, cele i kierunki działań oraz zadania w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, warunki i sposób finansowania planowanych działań, a także harmonogram ich realizacji.*

Ustawa precyzuje cele sporządzania programów opieki nad zabytkami w **art. 87:**

1. Zarząd województwa, powiatu lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na okres 4 lat odpowiednio wojewódzki, powiatowy lub gminny program opieki nad zabytkami.

2. Programy, o których mowa w ust. 1, mają na celu, w szczególności:

1) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;

2) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;

3) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;

4) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;

5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;

6) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;

7) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

2. UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE, INSTYTUCJONALNE I PROGRAMOWE FUNKCJONOWANIA OCHRONY ZABYTKÓW W GMINIE CZERSK

2.1. Ustawy regulujące problematykę ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

- 1) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2017 poz. 2187 ze zm.)
- 2) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r. poz. 799 ze zm.),
- 3) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018 poz. 142),
- 4) Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 poz. 121 ze zm.),
- 5) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2017 poz. 1073 ze zm.),
- 6) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (Dz.U. z 2018 r. poz. 1202 ze zm.),
- 7) Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2017 poz. 862 ze zm.),
- 8) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2018 poz. 450 ze zm.).

Zasady ochrony zabytków znajdujących się w muzeach i w bibliotekach określone zostały w ustawach:

- 1) Ustawa z dnia 21 listopada 1996 roku o muzeach (Dz.U. 2018 poz. 720)
- 2) Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. 2018 poz. 574).

Ochronę materiałów archiwalnych regulują przepisy: Ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. 2018 poz. 217 ze zm.).

W myśl art. 3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zabytkiem jest: *nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową*

Zgodnie z art. 4 niniejszej ustawy:

Ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- 1) *zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;*
- 2) *zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;*
- 3) *udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;*
- 4) *przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;*
- 5) *kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;*
- 6) *uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.*

Natomiast w art. 6 stwierdza się, że:

1. ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania:

1) zabytki nieruchome będące w szczególności:

- a) *krajobrazami kulturowymi,*
- b) *układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,*
- c) *dzielami architektury i budownictwa,*
- d) *dzielami budownictwa obronnego,*

- e) obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
- f) cmentarzami,
- g) parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
- h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji.

2) zabytki ruchome będące w szczególności:

- a) dziełami sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
- b) kolekcjami stanowiącymi zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które tworzyły te kolekcje,
- c) numizmatami oraz pamiątkami historycznymi, a zwłaszcza militariami, sztandarami, pieczęciami, odznakami, medalami i orderami,
- d) wytworami techniki, a zwłaszcza urządzeniami, środkami transportu oraz maszynami i narzędziami świadczącymi o kulturze materialnej, charakterystycznymi dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentującymi poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,
- e) materiałami bibliotecznymi, których mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. z 2012 r. poz. 642 i 908, z 2013 r. poz. 829 oraz z 2017 r. poz. 60 i 1086),
- f) instrumentami muzycznymi,
- g) wytworami sztuki ludowej i rękodzieła oraz innymi obiektami etnograficznymi,
- h) przedmiotami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,

3) zabytki archeologiczne będące w szczególności:

- a) pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
- b) cmentarzyskami,
- c) kurhanami
- d) relikami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

2. Ochronie mogą podlegać nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej.

Formy ochrony zabytków określa art. 7:

- 1) wpis do rejestru zabytków,
 - 1a) wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
- 2) uznanie za pomnik historii,
- 3) utworzenie parku kulturowego,
- 4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego

Na mocy art. 16:

- 1. Rada gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie uchwały, może utworzyć park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej.
 - 1a. Rada gminy ogłasza w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, o podjęciu prac nad utworzeniem parku kulturowego, określając formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących projektu uchwały o utworzeniu parku kulturowego, nie krótszy jednak niż 21 dni od dnia ogłoszenia.

2. *Uchwała określa nazwę parku kulturowego, jego granice, sposób ochrony, a także zakazy i ograniczenia, o których mowa w art. 17 ust. 1.*
3. *Wójt (burmistrz, prezydent miasta), w uzgodnieniu w wojewódzkim konserwatorze zabytków, sporządza plan ochrony parku kulturowego, który wymaga zatwierdzenia przez radę gminy.*
4. *W celu realizacji zadań związanych z ochroną parku kulturowego rada gminy może utworzyć jednostkę organizacyjną do zarządzania parkiem.*
5. *Park kulturowy przekraczający granice gminy może być utworzony i zarządzany na podstawie zgodnych uchwał rad gmin (związku gmin), na terenie których ten park ma być urządzony.*
6. *Dla obszarów, na których utworzono park kulturowy, sporządza się obowiązkowo miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.*

Art. 17.

1. *Na terenie parku kulturowego lub jego części mogą być ustanowione zakazy i ograniczenia dotyczące:*

- 1) *prowadzenia robót budowlanych oraz działalności przemysłowej, rolniczej, hodowlanej, handlowej lub usługowej;*
- 2) *zmiany sposobu korzystania z zabytków nieruchomych;*
- 3) *umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną parku kulturowego, z wyjątkiem znaków drogowych i znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1;*
- 3a) *zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury;*
- 4) *składowania lub magazynowania odpadów.*

2. *W razie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości na skutek ustanowienia zakazów i ograniczeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 131-134 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r. poz. 799 ze zm.)*

Art. 18.

1. *Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się przy sporządzaniu i aktualizacji koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu, strategii rozwoju gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.*

2. *W koncepcji, strategiach, analizach, planach i studiach, o których mowa w ust. 1, w szczególności:*

- 1) *uwzględnia się krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;*
- 2) *określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu;*
- 3) *ustala się przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu uwzględniające opiekę nad zabytkami.*

Art. 19.

1. *W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się, w szczególności ochronę:*

- 1) zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
- 2) innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- 3) parków kulturowych.

1a. W decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego uwzględnia się w szczególności ochronę:

- 1) zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
- 2) innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

1b. W uchwale określającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń uwzględnia się w szczególności:

- 1) ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
- 2) ochronę zabytków nieruchomych, innych niż wymienione w pkt 1, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;
- 3) wnioski i rekomendacje audytów krajobrazowych oraz plany ochrony parków krajobrazowych.

2. W przypadku gdy gmina posiada gminny program opieki nad zabytkami, ustalenia tego programu uwzględnia się w studium i planie, o których mowa w ust. 1.

3. W studium i planie, o których mowa w ust. 1, ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

Art. 20.

Projekty i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podlegają uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków w zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

Art. 21.

Ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzenia programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy.

Art. 22.

1. Generalny Konserwator Zabytków prowadzi krajową ewidencję zabytków w formie zbioru kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się w wojewódzkich ewidencjach zabytków.

2. Wojewódzki konserwator zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa.

3. Włączenie karty ewidencyjnej zabytku ruchomego nie wpisanego do rejestru do wojewódzkiej ewidencji zabytków może nastąpić za zgodą właściciela tego zabytku.

4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy.

5. W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

6. Właściwy dyrektor urzędu morskiego prowadzi ewidencję zabytków znajdujących się na polskich obszarach morskich w formie zbioru kart ewidencyjnych.

Art. 89.

Organami ochrony zabytków są:

- 1) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje Generalny Konserwator Zabytków;*
- 2) wojewoda, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje wojewódzki konserwator zabytków.*

W art. 91 ust. 4 sprecyzowane są zadania, które wykonywać będzie wojewódzki konserwator zabytków. Są to w szczególności:

- 1) realizacja zadań wynikających z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;*
- 2) sporządzanie, w ramach przyznanych środków budżetowych, planów finansowania ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;*
- 3) prowadzenie rejestru i wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz gromadzenie dokumentacji w tym zakresie;*
- 4) wydawanie, zgodnie z właściwością, decyzji, postanowień i zaświadczeń w sprawach określonych w ustawie oraz w przepisach odrębnych;*
- 5) sprawowanie nadzoru nad prawidłowością prowadzonych badań konserwatorskich, architektonicznych, prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych i innych działań przy zabytkach oraz badań archeologicznych;*
- 6) organizowanie i prowadzenie kontroli w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;*
- 7) opracowywanie wojewódzkich planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych oraz koordynacja działań przy realizacji tych planów;*
- 8) upowszechnianie wiedzy o zabytkach;*
- 9) współpraca w sprawach ochrony zabytków z innymi organami administracji publicznej i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2016 r. poz. 1817 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 60, 573 i 1909).*

Nowelizacja ustawy o ochronie zabytków - Ustawa z 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r., nr 75, poz. 474)

Od 5 czerwca 2010 r. rozszerzony został zakres form ochrony zabytków. Ustawa o ochronie zabytków z 23 lipca 2003 r. określała następujące kategorie ochrony zabytków: wpis do rejestru zabytków, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego oraz ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Ustawa z 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r., nr 75, poz. 474) wprowadza ochronę zabytków poprzez zapisy w decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzjach o warunkach zabudowy, decyzjach o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz decyzjach o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej. Intencją ustawodawcy było usunięcie luki prawnej w sytuacji, gdy określony obszar nie posiadał obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego, a obiekty zabytkowe na tym terenie nie były chronione w inny sposób. Nowelizacja wyeliminuje sytuacje, w których podejmowano decyzje dotyczące obiektów zabytkowych, nie uwzględniając opinii konserwatorów wojewódzkich.

Nowelizacja ustawy o ochronie zabytków przewiduje także, że w decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzjach o warunkach zabudowy, decyzjach o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz decyzjach o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej musi być uwzględniona ochrona zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków (wraz z ich otoczeniem) oraz zabytków włączonych do gminnej ewidencji zabytków. Zmienia to charakter gminnej ewidencji zabytków, która staje się dokumentem wiążącym prawnie.

Ustawa zmienia także przepisy prawa budowlanego (art. 39 ust. 3), stwierdzając, że w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów ujętych w gminnej ewidencji zabytków (a nie tylko wpisanych do rejestru zabytków), pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Ustawa wprowadza także zmiany w zakresie zasad wywozu zabytków za granicę.

Zmiana ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - 9 września 2017 r.

W dniu 2 sierpnia 2017 r. prezydent podpisał nowelizację ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Niektóre z wprowadzonych zmian weszły w życie już po upływie 14 dni od ogłoszenia, tj. w dniu 9 września 2017 r., natomiast na większość z nich trzeba było poczekać do 1 stycznia 2018 r. Nowelizacja na pewno zapewni lepszą ochronę zabytków.

Po pierwsze, zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami do rejestru zabytków wpisuje się zabytek na podstawie decyzji wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu albo na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, na której zabytek się znajduje. Ustawodawca uznał, że powinno się informować obywateli o wszczęciu postępowania w sprawie wpisania zabytku do rejestru. Znowelizowane przepisy będą więc nakazywały informowanie mieszkańców, m.in. na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej starostwa powiatowego, na obszarze którego zabytek się znajduje, o wszczęciu takiego postępowania. Bardzo istotną zmianą jest wprowadzenie zakazu prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, a także podejmowanie innych działań, które mogłyby doprowadzić do zniszczenia zabytku. Zakaz ten obejmuje również robót budowlanych, co do których zostało już wydane pozwolenie na budowę oraz innych działań określonych w decyzjach pozwalających na ich prowadzenie. Zakaz podejmowania tych czynności dotyczy całego okresu, w którym będzie toczyło się postępowanie administracyjne dotyczące wpisu, aż do momentu kiedy decyzja stanie się ostateczna. Niewątpliwie celem wprowadzenia tej zmiany jest udzielenie tymczasowej ochrony zabytkom nieruchomym.

Od 1 stycznia 2018 r. powstał ma Narodowy Fundusz Zabytków, którego dysponentem jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Fundamentalnie ma to być fundusz celowy, a jego środki będą przeznaczane na dofinansowanie nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich lub restauratorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa, a przy zabytku wpisanym do rejestru również na dofinansowanie robót budowlanych. Przychodem Funduszu mają być kary pieniężne, o których mowa w art. 107a-107e ustawy. Wprowadzono katalog kar. Kary pieniężne będą nakładane na właścicieli lub posiadaczy zabytków m.in. w przypadku:

- nie powiadomienia odpowiednich organów o uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu, kradzieży zabytku,
- nie powiadomienia o zagrożeniu dla zabytku,
- nie powiadomienia o zmianie miejsca przechowywania zabytku ruchomego,

- nie powiadomienia o zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku,
- utrudniania lub uniemożliwiania dostępu do zabytku organowi ochrony zabytków,
- podjęcia jakichkolwiek działań przy zabytku wymagających pozwolenia konserwatora bez tego pozwolenia.

Pozostałe zmiany wprowadzone nowelizacją miały na celu doprecyzowanie istniejących zapisów lub skorygowanie wadliwych odesłań. Za zmianę istotną należy uznać, doprecyzowanie art. 36 ust. 1 pkt 11 ustawy, w którym dodano, że pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga usunięcie drzew i krzewów z terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków. Wyjątkiem ma być jedynie prowadzenie akcji ratowniczej przez właściwe służby powołane do niesienia pomocy osobom w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia.

2.2. Strategiczne cele polityki państwa w sferze ochrony zabytków

24 czerwca 2014 r. rząd przyjął uchwałę o ustanowieniu „Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami”, wypełniając w ten sposób przepisy wprowadzone przez ustawę o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Jako cel główny „Krajowego programu ...” określono Wzmocnienie roli dziedzictwa kulturowego i ochrony zabytków w rozwoju potencjału kulturowego i kreatywnego Polaków.

Jako wyzwanie określono – Dziedzictwo kulturowe stanowi naturalny kapitał dla rozwoju potencjału kulturowego i kreatywnego Polaków, stanowi także naturalną podstawę wzmocnienia tożsamości społecznej – cel główny *Krajowego programu* zakłada, poprzez zaplanowane w celach szczegółowych działania, wzmocnienie roli dziedzictwa w życiu społecznym oraz wzmocnienie świadomości roli dziedzictwa dla rozwoju społecznego.

Cel szczegółowy 1 – Wspieranie rozwiązań systemowych na rzecz ochrony zabytków w Polsce.

Wyzwanie 1 – Uporządkowanie i ujednolicenie stanu wiedzy o zasobie zabytków w Polsce polegające na sporządzeniu kompleksowego raportu o stanie zachowania zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków (księgi rejestru A i C), uporządkowaniu rejestru zabytków nieruchomych (księgi rejestru A i C) (usunięcie „martwych wpisów”), opracowaniu diagnozy stanu zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych;

Wyzwanie 2 – wzmocnienie instrumentów ochrony krajobrazu kulturowego wpływające na kompleksowość działań ochronnych i ich integrację z ochroną przyrody.

Kierunki działania:

1. Porządkowanie rejestru zabytków nieruchomych (księgi rejestru A i C).
2. Przygotowanie ratyfikacji Konwencji UNESCO ds. ochrony dziedzictwa podwodnego.
3. Wypracowanie jednolitych standardów działania konserwatorskiego w odniesieniu do wybranych typów i kategorii zabytków nieruchomych.
4. Wzmocnienie instrumentów ochrony krajobrazu kulturowego.
5. Opracowanie diagnozy prawnej ochrony zabytków ruchomych.
6. Opracowanie kompleksowego raportu o stanie zachowania zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków (księgi rejestru A i C).
7. Realizacja badań w ramach AZP na obszarach szczególnie istotnych ze względu na zagrożenia dla dziedzictwa archeologicznego.

Cel szczegółowy 2 – Wzmocnienie synergii działania organów ochrony zabytków

Wyzwanie 1 – Podniesienie jakości zarządzania zabytkami i zarządzania procesami ochrony zabytków wraz z podniesieniem jakości procesów decyzyjnych w administracji dotyczących ochrony zabytków.

Kierunki działania:

1. Zwiększenie efektywności zarządzania i ochrony zabytków poprzez wdrażanie infrastruktury informacji przestrzennej o zabytkach.
2. Wypracowanie standardów, pozwalających na lepszy przepływ informacji pomiędzy organami ochrony zabytków a społecznościami żyjącymi w otoczeniu zabytków objętych ochroną.
3. Podniesienie jakości procesów decyzyjnych w organach ochrony zabytków.
4. Merytoryczne wsparcie samorządu terytorialnego w ochronie zabytków.

Stwierdzono w tym punkcie, że „Samorząd terytorialny odgrywa niezwykle ważną rolę w zakresie ochrony zabytków. Przepisy ustaw samorządowych wyraźnie wskazują, że działania ochronne zaliczone zostały do zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli. Jednocześnie najważniejsze zadania powierzone zostały gminom, które odpowiadają m.in. za ewidencjonowanie zasobu zabytkowego, zachowanie krajobrazu kulturowego, jak i odpowiednie gospodarowanie otoczeniem zabytków w procesie planowania przestrzennego. Zwiększeniu efektywności wykonywanych zadań służyć może wsparcie merytoryczne dotyczące zarządzania tym dziedzictwem, tak w formie ogólnodostępnego portalu informacyjnego, jak i bezpośrednich szkoleń i warsztatów dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego, a także wsparcie merytoryczne w formie opracowań studialno-dokumentacyjnych.”

Jako zadania zostały przedstawione:

1. Przygotowanie i prowadzenie portalu informacyjnego dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie ochrony zabytków.
2. Cykl szkoleń dotyczących zarządzania dziedzictwem w samorządzie.
3. Wsparcie samorządu terytorialnego przy tworzeniu dokumentów planistycznych poprzez opracowanie studiów ochrony wartości kulturowych, opracowanie wytycznych dla tworzenia gminnych programów opieki nad zabytkami oraz zasad przygotowania i treści planu ochrony parku kulturowego.

Cel szczegółowy 3 – Tworzenie warunków do aktywnego uczestnictwa w kulturze, edukacji na rzecz dziedzictwa kulturowego oraz jego promocji i reinterpretacji

Wyzwanie 1 – zwiększanie dostępu do dziedzictwa i jego aktywna promocja – narzędzia do podnoszenia świadomości społecznej o funkcji dziedzictwa kulturowego jako podstawy kształtowania się wszystkich poziomów tożsamości.

Kierunki działania:

1. Przygotowanie ratyfikacji Konwencji ramowej Rady Europy w sprawie znaczenia dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa, Faro 2005.
2. Wspieranie budowania świadomości społecznej funkcji dziedzictwa kulturowego jako podstawy kształtowania się tożsamości narodowej i społeczności lokalnych.
3. Promocja zasobu dziedzictwa za pośrednictwem Internetu.
4. Zwiększanie dostępu do zasobu dziedzictwa i ułatwienie jego odbioru społecznego.

2.3. Problematyka ochrony zabytków w systemie zadań strategicznych

2.3.1. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego

Gminny Program Ochrony Zabytków zgodny jest z celami państwa w zakresie strategii ochrony dziedzictwa kulturowego wynikających z takich dokumentów jak:

1. Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013 wraz z uzupełnieniem na lata 2004 – 2020

Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013 przyjęta przez Radę Ministrów 21 września 2004 r., rozwinięta w 2005 r., poprzez uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2020 (przygotowane przez Ministerstwo Kultury), jest fundamentalnym dokumentem rządowym, w którym w oparciu o wnikliwą analizę, podjęto próbę określenia zasad polityki kulturalnej państwa w warunkach ekonomicznych. Dokument stanowi podstawę do dalszych, kompleksowych rozwiązań w dziedzinie kultury. Misją tej strategii jest zrównoważony rozwój kultury, jako najwyższej wartości przenoszonej ponad pokoleniami, określającej całokształt historycznego i cywilizacyjnego dorobku Polski, wartości warunkującej tożsamość narodową i zapewniającej ciągłość tradycji i rozwoju regionów.

Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2020 wprowadza programy operacyjne służące realizacji pewnych strategii, w tym Program operacyjny „Dziedzictwo Kulturowe”, który realizowany jest w ramach dwóch uzupełniających się priorytetów:

- rewaloryzacja zabytków nieruchomych i ruchomych poprzez poprawę stanu zachowania zabytków, zwiększanie narodowego zasobu dziedzictwa kulturowego, kompleksowa rewaloryzacja zabytków, zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki, poprawa warunków instytucjonalnych, prawnych i organizacyjnych w zakresie ochrony zabytków i ich dokumentacji, wreszcie zabezpieczenie zabytków, muzealiów i archiwaliów przed skutkami klęsk żywiołowych, kradzieżami i nielegalnym wywozem za granicę,
- rozwój kolekcji muzealnych co w konsekwencji ma prowadzić do zakupów dzieł sztuki i kolekcji dla instytucji muzealnych, starodruków, księgozbiorów oraz zbiorów filmowych, wspieraniu rozwoju muzealnych pracowni konserwatorskich oraz nowych technik konserwacji zabytków ruchomych.

2. Strategia Rozwoju Kraju 2020

Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest podstawowym dokumentem, wyznaczającym normy, ramy odniesienia oraz standardy dla innych dokumentów niższego szczebla. Dokument został przyjęty uchwałą Rady Ministrów dnia 25 września 2012 r. Celem strategicznego opracowania jest przede wszystkim wzmocnienie i wykorzystanie potencjałów zarówno gospodarczych jak i społecznych czy instytucjonalnych. Działanie prowadzone w taki sposób pozwoli na zdecydowanie szybszy i zrównoważony rozwój kraju. Wpłyne to również na poprawę jakości życia ludności. Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020 zakłada 3 strategiczne cele działań:

- sprawne i efektywne państwo,
- konkurencyjna gospodarka,
- spójność społeczna i terytorialna.

Dokument wskazuje na ważną rolę zapewnienia ładu przestrzennego poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w szczególności dla terenów wrażliwych rozwojowo, związanych z ochroną i użytkowaniem gospodarczym zasobów naturalnych, dziedzictwa kulturowego czy dla obszarów objętych ryzykiem katastrof naturalnych.

3. Koncepcja Zagospodarowania Przestrzennego Kraju 2030

Opracowanie zostało przyjęte uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011. To najważniejszy dokumenty dotyczący utrzymania ładu przestrzennego kraju, uwzględniający problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego, w znacznie większym stopniu niż jako to miało miejsce dotychczas. Jako cele polityki przestrzennej dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego wyliczono:

- ograniczenie presji urbanizacyjnej na obszarach dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego poprzez rozwój narzędzi wspierania finansowego ochrony przyrody i krajobrazu,
- wprowadzenie systemu standardów zabudowy i zagospodarowania terenu na terenach o niższym reżimie ochronnym,
- wprowadzenie systemu narzędzi kompensacji utraconych korzyści ekonomicznych na terenach o wysokich restrykcjach konserwatorskich,
- wspieranie rewitalizacji zdegradowanych przestrzeni: starych dzielnic mieszkaniowych, obiektów poprzemysłowych, pokolejowych, opuszczonych wsi przez przyjęcie regulacji z zakresu rewitalizacji obszarów miejskich i starych zasobów mieszkaniowych.

2.3.2. Relacje Gminnego Programu Ochrony Zabytków ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego¹

W zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego wśród wyzwań strategicznych znalazły się m.in.:

4. Kapitał społeczny i tożsamość regionalna. Stymulowanie aktywności społecznej i budowa regionalnej wspólnoty obywatelskiej czerpiącej m.in. z wielokulturowego dziedzictwa, tradycji morskich i solidarnościowych, a także wzrost kompetencji mieszkańców, które warunkują zdolność do funkcjonowania w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości.

9. Zarządzanie przestrzenią. Lepsze zarządzanie przestrzenią dla zmniejszenia presji na środowisko, poprawy bezpieczeństwa powodziowego, a także optymalnego wykorzystania potencjałów terytorialnych (przyrodniczego, krajobrazowego, kulturowego i gospodarczego) dla zapewnienia wysokiej jakości życia.

Jednym z trzech celów strategicznych określonych w dokumencie jest **Nowoczesna Gospodarka**, której elementem składowym jest Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna – Cel operacyjny 1.3. W ramach tego celu ustalono m.in. następujące wyzwania strategiczne:

- obszary o nie w pełni uruchomionych potencjałach,
- powiązania gospodarcze,
- zatrudnienie i stan zdrowia mieszkańców,
- zarządzanie przestrzenią.

¹ Załącznik nr 1 do Uchwały nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

Jako wybór strategiczny określono:

Sieciowe, kompleksowe, rozpoznawalne co najmniej na poziomie krajowym, oparte o walory naturalne oraz zasoby dziedzictwa kulturowego, jak również wykorzystujące potencjał oferty kulturalnej regionu, produkty i pakiety turystyczne; uniezależnienie oferty turystycznej od pory roku, jej różnicowanie w oparciu o potencjał przemysłu czasu wolnego, a także silniejsza specjalizacja regionu w zakresie turystyki prozdrowotnej i biznesowej.

Wśród oczekiwanych efektów wymieniono:

- Całoroczną, kompleksową i atrakcyjną ofertę turystyczną i kulturalną regionu obejmującą także efektywne wykorzystanie obiektów sportowych o randze krajowej;
- Unikatowe walory naturalne, kulturalne i dziedzictwa kulturowego, w tym kulinarne, wykorzystywane w sposób racjonalny, efektywny i zrównoważony;
- Wzmocniony wizerunek regionu oraz większa rozpoznawalność i spójność kluczowych regionalnych marek turystycznych i kulturalnych;
- Silna współpraca pomiędzy podmiotami branży turystycznej i kulturalnej. Ukierunkowanie interwencji.

Jako jeden z kierunków działania ustalono rozwój sieciowych i kompleksowych produktów turystycznych, a Obszar Strategicznej Interwencji związany z tym działaniem to obszary o wysokim potencjale turystyczno-rekreacyjnym środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Jako Zobowiązania Samorządu Województwa Pomorskiego określono:

Rozwój regionalnych sieciowych produktów turystycznych obejmujących m.in. szlaki rowerowe i kajakowe oraz śródlądowe drogi wodne, a także unikatowe dziedzictwo regionalne i ofertę kulturalną.

Rola Samorządu Województwa Pomorskiego

- Koordynator i lider;
- Inwestor;
- Inspirator.

Partnerzy kluczowi dla realizacji Celu

- Jednostki samorządu terytorialnego;
- Organizacje turystyczne;
- Instytucje kultury;
- Narodowy Instytut Dziedzictwa;
- Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów;
- Wojewódzki Konserwator Zabytków;
- Organizacje pozarządowe;
- Izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców, przedsiębiorcy, w tym operatorzy turystyczni.

Jako warunki sukcesu wymieniono m.in.:

- Rozwój współpracy między sektorem publicznym, branżą turystyczną i podmiotami działającymi w obszarze kultury w zakresie tworzenia wspólnych, sieciowych, ponadlokalnych produktów turystycznych oraz oferty kulturalnej

Oczekiwania wobec władz centralnych w związku z realizacją Celu:

- Udział budżetu państwa w utrzymaniu najważniejszych instytucji kultury i ratowaniu najcenniejszych zabytków regionu;
- Obszary współpracy ponadregionalnej i międzynarodowej;

- Wizerunek i marka turystyczna Regionu Morza Bałtyckiego;
- Sieciowe ponadregionalne produkty turystyczne wykorzystujące m.in.:
 - Międzynarodowe drogi wodne: E-60 (morska), E-70 i E-40, z uwzględnieniem Żuław i Zalewu Wiślanego;
 - Ponadregionalne szlaki wodne m.in. Brdy, Gwdy, Wdy, Wielkiego Kanału Brdy i Wieprzy;
 - Szlaki kulturowe: XX w., cystersów, zamków gotyckich, architektury i dziedzictwa hydrotechnicznego Żuław, Kraina w kratę, latarni morskich, budowli hydrotechnicznych;
 - Europejską Sieć Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego;
 - Międzynarodowe i międzyregionalne trasy rowerowe.

Dla celu operacyjnego 2.2. (Wysoki poziom kapitału społecznego), jako jedno z wyzwań strategicznych określono:

Kapitał społeczny i tożsamość regionalna

Wybór strategiczny dla tego celu:

Organizacje pozarządowe (stymulujące aktywność społeczną); tożsamość regionalna i lokalna (czerpiące z bogatego i różnorodnego dziedzictwa kulturowego regionu); aktywizacja i integracja społeczna; uczestnictwo w kulturze i innych formach aktywności społecznej (m.in. sporcie), a także przestrzenie publiczne (jako miejsca sprzyjające wzmocnieniu kontaktów społecznych).

Wśród oczekiwanych efektów znalazły się m.in.:

- Silniejsze poczucie więzi mieszkańców z regionem oraz dbałość o zachowanie różnorodności kulturowej województwa;
- Znaczące uczestnictwo mieszkańców (w tym dzieci, młodzieży, a także osób starszych i niepełnosprawnych) w lokalnych wydarzeniach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych;
- Rozwinięta kultura czytelnicza;
- Wysokiej jakości przestrzeń publiczna;
- Zachowane dziedzictwo i krajobraz kulturowo-przyrodniczy

2.3.3. Relacje Gminnego programu ochrony zabytków z planem zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego²

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego jako element regionalnego planowania strategicznego ma na celu równoważenie różnych sfer rozwoju województwa w przestrzeni, a jednocześnie służy konkretyzacji przestrzennej celów sformułowanych w strategii rozwoju województwa pomorskiego i określa uwarunkowania przestrzenne do formułowanych programów rozwoju.

Jednym z kierunków polityki przestrzennego zagospodarowania województwa jest ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym, która ma służyć zachowaniu, ochronie tożsamości historycznokulturowej oraz promocji zasobów i walorów kulturowych województwa, w szczególności obiektów zabytkowych i założeń przestrzennych poprzez przestrzeganie wskazanych zasad:

- zasada obejmowania ochroną planistyczną w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obiektów ujętych w gminnych ewidencjach zabytków

² Załącznik do uchwały nr 318/XXXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku

oraz wartościowych obiektów historyczno-kulturowych nie objętych dotychczas żadną prawną formą ochrony,

- zasada harmonijnego kształtowania zagospodarowania przestrzennego obszarów i obiektów o wartościach kulturowych i krajobrazowych oraz ich otoczenia, w szczególności wpisanych do rejestru oraz wojewódzkiej ewidencji zabytków, ustanowionych pomników historii i parków kulturowych,
- zasada kształtowania otoczenia obiektów dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej w sposób kreujący przestrzeń publiczną integrującą mieszkańców, z uwzględnieniem i poszanowaniem wartości kulturowych i krajobrazowych,
- zasada obejmowania ochroną planistyczną w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obiektów ujętych w gminnych ewidencjach zabytków oraz wartościowych obiektów historyczno-kulturowych nie objętych dotychczas żadną prawną formą ochrony.

Przyjęty uchwałą Nr 318/XXXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku plan, ma nakierować gminy na właściwe zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym województwa. Ochrony dziedzictwa kulturowego ma opierać się na takich założeniach jak:

- efektywna ochrona przestrzeni o unikatowych cechach symbolicznych, dających świadectwo tożsamości kulturowej i historycznej regionu, pozwalająca na zachowanie najcenniejszych zasobów i walorów dziedzictwa kulturowego;
- racjonalna struktura przestrzenna obszarów chronionych i mniejsza presja inwestycyjna na obszarach o szczególnym znaczeniu dla zachowania zasobów przyrodniczych i kulturowych
- zachowanie dotychczasowych zasobów i walorów dziedzictwa kulturowego, wykorzystywanych w rozwoju społeczno-gospodarczym.

2.3.4. Relacje Gminnego Programu Ochrony Zabytków z programem opieki nad zabytkami Województwa Pomorskiego

W Programie Opieki nad Zabytkami Województwa Pomorskiego na lata 2016-2019 przyjętym w dniu 26 września 2016 r. Uchwałą nr 274/XXVI/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego głównym zamierzeniem jest wzmocnienie poziomu ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym województwa pomorskiego, służące zachowaniu zabytków, budowaniu tożsamości regionalnej oraz promocji turystycznej regionu, także wzrost konkurencyjności gospodarki. To już trzeci tego typu dokument opracowany dla województwa pomorskiego. W toku prac, jako podstawowy punkt odniesienia przyjęto zakres i sposób realizacji poprzednio obowiązujących programów na lata 2007-2010 oraz 2011-2014. Aktualnie obowiązujący dokument zawiera zarówno cele gospodarcze, społeczne, kulturowe, ale także ekologiczne uwarunkowania ujmowane z ponadpokoleniowego punktu widzenia. W ramach prac nad strategią opracowana została diagnoza stanu rozwoju społeczno-gospodarczego województwa, która wskazała m.in. na wagę znaczenia wartości regionalnych: kultury i tożsamości, w tym na fakt, m.in. że: poczucie tożsamości regionalnej jest w województwie pomorskim zróżnicowane, a kultura i tradycja zajmują szczególne i trwałe miejsce w wartościach kulturowych regionu. Województwo pomorskie wyróżnia oryginalna wielokulturowość, stanowiąca mieszankę dziedzictwa polskiego (w tym kaszubskiego, kociewskiego i kresowego), hanzeatyckiego,

pruskiego, ale również ukraińskiego, jej materialnym odzwierciedleniem są liczne zabytki i obiekty kulturalne. Istotne jest także dziedzictwo historii najnowszej. Ponadto województwo pomorskie posiada unikatowe i różnorodne zasoby przyrodnicze i krajobrazowe o dużym potencjale generującym ruch turystyczny.

Celem Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Pomorskiego na lata 2016-2019 jest przede wszystkim wzmocnienie poziomu ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym województwa pomorskiego, służące zachowaniu zabytków, także budowanie tożsamości regionalnej oraz promocję turystyczną regionu, dzięki zastosowaniu takich działań z zakresu poszczególnych priorytetów takich jak:

- zachowanie dziedzictwa kulturowego miast i wsi, poprzez działania w zakresie konserwacji, renowacji i innych działań służących poprawie stanu zachowania: obiektów sakralnych (kościół, klasztory, kaplice, domy modlitwy, kapliczki przydrożne, cmentarze, kalwarie itp.), parków, ogrodów, zieleni komponowanej, kompozycji małej architektury.
- rewitalizacja zabytkowych zespołów ruralistycznych i urbanistycznych,
- zachowanie kulturowego dziedzictwa morskiego i rzeczno-jeziornego,
- badanie, dokumentacja i promocja dziedzictwa kulturowego, poprzez wykonanie specjalistycznych opracowań badawczo-dokumentacyjnych obiektów, zespołów oraz obszarów zabytkowych obejmujących:
 - zabezpieczenie obiektów zabytkowych przed pożarem, zniszczeniem i kradzieżą (montaż instalacji przeciwpożarowej i alarmowej, zabezpieczeń przeciw włamaniom, znakowanie i ewidencjonowanie zabytków ruchomych itp.).
 - inwentaryzacje architektoniczno - konserwatorskie,
 - ekspertyzy techniczne i konserwatorskie,
 - opieka nad zabytkami stanowiącymi mienie i własność samorządu województwa pomorskiego badania konserwatorskie, architektoniczne i archeologiczne,
 - współpraca z instytucjami kultury oraz jednostkami naukowymi w zakresie rozpoznania regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz wymiany informacji o jego zasobach programy prac konserwatorskich i restauratorskich,
 - rozbudowa warstwy dziedzictwa kulturowego w ramach Systemu Informacji Przestrzennej.

2.3.5. Założenia „Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020”³

OŚ PRIORYTETOWA 8. KONWERSJA **PRIORYTET INWESTYCYJNY 8.2**

Wspieranie wzrostu gospodarczego sprzyjającego zatrudnieniu poprzez rozwój potencjału endogenicznego jako elementu strategii terytorialnej dla określonych obszarów, w tym poprzez przekształcanie upadających regionów przemysłowych i zwiększenie dostępu do określonych zasobów naturalnych i kulturalnych oraz ich rozwój.

³ uchwała nr 196/20/15 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 3 marca 2015 r. w związku z decyzją Komisji Europejskiej nr C(2015) 908 z dnia 12 lutego 2015 r.

Wspierane będą działania o charakterze sieciowym, polegające na zagospodarowaniu tras turystycznych o charakterze regionalnym i ponadregionalnym, budowie lub modernizacji infrastruktury żeglarskiej, rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz o charakterze uzdrowiskowym.

Wszystkie projekty powinny przyczyniać się do poprawy jakości przestrzeni oraz zapewniać zgodność z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego.

Ukierunkowanie terytorialne

Preferowane będą projekty zlokalizowane m.in. na: obszarach objętych ochroną w formie parków krajobrazowych wraz z ich otulinami, obszarach chronionego krajobrazu oraz obszarach NATURA 2000.

PRIORYTET INWESTYCYJNY 6.3

Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego.

Planowany zakres wsparcia

Interwencją objęte zostaną przedsięwzięcia obejmujące ratowanie, przywracanie wartości i ochronę charakterystycznych zabytków lub ich zespołów wraz z otaczającym je kontekstem krajobrazowym, poprzez m.in. prace rehabilitacyjne i modernizacyjne służące nadaniu im nowych funkcji (usług turystyki lub kultury), przy możliwym jednoczesnym zachowaniu funkcji dotychczasowych, jak również wdrażanie nowych form zarządzania (tworzenie parków kulturowych). Ponadto wsparciem objęte zostaną projekty ukierunkowane na podnoszenie jakości przestrzeni publicznej obejmujące realizację prac służących estetyzacji i podkreśleniu walorów kulturowych tej przestrzeni w ramach układów urbanistycznych i ruralistycznych wpisanych do rejestru zabytków.

Wsparciem objęte będą również projekty umożliwiające bezpieczną eksploatację zasobów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego regionu, w tym w zakresie dokumentowania i popularyzacji, inwentaryzacji i udostępniania zasobów kultury z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (w szczególności digitalizacja zasobów, tworzenie nowych treści cyfrowych).

Ukierunkowanie terytorialne

Preferowane będą projekty zlokalizowane na obszarach o wysokim potencjale turystyczno-rekreacyjnym środowiska kulturowego, w szczególności m.in w strefach koncentracji charakterystycznych dla regionu elementów dziedzictwa kulturowego, określonych w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego” – Kaszuby.

2.3.6. Założenia Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej Pomorska Podróż.

Cel szczegółowy 1

Zachowanie i turystyczne wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego i naturalnego

Bezpieczne wykorzystanie różnorodności oraz unikatowości dziedzictwa kulturowego i naturalnego województwa dla rozwoju turystyki i wzrostu gospodarczego. Odnowa obiektów i obszarów zabytkowych zmierzająca do przywrócenia im wartości użytkowych oraz ich udostępnienia dla celów turystycznych. Zaplanowane ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez stworzenie dedykowanej infrastruktury dla uprawiania turystyki aktywnej, przyczyniające się do zachowania dziedzictwa naturalnego i jego zrównoważonego wykorzystania dla turystyki.

PRIORYTET 1.1. OPIEKA I OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Dla zachowania regionalnej różnorodności i oryginalnych cech kulturowych ważne jest wzmocnienie wsparcia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych oraz kompleksowych renowacji obiektów zabytkowych. Działania realizowane w ramach niniejszego priorytetu mają na celu przede wszystkim poprawę stanu zabytków, trwale ich zachowanie, a także zwiększenie ich dostępności dla mieszkańców, turystów i inwestorów. Odnowa obiektów i obszarów zabytkowych przywróci wartości użytkowe i zapewni atrakcyjną ekspozycję zabytkom architektury, zespołom urbanistycznym, ruralistycznym oraz założeniom dworsko-pałacowym.

2.4. Wewnętrzne uwarunkowania prawne i programowe ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy Czersk

Cele sformułowane przez strategię wraz z pozostałymi regulacjami prawnymi przyjętymi przez Radę Gminy stwarzają przesłanki do uszczegółowienia i rozwinięcia przez Program Opieki nad Zabytkami dla gminy Czersk działań na rzecz ochrony środowiska kulturowego.

2.4.1. Zasady ochrony wynikające ze „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czersk⁴” – wyciąg

Nieliczne zachowane przykłady budownictwa regionalnego o wyróżniających się cechach architektonicznych powinny być chronione i stanowić wzory do naśladowania dla współczesnego budownictwa i propagowania szczególnych cech regionalnych. Podstawowe parametry do kształtowania nowej zabudowy w rozdziale 3 wyznaczono w oparciu o wyniki analizy istniejącej historycznej zabudowy.

Obszary objęte strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej:

- zespół dworsko-parkowy w Brdzie;
- układ urbanistyczny zabudowy śródmiejskiej w Czersku;
- kapliczka pw. św. Józefa w Mokrem;
- kościół parafialny w Odrach pw. Wniebowzięcia NMP wraz z terenem przykościelnym oraz cmentarzem;
- kościół parafialny pw. Narodzenia NMP w Łągu wraz z działką kościoła;
- kościół parafialny pw. NMP Królowej Różańca Św. wraz z plebanią i terenem przykościelnym oraz cmentarzem w Rytle.

W granicach obszarów objętych strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej obowiązuje:

- 1) Zakaz dokonywania trwałych zmian ukształtowania terenu,

⁴ Uchwała Nr XXXVI/301/14 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 lutego 2014 r.

- 2) Wymóg trwałego zachowania i rewaloryzacji historycznego układu przestrzennego we wszystkich jego elementach,
- 3) Wymóg usunięcia lub przebudowy obiektów kolidujących z historycznym układem i lokalną architekturą,
- 4) Wymóg dostosowania nowych obiektów do historycznej kompozycji przestrzennej i historycznej architektury,
- 5) Wymóg zachowania zabudowy historycznej, jej konserwacji i rewaloryzacji,
- 6) Wymóg zachowania i rewaloryzacji towarzyszącej historycznej zieleni komponowanej,
- 7) Wymóg zachowania historycznych nawierzchni - bruków, o ile nie koliduje to z wymaganiami funkcjonalnymi, szczególnie w zakresie eliminacji barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych,
- 8) Wymóg dostosowania współczesnych funkcji do wartości zespołu zabytkowego, eliminacji funkcji uciążliwych,
- 9) Wymóg uzyskania zgody Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub osoby przez niego upoważnionej, wyrażonej w formie odpowiedniej decyzji administracyjnej lub postanowienia, na wprowadzenie innych rozwiązań inwestycyjnych nie spełniających warunków określonych w punktach od 1 do 8.

Układy zespołów zabudowy objęte strefami „B” ochrony konserwatorskiej w Czersku dwa obszary - zespół zabudowy miejskiej, we wsi Łąg zespół kościoła parafialnego (p.w. Narodzenia NMP, w tym kościół, plebania, budynek gospodarczy, kapliczka) i zespół zabudowy wiejskiej, we wsi Kłodnia (obręb Krzyż) zespół dworsko-parkowy, we wsiach Odry, Mokre, Gotelp, Kamienna Góra, Łubna, Kwieki, Zapędowo, Łąg - zespoły zabudowy wiejskiej. Układy zespołów zabudowy oraz inne tereny i obiekty wskazywane do objęcia strefą „B” ochrony konserwatorskiej na obszarach wiejskich:

- 1) Układ zabudowy we wsiach: Gotelp, Krzyż, Kwieki, Łąg, Łubna, Mokre, Odry, Przyjaźnia, Rytel (2), Zapędowo;
- 2) Cmentarze rzymskokatolickie we wsiach: Łąg, Mokre, Odry, Rytel;
- 3) Urządzenia hydrotechniczne: we wsi Odry-Młyn młyn wodny z końca XIX w. przebudowany w 1934 r.;
- 4) Budynki szkolne murowane: w Czersku (dwa – 1900 r.), we wsiach: Brda (1907 r.), Gotelp (pocz. XX w.), Gutowiec (pocz. XX w.), Krzyż (1899 r.), Kwieki (1903 r. ob. sklep), Lipki Górne (1912 r.), Mokre (1909 r.), Odry (1901 r.), Wojtal (pocz. XX w.), Zapędowo (1989 r.), drewniana szkoła w Łukowie (1911 r.), które obecnie w większości pełnią funkcje mieszkaniowe;
- 5) Murowane zespoły dworców PKP w: Czersku (12 obiektów), we wsi Łąg, Gutowiec, Rytel – dworzec;
- 6) Budynki użyteczności publicznej: w Czersku: Ratusz, Zespół Sądu Grodzkiego obecnie Zakład Karny, przedszkole, poczty (wszystkie z pocz. XX w.), oraz budynki poczty we wsiach: Gotelp, Łąg i Rytel (wszystkie z pocz. XX w.);
- 7) Zamknięte cmentarze ewangelickie w: Czersku w rejonie ulic Kwiatowej i Chojnickiej, oraz we wsiach: Łąg, Mokre, Odry i Rytel;
- 8) Zamknięty cmentarz żydowski w Czersku w rejonie ulicy Piaskowej;
- 9) Miejsca pamięci narodowej: miejsca straceń pod Gutowcem, w Kurczem - nr ew. 13, w Ostrowitem - nr ew. 14, w Ustroniu - nr ew. 17, miejsce walk w Konewkach - nr ew. 11,

oraz cmentarze: honorowy - nr ew.16 i Armii Radzieckiej - nr ew. 1 - w Czersku, jeńców wojennych pod Łukowem (obręb Krzyż) - 1,27 ha nr ew. 18 (działka ewid. nr 832 i część działki ewid. nr 203/5LP), oraz miejsce straceń w ewidencji Urzędu Miejskiego w Czersku poza granicą gminy w rejonie Bielaw - nr ew. 12.

W strefach „B” ochrony konserwatorskiej wszelka działalność inwestycyjna, w tym remonty, modernizacja i budowa infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, a także remonty, modernizacja, adaptacja obiektów zabytkowych, uzupełnianie zabudowy, wprowadzanie małych form architektonicznych, lokalizacja nowych obiektów, korekta układu przestrzennego, prace rewaloryzacyjne w obszarach historycznych założeń zieleni, w tym porządkowe dotyczące drzewostanu i zagospodarowania terenu, wymagają:

- 1) Utrzymania historycznego rozplanowania i zachowania zasadniczych elementów istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru i skali nowej zabudowy;
- 2) Zachowania i rewaloryzacji historycznego układu przestrzennego we wszystkich jego elementach, w tym m.in., historycznego przebiegu dróg, linii zabudowy, proporcji gabarytów i wysokości, podziałów historycznych (gruntów), wkomponowania w krajobraz naturalny;
- 3) Usunięcia lub przebudowy obiektów kolidujących z historycznym układem i lokalną architekturą;
- 4) Dostosowania nowych obiektów do historycznej kompozycji przestrzennej i historycznej architektury;
- 5) Zachowania zabudowy historycznej, jej konserwacji i rewaloryzacji,
- 6) Zachowania towarzyszącej historycznej zieleni komponowanej w tym parków i cmentarzy wraz z utrzymaniem i rewaloryzacją elementów małej architektury i wyposażenia, w tym ogrodzenia, rzeźby, figury, nagrobki, mogiły, krzyże i kaplice;
- 7) Zachowania historycznych nawierzchni - bruków, o ile nie koliduje to z wymaganiami funkcjonalnymi, szczególnie w zakresie eliminacji barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych;
- 8) Dostosowania współczesnych funkcji do wartości zespołu zabytkowego, eliminacji funkcji uciążliwych;
- 9) Uzyskania zgody Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub osoby przez niego upoważnionej wyrażonej w formie odpowiedniej decyzji administracyjnej lub postanowienia, na wprowadzenie innych rozwiązań inwestycyjnych nie spełniających warunków określonych w punktach od 1 do 8.

Strefą „E” ochrony ekspozycji objęto tereny, których granice określono na rysunku studium:

- 1) w Czersku - w zasięgu widoczności kościoła parafialnego p.w. św. Marii Magdaleny (nr rejestru zabytków województwa pomorskiego 1733) od strony wschodniej;
- 2) we wsi Brda – okalające zespół dworsko-parkowy (nr rejestru zabytków województwa pomorskiego 1475), objęte strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej.

W stosunku do planowanych do nadbudowy istniejących obiektów budowlanych oraz planowanych nowych obiektów budowlanych w strefie „E” ochrony ekspozycji wymaga się uwzględnienia następujących warunków:

- 1) Ich wysokość nie może być wyższa od najwyższych istniejących obiektów w tej strefie a za-razem nie może przesłaniać istniejących widoków wieży kościoła pw. św. Marii Magdaleny od strony terenów ogólnie dostępnych w obszarze strefy;
- 2) Zakazuje się budowy zwartej zabudowy, do granic działki, o ile nie stanowi ona kontynuacji istniejącego układu na graniczącej z nią działce;
- 3) Wymagane jest ograniczenie kolorystyki elewacji i dachów do występujących barw istniejących obiektów w tej strefie;
- 4) Warunki określone w punktach 1 do 3 nie dotyczą obiektów liniowych i podziemnych;
- 5) Wymaga się uzyskania zgody Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub osoby przez niego upoważnionej wyrażonej w formie odpowiedniej decyzji administracyjnej lub postanowienia, na wprowadzenie innych rozwiązań inwestycyjnych nie spełniających warunków określonych w punktach od 1 do 4.

W strefie „E” ochrony ekspozycji w stosunku do istniejących obiektów budowlanych wymaga się uwzględnienia następujących warunków:

- 1) Zakazuje się wznoszenia nowych obiektów budowlanych;
- 2) Zakazuje się ich nadbudowy i rozbudowy istniejących obiektów budowlanych;
- 3) W stosunku do istniejących obiektów budowlanych wymaga się ograniczenia kolorystyki elewacji i dachów do występujących barw istniejących obiektów budowlanych w tej strefie;
- 4) Warunki określone w punktach 1 i 2 nie dotyczą obiektów liniowych i podziemnych;
- 5) Wymaga się uzyskania zgody Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub osoby przez niego upoważnionej wyrażonej w formie odpowiedniej decyzji administracyjnej lub postanowienia, na wprowadzenie innych rozwiązań inwestycyjnych nie spełniających warunków określonych w punktach 1 i 2.

W stosunku do obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków wymaga się uwzględnienia następujących warunków:

- 1) Konserwacja, rewaloryzacja, rekonstrukcja obiektów, remonty konserwatorskie – wymagają:
 - a) zachowania lub odtworzenia form, kolorystyki i zastosowania materiałów o charakterystyce zgodnej z pierwotnym materiałem, w wykończeniu elewacji, pokryciu dachów, detalach architektonicznych i stolarce okiennej i drzwiowej,
 - b) zachowania i konserwacji elewacji ceglanych z cegły licówki (zakaz ich zasłaniania),
 - c) zachowania i konserwacji elewacji tynkowanych, wraz z oryginalnym historycznym detalem elewacji,
 - d) uwzględnienia zakazu montowania żaluzji zewnętrznych zasłaniających obramienia okienne, o ile nie występowały one w formie historycznej;
- 2) Wymagana ochrona konserwatorska - zachowanie historycznej struktury i elementów - wy-stroju wewnętrznego obiektu o uznanych, opisanych, wartościach historycznych;
- 3) Wymagane zachowanie historycznych założeń zieleni komponowanej, w tym parków i cmentarzy wraz z utrzymaniem i rewaloryzacją elementów małej architektury i wyposażenia, w tym ogrodzeń, rzeźb, figur, nagrobków, mogił, krzyży i kaplic;
- 4) Uzyskanie zgody Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub osoby przez niego upoważnionej wyrażonej w formie odpowiedniej decyzji administracyjnej lub

postanowienia, na wprowadzenie innych rozwiązań inwestycyjnych nie spełniających warunków określonych w punktach od 1 do 3.

Realizacja działań ochronnych określonych w niniejszym rozdziale następuje poprzez wprowadzenie odpowiednich ustaleń w projektowanych i zmienianych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

3. DZIEDZICTWO KULTUROWE GMINY CZERSK

3.1. Rys historyczny

Na terenie gminy Czersk odkryto stanowiska archeologiczne kultury pomorskiej z wczesnej epoki żelaza (ok. 500 p.n.e. - ok. 125 p.n.e.). Na okres wpływów rzymskich przypada rozwój osadnictwa kultury wielbarskiej. Ludność kultury wielbarskiej praktykowała obrządek birytualny, to jest kremację i inhumację. W przypadku pochówku szkieletowego zmarły był chowany w drewnianej trumnie z kłody. Występowały też cmentarzyska kurhanowe z kamiennymi kręgami oraz brukiem, określane od miejsca ich odkrycia Odry-Węsiory-Grzybnica. Słynne „Kręgi Kamienne” w Odrach stanowią właśnie pozostałość cmentarzyska kurhanowego.

W VII-XI wieku na obszarze dzisiejszej gminy rozwijało się stopniowo osadnictwo wczesnośredniowieczne. W XII w. na Pomorzu Wschodnim wykształciła się lokalna dynastia książęca, której przedstawiciele rządili nim – początkowo jako namiestnicy książąt polskich – do 1295 r. Mściwój I, który w początkach XIII w. władał już całym Księstwem Wschodniopomorskim, podzielił je pomiędzy czterech synów. Dzielnica lubiszewska przypadła, po śmierci brata Warcisława, księciu Samborowi II. Dążenia jego starszego brata Świętopełka II do ponownego zjednoczenia całego Pomorza Wschodniego doprowadziły do walk z pozostałymi braćmi – Samborem i Raciborem. Świętopełk II podporządkował sobie inne księstwa wschodniopomorskie, które zjednoczył w latach 70. XIII w. jego syn Mściwój II. W 1295 r., na mocy testamentu Mściwoja II, Pomorze odziedziczył książę wielkopolski Przemysł II, który w tym samym roku koronował się na króla Polski. Czersk w tych czasach był wsią książęcą leżącą na rozległej polanie w centrum Borów Tucholskich, na obszarze tzw. Zaborów. Wchodził w skład kasztelanii raciańskiej.

W ciągu 1308 i 1309 r. Krzyżacy, początkowo pod pozorem współdziałania z Łokietkiem przeciwko zagrożeniu brandenburskiemu, opanowali Pomorze Wschodnie. Czersk wszedł w skład komturstwa tucholskiego. 24 lutego 1382 r. komtur Henryk von Bullendorf lokował Czersk na prawie chełmińskim. Była to duża wieś – miała 51 włók, był tu młyn. W wyniku wojny trzynastoletniej (1454-1466) większość Pomorza wróciła do Polski. Czersk wszedł w skład „klucza kossobudzkiego” starostwa tucholskiego i został siedzibą sądu bartnego.

Według lustracji w 1565 r. w Czersku była karczma i młyn wodny, wielu mieszkańców było bartnikami. Staroście bartnemu podlegało 24 bartników z „puszczy czerskiej”. W wyniku wydzielenia części dóbr starostwa tucholskiego powstał tzw. ekonomii czerska, która była dzierżawiona m.in. przez Raczyńskich, Kilińskich i Łukowiczów.

„Potop” szwedzki (1655 – 1660) i najazd rosyjski na wschodnie ziemie Rzeczypospolitej (1654) doprowadził do chwilowego załamania się państwowości polskiej. Kryzys ten udało się przezwyciężyć w wyniku zaangażowania się w obronę wszystkich warstw społecznych, jednak ogromne zniszczenia wojenne zapoczątkowały stopniowy upadek gospodarczy i polityczny

Polski. Zabory nie były wyjątkiem i ciągłe przemarsze wojsk doprowadziły do katastrofalnych zniszczeń, miejscowa ludność wraz z proboszczem, ks. Gradzikowskim, ukrywała się w okolicznych lasach. Czernsk został spalony. Po pokoju oliwskim (1660) nastąpiła powolna odbudowa zachodnich województw Rzeczypospolitej, w tym Zaborów należących do województwa pomorskiego. Do ponownego rozwoju Czernska przyczyniło się m.in. uzyskanie od Stanisława Augusta prawa do odbywania 4 jarmarków rocznie.

W wyniku I rozbioru Polski (1772) Pomorze Wschodnie, z wyjątkiem Gdańska, znalazło się pod zaborem pruskim. W początkach XIX w. przeprowadzono w Prusach wielkie reformy agrarne. W 1807 r. zniesiono poddaństwo chłopów, a w roku 1811 został wydany edykt uwłaszczeniowy. Ówczesny właściciel Czernska, Jan Dembiński przyznał włościanom prawo własności do gruntów na warunkach, które nie zostały przez nich przyjęte, i regulacja stosunków własnościowych w Czernsku została zakończona dopiero w 1856.

W latach 1828-1830 w wyniku przebudowy tzw. traktu napoleońskiego zbudowano przechodzącą przez Czernsk szosę Berlin-Królewiec. Dzięki temu Czernsk znalazł się na szlaku poczty królewskiej. W 1832 r. przez Czernsk przechodził, liczący 120 szeregowych i 40 oficerów oddział zdemobilizowanej armii polskiej, która wycofała się do Prus po upadku powstania listopadowego. Oddziałem tym dowodził Wincenty Pol.

II połowa XIX zaznaczyła się szybkim rozwojem Czernska. W 1867 założono pierwszą aptekę, a w 1870 uruchomiono pocztę z telegrafem. W latach 1871-1873 Pruskie Koleje Wschodnie zbudowały linię kolejową z Piły przez Chojnice, Czernsk i Starogard Gdański do Tczewa, skracającą drogę kolejową z Berlina do Królewca i Gdańska. 20 lipca 1902 r. zdecydowano o budowie linii kolejowej z Laskowic do Czernska. 2 października 1906 r. oddano do użytku łączący te dwie miejscowości tor kolejowy o długości ok. 55 km. W Czernsku rozwijał się przemysł, m.in. drzewny i maszynowy - powstał tartak, Fabryka Maszyn Rolniczych „Victoria”, a także cegielnia i browar, działał młyn. Miał tu siedzibę Bank Ludowy, oraz Spółka Rolniczo-Handlowa.

W latach 1906-1907 w całym zaborze pruskim doszło do strajków szkolnych w obronie języka polskiego, eliminowanego ze szkół, nawet z lekcji religii. Strajki szkolne objęły szkoły na terenie całej dzisiejszej gminy.

Na mocy traktatu wersalskiego (28.06.1919 r.) znaczna część Pomorza wróciła w 1920 r. do odrodzonej Polski. 29 stycznia 1920 r. do Czernska wkroczyły wojska polskie. W nowej strukturze administracyjnej Czernsk stał się gminą jednostkową. Pierwszym sołtysem i wójtem został Józef Ostrowski. 1 lipca 1926 r. Czernsk uzyskał prawa miejskie. Burmistrzem został Paweł Trybull. W okresie międzywojennym znacząco spadła liczba Niemców w gminie – w 1910 r. stanowili 30% mieszkańców, a w 1934 r. jedynie 12%, jednak mieli oni silną pozycję ekonomiczną.

W latach międzywojennych w Czernsku w dalszym ciągu rozwijał się przemysł drzewny, rzemiosło i handel, funkcjonowało kilka fabryk mebli, odlewnia żelaza, fabryka maszyn rolniczych, 8 tartaków, 3 młyny parowe i jeden wodny oraz dwa browary i dwie drukarnie, które wydawały gazety: „Echo Borów Tucholskich” i „Głos Ludu”. Działały dwie siedmioklasowe szkoły oraz szkoła zawodowa.

W 1928 r. uruchomiono linię kolejową z Czernska do Bąka, a w latach 1928-1929 wybudowano betonową szosę z Czernska do Tucholi. Rozwijało się budownictwo, założono kanalizację i zmodernizowano gazownię.

W przededniu wojny, w wyniku mobilizacji, utworzono Batalion Obrony Narodowej „Czersk”, który wszedł w skład Grupy Operacyjnej „Czersk”. 1 września batalion bronił rejonu Chojnice-Jezioro Charzykowskie. Po ciężkich walkach wojska polskie wycofały się co skutkowało wejściem wojsk niemieckich, 3 września, do Czerska.

II wojna światowa miała w Czersku, podobnie jak na całym Pomorzu, szczególnie tragiczny przebieg. Od pierwszych dni okupacji rozpoczęły się aresztowania polskiej inteligencji, działaczy społecznych i politycznych. 4 listopada 1939 r. w lesie łukowskim Niemcy rozstrzelali 28 osób, w tym członków Polskiego Związku Zachodniego. Wyszędliwano i wywłaszczono wiele osób, zsyłano do obozów koncentracyjnych, rozstrzeliwano Polaków oskarżonych o pomoc partyzantom, m.in. rodzinę Jana Kiedrowskiego ze Strugi, Józefa Ciemińskiego z Bielaw, Rolbieckich z Kurczego. W 1942 r. władze niemieckie zmieniły nazwę Czerska na Heiderode.

W Czersku i okolicach szybko zaczęły powstawać struktury organizacyjne ruchu oporu. We wrześniu 1939 r. powstał złożony z osób poszukiwanych przez Niemców oddział Jana Meggera, który w 1941 r. połączył się z oddziałem Józefa Kuśnierza. W rejonie Czerska działała Polska Armia Powstania, m.in. oddział Jana Szalewskiego i grupa Jana Sznajdera. 8 czerwca 1942 r. oddział Szalewskiego wykoleił pociąg relacji Królewiec – Berlin, a 21 czerwca 1942 r. transportu wojskowy. W 1943 r. w ramach akcji scaleniowej Polska Armia Powstania weszła w struktury Armii Krajowej. 11 listopada 1944 r. pod Gutowcem grupa spadochronowa LWP podporucznika Jana Miętkiego wraz z oddziałem Jana Meggera zaatakowała oddział żandarmerii. W okolicznych lasach ukrywały się kilkunastoosobowe grupy osób ukrywających się przed Niemcami.

W nocy z 20 na 21 lutego jednostki armii sowieckiej odbiły Czersk. W marcu została przywrócona administracja polska, rozpoczęły działalność szkoły. W rozciągających się na terenie gminy Borach Tucholskich działały w latach powojennych niepodległościowe oddziały partyzanckie.

Po wojnie głównymi dziedzinami gospodarki pozostał przemysł drzewny i meblarski, a także rzemiosło i handel. Powstała wytwarzające obuwie Spółdzielnia Pracy Inwalidów „Równość”. Po 1990 r. ukończono wiele inwestycji komunalnych, m.in.: zbudowano nowoczesne wysypisko śmieci, oczyszczalnię ścieków, sieć wodno-kanalizacyjnej i gazową, pełnowymiarową halę sportową.

3.2. Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego Gminy Czersk

3.2.1. Niematerialne Dziedzictwo Kulturowe - Konwencja UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego, sporządzona w Paryżu dnia 17 października 2003 r.

Niematerialne dziedzictwo kulturowe obejmuje takie dziedziny jak dziedziny: tradycje i przekazy ustne, w tym język przedstawiany jako nośnik niematerialnego dziedzictwa kulturowego; sztuki widowiskowe i tradycje muzyczne; zwyczaje, rytuały i obrzędy świąteczne; wiedzę i praktyki dotyczące przyrody i wszechświat oraz umiejętności związane z rzemiosłem tradycyjnym. W 2011 r. Polska przyjęła Konwencję UNESCO z 2003 r. w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego. W myśl Konwencji zalecane jest rozpoznanie i udokumentowanie zachowanych jego elementów, a także zabezpieczenie, a następnie poprzez odpowiednio przygotowaną edukację ich promowanie. Najważniejszymi elementami tego dziedzictwa są zachowane tradycje oraz język jako podstawowy nośnik przekazu. Spośród kulturowych na terenie Gminy Czersk rzemiosł warto wymienić tradycyjne stolarstwo.

Mimo zmechanizowania, a co za tym idzie stopniowego odwrotu od tego zajęcia, wciąż na podwórkach, w domach i w miejscach publicznych znaleźć można ręczne wyroby stolarskie, które stanowią charakterystyczny element krajobrazu kulturowego miasta i regionu.

Biorąc pod uwagę położenie gminy na pograniczu Kociewia, Kaszub i Borów Tucholskich należy pamiętać o wytworzonym słownictwie. Nie jest to rodzaj gwary, ale naleciałości wynikające z wpływów tych trzech kultur do dziś znajdują odzwierciedlenie w mowie, szczególnie starszych mieszkańców gminy.⁵

Niematerialnymi elementami dziedzictwa kulturowego jest również historyczne nazewnictwo. Nazwy geograficzne (nazwy miejscowości czy rzeki) i nazwy własne (nazwy ulic i placów, nazwy budynków, miejskich uroczystości, lokali gastronomicznych czy regionalnych wyrobów) są niejednokrotnie nośnikami tradycji, świadectwem minionych pokoleń oraz historii i wielokulturowości regionu.

3.2.2. Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa pomorskiego⁶

nr rejestru zabytków	data wpisu do rejestru zabytków	obiekt	ulica	nr	miejsowość
83	1957-11-29	chata (nie istnieje)	Kościelna	27 (d. 18)	Łąg
1335	1990-11-15	cmentarz rzymskokatolicki	Królowej Jadwigi		Czersk
1475	1994-08-16	zespół dworsko-parkowy (dwór, park)			Brda
1711	2000-07-04	kościół parafialny pw. NMP Królowej Różańca Św. wraz z plebanią i terenem przykościelnym	Kowalkowskiego	1 i 3	Rytel
1733	2002-02-22	kościół parafialny p.w. św. Marii Magdaleny wraz z terenem przykościelnym	Kościuszki	36	Czersk
1839	2008-12-10	kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP wraz z terenem przykościelnym	Strażacka	4	Odry
1953	2017-09-22	kościół rzymskokatolicki parafialny pw. Narodzenia NMP wraz z ogrodzeniem i działką nr 440, na której wymienione obiekty są usytuowane	Długa	35	Łąg

⁵ Milewska B., *Słownik czersko-polski*, w: Sikorski H., Sikorska K., Bystryk R., Milewska B., Talaśka A., Sabiniarz A., *Zeszyty Czerskie Rocznik IV*, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Czerskiej, Czersk 2016, s. 93 – 99.

⁶ Na podstawie wykazu Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku – Wykaz obiektów nieruchomych stan z 22.03.2018 (<http://www.ochronazabytkow.gda.pl/>)

3.3. Zabytki nieruchome objęte gminną ewidencją zabytków

Gminna ewidencja zabytków Czerska wykonywana była od października 2013 r. do marca 2016 r. Składa się z kart adresowych obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie gminy Czersk zawierających następujące informacje o obiekcie:

- a) nazwa,
- b) czas powstania,
- c) dane adresowe,
- d) przynależność administracyjna,
- e) forma ochrony,
- f) fotografie,
- g) mapka sytuacyjna.

Lp.	Obiekt	Czas powstania	Miejscowość	Ulica	Nr
1	d. szkoła	1907	Brda		1
2	dwór	III ćw. XIX w.	Brda		
3	park	XIX w.	Brda		
4	budynek mieszkalny	Ok 1900	Czersk	21 lutego	2
5	budynek mieszkalny	1910	Czersk	21 lutego	10
6	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	21 lutego	12
7	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Czersk	21 lutego	16
8	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Czersk	21 lutego	17
9	budynek mieszkalny	Ok 1900	Czersk	21 lutego	37
10	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Czersk	21 lutego	40
11	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Czersk	21 lutego	49
12	budynek mieszkalny	1911	Czersk	21 lutego	50
13	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Czersk	21 lutego	51
14	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Czersk	21 lutego	56
15	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Czersk	21 lutego	64
16	budynek mieszkalny	lata 20. XX w.	Czersk	21 lutego	65
17	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	21 lutego	66
18	budynek mieszkalny	ok. 1921, częściowo przebudowany	Czersk	21 lutego	72
19	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Batorego	4
20	budynek mieszkalny	1931	Czersk	Batorego	6
21	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Batorego	7
22	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Batorego	8
23	budynek mieszkalny	ok. 1900	Czersk	Batorego	9
24	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Batorego	10
25	budynek mieszkalny	1931	Czersk	Batorego	11
26	budynek mieszkalny	1911	Czersk	Batorego	12
27	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Batorego	14

28	budynek mieszkalny	przed 1939	Czersk	Batorego	16/18
29	budynek mieszkalny	lata 30. XX w.	Czersk	Blacharska	8
30	budynek mieszkalny	Ok 1900	Czersk	Chojnicka	1
31	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Czersk	Chojnicka	2
32	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Chojnicka	11
33	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Czersk	Chojnicka	13
34	budynek mieszkalny	przed 1939	Czersk	Chojnicka	16
35	budynek mieszkalny	ok. 1900	Czersk	Chojnicka	20
36	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Czersk	Chojnicka	22
37	budynek mieszkalny	poł. XIX w.	Czersk	Chojnicka	47
38	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Chojnicka	55
39	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Chojnicka	2a
40	budynek mieszkalny	1920	Czersk	Chojnicka	41/43
41	cmentarz żołnierzy radzieckich	1945	Czersk	Chojnicka	
42	budynek mieszkalny		Czersk	Cisowa	3
43	budynek mieszkalny		Czersk	Cisowa	8
44	stodoła		Czersk	Cisowa	8
45	budynek gospodarczy		Czersk	Cisowa	8
46	budynek mieszkalny	l.20. XX w.	Czersk	Dąbrowskiego	3
47	dom, ob. przedszkole	pocz. XX w.	Czersk	Dąbrowskiego	4
48	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Dąbrowskiego	7
49	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Dąbrowskiego	8
50	cmentarz Polaków poległych w latach 1939- 45	1945	Czersk	Dworcowa	
51	budynek mieszkalny	ok. 1900	Czersk	Dworcowa	1
52	budynek mieszkalny	ok. 1900	Czersk	Dworcowa	3
53	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Dworcowa	13
54	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Dworcowa	15
55	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Dworcowa	17
56	budynek, Przychodnia lekarska	1912-13	Czersk	Dworcowa	25
57	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Dworcowa	19/21
58	Zakład Karny	pocz. XX w.	Czersk	Dworcowa	29
59	budynek Zespołu Zakładu Karnego	1911-13	Czersk	Dworcowa	27
60	poczta	1886	Czersk	Dworcowa	5
61	budynek gospodarczy	pocz. XX w.	Czersk	Kolejowa	1
62	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kolejowa	1
63	wieża kolejowa II	ok.1900.	Czersk	Kolejowa	7
64	wieża kolejowa I	ok.1900.	Czersk	Kolejowa	7

65	budynek gospodarczy przy dworcu	pocz. XX w.	Czersk	Kolejowa	7
66	budynek ekspedycji towarowej	pocz. XX w.	Czersk	Kolejowa	7
67	dworzec	1900	Czersk	Kolejowa	7
68	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kolejowa	12
69	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kolejowa	14
70	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kolejowa	16
71	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kolejowa	18
72	budynek mieszkalny,	pocz. XX w.	Czersk	Kolejowa	3-5
73	zespół Dworca PKP		Czersk	Kolejowa	
74	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	1
75	szkoła, ob. SP nr 2	1896-97	Czersk	Kościuszki	6
76	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	8
77	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	12
78	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	15
79	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	17
80	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	18
81	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	19
82	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	21
83	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	22
84	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	23
85	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	24
86	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	25
87	Ratusz, ob. UM	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	27
88	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	28
89	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	29
90	budynek mieszkalny	1908	Czersk	Kościuszki	30
91	budynek mieszkalny	1898	Czersk	Kościuszki	31
92	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	32
93	plebania	1928	Czersk	Kościuszki	34
94	Kościół Parafialny pw. św. Marii Magdaleny wraz z terenem przykościelnym	1910-13	Czersk	Kościuszki	34
95	budynek mieszkalny	1937	Czersk	Kościuszki	41
96	budynek mieszkalny	ok. 1900	Czersk	Kościuszki	43
97	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Czersk	Kościuszki	45
98	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Kościuszki	21a
99	budynek mieszkalny	ok.1900; częściowo przebudowany	Czersk	Królowej Jadwigi	3

100	d. przedszkole ob. przychodnia lekarska	1914	Czersk	Królowej Jadwigi	4
101	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Królowej Jadwigi	11
102	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Królowej Jadwigi	22
103	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Czersk	Królowej Jadwigi	24
104	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Czersk	Królowej Jadwigi	30
105	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Królowej Jadwigi	32
106	budynek mieszkalny	ok. 1900	Czersk	Królowej Jadwigi	34
107	cmentarz parafialny	XIX w.	Czersk	Królowej Jadwigi	dz. 388
108	brama cmentarna i mur cmentarny		Czersk	Królowej Jadwigi	
109	d. cmentarz ewangelicki, ob. Park Kaszubski	XVIII/XIX w.	Czersk	Chojnicka	
110	budynek mieszkalny	Ok 1900	Czersk	Lipowa	9
111	budynek mieszkalny	poł. XIX w.	Czersk	Piaskowa	2
112	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Piaskowa	5
113	budynek mieszkalny	ok. 1900	Czersk	Piaskowa	7
114	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Piaskowa	8
115	cmentarz żydowski	XVIII/XIX w.	Czersk	Piaskowa/ Targowa	
116	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Pocztowa	3
117	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Pomorska	19
118	budynek mieszkalny	1913	Czersk	Starego Urzędu	2
119	budynek, ob. restauracja	k. XIX w.	Czersk	Starogardzka	2
120	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Starogardzka	7
121	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Starogardzka	8
122	budynek mieszkalny	ok.1900	Czersk	Starogardzka	12
123	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Starogardzka	14
124	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Czersk	Starogardzka	19
125	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Czersk	Starogardzka	22
126	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Starogardzka	24
127	budynek mieszkalny	ok. 1900	Czersk	Starogardzka	26
128	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Czersk	Starogardzka	29
129	budynek mieszkalny	1895 i 1929	Czersk	Starogardzka	32
130	budynek mieszkalny	1.30 XX w.	Czersk	Starogardzka	36
131	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Czersk	Starogardzka	40

132	budynek mieszkalny	ok. 1900	Czersk	Starogardzka	50/52
133	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Czersk	Szkolna	2
134	szkoła, ob. LO	pocz. XX w.	Czersk	Szkolna	3
135	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Szkolna	6
136	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Szkolna	18a
137	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Szkolna	18b
138	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Targowa	2
139	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Czersk	Targowa	4
140	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Targowa	12
141	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Targowa	13
142	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Czersk	Targowa	14
143	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Tucholska	3
144	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Tucholska	6
145	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Tucholska	9
146	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Tucholska	10
147	budynek mieszkalny	I. 20. XX w.	Czersk	Tucholska	21
148	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Czersk	Tucholska	23
149	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Tucholska	25
150	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Czersk	Tucholska	27
151	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Czersk	Tucholska	32
152	budynek mieszkalny	1935	Czersk	Tucholska	38
153	budynek mieszkalny	I. 20. XX w.	Czersk	Tucholska	77
154	budynek mieszkalny	I. 20. XX w.	Czersk	Tucholska	79
155	budynek mieszkalny	XIX w.	Czersk		
156	budynek mieszkalny	XIX w.	Złotowo	Wyb. Pod Łubną	5
157	budynek mieszkalny	1906	Złotowo	Wyb. Pod Łubną	6
158	poczta	pocz. XX w.	Gotelp		5
159	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Gotelp		7
160	budynek gospodarczy	XIX/XX w.	Gotelp		8
161	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Gotelp		10
162	szkoła, ob. Biblioteka	1900-1935	Gotelp		12
163	budynek mieszkalny, d. poczta i sklep	pocz. XX w.	Gutowiec	Czerska	4
164	szkoła	pocz. XX w.	Gutowiec	Czerska	25
165	budynek mieszkalny	poł. XIX w.	Kamionka		5
166	budynek mieszkalny	ok. 1900, przebudowany	Kłodnia		9
167	czworak	poł. XIX w.	Kłodnia		5-7-8
168	zespół dworski, wł. Nadleśnictwo Czersk	II poł. XIX w.	Kłodnia		
169	dwór	II poł. XIX w.	Kłodnia		
170	park		Kłodnia		
171	szkoła	1899	Krzyż		13

172	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Krzyż		21
173	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Krzyż		50
174	d. szkoła	1903	Kwieki		1
175	budynek mieszkalny	ok. II poł. XIX w.	Kwieki		7
176	budynek mieszkalny	ok. II poł. XIX w.	Kwieki		9
177	budynek mieszkalny	ok. poł. XIX w.	Kwieki		11
178	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Kwieki		13
179	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Kwieki		14
180	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Kwieki		16
181	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Kwieki		18
182	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Kwieki		19
183	kapliczka	pocz. XX w.	Kwieki		19
184	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Kwieki		23
185	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Lipki Dolne		22
186	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Lipki Dolne		10
187	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Lipki Dolne		17
188	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Lipki Dolne		17a
189	szkoła	1912	Lipki Górne		26
190	kapliczka	pocz. XX w.	Lipki Górne		
191	budynek, wł. Nadleśnictwo Rytel	pocz. XX w.	Lutom		7
192	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Lutom		8
193	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Lutom		11
194	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Lutom		20
195	dwór, ob. budynek mieszkalny	k. XIX w.	Lutom		26
196	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Lutom		27
197	kapliczka przydrożna	1895	Lutom		
198	kościół parafialny pw. Narodzenia NPM	1885 – 07	Łąg	Długa	35
199	kapliczka		Łąg	Chojnicka/ Dworcowa	
200	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Łąg	Chojnicka	15
201	budynek mieszkalny	ok. 1850	Łąg	Chojnicka	18
202	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Łąg	Chojnicka	24
203	budynek mieszkalny	1914	Łąg	Chojnicka	25
204	budynek mieszkalny	1914	Łąg	Chojnicka	39
205	budynek mieszkalny	ok. 1914	Łąg	Chojnicka	41
206	młyn, ob. restauracja	1912	Łąg	Chojnicka	47
207	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Łąg	Chojnicka	49
208	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Długa	2
209	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Długa	9
210	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Długa	13

211	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Długa	19
212	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Długa	22
213	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Długa	29
214	plebania	Ok 1900	Łąg	Długa	35
215	kapliczka	Ok 1900	Łąg	Długa	35
216	budynek gospodarczy przy plebanii	ok. 1900	Łąg	Długa	35
217	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Łąg	Długa	37
218	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Długa	40
219	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Długa	42
220	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Długa	44
221	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Długa	45
222	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Długa	46
223	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Łąg	Długa	47
224	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Łąg	Długa	48
225	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Łąg	Długa	50
226	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Łąg	Długa	52
227	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Łąg	Długa	53
228	budynek mieszkalny	pocz. XX w., częściowo przebudowany	Łąg	Długa	56
229	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Łąg	Długa	58
230	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Łąg	Długa	74
231	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Łąg	Długa	84
232	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Długa	93
233	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Długa	103
234	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Łąg	Długa	112
235	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Łąg	Długa	118
236	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Łąg	Dworcowa	3
237	budynek mieszkalny	Ok 1900	Łąg	Dworcowa	7
238	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Łąg	Dworcowa	15
239	dworzec PKP	pocz. XX w.	Łąg	Dworcowa	19
240	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Dworcowa	20
241	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Łąg	Dworcowa	22
242	budynek mieszkalny	ok. 1900	Łąg	Kościelna	2
243	budynek mieszkalny	Ok 1900	Łąg	Kościelna	3
244	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Kościelna	6
245	kamienica	pocz. XX w.	Łąg	Kościelna	8
246	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Kościelna	10
247	chata przeniesiona do Leśnego Parku Kultury w Myślęcinku	pocz. XX w.	Łąg	Kościelna	18

248	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Kościelna	35
249	dom, wł. M Giełdon	ok. poł. XIX	Łąg	Kościelna	41
250	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łąg	Ogrodowa	3
251	cmentarz parafialny	XIX w.	Łąg		
252	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Łubna		28
253	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Łubna		34
254	szkoła	pocz. XX w.	Łubna		59
255	krzyż	XIX/XX w.	Łukowo		4
256	budynek gospodarczy szkoły	pocz. XX w.	Łukowo		14
257	szkoła, ob. budynek mieszkalny	1911	Łukowo		14
258	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Łukowo		18
259	budynek mieszkalny		Łukowo		23
260	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Łukowo		24
261	kapliczka	ok.1900	Łukowo		koło nr 16
262	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Malachin	Główna	10
263	biblioteka	k. XIX w.	Malachin	Główna	11
264	sala gimnastyczna	pocz. XX w.	Malachin	Główna	19
265	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Malachin	Główna	29
266	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Malachin	Główna	33
267	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Malachin	Ogrodowa	1
268	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Malachin	Ogrodowa	3
269	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Malachin	Ogrodowa	10
270	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Malachin	Ogrodowa	12
271	park leśny	XIX/XX w.	Malachin		
272	szkoła	1909	Mokre		3
273	budynek, punkt skupu runa leśnego i sklep	ok. 1900	Mokre		4
274	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Mokre		16
275	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Mokre		27
276	budynek mieszkalno- gospodarczy	XIX/XX w.	Mokre		28
277	obora przy zagrodzie nr 30,	pocz. XX w.	Mokre		30
278	budynek mieszkalny	ok. 1900	Mokre		32
279	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Mokre		33
280	kapliczka pw. św. Józefa	II poł.1791 przeb. II poł. XIX w. i 1970	Mokre		

281	cmentarz	XIX/XX w.	Mokre		
282	budynek mieszkalny	ok. 1900	Mosna		2
283	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Mosna		3
284	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Mosna		4
285	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Mosna		5
286	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Mosna		7
287	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Mosna		9
288	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Mosna		10
289	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Mosna		23
290	kapliczka przydrożna	pocz. XX w.	Mosna		
291	kościół Parafialny pw. Wniebowzięcia NMP wraz z terenem przykościelnym	1931-1933	Odry	Strażacka	
292	budynek mieszkalny	1935	Odry	Długa	8
293	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Odry	Długa	9
294	dom	1900	Odry	Długa	1/2
295	szkoła	1901	Odry	Długa	
296	budynek gospodarczy	1901	Odry	Polna	1
297	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Odry	Polna	1
298	budynek	XIX/XX w.	Odry	Strażacka	4
299	budynek mieszkalny	1909	Odry	Strażacka	5
300	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Odry	Strażacka	8
301	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Odry	Zawadzińskiego	15
302	budynek mieszkalny	1935	Odry	Zawadzińskiego	17
303	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Odry	Zawadzińskiego	18
304	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Odry	Zawadzińskiego	30
305	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Odry	Zawadzińskiego	31
306	Młyn wodny	k. XIX w., 1934	Odry		
307	budynek mieszkalny	l. 20. XX w.	Odry	Zawadzińskiego (d. Leśna)	1
308	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Ostrowite	Nadjeziorna	3
309	cmentarz wojskowy jeńców rosyjskich z I wojny światowej	1915-1918, II poł. XX w.	Złotowo, Wyb. Pod Łukowo		
310	budynek mieszkalny	1934	Przyjaźnia		1
311	budynek mieszkalny	1935	Przyjaźnia		4
312	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Rytel	Chojnicka	10
313	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Rytel	Chojnicka	21

314	poczta, ob. dom mieszkalny, wł UG	pocz. XX w.	Rytel	Chojnicka	33
315	dom	pocz. XX w.	Rytel	Dworcowa	1
316	d. dwór, ośrodek zdrowia	pocz. XX w.	Rytel	Dworcowa	6
317	kapliczka przydrożna	1927	Rytel	Gdańska	
318	dom	pocz. XX w.	Rytel	Kowalkowskiego	5
319	szkoła	1899	Rytel	Kowalkowskiego	6
320	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Rytel	Kowalkowskiego	9
321	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Rytel	Kowalkowskiego	14
322	budynki gospodarcze	ok. 1900	Rytel	Kowalkowskiego	18
323	kapliczka przydrożna	ok. 1900	Rytel	Kowalkowskiego	18
324	budynek mieszkalny	1928	Rytel	Kowalkowskiego	18
325	kościół parafialny pw. NMP Królowej Różańca Św. wraz z plebanią i terenem przykościelnym	1909-1911	Rytel	Kowalkowskiego	1, 3
326	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Rytel	Kowalkowskiego	16 (d. 13)
327	młyn, ob. magazyn	ok. 1900	Rytel	Zapora	1
328	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Rytel	Zapora	4
329	budynek gospodarczy	pocz. XX w.	Rytel	Zapora	4
330	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Rytel	Zapora	5
331	budynek mieszkalny	II poł. XIX w.	Rytel	Zapora	14
332	cmentarz	XIX/XX w.	Rytel		
333	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Stodółki		7
334	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Stodółki		18
335	relikt parku		Uboga		
336	kapliczka	1948	Wojtal		
337	budynek gospodarczy d.	pocz. XX w.	Wojtal	Dworcowa	

	szkoły				
338	d. szkoła, ob. budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Wojtal	Dworcowa	3a
339	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Zapędowo		10
340	budynek mieszkalny	ok. 1900	Zapędowo		11
341	budynek gosp.	ok. 1898	Zapędowo		12
342	szkoła	1898	Zapędowo		12
343	zespół Szkoły	ok. 1898	Zapędowo		12
344	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Zapędowo		14
345	budynek mieszkalny	k. XIX w.	Zapędowo		17
346	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Zapędowo		20
347	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Zapędowo		24
348	budynek mieszkalny	XIX/XX w.	Zapędowo		31
349	budynek mieszkalny	pocz. XX w.	Złe Mięso		31

3.3.1 Zabytki archeologiczne

Zabytki archeologiczne stanowią jedną z najciekawszych kategorii dziedzictwa kulturowego. W wielu przypadkach są jedynym źródłem informacji o rozwoju i charakterze osadnictwa na konkretnym terenie. Ważna rola dziedzictwa archeologicznego została także podkreślona w zapisach „Europejskiej konwencji o ochronie archeologicznego dziedzictwa kulturowego” z La Valetta, która uznała je za źródło *zbiorowej pamięci europejskiej i instrument dla badań historycznych i naukowych*. Z zapisu tego wynika konieczność umiejętnego pogodzenia dwóch podstawowych celów działań ochronnych i opiekuńczych w odniesieniu do dziedzictwa archeologicznego:

- 1) dokładne rozpoznanie, zadokumentowanie i popularyzacja zabytków archeologicznych narażonych na zniszczenie (inwestycje, przyczyny naturalne);
- 2) zachowanie dla przyszłych pokoleń jak największej liczby zabytków archeologicznych (możliwych do rozpoznania nowszymi metodami, zwłaszcza nieinwazyjnymi).

Na obszarze Gminy w wyniku przeprowadzonych dotychczas badań archeologicznych zewidencjonowano stanowiska archeologiczne, wykazane w wojewódzkiej ewidencji stanowisk archeologicznych, dla których wskazano potencjalny zasięg stref ochronnych na Rysunku Studium, na podstawie zapisów w kartach ewidencyjnych, a których ostateczny zasięg i szczegółowe uwarunkowania określi Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków na etapie uzgodnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub innej formy prawnej ustalania warunków do przekształceń istniejącego stanu zagospodarowania.

Teren rezerwatu archeologiczno-przyrodniczego „Kręgi Kamienne” objęty jest ścisłą ochroną archeologiczną z zakazem jakiegokolwiek trwałej zabudowy oraz wprowadzania inwestycji infrastrukturalnych z wyjątkiem ogrodzenia zewnętrznego, którego forma i przebieg wymaga uzgodnienia z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, ze względu na rozpoznane cmentarzyska kurhanowe oraz występujące kręgi kamienne z okresu wpływów rzymskich. Ponadto jest to obiekt wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora

Zabytków w Bydgoszczy, znak: KL.II-67/670/14/68 z dnia 25 maja 1968 r. jako obiekt wpisany do rejestru zabytków nieruchomych pod nr 76, przeniesiony do rejestru zabytków archeologicznych pod nr C-42).

Stanowiska archeologiczne na obszarze Gminy pochodzą z różnych okresów: z epoki kamienia, kultury łużyckiej, kultury pomorskiej i ze średniowiecza. Wszystkie stanowiska archeologiczne ujawnione w wojewódzkiej ewidencji stanowisk archeologicznych podlegają nadzorowi odpowiednich służb archeologicznych Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz wymagają permanentnej aktualizacji w niniejszym opracowaniu stosownie do wymagań określonych w odrębnych przepisach prawa dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Stanowiska archeologiczne jest istotnym elementem dziedzictwa oraz krajobrazu kulturowego i podlegają ochronie na mocy przepisów prawa międzynarodowego oraz prawa krajowego, które zobowiązują do ich trwałego zachowania (jeśli istnieje sposobność - na miejscu), uwzględnienia zakresu ochronnych w procesie planowania przestrzennego, a jeśli niemożliwa jest trwała ochrona - metodycznego przebadania i zadokumentowania warstw kulturowych oraz zakonserwowania i zabezpieczenia pozyskanych archeologicznych zabytków ruchomych.

Na podstawie art. 5 pkt i lit. a Europejskiej Konwencji o Ochronie Dziedzictwa Archeologicznego (Dz.U. z 1996 r. nr 120, poz. 564) każda Strona zobowiązuje się do podejmowania próby pogodzenia i połączenia odpowiednich potrzeb archeologicznych oraz planów zagospodarowania przestrzennego poprzez zapewnienie archeologom uczestnictwa w tworzeniu założeń planowania, ukierunkowanych na zapewnienie wyważonej strategii mającej na celu ochronę, konserwację i podniesienie wartości terenów o wartości archeologicznej, w związku z art. 4 pkt ii cyt. Konwencji, zgodnie z którym każda Strona zobowiązuje się do stosowania środków fizycznej ochrony dziedzictwa archeologicznego, zapewniając, stosownie do okoliczności konserwację i zachowanie dziedzictwa archeologicznego, jeżeli jest to możliwe na miejscu.

Zgodnie z art. 4 UOZOZ ochroną zabytków jest w szczególności, podejmowanie przez organy administracji publicznej działań mających na celu m.in.: zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie oraz uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

W przypadku zabytków archeologicznych zasada trwałej ochrony została dodatkowo umocowana w przepisach ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska w art. 101 pkt 2 lit. f stanowiącym, iż ochrona powierzchni ziemi polega na zachowaniu funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych i kulturowych, w tym między innymi zbioru dziedzictwa geologicznego, geomorfologicznego i archeologicznego.

Zgodnie z art. 31 ust. 1a pkt 2 UOZOZ - osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującym się w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków albo roboty ziemne lub dokonać zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, co doprowadzić może do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego jest obowiązana, z zastrzeżeniem art. 82a ust. 1, pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli

przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków, natomiast zgodnie z art. 31 ust. 2 UOZOZ zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych, o których mowa w ust. 1a, ustala wojewódzki konserwator zabytków w drodze decyzji, wyłącznie w takim zakresie, w jakim roboty budowlane albo roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, zniszczą lub uszkodzą zabytek archeologiczny. Przepis ten stanowi dopuszczenie innej niż trwałe zachowanie zasady ochrony zabytku archeologicznego, tzw. „ochrony przez zadokumentowanie”, w sytuacji gdy badania archeologiczne są niezbędne w celu ochrony zabytków archeologicznych zagrożonych przekształceniem bądź zniszczeniem. Zadaniem organów administracji publicznej jest doprowadzić do tego, aby takich sytuacji było jak najmniej —zgodnie z przytoczoną zasadą trwałej ochrony zabytków i zachowania zbioru dziedzictwa archeologicznego.

Zarówno naukowe jak i inwestycyjne badania wykopaliskowe należy ograniczyć do niezbędnego minimum, ponieważ w ich trakcie nawarstwienia kulturowe zostają nieodwracalnie usunięte, zaś zabytki ruchome zostają wyciągnięte z pierwotnego kontekstu. Odbywa się to jednak przy zachowaniu odpowiedniej metodyki, która pozwala na powiązanie nieistniejących już nawarstwień kulturowych z ruchomym zabytkiem archeologicznym oraz określania i badania ich wzajemnych relacji. Ślad po oryginalnej substancji zabytku pozostaje wówczas w sporządzonej dokumentacji archeologiczno - konserwatorskiej.

Wykopaliskowe badania archeologiczne w tym samym miejscu przeprowadzić można tylko jeden raz, stąd też niezwykle istotne jest racjonalne gospodarowanie zasobem archeologicznym poprzez powstrzymanie się od zbędnych badań wykopaliskowych oraz preferowanie tzw. nieinwazyjnych metod badawczych, które stają się coraz szerzej dostępne. Z tego powodu, w przypadku zagrożenia stanowiska archeologicznego poprzez działania inwestycyjne lub gospodarcze, badaniami archeologicznymi obejmuje się jedynie obszar bezpośrednio narażony na zniszczenie przez prace ziemne. Z kolei w przypadku badań naukowych zaleca się zwiększenie udziału metod nieinwazyjnych, takich jak badania georadarowe, magnetyczne, elektrooporowe, C14 itp.

Przyjmuje się następujące kierunki ochrony stanowisk archeologicznych:

- ujęcie w gminnej ewidencji zabytków na podstawie art. 22 ust. 4 i 5 Ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i dalsze wykonywanie przepisów określających zasady ochrony obiektów;
- uwzględnianie zadań ochronnych w procesie planowania przestrzennego.

A. Ochrona zabytków archeologicznych

Ochrona zabytków archeologicznych jest w Polsce uregulowana przepisami *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* oraz pakietem odpowiednich aktów wykonawczych (rozporządzeń Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego).

Ochronę dziedzictwa archeologicznego (znajdującą się w gestii właściwej administracji państwowej i w części samorządowej) oraz określenie definicji zabytku archeologicznego i badań archeologicznych zapewniają w szczególności przepisy ww. *Ustawy*:

art. 3, pkt. 4

zabytek archeologiczny – zabytek nieruchomy, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem;

art. 3, pkt. 11

badania archeologiczne – działania mające na celu odkrycie, rozpoznanie, udokumentowanie i zabezpieczenie zabytku archeologicznego;

art. 6, ust. 1, pkt. 3

Ochronie i opiece podlegają bez względu na stan zachowania:

1) *zabytki archeologiczne będące, w szczególności:*

a) *pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,*

b) *cmentarzyskami,*

c) *kurhanami,*

d) *reliktami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.*

art. 7

Formami ochrony zabytków są:

1) *wpis do rejestru zabytków;*

1a) *wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;*

2) *uznanie za pomnik historii;*

3) *utworzenie parku kulturowego;*

4) *ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.*

A. OCHRONA STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH

1. Wymóg uzgadniania z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszystkich planów i projektów dotyczących stref ochrony archeologicznej.
2. Konieczność inwentaryzacji i dokumentacji obszarów archeologicznych objętych strefami ochronnymi przed podjęciem tam prac ziemnych.
3. Zakaz inwestowania na terenie stanowisk o własnej formie krajobrazowej, a także na obszarze przylegającym bezpośrednio do nich.

B. WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH UJĘTYCH W EWIDWENCJI ZABYTKÓW

Lp.	Miejscowość	Nr stan.	Rodzaj stanowiska	Chronologia	Nr ob. AZP; nr st.
1	BĘDŹMIEROWICE	1	ŚLAD OSADNICTWA;	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;3;
2	BĘDŹMIEROWICE	2	PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE	23-38;4;
3	BĘDŹMIEROWICE	3	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;18;
4	BĘDŹMIEROWICE	4	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH	23-38;19;
5	BĘDŹMIEROWICE	5	OSADA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU	23-38;22;

6	BĘDŹMIEROWICE	6	ŚLAD OSADNICTWA; CMENTARZYSKO; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH; OKRES NOWOŻYTNY	23-35;23;
7	BĘDŹMIEROWICE	7	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;24;
8	BĘDŹMIEROWICE	8	OSADA	PRADZIEJE	23-38;28;
9	BĘDŹMIEROWICE	9	PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE	23-38;29;
10	BĘDŹMIEROWICE	10	PUNKT OSADNICZY	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-38;30;
11	BĘDŹMIEROWICE	11	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;31;
12	BĘDŹMIEROWICE	12	OSADA	IV/V OKRES EPOKI BRĄZU/HALLSTATT	23-38;32;
13	BĘDŹMIEROWICE	13	ŚLAD OSADNICTWA	HALLSTATT D	23-38;33;
14	BĘDŹMIEROWICE	14	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;34;
15	BĘDŹMIEROWICE	15	OSADA; ŚLADY OSADNICTWA	OKRES LATEŃSKI; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;35;
16	BĘDŹMIEROWICE	16	PUNKT OSADNICZY	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU	23-38;36;
17	BĘDŹMIEROWICE	17	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;37;
18	BĘDŹMIEROWICE	18	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;18;
19	BĘDŹMIEROWICE	19	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;39;
20	BĘDŹMIEROWICE	20	ŚLAD OSADNICTWA	-	23-38;40;
21	BĘDŹMIEROWICE	21	PUNKT OSADNICZY	OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH	23-38;42;
22	BĘDŹMIEROWICE	22	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	23-38;44;
23	BĘDŹMIEROWICE	23	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	23-38;45;
24	BĘDŹMIEROWICE	24	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	23-38;46;
25	BĘDŹMIEROWICE	25	OSADA	HALLSTATT D/OKRES LATEŃSKI	23-38;55;
26	BĘDŹMIEROWICE	26	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; EPOKA KAMIENIA	23-38;56;
27	BĘDŹMIEROWICE	27	PUNKT OSADNICZY	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;71;
28	BĘDŹMIEROWICE	28	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;72;
29	BĘDŹMIEROWICE	29	PUNKT OSADNICZY	HALLSTATT/OKRES LATEŃSKI	23-38;73;
30	BĘDŹMIEROWICE	30	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;74;
31	BĘDŹMIEROWICE	31	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;75;
32	BĘDŹMIEROWICE	32	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE; PRADZIEJE	23-38;76;
33	BĘDŹMIEROWICE	33	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;80;
34	BĘDŹMIEROWICE	34	ZNALEZISKO LUŻNE	NEOLIT	
35	CZERSK	1	SKARB	IV OKRES EPOKI BRĄZU	23-37;1;
36	CZERSK	2	CMENTARZYSKO GROBÓW SKRZYNKOWYCH	HALLSTATT D	23-37;2;
37	CZERSK	3	OSADA; OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;7;
38	CZERSK	4	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;11;

39	CZERSK	5	ŚLADY OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;12;
40	CZERSK	6	PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;48;
41	CZERSK	7	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; PRADZIEJE	23-38;49;
42	CZERSK	8	ŚLAD OSADNICTWA	-	23-37;19;
43	CZERSK	9	OSADA; OSADA; PUNKT OSADNICZY	OKRES LATEŃSKI; WCZESNE ŚREDNIOWIECZE/PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;22;
44	CZERSK	10	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;58;
45	CZERSK	11	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;59;
46	CZERSK	12	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY; OSADA	V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY; EPOKA NIEOKREŚLONA	23-37;60;
47	CZERSK	13	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;61;
48	CZERSK	14	OSADA; PUNKT OSADNICZY	WCZESNE ŚREDNIOWIECZE/PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;62;
49	CZERSK	15	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; V OKRES EPOKI BRĄZU; ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;63;
50	CZERSK	16	OBOZOWISKO; OSADA	MEZOLIT; NEOLIT; NEOLIT	23-37;64;
51	CZERSK	17	SKARB	WCZESNE ŚREDNIOWIECZE	23-37;65;
52	ŁĄG KOLONIA	1	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	23-38;17;
53	ŁĄG KOLONIA	2	PUNKT OSADNICZY	-	23-38;26;
54	ŁĄG KOLONIA	3	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	23-38;63;
55	ŁĄG KOLONIA	4	PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-38;65;
56	ŁĄG KOLONIA	5	PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE	23-38;69;
57	ŁĄG KOLONIA	6	PUNKT OSADNICZY	IV OKRES EPOKI BRĄZU	23-38;70;
58	ŁĄG KOLONIA	7	ŚLAD OSADNICTWA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;43;
59	ŁĄG KOLONIA	8	PUNKT OSADNICZY	OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH	22-38;44;
60	ŁĄG KOLONIA	9	PUNKT OSADNICZY; ŚLADY OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;45;
61	ŁĄG KOLONIA	10	ŚLADY OSADNICTWA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;46;
62	ŁĄG KOLONIA	11	ŚLADY OSADNICTWA	HALLSTATT C; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;47;
63	ŁĄG KOLONIA	12	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;48;
64	ŁĄG KOLONIA	13	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;49;
65	ŁĄG KOLONIA	14	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;50;
66	ŁĄG KOLONIA	15	ŚLADY OSADNICTWA	-	22-38;51;
67	ŁĄG KOLONIA	16	PUNKT OSADNICZY	-	22-38;52;

68	ŁĄG KOLONIA	17	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;53;
69	ŁĄG KOLONIA	18	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;54;
70	ŁĄG KOLONIA	19	CMENTARZYSKO; PUNKT OSADNICZY	HALLSTATT D	22-38;55;
71	ŁĄG KOLONIA	20	CMENTARZYSKO; OSADA; PUNKT OSADNICZY	HALLSTATT C; OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;56;
72	ŁĄG KOLONIA	21	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;57;
73	ŁĄG KOLONIA	22	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;58;
74	ŁĄG KOLONIA	23	OSADA	-	22-38;59;
75	ŁĄG KOLONIA	24	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;60;
76	ŁĄG KOLONIA	25	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;25;
77	ŁĄG KOLONIA	26	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	V OKRES EPOKI BRĄZU/ HALLSTATT C; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;62;
78	ŁĄG KOLONIA	27	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;63;
79	ŁĄG KOLONIA	28	OSADA; ŚLAD OSADNICTWA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;64;
80	ŁĄG KOLONIA	29	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY; OSADA	OKRES NOWOŻYTNY; HALLSTATT C	22-38;65;
81	ŁĄG KOLONIA	30	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;66;
82	ŁĄG KOLONIA	31	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;67;
83	ŁĄG KOLONIA	32	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;68;
84	ŁĄG KOLONIA	33	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;69;
85	ŁĄG KOLONIA	34	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;70;
86	ŁĄG KOLONIA	35	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;71;
87	ŁĄG KOLONIA	36	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;72;
88	ŁĄG KOLONIA	37	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;73;
89	ŁĄG KOLONIA	38	OSADA	V OKRES EPOKI BRĄZU/ HALLSTATT C	22-38;9;
90	ŁĄG KOLONIA	39	PUNKT OSADNICZY	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	22-38;75;
91	ŁĄG KOLONIA	40	PUNKT OSADNICZY	-	22-38;70;
92	ODRY	1	CMENTARZYSKO	OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH	21-38;1;
93	ODRY	2	OSADA; OSADA; OSADA	WCZESNA EPOKA ŻELAZA; NEOLIT; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;2;
94	ODRY	3	CMENTARZYSKO GROBÓW SKRZYNKOWYCH	WCZESNA EPOKA ŻELAZA	
95	ODRY	4	CMENTARZYSKO	IV OKRES EPOKI BRĄZU	21-38;3;
96	ODRY	5	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;14;

97	ODRY	6	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	PRADZIEJE; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;15;
98	ODRY	7	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;16;
99	ODRY	8	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;17;
100	ODRY	9	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;18;
101	ODRY	10	ŚLADY OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;19;
102	ODRY	11	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;20;
103	ODRY	12	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;21;
104	ODRY	13	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;22;
105	ODRY	14	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;23;
106	ODRY	15	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;24;
107	ODRY	16	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;25;
108	ODRY	17	PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;26;
109	ODRY	18	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;27;
110	ODRY	19	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;28;
111	ODRY	20	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;29;
112	ODRY	21	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;30;
113	ODRY	22	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;31;
114	ODRY	23	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;32;
115	ODRY	24	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;33;
116	ODRY	25	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;34;
117	ODRY	26	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;35;
118	ODRY	27	OSADA	IV OKRES EPOKI BRĄZU	21-38;36;
119	ODRY	28	ŚLAD OSADNICTWA	IV OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;38;
120	ODRY	29	OSADA	-	21-38;39;
121	ODRY	30	OSADA; ŚLAD OSADNICTWA	OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;40;
122	ODRY	31	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;41;
123	ODRY	32	ŚLAD OSADNICTWA	IV OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY;	21-38;42;
124	ODRY	33	ŚLAD OSADNICTWA	-	21-38;33;
125	ODRY	34	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;44;
126	ODRY	35	PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;45;
127	ODRY	36	PUNKT OSADNICZY	IV OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;46;

128	ODRY	37	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	21-38;47;
129	ODRY	38	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;48;
130	ODRY	39	ŚLADY OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;49;
131	ODRY	40	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;50;
132	ODRY	41	ZNALEZISKO LUŻNE	WCZESNA EPOKA ŻELAZA	
133	ODRY	42	CMENTARZYSKO GROBÓW SKRZYNKOWYCH	WCZESNA EPOKA ŻELAZA	
134	ŁĄG	1	ŚLAD OSADNICTWA	II OKRES EPOKI BRĄZU	23-38;2;
135	ŁĄG	2	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-38;20;
136	ŁĄG	3	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;21;
137	ŁĄG	4	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-38;25;
138	ŁĄG	5	PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-38;64;
139	ŁĄG	6	PUNKT OSADNICZY	HALLSTATT/OKRES LATEŃSKI	23-38;77;
140	ŁĄG	7	PUNKT OSADNICZY	HALLSTATT D/OKRES LATEŃSKI	23-38;78;
141	ŁĄG	8	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;79;
142	ŁĄG	9	CMENTARZYSKO GROBÓW SKRZYNKOWYCH	WCZESNA EPOKA ŻELAZA	
143	MOKRE	1	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA NIEOKREŚLONA	22-37;1;
144	MOKRE	2	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	22-37;2;
145	MOKRE	3	PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	22-37;3;
146	MOKRE	4	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;4;
147	MOKRE	5	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	22-37;5;
148	MOKRE	6	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;6;
149	MOKRE	7	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	22-37;7;
150	MOKRE	8	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;8;
151	MOKRE	9	PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	22-37;9;
152	MOKRE	10	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;10;
153	MOKRE	11	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	22-37;11;
154	MOKRE	12	PUNKT OSADNICZY	HALLSTATT	22-37;12;
155	MOKRE	13	ŚLAD OSADNICTWA	-	22-37;13;
156	MOKRE	14	PUNKT OSADNICZY	-	22-37;14;
157	MOKRE	15	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-37;15;
158	MOKRE	16	OSADA	-	22-37;16;
159	MOKRE	17	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES	22-37;17;

				NOWOŻYTNY	
160	MOKRE	18	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;18;
161	MOKRE	19	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;19;
162	MOKRE	20	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;20;
163	MOKRE	21	ŚLADY OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-37;21;
164	MOKRE	22	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;22;
165	MOKRE	23	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;23;
166	MOKRE	24	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;24;
167	MOKRE	25	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-37;25;
168	MOKRE	26	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;26;
169	MOKRE	27	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;27;
170	MOKRE	28	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	22-37;28;
171	MOKRE	32	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;37;
172	GOTELP	1	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	22-37;31;
173	GOTELP	2	OSADA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU	22-37;29;
174	GOTELP	3	ŚLAD OSADNICTWA	HALLSTATT; OKRES NOWOŻYTNY	22-37;30;
175	GOTELP	4	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	22-38;12;
176	GOTELP	5	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;13;
177	GOTELP	6	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;14;
178	GOTELP	7	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;15;
179	GOTELP	8	PUNKT OSADNICZY;	V OKRES EPOKI BRĄZU;	22-38;16;
180	GOTELP	9	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;17;
181	GOTELP	10	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	22-38;18;
182	GOTELP	11	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;19;
183	GOTELP	12	PUNKT OSADNICZY	-	22-38;20;
184	GOTELP	13	OSADA	OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH	22-38;21;

185	GOTELP	14	OSADA; PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY; NEOLIT/EPOKA BRĄZU; HALLSTATT/OKRES LATEŃSKI; OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH; OKRES NOWOŻYTNY; NEOLIT/EPOKA BRĄZU	22-38;22;
186	GOTELP	15	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;23;
187	GOTELP	16	ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;24;
188	GOTELP	17	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA;	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY;-	22-38;25;
189	GOTELP	18	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;26;
190	GOTELP	19	OSADA	V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;27;
191	GOTELP	20	OSADA; ŚLAD OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;28;
192	GOTELP	21	OSADA	V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;29;
193	GOTELP	22	OSADA; ŚLADY OSADNICTWA	OKRES WĘDRÓWEK LUDÓW; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;30;
194	GOTELP	23	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	-; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;31;
195	KLONIA	1	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	MEZOLIT	23-35;12;
196	MALACHIN	1	OSADA	HALLSTATT D	23-37;
197	MALACHIN	2	OSADA	OKRES LATEŃSKI	23-37;10;
198	MALACHIN	3	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;11;
199	MALACHIN	4	ŚLAD OSADNICTWA	-	23-37;12;
200	MALACHIN	5	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-37;13;
201	MALACHIN	6	DWÓR	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;14;
202	MALACHIN	7	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH; OKRES LATEŃSKI; ŚREDNIOWIECZE	23-37;15;
203	MALACHIN	8	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA; ŚLAD OSADNICTWA; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; V OKRES EPOKI BRĄZU/ HALLSTATT C; OKRES LATEŃSKI; ŚREDNIOWIECZE	23-37;16;
204	MALACHIN	9	ŚLAD OSADNICTWA	NEOLIT	23-37;17;
205	MALACHIN	10	OSADA	-	23-37;18;
206	MALACHIN	11	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;20;
207	MALACHIN	12	OSADA; ŚLADY OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRĄZU; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	23-37;21;
208	MALACHIN	13	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;35;
209	MALACHIN	14	ŚLADY OSADNICTWA	-	23-37;36;

210	MALACHIN	15	OSADA; PUNKT OSADNICZY	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;37;
211	MALACHIN	16	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH	23-37;38;
212	MALACHIN	17	PUNKT OSADNICZY	-	23-37;39;
213	MALACHIN	18	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;40;
214	MALACHIN	19	PUNKT OSADNICZY	V OKRES EPOKI BRĄZU/ HALLSTATT C	23-37;41;
215	MALACHIN	20	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;42;
216	MALACHIN	21	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;43;
217	MALACHIN	22	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;44;
218	MALACHIN	23	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;45;
219	MALACHIN	24	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;46;
220	MALACHIN	25	OSADA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-37;47;
221	MALACHIN	26	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;48;
222	MALACHIN	27	ŚLADY OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;49;
223	MALACHIN	28	PUNKT OSADNICZY	V OKRES EPOKI BRĄZU	23-37;50;
224	MALACHIN	29	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;51;
225	MALACHIN	30	PUNKT OSADNICZY	-	23-30;52;
226	MALACHIN	31	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; V OKRES EPOKI BRĄZU	23-34;53;
227	MALACHIN	32	ŚLAD OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	54;23-37;
228	MALACHIN	33	OSADA	-	23-37;55;
229	MALACHIN	34	OSADA	V OKRES EPOKI BRĄZU	23-37;56;
230	MALACHIN	35	OSADA; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;57;
231	ŁUBNA	1	CMENTARZYSKO	WCZESNY I ŚRODKOWY OKRES LATEŃSKI	23-38;1;
232	ŁUBNA	2	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;8;
233	ŁUBNA	3	ŚLADY OSADNICTWA	HALLSTATT C	23-38;9;
234	ŁUBNA	4	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-38;10;
235	ŁUBNA	5	OSADA; ŚLAD OSADNICTWA	HALLSTATT D/OKRES LATEŃSKI; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;13;
236	ŁUBNA	6	OSADA	HALLSTATT D/OKRES LATEŃSKI	23-38;14;
237	ŁUBNA	7	OSADA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU	23-38;15;
238	ŁUBNA	8	OSADA	IV/V OKRES EPOKI BRĄZU/HALLSTATT	23-38;16;
239	ŁUBNA	9	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH; EPOKA NIEOKREŚLONA	23-38;61;
240	ŁUBNA	10	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	IV-V OKRES EPOKI BRĄZU; PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;62;

241	ŁUBNA	11	OSADA	IV/V OKRES EPOKI BRAŻU/HALLSTATT	23-38;66;
242	ŁUBNA	12	OSADA	OKRES LATEŃSKI	23-38;67;
243	ŁUBNA	13	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	28-38;68;
244	ZŁOTOWO	1	OSADA	HALLSTATT C	23-38;5;
245	ZŁOTOWO	2	OSADA	-	23-38;6;
246	ZŁOTOWO	3	PUNKT OSADNICZY	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-38;27;
247	ZŁOTOWO	4	PUNKT OSADNICZY	OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH	23-38;41;
248	ZŁOTOWO	5	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;43;
249	ZŁOTOWO	6	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH	23-38;47;
250	ZŁOTOWO	7	PUNKT OSADNICZY	OKRES LATEŃSKI	23-38;50;
251	ZŁOTOWO	8	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE	23-38;51;
252	ZŁOTOWO	9	ŚLAD OSADNICTWA	PRADZIEJE; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	23-38;52;
253	ZŁOTOWO	10	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-38;53;
254	ZŁOTOWO	11	PUNKT OSADNICZY	IV-V OKRES EPOKI BRAŻU	23-38;58;
255	ZŁOTOWO	12	PUNKT OSADNICZY	HALLSTATT/OKRES LATEŃSKI	23-38;59;
256	ZŁOTOWO	13	OSADA	III-IV OKRES EPOKI BRAŻU	23-38;60;
257	WIECK	1	OSADA	WCZESNE ŚREDNIOWIECZE/PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;7;
258	WIECK	2	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;8;
259	WIECK	3	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; PRADZIEJE; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE	21-38;9;
260	WIECK	4	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; NEOLIT	21-38;10;
261	WIECK	5	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;2;
262	WIECK	6	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	21-38;12;
263	WIECK	7	PUNKT OSADNICZY	OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH	21-38;13;
264	WIECK	8	OBOZOWISKO	MEZOLIT	22-38;1;
265	WIECK	9	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA	22-38;74;
266	WIECK	10	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;2;

267	WIECK	11	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA; OSADA; OSADA; ŚLADY OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; NEOLIT/STARSZA EPOKA BRĄZU; NEOLIT/STARSZA EPOKA BRĄZU; IV OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;3;
268	WIECK	12	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA; OSADA; OSADA; ŚLADY OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; NEOLIT/STARSZA EPOKA BRĄZU; NEOLIT/STARSZA EPOKA BRĄZU; NEOLIT/STARSZA EPOKA BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	22-28;12;
269	WIECK	13	PUNKT OSADNICZY	MEZOLIT	22-38;5;
270	WIECK	14	PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA	22-38;6;
271	WIECK	15	MŁYN	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;7;
272	WIECK	16	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	22-38;11;
273	WIECK	17	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA	22-38;10;
274	KRZYŻ	1	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;3;
275	KRZYŻ	2	ŚLAD OSADNICTWA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-37;4;
276	KRZYŻ	3	OSADA	-	23-37;5;
277	KRZYŻ	4	ŚLAD OSADNICTWA; OSADA; ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; IV-V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES WPLYWÓW RZYMSKICH	23-37;6;
278	KRZYŻ	5	ŚLAD OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRĄZU	23-37;7;
279	KRZYŻ	6	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;8;
280	KRZYŻ	7	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;23;
281	KRZYŻ	8	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;24;
282	KRZYŻ	9	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;25;
283	KRZYŻ	10	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;26;
284	KRZYŻ	11	CMENTARZYSKO	PRADZIEJE	23-37;27;
285	KRZYŻ	12	PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;28;
286	KRZYŻ	13	ŚLAD OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA	23-37;29;
287	KRZYŻ	14	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;30;
288	KRZYŻ	15	OSADA	PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE / OKRES NOWOŻYTNY	23-37;31;
289	KRZYŻ	16	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; PÓŻNE ŚREDNIOWIECZE; OKRES NOWOŻYTNY	23-37;32;
290	KRZYŻ	17	OSADA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;33;
291	KRZYŻ	18	ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	23-37;34;
292	KLASKAWA	1	PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE	23-38;54;
293	KLASKAWA	2	PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE	23-38;57;
294	KAMIENNA GÓRA	1	CMENTARZYSKO	-	22-38;8;

295	KAMIENNA GÓRA	2	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	EPOKA KAMIENIA; V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;32;
296	KAMIENNA GÓRA	3	ŚLAD OSADNICTWA	V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;33;
297	KAMIENNA GÓRA	4	PUNKT OSADNICZY; ŚLADY OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;34;
298	KAMIENNA GÓRA	5	PUNKT OSADNICZY; ŚLAD OSADNICTWA	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;35;
299	KAMIENNA GÓRA	6	ŚLAD OSADNICTWA	-	22-38;36;
300	KAMIENNA GÓRA	7	OSADA	V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;37;
301	KAMIENNA GÓRA	8	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	OKRES NOWOŻYTNY	22-38;38;
302	KAMIENNA GÓRA	9	PUNKT OSADNICZY; PUNKT OSADNICZY	V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;39;
303	KAMIENNA GÓRA	10	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY; ŚLADY OSADNICTWA	EPOKA KAMIENIA; V OKRES EPOKI BRĄZU; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;40;
304	KAMIENNA GÓRA	11	ŚLAD OSADNICTWA; PUNKT OSADNICZY	PRADZIEJE; OKRES NOWOŻYTNY	22-38;41;
305	KAMIENNA GÓRA	12	PUNKT OSADNICZY	V OKRES EPOKI BRĄZU	22-38;42;
306	RYTEL	1	SKARB	V OKRES EPOKI BRĄZU	
307	RYTEL	2	SKARB	V OKRES EPOKI BRĄZU	
308	RYTEL	3	CMENTARZYSKO GROBÓW SKRZYNKOWYCH	WCZESNA EPOKA ŻELAZA	
309	WOJTAL	1	ZNALEZISKO LUŻNE	NEOLIT	
310	KAMIONKA	1	CMENTARZYSKO GROBÓW SKRZYNKOWYCH	HALLSTATT	
311	KAMIONKA	2	CMENTARZYSKO	WCZESNA EPOKA ŻELAZA	

3.4. Zabytki ruchome objęte gminną ewidencją zabytków

Wykaz zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków, ograniczony do:

- nazwy miejscowości
- obiektu
- nr i daty wpisu do rejestru zabytków ruchomych z pominięciem poszczególnych zabytków.

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr i data wpisu do rejestru zabytków
1	Czersk	wyposażenie Kościoła p.w. św. Marii Magdaleny	Numer B/354 decyzja z dnia 20.02.2014 r. i 09.03.2016 r.

4. ANALIZA STRATEGICZNA SWOT

Perspektywy rozwoju gminy – mocne i słabe strony oraz wynikające stąd szanse i zagrożenia dla ochrony środowiska kulturowego

Mocne strony	Słabe strony
<p>wybitne walory krajobrazowe gminy – położenie wśród Borów Tucholskich, jeziora, górny bieg Wdy i Brdy</p> <p>jeden z najznakomitszych w skali kraju pomników prehistorii – „kręgi kamienne” w Odrach</p> <p>przekształcona w stosunkowo niewielkim stopniu zabudowa historycznego centrum Czerska wzdłuż drogi krajowej nr 22</p> <p>znaczna ilość budynków zabytkowych włączonych do Gminnej Ewidencji Zabytków</p> <p>docenianie przez mieszkańców i samorząd wagi dziedzictwa kulturowego dla umacniania tożsamości regionalnej</p>	<p>zbyt mała wiedza turystów o walorach turystycznych i kulturowych gminy</p> <p>znaczna odległość od większych ośrodków miejskich</p> <p>stosunkowo niewielka baza turystyczna</p>
Szanse dla ochrony środowiska kulturowego	Zagrożenia dla ochrony środowiska kulturowego
<p>wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego dla rozwoju turystyki</p> <p>zwiększenie wiedzy o walorach gminy wśród potencjalnych turystów</p> <p>promowanie tworzenia gospodarstw agroturystycznych</p> <p>kontynuowanie działań na rzecz włączenia dziedzictwa kulturowego w budowanie tożsamości społeczności lokalnej</p> <p>rozwój turystyki wodnej</p>	<p>potencjalna groźba utraty części obiektów zabytkowych zagrożonych dewastacją i popadnięciem w ruinę</p> <p>tendencja do modernizacji obiektów zabytkowych bez liczenia się z wartością oryginalnej substancji zabytkowej</p> <p>procesy inwestycyjne i zagospodarowanie terenów stanowisk archeologicznych</p>

5. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO NA LATA 2018 – 2021 DLA GMINY CZERSK

5.1. Ochrona najważniejszych elementów dziedzictwa kulturowego

W gminie Czersk zachowała się duża ilość zabytkowych budynków z przełomu XIX i XX w. Dotyczy to zarówno miasta, jak wsi, w tym szczególnie Rytla i Łągu. Cenna jest pochodząca z przełomu XIX i XX w. zabudowa Czerska – szczególnie wzdłuż ulic Kościuszki, Starogardzkiej, Dworcowej, Szkolnej, Targowej, Piaskowej, 21 Lutego, Batorego czy Tucholskiej. Ważne jest zachowanie układu przestrzennego miasta, ochrona oryginalnej substancji zabytkowej oraz utrzymanie nowej zabudowy w formie i skali nie zakłócającej istniejącego ładu przestrzennego.

Zgodnie z przytoczonymi w poprzednich rozdziałach przepisami ustawowymi ochrona zabytków należy do zadań własnych gminy. Ustalone poniżej priorytety, cele strategiczne i wynikające z nich cele operacyjne oraz kierunki działania wyznaczają działania gminy w zakresie ochrony zabytków na lata 2018 – 2021.

5.2. Priorytety i cele strategiczne

PRIORYTET 1. Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania

CEL STRATEGICZNY 1. Wykorzystanie środków prawnych i organizacyjnych dla zabezpieczenia obiektów zabytkowych

CEL STRATEGICZNY 2. Dbłość o stan zachowania zabytków będących własnością gminy

CEL STRATEGICZNY 3. Wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych przeznaczonych na opiekę nad zabytkami

PRIORYTET 2. Wzmacnianie tożsamości kulturowej oraz upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie kulturowym i walorach turystycznych gminy

CEL STRATEGICZNY 4. Włączenie społeczności lokalnej w działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego

CEL STRATEGICZNY 5. Wyeksponowanie oraz promowanie dziedzictwa kulturowego gminy

5.3. Tabela – cele i działania ustalane w programie opieki nad zabytkami dla gminy Czersk na lata 2018 – 2021 (wraz z terminarzem)

CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE	DZIAŁANIA	TERMINARZ DZIAŁAŃ
CEL STRATEGICZNY 1. Wykorzystanie środków prawnych i organizacyjnych dla zabezpieczenia obiektów zabytkowych	CEL OPERACYJNY 1. Monitorowanie stanu zachowania zabytków oraz działania na rzecz jego poprawy	Działanie 1. Monitoring stanu zachowania stanowisk archeologicznych, obiektów wpisanych do rejestru oraz do Gminnej Ewidencji Zabytków, a w razie potrzeby informowanie władz konserwatorskich o zagrożeniu budowl zabytkowych i ładu przestrzennego w gminie	sukcesywnie na podstawie wizji lokalnych w terenie, wniosków o uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy
		Działanie 2. Weryfikacja w terenie stanu obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz opracowanie następnej edycji „Programu opieki nad zabytkami dla gminy Czersk”	wrzesień 2021 r.
		Działanie 3. Sporządzenie sprawozdania z realizacji zadań wynikających z „Programu opieki nad zabytkami dla gminy Czersk”	kwiecień 2020 r.
	CEL OPERACYJNY 2. Promocja adaptacji obiektów zabytkowych na obiekty o funkcji turystycznej i usługowej	Działanie 4. Zapoznanie właścicieli zabytków z możliwościami rozwinięcia własnej działalności gospodarczej w oparciu o posiadane nieruchomości zabytkowe (agroturystyka, ośrodki rekreacyjne)	sukcesywnie
CEL STRATEGICZNY 2. Dbałość o stan zachowania zabytków będących własnością	CEL OPERACYJNY 3. Zachowanie oryginalnej substancji zabytkowej obiektów będących własnością gminy	Działanie 5. Remonty i restaurowanie obiektów zabytkowych będących własnością gminy, w sposób zgodny z zaleceniami	sukcesywnie

gminy		konserwatorskimi	
CEL STRATEGICZNY 3. Wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych przeznaczonych na opiekę nad zabytkami	CEL OPERACYJNY 4. Pomoc przy pozyskiwaniu środków budżetowych i unijnych przeznaczonych na remonty i restauracje obiektów zabytkowych	Działanie 6. Podjęcie starań w Urzędzie Marszałkowskim na rzecz włączenia zabytków z terenu gminy do projektów mających na celu finansowanie ochrony dziedzictwa kulturowego, działania na rzecz opracowania i realizacji takich projektów	sukcesywnie
		Działanie 7. Pomoc w uzyskiwaniu dofinansowania ze środków budżetowych i unijnych przez właścicieli obiektów zabytkowych chcących je adaptować do potrzeb agroturystyki, tworzenia pensjonatów itp.	sukcesywnie
CEL STRATEGICZNY 4. Włączenie społeczności lokalnej w działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego	CEL OPERACYJNY 5. Zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców gminy nt. wagi kultywowania tradycji kulturowych regionu	Działanie 8. Wprowadzanie do programów szkolnych elementów wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym	do października 2019 r.
CEL STRATEGICZNY 5. Wyeksponowanie oraz promowanie dziedzictwa kulturowego gminy	CEL OPERACYJNY 6. Działania na rzecz estetyki krajobrazu kulturowego	Działanie 9. Pomoc w utrzymaniu porządku w rezerwacie „Kręgi Kamienne” w Odrach	kontynuacja
		Działanie 10. Dbłość o efektowny wygląd i odpowiednią aranżację przestrzeni publicznej w otoczeniu obiektów zabytkowych	sukcesywnie
	CEL OPERACYJNY 7. Promocja dziedzictwa kulturowego gminy	Działanie 11. Opracowanie przewodnika po gminie uwzględniającego atrakcje krajobrazowe i kulturowe i umieszczenie go na portalu internetowym gminy	do kwietnia 2019 r.

		Działanie 12. Publikacja przewodnika po gminie	do września 2019 r.
		Działanie 13. Prace nad utworzeniem muzeum w Czersku	kontynuacja
		Działanie 14. Wykorzystanie imprez masowych organizowanych w gminie oraz innych okazji budzących zainteresowanie mediów do promocji dziedzictwa kulturowego gminy	sukcesywnie

5.4. Finansowanie realizacji programu opieki nad zabytkami

Gmina będzie finansowała wykonanie działań przewidzianych w „Programie Opieki nad Zabytkami”, w szczególności:

Działanie 2. Weryfikacja w terenie stanu obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz opracowanie następnej edycji „Programu opieki nad zabytkami dla gminy Czersk”.

Działanie 5. Remonty i restaurowanie obiektów zabytkowych będących własnością gminy, w sposób zgodny z zaleceniami konserwatorskimi

Działanie 9. Pomoc w utrzymaniu porządku w rezerwacie „Kręgi Kamienne” w Odrach.

Działanie 10. Dbałość o efektowny wygląd i odpowiednią aranżację przestrzeni publicznej w otoczeniu obiektów zabytkowych.

Działanie 11. Opracowanie przewodnika po gminie uwzględniającego atrakcje krajobrazowe i kulturowe i umieszczenie go na portalu internetowym gminy.

Działanie 12. Publikacja przewodnika po gminie.

Szczegółowe określenie kwot wydatkowanych na realizację tych działań zostanie przedstawione we wrześniu 2018 r. w sprawozdaniu z realizacji zadań wynikających z „Programu opieki nad zabytkami” dla gminy Czersk.

5.5. Monitoring realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami

Zgodnie z Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Burmistrz Czerska ma obowiązek sporządzania, co dwa lata, sprawozdań z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami i przedstawiania go do akceptacji przez Radę Miejską.

Wyniki osiągnięte przy realizacji Programu Opieki nad Zabytkami powinny być oceniane na podstawie stopnia realizacji działań wyszczególnionych powyżej.

5.6. Instrumentarium gminnego programu opieki nad zabytkami

5.6.1. Instrumenty prawne realizowane poprzez:

- 1) przepisy ustawowe,
- 2) programy określające politykę państwa i województwa w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego,
- 3) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
 - a) wprowadzenie ograniczeń w użytkowaniu terenów stanowisk archeologicznych przedstawiających największą wartość historyczną i naukową, w szczególności stanowisk archeologicznych posiadających własną formę terenu oraz stanowisk wpisanych do rejestru zabytków,
 - b) wprowadzenie nakazu przeprowadzenia niezbędnych badań archeologicznych na obszarach stanowisk archeologicznych, które w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków zostaną przeznaczone pod zainwestowanie/zagospodarowanie,
- 4) wynikające z przepisów ustawowych dokumenty wydawane przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.

5.6.2. Instrumenty koordynacji:

- 1) strategia rozwoju gminy,
- 2) plany rozwoju lokalnego,
- 3) programy rozwoju infrastruktury gminy,
- 4) programy ochrony środowiska przyrodniczego,
- 5) programy prac konserwatorskich,
- 6) studia i analizy, koncepcje,
- 7) plany rewitalizacji,
- 8) umowy i porozumienia,
- 9) kontrakty,
- 10) prowadzenie instytucji, w tym tworzenie podmiotów prawnych,
- 11) współpraca z wojewódzkim konserwatorem zabytków,
- 12) współpraca z sąsiednimi samorządami w celu wypracowania wspólnej polityki ochrony środowiska kulturowego i przyrodniczego,
- 13) współpraca z ośrodkami naukowymi i akademickimi,
- 14) współpraca z diecezją w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami.

5.6.3. Instrumenty finansowe:

- 1) dotacje,
- 2) subwencje,
- 3) dofinansowania,
- 4) nagrody,
- 5) zachęty finansowe,
- 6) zbiórki społeczne,
- 7) programy operacyjne uwzględniające finansowanie z funduszy Wspólnoty Europejskiej.
- 8) program Ministra Kultury i Dziedzictwa narodowego „Dziedzictwo Kulturowe”

5.6.4. Instrumenty społeczne:

- 1) pozyskanie poparcia społecznego na rzecz ochrony środowiska kulturowego,
- 2) edukacja kulturowa,
- 3) informacja nt. znaczenia dziedzictwa kulturowego dla rozwoju gminy,
- 4) współdziałanie z organizacjami społecznymi.

5.6.5. Instrumenty kontrolne:

- 1) monitoring stanu środowiska kulturowego,
- 2) aktualizacja bazy danych geodezji i gospodarki gruntami, infrastruktury technicznej, stanu zagospodarowania przestrzennego gminy, stanów technicznych obiektów zabytkowych,
- 3) monitoring obszarów archeologicznych.

BR.0007.71.2018

PROJEKT

UCHWAŁA NR XLVI/433/18 RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 17 września 2018 r.

w sprawie wydatków budżetu Gminy Czersk, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. – Dz. U. z 2017 r., poz. 994 ze zm.) oraz art. 263 ust. 2,3,4 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. - Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

1. Ustala się w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

- a) wykaz planowanych wydatków budżetu gminy, które w 2018 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego,
- b) ostateczne terminy dokonania wydatków.

2. Ustala się plan finansowy wydatków, o których mowa w ust. 1 określony w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czerska.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz Czerska

/-/ Jolanta Fierek

Przewodniczący Rady
Grzegorz Kobierowski

Uzasadnienie

Niniejszą uchwałą proponuje się ustalenie wydatków, jako niewygasających z upływem roku budżetowego 2018 w zadaniach inwestycyjnych.

1. Dotacja dla OSP w Czersku na zakup samochodu ratowniczo gaśniczego

W związku z przedłużającymi się procedurami związanymi z podpisaniem umowy o dofinansowanie zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczego przez zarząd OSP w Czersku z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz krótkim terminem ogłoszenia przetargu w br, został złożony wniosek do Burmistrza o wydłużenie terminu wykorzystania dotacji 500 tys. do 30 kwietnia 2019 r.

2. Przebudowa ul. Wojska Polskiego w Czersku

Zadanie wprowadzono do budżetu na sesji Rady Miejskiej we wrześniu br., z obawy o niemożność wykonania zadania do końca roku, wprowadza się przedsięwzięcie do wykazu wydatków niewygasających. Zadanie obejmuje wybudowanie kanalizacji deszczowej oraz częściowe wykonanie nawierzchni z kostki polbrukowej.

Wnoszącym projekt uchwały jest Burmistrz Czerska.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XLVI/433/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

**Wykaz planowanych wydatków budżetu gminy, które nie wygasają
z upływem roku budżetowego 2018**

w zł			
Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł	Termin realizacji
1	2	3	4
1.	Przebudowa ul Wojska Polskiego w Czersku	230 000	do 30 czerwca 2019 r.
2.	Dotacja dla OSP w Czersku na zakup samochodu ratowniczo gaśniczego	500 000	do 30 kwietnia 2019 r.
	Ogółem	730 000	X

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XLVI/433/18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 r.

**Plan finansowy wydatków budżetu gminy, które nie wygasają
z upływem roku budżetowego 2018**

Dział	Rozdz.	§	Treść	Plan	z tego	
					Pozostałe wydatki	Wydatki majątkowe
1	2		3	4	5	6
			Ogółem	730 000		730 000
600			Transport i łączność	230 000	0	230 000
	60016		Drogi publiczne gminne	230 000	0	230 000
		6050	Wydatki majątkowe jednostek budżetowych	230 000	0	230 000
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	500 000	0	500 000
	75412		Ochotnicze straże pożarne	500 000	0	500 000
		6230	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do jednostek sektora finansów publicznych	500 000	0	500 000

BR.0007.72.2018

PROJEKT

UCHWAŁA NR XLVI/434/18 RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU

z dnia 17 września 2018 r.

w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czersk na lata 2018 - 2033

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. - Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.) oraz art. 226, art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. - Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

W uchwale nr XL/363/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 stycznia 2018 r. – w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czersk zmienionej:

- Uchwałą nr XLIII/395/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 11 kwietnia 2018 roku,
- Zarządzeniem nr 899/18 Burmistrza Czerska z dnia 19 kwietnia 2018 roku,
- Uchwałą nr XLV/416/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 21 czerwca 2018 roku,

wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1 ust. 1 określającym wieloletnią prognozę finansową Gminy Czersk załącznik nr 1 zastępuje się załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały,
- 2) w § 1 ust. 2 określającym wykaz planowanych do realizacji przedsięwzięć załącznik nr 2 zastępuje się załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czerska.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń.

Wnoszący:

Burmistrz Czerska

/-/ Jolanta Fierek

Przewodniczący Rady
Grzegorz Kobierowski

Uzasadnienie

W załączniku nr 1 do Uchwały:

2. 2018 r. – dostosowano wielkości do zmian w budżecie Uchwałą Rady Miejskiej w Czernsku w sprawie zmiany uchwały budżetowej z dnia 17 września 2018 roku.
3. 2019 r. - dostosowano wielkości do zmian jakie nastąpiły w dochodach i przedsięwzięciach.
4. Relacje wskaźników:

Zadłużenie Gminy w świetle ograniczeń ustawowych w załączniku nr 1 do uchwały, wskaźniki spłat kredytów i odsetek (kol.9.4) w 2018 roku - 4,39%, dopuszczalny 9,45%, w 2019 roku wskaźnik stanowi 4,84%, dopuszczalny 6,7%. Pozostałe wskaźniki zostały zachowane i spełniają ustawowe wymogi.

5. Poniżej przedstawia się zmiany w planie dochodów z UE :

Dochody majątkowe z dotacji na zadania dofinansowywane z Unii Europejskiej

Lp	Projekt	Rozdz	Dochody 2018			Dochody 2019	
			Plan przed zm	Zw/zmn	Plan po zm	Zwiększ	Plan po zm
1	2	3	4	5	6	7	8
1) Regionalnego Programu Operacyjnego							
1	Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko-Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (RPO)	70005	1 658 587	(-) 1 147 944	510 643	426 211	426 211
2	Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko-Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - modernizacja oświetlenia zewnętrznego (RPO)	90015	872 873	(-) 416 296	456 577	161 469	161 469
3	Pomorskie Szlaki Kajakowe - z nurtem Wdy (RPO)	63095	77 782	(-) 77 782	0	77 782	77 782
4	Pomorskie Szlaki Kajakowe - Szlakiem Zbrzycy i Brdy (RPO)	63095	90 766	(-) 90 766	0	90 766	90 766
5	Energia ze źródeł odnawialnych (RPO) (obiekty użyteczności publicznej)	90005	1 009 557	(-) 1 009 557	0	0	0
6	Słońce źródłem pozyskiwania energii (RPO) (obiekty mieszkalne)	90005	3 126 941	(-) 3 126 941	0	3 126 941	3 126 941
Razem			6 836 506	(-) 5 869 286	967 220	3 883 169	3 883 169
2) Program Operacyjny Rybactwo i Morze							
1	Montaż lamp hybrydowych na terenie gminy Czernsk (PO RiM)	05011	300 000	(-) 300 000	0	300 000	300 000
Razem			300 000	(-) 300 000	0	300 000	300 000
3) Program Rozwoju Obszarów Wiejskich							
1	Budowa promenady wzdłuż Wielkiego Kanału Brdy w Rytlu (PROW)	01041					254 054

Razem					254 054
Ogółem dochody majątkowe	7 136 506	(-) 6 169 286	967 220	4 183 169	4 437 223

Dochody bieżące z dotacji na zadania dofinansowywane z Unii Europejskiej.

Lp.	Projekt	Rozdz	Dochody 2018			Dochody 2019		
			Plan	zmniejszenie	po zmianach	Plan	zmniejsz	Po zmianach
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1) Regionalnego Programu Operacyjnego								
1	Upowszechnianie edukacji przedszkolnej w powiatach chojnickim i człuchowskim (RPO)	80195	850 000	(-) 850 000	0	1 202 750	(-) 1 202 750	0
2	Zatrudnij Czerszczan (RPO)	85395	253 189		296 102	253 190		253 190
Razem			1 103 189	(-) 850 000	296 102	1 455 940	(-) 1 202 750	253 190
Ogółem dochody bieżące			1 103 189	(-) 850 000	296 102	1 455 940	(-) 1 202 750	253 190

W załączniku nr 2 do Uchwały:

Zmiany w przedsięwzięciach na programy i zadania:

a) Wydatki bieżące na projekty dofinansowywane z Unii Europejskiej

1. „Upowszechnianie edukacji przedszkolnej w powiatach chojnickim i człuchowskim (RPO) - w związku z nie otrzymaniem dofinansowania, wyłączono z limitów wydatków przedsięwzięcie. Złożono odwołanie od decyzji.

a) Wydatki majątkowe na projekty dofinansowywane z Unii Europejskiej

1. „Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko - Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (RPO) - urealniono wartości : nakładów łącznych i limitu.

2. „Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko - Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - modernizacja oświetlenia zewnętrznego (RPO) - urealniono wartości : nakładów łącznych i limitu, zaplanowano na 2019 rok dotację 139 794 dla partnerów projektu: Szpitala Chojnickiego oraz Gminy Chojnice.

3. Pomorskie Szlaki Kajakowe - z nurtem Wdy (RPO) - z uwagi na brak ofert na wykonanie w br zadanie przenosi się na 2019 rok.

4. Pomorskie Szlaki Kajakowe - Szlakiem Zbrzycy i Brdy (RPO) - w związku z brakiem zgody na dzierżawę działki na której miała zostać posadowiona infrastruktura kajakowa zadanie przesuwa się na 2019 rok.

5. Energia ze źródeł odnawialnych (obiekty użyteczności publicznej) (RPO) - brak dofinansowania

6. Słońce źródłem pozyskiwania energii (obiekty mieszkalne) (RPO) - z uwagi na wydłużoną procedurę podpisania umowy o dofinansowanie przesuwa się projekt na 2019 rok.

7. Montaż lamp hybrydowych na terenie Gminy Czersk (PO i RM) - z uwagi na wydłużoną procedurę podpisania umowy o dofinansowanie przesuwa się projekt na 2019 rok.

8. **Budowa promenady wzdłuż Wielkiego Kanału Brdy (PROW)** - podpisanie umowy o dofinansowanie nastąpi w IV kwartale br.

a) Wydatki bieżące pozostałe

1. **System gospodarowania odpadami komunalnymi - utrzymanie czystości** - zwiększa się limit wydatków o 100 000 zł w związku ze zwiększonymi kosztami zagospodarowania odpadami.

a) Wydatki majątkowe pozostałe

1. **Przebudowa dróg w Czersku - etap I (w tym ul. Kosobudzka)** - zwiększono limit wydatków o 12 000 zł.

2. **Rozbudowa budynku Zespołu Szkół w Łęgu - świetlica** - zmniejszono limit wydatków o 17 500 zł w związku z zrealizowaniem zadania.

3. **Budowa świetlicy w Łęgu - Kolonii** - budowę świetlicy w Łęgu-Kolonii planuje się zrealizować w 2019 r. w związku z możliwością pozyskania środków zewnętrznych w ramach Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego - Infrastruktura Kultury - zadanie jednoroczne.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie		Plan 3 kw.	Wykonanie					
		2015	2016	2017	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Dochody ogółem	74 998 418,88	91 585 341,04	94 434 647,00	101 399 584,25	95 916 626,00	95 762 658,00	91 633 479,00	92 647 814,00	93 271 292,00
1.1	Dochody bieżące	70 920 455,49	89 436 125,03	93 519 177,00	99 796 403,21	93 778 379,00	90 335 435,00	91 433 479,00	92 347 814,00	93 271 292,00
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	9 136 515,00	10 120 336,00	11 069 214,00	11 315 355,00	12 140 907,00	12 241 821,00	12 425 448,00	12 549 702,00	0,00
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	199 230,86	179 613,32	306 000,00	177 114,31	180 000,00	182 700,00	185 441,00	187 295,00	0,00
1.1.3	podatki i opłaty	10 398 202,76	11 419 556,34	11 313 599,00	11 906 419,41	12 039 586,00	11 657 819,00	11 832 686,00	11 951 013,00	0,00
1.1.3.1	z podatku od nieruchomości	5 232 148,66	5 579 325,90	5 400 000,00	5 822 468,80	5 864 000,00	5 633 250,00	5 717 749,00	5 774 926,00	0,00
1.1.4	z subwencji ogólnej	28 503 474,00	30 261 878,00	29 861 663,00	29 861 663,00	30 101 193,00	30 415 512,00	30 871 745,00	31 180 462,00	0,00
1.1.5	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	18 352 448,38	34 345 329,45	37 927 588,00	42 986 209,19	36 379 657,00	33 101 860,00	33 341 400,00	33 674 814,00	0,00
1.2	Dochody majątkowe, w tym	4 077 963,39	2 149 216,01	915 470,00	1 603 181,04	2 138 247,00	5 427 223,00	200 000,00	300 000,00	0,00
1.2.1	ze sprzedaży majątku	272 108,29	497 025,56	300 000,00	569 202,09	886 900,00	150 000,00	200 000,00	300 000,00	0,00
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	3 805 855,10	1 285 000,40	590 470,00	1 002 561,95	1 208 463,00	5 277 223,00	0,00	0,00	0,00
2	Wydatki ogółem	71 702 222,38	90 124 837,09	100 804 647,00	104 342 304,82	106 976 626,00	92 712 658,00	90 633 479,00	88 837 814,00	89 681 292,00
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	61 674 904,46	79 708 291,19	89 570 717,00	92 640 116,15	90 400 062,00	84 759 685,00	84 763 770,00	85 611 408,00	86 467 522,00
2.1.1	z tytułu poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	174 310,00	0,00	174 310,00	174 310,00	174 310,00	174 310,00	174 310,00
2.1.1.1	w tym: gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.2	na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3	wydatki na obsługę długu, w tym:	610 418,37	519 375,51	800 000,00	480 089,05	800 000,00	912 000,00	845 000,00	787 000,00	677 000,00
2.1.3.1	odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy, w tym:	610 418,37	519 375,51	800 000,00	480 089,05	800 000,00	912 000,00	845 000,00	787 000,00	677 000,00
2.1.3.1.1	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3.1.2	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2	Wydatki majątkowe	10 027 317,92	10 416 545,90	11 233 930,00	11 702 188,67	16 576 564,00	7 952 973,00	5 869 709,00	3 226 406,00	3 213 770,00
3	Wynik budżetu	3 296 196,50	1 460 503,95	-6 370 000,00	-2 942 720,57	-11 060 000,00	3 050 000,00	1 000 000,00	3 810 000,00	3 590 000,00
4	Przychody budżetu	3 860 491,08	7 606 687,58	9 900 000,00	11 717 191,53	14 300 000,00	500 000,00	2 500 000,00	0,00	0,00
4.1	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy	3 860 491,08	4 006 687,58	3 900 000,00	5 717 191,53	4 650 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	3 900 000,00	2 942 720,57	4 650 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.3	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych	0,00	3 600 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	9 650 000,00	500 000,00	2 500 000,00	0,00	0,00
4.3.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	2 470 000,00	0,00	6 410 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4	Inne przychody niezwiązane z zaciąganiem długu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Rozchody budżetu	3 150 000,00	3 350 000,00	3 530 000,00	3 530 000,00	3 240 000,00	3 550 000,00	3 500 000,00	3 810 000,00	3 590 000,00
5.1	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	3 150 000,00	3 350 000,00	3 530 000,00	3 530 000,00	3 240 000,00	3 550 000,00	3 500 000,00	3 810 000,00	3 590 000,00
5.1.1	w tym łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tego:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń innych niż określone w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.2	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Kwota długu	22 350 000,00	22 600 000,00	25 070 000,00	25 070 000,00	31 480 000,00	28 430 000,00	27 430 000,00	23 620 000,00	20 030 000,00
7	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	9 245 551,03	9 727 833,84	3 948 460,00	7 156 287,06	3 378 317,00	5 575 750,00	6 669 709,00	6 736 406,00	6 803 770,00
8.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi, pomniejszonymi o wydatki	13 106 042,11	13 734 521,42	7 848 460,00	12 873 478,59	8 028 317,00	5 575 750,00	6 669 709,00	6 736 406,00	6 803 770,00

		Wykonanie		Plan 3 kw.	Wykonanie					
Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2017	2018	2019	2020	2021	2022
9	Wskaźnik spłaty zobowiązań	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9.1	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok.	5,01%	4,22%	4,77%	3,95%	4,39%	4,84%	4,93%	5,15%	4,76%
9.2	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok.	5,01%	4,22%	4,77%	3,95%	4,39%	4,84%	4,93%	5,15%	4,76%
9.3	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.4	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	5,01%	4,22%	4,77%	3,95%	4,39%	4,84%	4,93%	5,15%	4,76%
9.5	Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	12,69%	11,16%	4,50%	7,62%	4,45%	5,98%	7,50%	7,59%	7,29%
9.6	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	x	x	x	x	9,45%	6,70%	4,98%	5,98%	7,02%
9.6.1	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	x	x	x	x	10,49%	7,74%	6,02%	5,98%	7,02%
9.7	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	x	x	x	x	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona
9.7.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	x	x	x	x	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona
10	Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej, w tym na:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 050 000,00	1 000 000,00	3 810 000,00	3 590 000,00
10.1	Spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	1 290 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 050 000,00	1 000 000,00	3 810 000,00	3 590 000,00
11	Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x
11.1	Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	25 970 798,40	27 195 243,12	29 014 369,00	29 024 768,49	30 591 515,00	30 323 054,00	30 529 736,00	30 835 033,00	0,00
11.2	Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego	4 222 962,09	4 213 481,73	4 767 399,00	4 601 331,05	5 038 200,00	5 052 667,00	5 092 731,00	5 143 658,00	0,00
11.3	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	8 308 991,65	7 422 058,08	6 196 689,00	6 182 380,86	11 890 938,00	11 527 651,00	6 655 454,00	0,00	0,00
11.3.1	bieżące	3 417 324,14	3 322 891,19	3 870 059,00	3 871 077,49	4 322 146,00	4 196 045,00	1 155 454,00	0,00	0,00
11.3.2	majątkowe	4 891 667,51	4 099 166,89	2 326 630,00	2 311 303,37	7 568 792,00	7 331 606,00	5 500 000,00	0,00	0,00
11.4	Wydatki inwestycyjne kontynuowane	5 088 170,18	4 965 466,94	2 225 700,00	1 924 848,88	7 565 792,00	7 191 812,00	5 500 000,00	0,00	0,00
11.5	Nowe wydatki inwestycyjne	3 972 240,91	4 397 126,22	7 953 440,00	8 680 011,48	7 565 272,00	621 367,00	369 706,00	3 226 406,00	0,00
11.6	Wydatki majątkowe w formie dotacji	959 708,00	1 053 952,74	1 054 790,00	1 097 328,31	1 445 500,00	139 794,00	0,00	0,00	0,00
12	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x	x
12.1	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	20 452,70	20 910,00	282 579,00	214 196,36	296 102,00	253 190,00	0,00	0,00	0,00
12.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	20 452,70	20 910,00	279 144,00	214 196,36	296 102,00	253 190,00	0,00	0,00	0,00
12.1.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania	20 452,70	20 910,00	279 144,00	214 196,36	296 102,00	253 190,00	0,00	0,00	0,00
12.2	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	2 534 118,71	388 607,85	0,00	0,00	967 220,00	4 437 223,00	0,00	0,00	0,00
12.2.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	2 534 118,71	388 607,85	0,00	0,00	967 220,00	4 437 223,00	0,00	0,00	0,00
12.2.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania	2 534 118,71	388 607,85	0,00	0,00	967 220,00	756 228,00	0,00	0,00	0,00
12.3	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	55 490,00	40 362,09	326 579,00	269 674,62	341 100,00	298 190,00	0,00	0,00	0,00
12.3.1	- w tym finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	20 910,00	30 876,87	276 600,00	224 143,86	296 102,00	253 189,00	0,00	0,00	0,00
12.3.2	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	20 910,00	40 362,09	326 579,00	224 143,86	341 100,00	298 190,00	0,00	0,00	0,00
12.4	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	1 919 522,91	705,56	58 290,00	43 993,00	1 684 292,00	5 081 606,00	0,00	0,00	0,00
12.4.1	- w tym finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	1 358 305,69	0,00	0,00	0,00	1 397 557,00	307 003,00	0,00	0,00	0,00
12.4.2	Wydatki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	1 358 305,69	705,56	0,00	9 840,00	1 681 802,00	336 510,00	0,00	0,00	0,00

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie		Plan 3 kw.	Wykonanie					
		2015	2016	2017	2017	2018	2019	2020	2021	2022
12.5	Wydatki na wkład krajowy w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	595 797,22	10 190,78	108 269,00	89 523,76	331 733,00	4 819 583,00	0,00	0,00	0,00
12.5.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	595 797,22	10 190,78	53 269,00	55 370,76	329 243,00	74 487,00	0,00	0,00	0,00
12.6	Wydatki na wkład krajowy w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	595 108,51	10 190,78	108 269,00	89 523,76	331 733,00	4 819 583,00	0,00	0,00	0,00
12.6.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	595 108,51	10 190,78	53 269,00	55 370,76	329 243,00	74 487,00	0,00	0,00	0,00
12.7	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.7.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.8	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.8.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13	Kwoty dotyczące przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz pokrycia ujemnego wyniku	x	x	x	x	x	x	x	x	x
13.1	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.2	Dochody budżetowe z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. Nr 112, poz. 654, z późn. zm.)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.3	Wysokość zobowiązań podlegających umorzeniu, o którym mowa w art. 190 ustawy o działalności leczniczej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.4	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.5	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej likwidowanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.6	Wydatki na spłatę zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przejętych do końca 2011 r. na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.7	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Dane uzupełniające o długi i jego spłacie	x	x	x	x	x	x	x	x	x
14.1	Spłaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych	3 150 000,00	3 350 000,00	3 530 000,00	3 530 000,00	3 240 000,00	3 550 000,00	3 500 000,00	3 810 000,00	3 590 000,00
14.2	Kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.3	Wydatki zmniejszające dług, w tym	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.3.1	spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w pkt 14.3.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.3.2	związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.3.3	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.4	Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	Dane dotyczące emitowanych obligacji przychodowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
1	Dochody ogółem	94 204 005,00	95 146 045,00	96 097 505,00	97 058 480,00	98 029 065,00	99 009 356,00	99 999 450,00	100 999 445,00	102 009 439,00
1.1	Dochody bieżące	94 204 005,00	95 146 045,00	96 097 505,00	97 058 480,00	98 029 065,00	99 009 356,00	99 999 450,00	100 999 445,00	102 009 439,00
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.3	podatki i opłaty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.3.1	z podatku od nieruchomości	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.4	z subwencji ogólnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.5	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2	Dochody majątkowe, w tym	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	ze sprzedaży majątku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Wydatki ogółem	90 734 005,00	91 736 045,00	93 047 505,00	96 358 480,00	96 779 065,00	97 759 356,00	98 249 450,00	99 249 445,00	100 759 439,00
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	87 332 197,00	88 205 519,00	89 087 574,00	89 978 450,00	90 878 235,00	91 787 017,00	92 704 887,00	93 631 936,00	94 568 255,00
2.1.1	z tytułu poręczeń i gwarancji	174 310,00	174 310,00	34 108,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.1.1	w tym: gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.2	na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3	wydatki na obsługę długu, w tym:	578 000,00	475 000,00	368 000,00	299 000,00	263 000,00	226 000,00	184 000,00	132 000,00	87 000,00
2.1.3.1	odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy, w tym:	578 000,00	475 000,00	368 000,00	299 000,00	263 000,00	226 000,00	184 000,00	132 000,00	87 000,00
2.1.3.1.1	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3.1.2	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2	Wydatki majątkowe	3 401 808,00	3 530 526,00	3 959 931,00	6 380 030,00	5 900 830,00	5 972 339,00	5 544 563,00	5 617 509,00	6 191 184,00
3	Wynik budżetu	3 470 000,00	3 410 000,00	3 050 000,00	700 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00	1 750 000,00	1 750 000,00	1 250 000,00
4	Przychody budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.3	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.3.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Rozchody budżetu	3 470 000,00	3 410 000,00	3 050 000,00	700 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00	1 750 000,00	1 750 000,00	1 250 000,00
5.1	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	3 470 000,00	3 410 000,00	3 050 000,00	700 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00	1 750 000,00	1 750 000,00	1 250 000,00
5.1.1	w tym łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tego:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń innych niż określone w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.2	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Kwota długu	16 560 000,00	13 150 000,00	10 100 000,00	9 400 000,00	8 150 000,00	6 900 000,00	5 150 000,00	3 400 000,00	2 150 000,00
7	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	6 871 808,00	6 940 526,00	7 009 931,00	7 080 030,00	7 150 830,00	7 222 339,00	7 294 563,00	7 367 509,00	7 441 184,00
8.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi, pomniejszonymi o wydatki	6 871 808,00	6 940 526,00	7 009 931,00	7 080 030,00	7 150 830,00	7 222 339,00	7 294 563,00	7 367 509,00	7 441 184,00

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
9	Wskaźnik spłaty zobowiązań	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9.1	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok.	4,48%	4,27%	3,59%	1,03%	1,54%	1,49%	1,93%	1,86%	1,31%
9.2	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok.	4,48%	4,27%	3,59%	1,03%	1,54%	1,49%	1,93%	1,86%	1,31%
9.3	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.4	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	4,48%	4,27%	3,59%	1,03%	1,54%	1,49%	1,93%	1,86%	1,31%
9.5	Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%
9.6	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	7,46%	7,39%	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%
9.6.1	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	7,46%	7,39%	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%	7,29%
9.7	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona
9.7.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona	Spełniona
10	Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej, w tym na:	3 470 000,00	3 410 000,00	3 050 000,00	700 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00	1 750 000,00	1 750 000,00	1 250 000,00
10.1	Spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	3 470 000,00	3 410 000,00	3 050 000,00	700 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00	1 750 000,00	1 750 000,00	1 250 000,00
11	Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x
11.1	Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.2	Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.3	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.3.1	bieżące	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.3.2	majątkowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.4	Wydatki inwestycyjne kontynuowane	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.5	Nowe wydatki inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.6	Wydatki majątkowe w formie dotacji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x	x
12.1	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.1.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.2	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.2.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.2.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.3	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.3.1	- w tym finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.3.2	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.4	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.4.1	- w tym finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.4.2	Wydatki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
12.5	Wydatki na wkład krajowy w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.5.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.6	Wydatki na wkład krajowy w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.6.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.7	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.7.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.8	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.8.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13	Kwoty dotyczące przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz pokrycia ujemnego wyniku	x	x	x	x	x	x	x	x	x
13.1	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.2	Dochody budżetowe z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. Nr 112, poz. 654, z późn. zm.)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.3	Wysokość zobowiązań podlegających umorzeniu, o którym mowa w art. 190 ustawy o działalności leczniczej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.4	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.5	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej likwidowanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.6	Wydatki na spłatę zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przejętych do końca 2011 r. na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.7	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Dane uzupełniające o długi i jego spłacie	x	x	x	x	x	x	x	x	x
14.1	Spłaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych	3 470 000,00	3 410 000,00	3 050 000,00	700 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00	1 750 000,00	1 750 000,00	1 250 000,00
14.2	Kwota długu, którego planowana spłata dokonana się z wydatków budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.3	Wydatki zmniejszające dług, w tym	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.3.1	spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w pkt 14.3.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.3.2	związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.3.3	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.4	Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	Dane dotyczące emitowanych obligacji przychodowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Lp.	Wyszczególnienie	2032	2033
1	Dochody ogółem	103 029 533,00	104 059 828,00
1.1	Dochody bieżące	103 029 533,00	104 059 828,00
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	0,00	0,00
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	0,00	0,00
1.1.3	podatki i opłaty	0,00	0,00
1.1.3.1	z podatku od nieruchomości	0,00	0,00
1.1.4	z subwencji ogólnej	0,00	0,00
1.1.5	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	0,00	0,00
1.2	Dochody majątkowe, w tym	0,00	0,00
1.2.1	ze sprzedaży majątku	0,00	0,00
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	0,00	0,00
2	Wydatki ogółem	101 779 533,00	103 159 828,00
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	95 513 938,00	96 469 077,00
2.1.1	z tytułu poręczeń i gwarancji	0,00	0,00
2.1.1.1	w tym: gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00
2.1.2	na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa	0,00	0,00
2.1.3	wydatki na obsługę długu, w tym:	49 000,00	13 000,00
2.1.3.1	odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy, w tym:	49 000,00	13 000,00
2.1.3.1.1	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy)	0,00	0,00
2.1.3.1.2	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy	0,00	0,00
2.2	Wydatki majątkowe	6 265 595,00	6 690 751,00
3	Wynik budżetu	1 250 000,00	900 000,00
4	Przychody budżetu	0,00	0,00
4.1	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	0,00	0,00
4.1.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00
4.2	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy	0,00	0,00
4.2.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00
4.3	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych	0,00	0,00
4.3.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00
4.4	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu	0,00	0,00
4.4.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00
5	Rozchody budżetu	1 250 000,00	900 000,00
5.1	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	1 250 000,00	900 000,00
5.1.1	w tym łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tego:	0,00	0,00
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	0,00	0,00
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0,00	0,00
5.1.1.3	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń innych niż określone w art. 243 ustawy	0,00	0,00
5.2	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu	0,00	0,00
6	Kwota długu	900 000,00	0,00
7	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych	0,00	0,00
8	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	x	x
8.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	7 515 595,00	7 590 751,00
8.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki a wydatkami bieżącymi, pomniejszonymi o wydatki	7 515 595,00	7 590 751,00

Lp.	Wyszczególnienie	2032	2033
9	Wskaźnik spłaty zobowiązań	x	x
9.1	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok.	1,26%	0,88%
9.2	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok.	1,26%	0,88%
9.3	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	0,00	0,00
9.4	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	1,26%	0,88%
9.5	Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	7,29%	7,29%
9.6	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	7,29%	7,29%
9.6.1	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	7,29%	7,29%
9.7	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Spełniona	Spełniona
9.7.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	Spełniona	Spełniona
10	Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej, w tym na:	1 250 000,00	900 000,00
10.1	Spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	1 250 000,00	900 000,00
11	Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych	x	x
11.1	Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	0,00	0,00
11.2	Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego	0,00	0,00
11.3	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	0,00	0,00
11.3.1	bieżące	0,00	0,00
11.3.2	majątkowe	0,00	0,00
11.4	Wydatki inwestycyjne kontynuowane	0,00	0,00
11.5	Nowe wydatki inwestycyjne	0,00	0,00
11.6	Wydatki majątkowe w formie dotacji	0,00	0,00
12	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	x	x
12.1	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00
12.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00
12.1.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00
12.2	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00
12.2.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00
12.2.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00
12.3	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00
12.3.1	- w tym finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00
12.3.2	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00
12.4	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	0,00	0,00
12.4.1	- w tym finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00
12.4.2	Wydatki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00

Lp.	Wyszczególnienie	2032	2033
12.5	Wydatki na wkład krajowy w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	0,00	0,00
12.5.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00
12.6	Wydatki na wkład krajowy w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00
12.6.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00
12.7	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	0,00	0,00
12.7.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00
12.8	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00
12.8.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00
13	Kwoty dotyczące przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz pokrycia ujemnego wyniku	x	x
13.1	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej	0,00	0,00
13.2	Dochody budżetowe z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. Nr 112, poz. 654, z późn. zm.)	0,00	0,00
13.3	Wysokość zobowiązań podlegających umorzeniu, o którym mowa w art. 190 ustawy o działalności leczniczej	0,00	0,00
13.4	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	0,00	0,00
13.5	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej likwidowanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	0,00	0,00
13.6	Wydatki na spłatę zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przejętych do końca 2011 r. na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej	0,00	0,00
13.7	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	0,00	0,00
14	Dane uzupełniające o długi i jego spłacie	x	x
14.1	Spłaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych	1 250 000,00	900 000,00
14.2	Kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu	0,00	0,00
14.3	Wydatki zmniejszające dług, w tym	0,00	0,00
14.3.1	spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w pkt 14.3.3	0,00	0,00
14.3.2	związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego	0,00	0,00
14.3.3	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji	0,00	0,00
14.4	Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	0,00	0,00
15	Dane dotyczące emitowanych obligacji przychodowych	x	x

Wykaz przedsięwzięć do WPF

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit 2021	Limit 2022
			od	do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				34 374 811	11 890 938	11 527 651	6 655 454	0	0
1.a	- wydatki bieżące				11 513 820	4 322 146	4 196 045	1 155 454	0	0
1.b	- wydatki majątkowe				22 860 991	7 568 792	7 331 606	5 500 000	0	0
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:				7 735 142	2 025 392	5 379 796	0	0	0
1.1.1	- wydatki bieżące				891 793	341 100	298 190	0	0	0
1.1.1.1	Zatrudnij Czerszczan (RPO) - aktywizacja zawodowa beneficjentów MGOPS	MGOPS	2017	2019	891 793	341 100	298 190	0	0	0
1.1.1.2	Upowszechnianie edukacji przedszkolnej w powiatach chojnickim i człuchowskim (RPO) - Podniesienie kwalifikacji i wyrównanie szans wśród dzieci w wieku przedszkolnym	Urząd Miejski w Czersku	2018	2019	0	0	0	0	0	0
1.1.2	- wydatki majątkowe				6 843 349	1 684 292	5 081 606	0	0	0
1.1.2.1	Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko-Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (RPO) - Redukcja CO2 i zwiększenie udziału OZE na terenie gminy	Urząd Miejski w Czersku	2015	2018	1 158 255	1 140 325	0	0	0	0
1.1.2.2	Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko-Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - modernizacja oświetlenia zewnętrznego (RPO) - Redukcja CO2	Urząd Miejski w Czersku	2016	2019	708 594	539 901	139 794	0	0	0

Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit zobowiązań
0	0	0	0	19 514 738
0	0	0	0	3 902 708
0	0	0	0	15 612 030
0	0	0	0	7 384 251

0	0	0	0	618 353
0	0	0	0	618 353
0	0	0	0	0

0	0	0	0	6 765 898
0	0	0	0	1 140 325

0	0	0	0	679 695
---	---	---	---	---------

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit 2021	Limit 2022
			od	do						
1.1.2.3	<i>Pomorskie Szlaki Kajakowe - z nurtem Wdy (RPO) - Promocja walorów turystycznych oraz szlaków wodnych na terenie gminy</i>	<i>Urząd Miejski w Czersku</i>	2016	2019	100 119	1 576	89 933	0	0	0
1.1.2.4	<i>Pomorskie Szlaki Kajakowe - Szlakiem Zbrzycy i Brdy (RPO) - Promocja walorów turystycznych oraz szlaków wodnych na terenie gminy</i>	<i>Urząd Miejski w Czersku</i>	2016	2019	109 243	0	106 783	0	0	0
1.1.2.5	<i>Energia ze źródeł odnawialnych (RPO) (obiekty użyteczności publicznej) - poprawa efektywności wykorzystania i oszczędzania zasobów surowców energetycznych</i>	<i>Urząd Miejski w Czersku</i>	2017	2018	0	0	0	0	0	0
1.1.2.6	<i>Słońce źródłem pozyskiwania energii (RPO) (obiekty mieszkalne) - poprawa efektywności wykorzystania i oszczędzania zasobów surowców energetycznych</i>	<i>Urząd Miejski w Czersku</i>	2017	2019	3 975 389	2 490	3 965 947	0	0	0
1.1.2.7	<i>Montaż lamp hybrydowych na terenie Gminy Czersk (PO RiM) - wzrost efektywności energetycznej i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców</i>	<i>Urząd Miejski w Czersku</i>	2017	2019	392 481	0	379 881	0	0	0
1.1.2.8	<i>Budowa promenady wzdłuż Wielkiego Kanału Brdy (PROW) - zagospodarowanie turystyczne terenu</i>	<i>Urząd Miejski w Czersku</i>	2018	2019	399 268	0	399 268	0	0	0
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0	0	0	0	0	0
1.2.1	- wydatki bieżące				0	0	0	0	0	0
1.2.2	- wydatki majątkowe				0	0	0	0	0	0
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego				26 639 669	9 865 546	6 147 855	6 655 454	0	0
1.3.1	- wydatki bieżące				10 622 027	3 981 046	3 897 855	1 155 454	0	0
1.3.1.1	<i>System gospodarowania odpadami komunalnymi - utrzymanie czystości</i>	<i>Urząd Miejski w Czersku</i>	2017	2020	7 917 672	3 100 000	3 000 000	230 000	0	0
1.3.1.2	<i>Zakup usług transportowych - dowożenie uczniów -</i>	<i>Zespół Obsługi Finansowej w Czersku - ZOF</i>	2018	2020	2 704 355	881 046	897 855	925 454	0	0

Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit zobowiązań
0	0	0	0	91 509
0	0	0	0	106 783
0	0	0	0	0
0	0	0	0	3 968 437
0	0	0	0	379 881
0	0	0	0	399 268
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
0	0	0	0	12 130 487
0	0	0	0	3 284 355
0	0	0	0	580 000
0	0	0	0	2 704 355

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit 2021	Limit 2022
			od	do						
1.3.1.3	Opracowanie PFU gospodarki ściekowej dla Gminy Czersk - uporządkowanie gospodarki ściekowej	Urząd Miejski w Czersku	2017	2018	0	0	0	0	0	0
1.3.2	- wydatki majątkowe				16 017 642	5 884 500	2 250 000	5 500 000	0	0
1.3.2.1	Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Czersku - poprawa warunków bazy dydaktycznej	Urząd Miejski w Czersku	2016	2018	5 205 685	3 650 000	0	0	0	0
1.3.2.2	Przebudowa dróg w Czersku - etap I (w tym. ul. Kosobudzka) -	Urząd Miejski w Czersku	2014	2018	1 721 652	1 012 000	0	0	0	0
1.3.2.3	Rozbudowa Zespołu Szkół w Łęgu - świetlica - poprawa warunków bazy dydaktycznej	Urząd Miejski w Czersku	2017	2018	498 330	472 500	0	0	0	0
1.3.2.4	Rozbudowa budynku Zespołu Szkół w Rytle - poprawa warunków bazy dydaktycznej	Urząd Miejski w Czersku	2016	2020	8 057 904	500 000	2 000 000	5 500 000	0	0
1.3.2.5	Budowa remizy OSP w Krzyżu - poprawa poziomu bezpieczeństwa i ochrony przed zagrożeniami mieszkańców	Urząd Miejski w Czersku	2017	2019	534 071	250 000	250 000	0	0	0
1.3.2.6	Budowa świetlicy w Łęgu-Kolonii - poprawa warunków życia mieszkańców	Urząd Miejski w Czersku	2017	2019	0	0	0	0	0	0

Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit zobowiązań
0	0	0	0	0
0	0	0	0	8 846 132
0	0	0	0	315 256
0	0	0	0	30 785
0	0	0	0	91
0	0	0	0	8 000 000
0	0	0	0	500 000
0	0	0	0	0

BR.0007.73.2018

**UCHWAŁA NR XLVI/435/18
RADY MIEJSKIEJ W CZERSKU**

z dnia 17 września 2018 r.

w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2018 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 oraz 9 lit. c ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. - Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.) art. 211, art. 212 ust. 1 pkt. 1 i 2 art. 215, art. 235, art. 236 ust. 3 i 4 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. - Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

W Uchwale nr XL/364/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 29 stycznia 2018 r. – w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Czersk na 2018 rok zmienionej:

- Zarządzeniem nr 853/2018 Burmistrza Czerska z dnia 30 stycznia 2018 roku,
- Uchwałą nr XLI/369/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 22 lutego 2018 roku,
- Zarządzeniem nr 868/2018 Burmistrza Czerska z dnia 26 lutego 2018 roku,
- Zarządzeniem nr 882/2018 Burmistrza Czerska z dnia 20 marca 2018 roku,
- Uchwałą nr XLII/386/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 27 marca 2018 roku,
- Zarządzeniem nr 890/2018 Burmistrza Czerska z dnia 29 marca 2018 roku,
- Uchwałą nr XLIII/396/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 11 kwietnia 2018 roku,
- Zarządzeniem nr 900/2018 Burmistrza Czerska z dnia 20 kwietnia 2018 roku,
- Uchwałą nr XLIV/407/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 24 maja 2018 roku,
- Zarządzeniem nr 933/2018 Burmistrza Czerska z dnia 6 czerwca 2018 roku,
- Uchwałą nr XLV/417/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 21 czerwca 2018 roku,
- Zarządzeniem nr 948/2018 Burmistrza Czerska z dnia 28 czerwca 2018 roku,
- Zarządzeniem nr 954/2018 Burmistrza Czerska z dnia 12 lipca 2018 roku,
- Zarządzeniem nr 962/2018 Burmistrza Czerska z dnia 2 sierpnia 2018 roku,
- Zarządzeniem nr 973/2018 Burmistrza Czerska z dnia 28 sierpnia 2018 roku

wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1 kwotę dochodów budżetu 102 554 691 zł zastępuje się kwotą 95 916 626 zł zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały, w tym:
 - a) kwotę dochodów bieżących 94 508 041 zł zastępuje się kwotą 93 778 379 zł,
 - b) kwotę dochodów majątkowych 8 046 650 zł zastępuje się kwotą 2 138 247 zł,
- 2) w § 2 ust. 1 kwotę wydatków budżetu 113 614 691 zł zastępuje się kwotą 106 976 626 zł zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały, w tym:

- a) kwotę wydatków bieżących 90 136 235 zł zastępuje się kwotą 90 400 062 zł
- b) kwotę wydatków majątkowych 23 478 456 zł zastępuje się kwotą 16 576 564 zł
- 3) w § 2 ust. 2 plan wydatków majątkowych zastępuje się załącznikiem nr 3 do niniejszej uchwały,
- 4) w § 4 ust. 1 kwotę rezerwy ogólnej w wysokości 89 786 zł zastępuje się kwotą 56 786 zł,
- 5) w § 4 ust. 2 kwotę rezerw celowych w wysokości 307 009 zł zastępuje się kwotą 1 097 009 zł w tym:
- a) rezerwę dla oświaty i edukacyjnej opieki wychowawczej w wysokości 13 009 zł zastępuje się kwotą 813 009 zł,
- b) rezerwę na inwestycje w wysokości 10 000 zł zastępuje się kwotą 0 zł.
- 6) w § 6 kwotę dotacji udzielonych z budżetu Gminy w wysokości 5 442 820 zł zastępuje się kwotą 5 404 595 zł zgodnie z załącznikiem nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń i w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wnoszący:

Burmistrz Czerska

/-/ Jolanta Fierek

Przewodniczący Rady
Grzegorz Kobierowski

Uzasadnienie

Załącznik nr 1

Dochody zwiększa się o kwotę 384 221 zł tytułu :

- wpływu z różnych dochodów do Zespołu Obsługi Finansowej o kwotę 19 043 zł,
- wpływu z różnych dochodów do AZK w Czersku o kwotę 13 750 zł,
- dotacji celowej z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego z przeznaczeniem na zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2017 roku o kwotę 109 491 zł,
- pomocy finansowej z Województwa Pomorskiego na zakup sprzętu ratowniczo - gaśniczego dla OSP w Czersku o kwotę 5 775 zł,
- rezerwy subwencji oświatowej o kwotę 33 162 zł na wyposażenie czterech gabinetów szkolnych,
- sprzedaży nieruchomości o kwotę 200 000 zł,
- przesunięcie planu dotacji z RPO - 3 000 zł na modernizację oświetlenia

Dochody zmniejsza się o kwotę 7 022 286 zł z tytułu: (w tym dochody majątkowe 6 172 286 zł)

- dotacji na projekt „Pomorskie szlaki kajakowe - szlakiem Zbrzycy i Brdy (RPO)” o kwotę 90 766 zł,
- dotacji na projekt „Pomorskie szlaki kajakowe - z nurtem Wdy (RPO)” o kwotę 77 782 zł,
- dotacji na projekt „Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko - Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej (RPO) o kwotę 1 147 944 zł,
- dotacji na projekt „Energia ze źródeł odnawialnych (obiekty użyteczności publicznej) (RPO) o kwotę 1 009 557 zł,
- dotacji na projekt „Słońce źródłem pozyskiwania energii (obiekty mieszkalne)” (RPO) o kwotę 3 126 941 zł,
- dotacji na projekt „Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko - Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - modernizacja oświetlenia (RPO) o kwotę 419 296 zł,
- dotacji na projekt „Montaż lamp hybrydowych na terenie Gminy Czersk (POiRM) o kwotę 300 000 zł,
- dotacji na projekt „Upowszechnianie edukacji przedszkolnej w powiatach chojnickim i człuchowskim (RPO) o kwotę 850 000 zł,

Załącznik nr 2

Wydatki (wydatki bieżące zwiększa się o 1 263 827 zł oraz zmniejsza się wydatki bieżące UE o 1 000 000 zł ponadto zmniejsza się wydatki inwestycyjne o 6 901 892 zł)

Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo

1. Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Będźmierowice i Klaskawa - 30 000

(uzupełnienie środków w celu wyboru wykonawcy po przeprowadzonym postępowaniu przetargowym)

Dział 400 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną i gaz i wodę

1. Koszty zakupu gazu (AZK)	-	13 750

Dział 600 transport i łączność

1. Utrzymanie przystanków autobusowych
(zakup dwóch wiat przystankowych)	-	10 000
2. Budowa i modernizacja dróg
(wykonanie modernizacji dodatkowych odcinków dróg w Gutowcu (ul. Szkolna),
droga Zapędowo - Nadolna Karczma)	-	30 000
3. Stabilizacja drogi w Łęgu - Kolonii
(wykonanie modernizacji dodatkowego odcinka drogi)	-	20 000
4. Przebudowa dróg w Czersku - etap I
(etap I (w tym Kosobudzka) - wykonanie dodatkowego odcinka chodnika
zgłoszonego jako potrzebny przez mieszkańców)	-	12 000
5. Budowa drogi Łubna - Malachin
(opracowanie projektu branży teletechnicznej, projekt niezbędny przy ubieganiu
się o dofinansowanie z PROW za który można otrzymać dodatkowe punkty)	-	12 000
6. Bieżące utrzymanie dróg gminnych i odsnieżanie
(m.in. zakup kruszywa)	-	50 000
7. Przebudowa ulicy Wojska Polskiego w Czersku
- m.in. budowa kanalizacji deszczowej	-	230 000

Dział 630 Turystyka

1. Pomorskie szlaki kajakowe - szlakiem Zbrzycy i Brdy (RPO)	- (-)	106 783
2. Pomorskie szlaki kajakowe - z nurtem Wdy (RPO)	- (-)	89 933
3. Budowa promenady wzdłuż Wielkiego Kanału Brdy w Rytlu (PROW)	- (-)	399 268
- (zadania 1-3 przenosi się do realizacji na 2019 rok)

Dział 700 Gospodarka mieszkaniowa

1. Koszty utrzymania zasobów komunalnych (AZK)
(zakup materiałów oraz uiszczenia opłat z funduszu remontowego)	-	25 000
2. Koszty utrzymania AZK w Czersku	-	10 000
3. Wykup nieruchomości
(odszkodowania za przejęte grunty w wyniku decyzji ZRID)	-	100 000
4. Projekt przebudowy kotłowni w remizie OSP w Złym Mięsie
(rezygnacja z realizacji zadania w związku z odmową wydania warunków zabudowy,
niezbędne zmiany w planie zagospodarowania przestrzennego)	- (-)	30 000
5. Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko
- Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - termomodernizacja		

obiektów użyteczności publicznej (RPO)	- (-) 872 095
Dział 710 Działalność usługowa	
1. Planowanie przestrzenne	- 15 000
Dział 750 Administracja publiczna	
1. Kontakty w ramach miast partnerskich	- (-) 9 700
2. Koszty spotkań okolicznościowych mieszkańców	- 4 000
3. Koszty utrzymania Rady Miejskiej	- 16 200
- przesunięcia między grupami wydatków	
4. Koszty utrzymania ZOF - u w Czersku	- 55 579
(wynagrodzenia z pochodnymi)	
Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	
1. Dotacja na zakup sprzętu ratowniczo - gaśniczego dla OSP w Czersku (motopompa pływająca)	- 5 775
Dział 758 Różne rozliczenia	
1. Rezerwa celowa na oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą (głównie na wynagrodzenia i pochodne)	- 800 000
2. Rezerwa ogólna (na zadanie 6 w dziale 600)	- (-) 33 000
3. Rezerwa celowa na inwestycje	- (-) 10 000
Dział 801 Oświata i wychowanie	
1. Koszty utrzymania placówek oświatowych - Szkoła Podstawowa Nr 1 w Czersku - 73 162 zł w tym na wyposażenie gabinetów biologicznego, chemicznego, fizycznego i geograficznego	- 73 162
2. Dowożenie uczniów do Szkół - ZOF Czersk (odprawa emerytalna i nagroda jubileuszowa - 38 085 zł, dowożenie - 62 000 zł)	- 103 746
3. Koszty transportu pozaszkolnego	- (-) 15 305
4. Rozbudowa Zespołu Szkół w Łęgu	- (-) 17 500
5. Zwrot kosztów dla gmin za pobyt dziecka w przedszkolu	- 8 000
6. Upowszechnianie edukacji przedszkolnej w powiatach chojnickim i człuchowskim (RPO) - gmina nie otrzymała dofinansowania	- (-) 1 000 000
Dział 852 Pomoc społeczna	
1. Koszty utrzymania MGOPS w Czersku (podwyżki wynagrodzeń)	- 44 250

2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Czersku - zadanie własne (podwyżki wynagrodzeń)	- 18 220
---	----------

Dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza

1. Stypendia Burmistrza dla uczniów za wybitne wyniki w nauce	- (-) 8 000
2. Olimpiada o Pokojowej Nagrodzie Nobla	- (-) 4 000
3. Obozy letnie - wymiana zagraniczna młodzieży	- (-) 10 100
4. Stypendia dla uczniów - ZOF Czersk	- (-) 45 000

Dział 855 Rodzina

1. Świadczenia wychowawcze - zadanie własne	- 7 435
2. Świadczenia rodzinne - zadanie własne (podwyżki wynagrodzeń na zad. 1 i 2)	- 18 815
3. Projekt budowy żłobka	- 45 000

Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

1. Budowa alei noblistów w Parku Borowiackim w Czersku	- 40 800
2. Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	- 100 000
3. Energia ze źródeł odnawialnych (obiekty użyteczności publicznej) (RPO) (gmina nie otrzymała dofinansowania)	- (-) 732 026
4. Słońce źródłem pozyskiwania energii (obiekty mieszkalne) (RPO) - realizacja nastąpi w 2019 roku	- (-) 3 965 947
5. Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko - Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - modernizacja oświetlenia (RPO) (oszczędności przetargowe)	- (-) 464 259
6. Montaż lamp hybrydowych na terenie Gminy Czersk (PO i RM) - realizacja nastąpi w 2019 roku	- (-) 379 881
7. Modernizacja źródeł energii cieplnej w ramach konkursu „Czyste Powietrze Pomorza” - (edycja 2018) WFOŚ (WFOŚ i GW unieważnił konkurs)	- (-) 54 000

Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

1. Dotacja podmiotowa dla Ośrodka Kultury w Rytlu (wynagrodzenie dla pracownika m.in. zatrudnienie na ½ etatu gospodarza boiska)	- 10 000
2. Budowa świetlicy wiejskiej w Łęgu Kolonii	- (-) 300 000

Załącznik nr 3

Plan wydatków majątkowych w 2018 roku

Zmniejszono plan wydatków majątkowych o kwotę 6 901 892 zł.

Załącznik nr 4

Plan dotacji z budżetu na 2018 rok

Wprowadzono dotację na zakup sprzętu ratowniczo - gaśniczego dla OSP w Czersku w kwocie 5 775 zł, zwiększono dotacje dla Ośrodka Kultury w Rytle o 10 000 zł (wynagrodzenie dla pracownika m.in. zatrudnienie na ½ etatu gospodarza boiska) i zdjęto dotację na modernizację źródeł energii cieplnej w ramach konkursu „Czyste Powietrze Pomorza” (WFOŚiGW unieważnił konkurs) w kwocie 54 000 zł.

Dochody Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XLVI/.../18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 17 września 2018 roku

w złotych

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan przed zmianą	Zmniejszenie	Zwiększenie	Plan po zmianach (5+6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
bieżące							
400			Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	310 600,00	0,00	7 000,00	317 600,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
	40001		Dostarczanie ciepła	266 500,00	0,00	7 000,00	273 500,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
		0830	Wpływy z usług	259 000,00	0,00	7 000,00	266 000,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	1 291 576,00	0,00	6 750,00	1 298 326,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
	70004		Różne jednostki obsługi gospodarki mieszkaniowej	988 700,00	0,00	6 750,00	995 450,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
		0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	976 000,00	0,00	6 750,00	982 750,00
750			Administracja publiczna	201 039,00	0,00	1 678,00	202 717,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
	75085		Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego	0,00	0,00	1 678,00	1 678,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	0,00	0,00	1 678,00	1 678,00
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	0,00	5 775,00	5 775,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00

	75495		Pozostała działalność	0,00	0,00	5 775,00	5 775,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
		2710	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	0,00	0,00	5 775,00	5 775,00
758			Różne rozliczenia	30 124 831,00	0,00	99 015,00	30 223 846,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
	75801		Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	17 502 644,00	0,00	33 162,00	17 535 806,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
		2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	17 502 644,00	0,00	33 162,00	17 535 806,00
	75814		Różne rozliczenia finansowe	56 800,00	0,00	65 853,00	122 653,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	56 800,00	0,00	345,00	57 145,00
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	0,00	0,00	65 508,00	65 508,00
801			Oświata i wychowanie	2 893 988,00	-850 000,00	120,00	2 044 108,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	850 000,00	-850 000,00	0,00	0,00
	80113		Dowożenie uczniów do szkół	0,00	0,00	120,00	120,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	0,00	0,00	120,00	120,00
	80195		Pozostała działalność	850 000,00	-850 000,00	0,00	0,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	850 000,00	-850 000,00	0,00	0,00
		2057	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	850 000,00	-850 000,00	0,00	0,00
bieżące razem:				94 508 041,00	-850 000,00	120 338,00	93 778 379,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	1 146 102,00	-850 000,00	0,00	296 102,00

majątkowe							
630			Turystyka	168 548,00	-168 548,00	0,00	0,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	168 548,00	-168 548,00	0,00	0,00
	63095		Pozostała działalność	168 548,00	-168 548,00	0,00	0,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	168 548,00	-168 548,00	0,00	0,00
		6257	Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	168 548,00	-168 548,00	0,00	0,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	2 333 587,00	-1 147 944,00	200 000,00	1 385 643,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	1 658 587,00	-1 147 944,00	0,00	510 643,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	2 333 587,00	-1 147 944,00	200 000,00	1 385 643,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	1 658 587,00	-1 147 944,00	0,00	510 643,00
		0770	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	670 000,00	0,00	200 000,00	870 000,00
		6257	Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	1 658 587,00	-1 147 944,00	0,00	510 643,00
758			Różne rozliczenia	0,00	0,00	43 983,00	43 983,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
	75814		Różne rozliczenia finansowe	0,00	0,00	43 983,00	43 983,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
		6330	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	0,00	0,00	43 983,00	43 983,00
801			Oświata i wychowanie	0,00	0,00	16 900,00	16 900,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
	80113		Dowożenie uczniów do szkół	0,00	0,00	16 900,00	16 900,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
		0870	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	0,00	0,00	16 900,00	16 900,00

900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 347 255,00	-4 855 794,00	3 000,00	494 461,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	5 309 371,00	-4 855 794,00	3 000,00	456 577,00
	90005		Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	4 136 498,00	-4 136 498,00	0,00	0,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	4 136 498,00	-4 136 498,00	0,00	0,00
		6257	Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	4 136 498,00	-4 136 498,00	0,00	0,00
	90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	1 172 873,00	-719 296,00	3 000,00	456 577,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	1 172 873,00	-719 296,00	3 000,00	456 577,00
		6207	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 625	0,00	0,00	3 000,00	3 000,00
		6257	Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	1 172 873,00	-719 296,00	0,00	453 577,00
majątkowe razem:				8 046 650,00	-6 172 286,00	263 883,00	2 138 247,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	7 136 506,00	-6 172 286,00	3 000,00	967 220,00
Ogółem:				102 554 691,00	-7 022 286,00	384 221,00	95 916 626,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	8 282 608,00	-7 022 286,00	3 000,00	1 263 322,00

(* kol 2 do wykorzystania fakultatywnego)

Wydatki Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XLVI/.../18 Rady Miejskiej w Czernsku z dnia 17 września 2018 roku

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan	Z tego:										z tego:					
				Wydatki bieżące	z tego:			dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych;	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	wyплаты z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu	Wydatki majątkowe	inwestycje i zakupy inwestycyjne	z tego:				
					wydatki jednostek budżetowych,	wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań;								w tym: na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,	Zakup i objęcie akcji i udziałów	Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego		
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
010		Rolnictwo i łowiectwo	przed zmianą	987 151,00	378 491,00	378 491,00	6 126,00	372 365,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	608 660,00	608 660,00	0,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			zwiększenie	30 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	1 017 151,00	378 491,00	378 491,00	6 126,00	372 365,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	638 660,00	638 660,00	0,00	0,00	0,00
01010		Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	przed zmianą	461 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	461 000,00	461 000,00	0,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	30 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	491 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	491 000,00	491 000,00	0,00	0,00	0,00
400		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	przed zmianą	623 000,00	623 000,00	623 000,00	16 750,00	606 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	13 750,00	13 750,00	13 750,00	0,00	13 750,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	636 750,00	636 750,00	636 750,00	16 750,00	620 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
40001		Dostarczanie ciepła	przed zmianą	140 000,00	140 000,00	140 000,00	16 750,00	123 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	13 750,00	13 750,00	13 750,00	0,00	13 750,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	153 750,00	153 750,00	153 750,00	16 750,00	137 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
600		Transport i łączność	przed zmianą	9 549 536,00	3 689 004,00	3 571 504,00	240 500,00	3 331 004,00	116 000,00	1 500,00	0,00	0,00	0,00	5 860 532,00	5 860 532,00	0,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	364 000,00	60 000,00	60 000,00	0,00	60 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	304 000,00	304 000,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	9 913 536,00	3 749 004,00	3 631 504,00	240 500,00	3 391 004,00	116 000,00	1 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 164 532,00	6 164 532,00	0,00	0,00	0,00
60016		Drogi publiczne gminne	przed zmianą	6 710 246,00	1 772 094,00	1 765 594,00	240 500,00	1 525 094,00	5 000,00	1 500,00	0,00	0,00	0,00	4 938 152,00	4 938 152,00	0,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	364 000,00	60 000,00	60 000,00	0,00	60 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	304 000,00	304 000,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	7 074 246,00	1 832 094,00	1 825 594,00	240 500,00	1 585 094,00	5 000,00	1 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 242 152,00	5 242 152,00	0,00	0,00	0,00
630		Turystyka	przed zmianą	797 560,00	200 000,00	200 000,00	106 900,00	93 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	597 560,00	597 560,00	597 560,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	-595 984,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-595 984,00	-595 984,00	-595 984,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			po zmianach	201 576,00	200 000,00	200 000,00	106 900,00	93 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 576,00	1 576,00	1 576,00	0,00	0,00
63095		Pozostała działalność	przed zmianą	797 560,00	200 000,00	200 000,00	106 900,00	93 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	597 560,00	597 560,00	597 560,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	-595 984,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-595 984,00	-595 984,00	-595 984,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			po zmianach	201 576,00	200 000,00	200 000,00	106 900,00	93 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 576,00	1 576,00	1 576,00	0,00	0,00
700		Gospodarka mieszkaniowa	przed zmianą	4 456 750,00	1 694 330,00	1 690 330,00	607 700,00	1 082 630,00	0,00	4 000,00	0,00	0,00	0,00	2 762 420,00	2 762 420,00	2 012 420,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	-872 095,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-872 095,00	-872 095,00	-872 095,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	105 000,00	35 000,00	35 000,00	0,00	35 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70 000,00	70 000,00	0,00	0,00	
			po zmianach	3 689 655,00	1 729 330,00	1 725 330,00	607 700,00	1 117 630,00	0,00	4 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 960 325,00	1 960 325,00	1 140 325,00	0,00	0,00
70004		Różne jednostki obsługi gospodarki mieszkaniowej	przed zmianą	1 434 330,00	1 434 330,00	1 430 330,00	602 400,00	827 930,00	0,00	4 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	35 000,00	35 000,00	35 000,00	0,00	35 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			po zmianach	1 469 330,00	1 469 330,00	1 465 330,00	602 400,00	862 930,00	0,00	4 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	przed zmianą	3 022 420,00	260 000,00	260 000,00	5 300,00	254 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 762 420,00	2 762 420,00	2 012 420,00	0,00	0,00	
			zmniejszenie	-872 095,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-872 095,00	-872 095,00	-872 095,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	70 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70 000,00	70 000,00	0,00	0,00	
			po zmianach	2 220 325,00	260 000,00	260 000,00	5 300,00	254 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 960 325,00	1 960 325,00	1 140 325,00	0,00	0,00

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan	Z tego:										z tego:						
				Wydatki bieżące	z tego:			dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych;	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu	Wydatki majątkowe	inwestycje i zakupy inwestycyjne	z tego:					
					wydatki jednostek budżetowych,	wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań;								w tym: na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,	Zakup i objęcie akcji i udziałów	Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego			
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19			
710		Działalność usługowa	przed zmianą	136 000,00	136 000,00	136 000,00	0,00	136 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	15 000,00	15 000,00	15 000,00	0,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	151 000,00	151 000,00	151 000,00	0,00	151 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
71004		Plany zagospodarowania przestrzennego	przed zmianą	130 000,00	130 000,00	130 000,00	0,00	130 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	15 000,00	15 000,00	15 000,00	0,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			po zmianach	145 000,00	145 000,00	145 000,00	0,00	145 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
750		Administracja publiczna	przed zmianą	6 596 956,00	6 596 956,00	6 231 556,00	4 927 897,00	1 303 659,00	0,00	365 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	-23 500,00	-23 500,00	-9 700,00	0,00	-9 700,00	0,00	-13 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	89 579,00	89 579,00	89 579,00	45 579,00	44 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			po zmianach	6 663 035,00	6 663 035,00	6 311 435,00	4 973 476,00	1 337 959,00	0,00	351 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
75022		Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)	przed zmianą	220 000,00	220 000,00	47 100,00	0,00	47 100,00	0,00	172 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	-13 800,00	-13 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-13 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	30 000,00	30 000,00	30 000,00	0,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			po zmianach	236 200,00	236 200,00	77 100,00	0,00	77 100,00	0,00	159 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
75075		Promocja jednostek samorządu terytorialnego	przed zmianą	187 650,00	187 650,00	187 650,00	0,00	187 650,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	-9 700,00	-9 700,00	-9 700,00	0,00	-9 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			po zmianach	177 950,00	177 950,00	177 950,00	0,00	177 950,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
75085		Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego	przed zmianą	890 306,00	890 306,00	885 506,00	780 194,00	105 312,00	0,00	4 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			zwiększenie	55 579,00	55 579,00	55 579,00	45 579,00	10 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			po zmianach	945 885,00	945 885,00	941 085,00	825 773,00	115 312,00	0,00	4 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
75095		Pozostała działalność	przed zmianą	292 500,00	292 500,00	127 500,00	15 000,00	112 500,00	0,00	165 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			zwiększenie	4 000,00	4 000,00	4 000,00	0,00	4 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			po zmianach	296 500,00	296 500,00	131 500,00	15 000,00	116 500,00	0,00	165 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	przed zmianą	864 000,00	324 000,00	288 000,00	0,00	288 000,00	0,00	36 000,00	0,00	0,00	0,00	540 000,00	540 000,00	0,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			zwiększenie	5 775,00	5 775,00	0,00	0,00	0,00	5 775,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			po zmianach	869 775,00	329 775,00	288 000,00	0,00	288 000,00	5 775,00	36 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	540 000,00	540 000,00	0,00	0,00	0,00	
75495		Pozostała działalność	przed zmianą	48 000,00	8 000,00	8 000,00	0,00	8 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40 000,00	40 000,00	0,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			zwiększenie	5 775,00	5 775,00	0,00	0,00	0,00	5 775,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			po zmianach	53 775,00	13 775,00	8 000,00	0,00	8 000,00	5 775,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40 000,00	40 000,00	0,00	0,00	0,00	
758		Różne rozliczenia	przed zmianą	396 795,00	382 795,00	382 795,00	0,00	382 795,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14 000,00	14 000,00	0,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	-10 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-10 000,00	-10 000,00	0,00	0,00	0,00		
			zwiększenie	767 000,00	767 000,00	767 000,00	0,00	767 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			po zmianach	1 153 795,00	1 149 795,00	1 149 795,00	0,00	1 149 795,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 000,00	4 000,00	0,00	0,00	0,00	
75818		Rezerwy ogólne i celowe	przed zmianą	396 795,00	382 795,00	382 795,00	0,00	382 795,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14 000,00	14 000,00	0,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	-10 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-10 000,00	-10 000,00	0,00	0,00	0,00		
			zwiększenie	767 000,00	767 000,00	767 000,00	0,00	767 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			po zmianach	1 153 795,00	1 149 795,00	1 149 795,00	0,00	1 149 795,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 000,00	4 000,00	0,00	0,00	0,00	
801		Oświata i wychowanie	przed zmianą	33 135 870,00	28 214 870,00	25 434 157,00	20 523 679,00	4 910 478,00	1 360 120,00	420 593,00	1 000 000,00	0,00	0,00	4 921 000,00	4 921 000,00	0,00	0,00	0,00		
			zmniejszenie	-1 032 805,00	-1 015 305,00	-15 305,00	-15 305,00	0,00	0,00	0,00	-1 000 000,00	0,00	0,00	-17 500,00	-17 500,00	0,00	0,00	0,00		
			zwiększenie	184 908,00	184 908,00	184 908,00	41 746,00	143 162,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			po zmianach	32 287 973,00	27 384 473,00	25 603 760,00	20 550 120,00	5 053 640,00	1 360 120,00	420 593,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 903 500,00	4 903 500,00	0,00	0,00	0,00	

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan	Z tego:									z tego:					
				Wydatki bieżące	z tego:			dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych;	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu	Wydatki majątkowe	inwestycje i zakupy inwestycyjne	z tego:			
					wydatki jednostek budżetowych,	wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań;								w tym: na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,	Zakup i objęcie akcji i udziałów	Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
80101	Szkoły podstawowe	przed zmianą	18 928 049,00	14 128 049,00	13 519 580,00	11 995 998,00	1 523 582,00	338 071,00	270 398,00	0,00	0,00	0,00	4 800 000,00	4 800 000,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	-17 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-17 500,00	-17 500,00	0,00	0,00	0,00
		zwiększenie	73 162,00	73 162,00	73 162,00	0,00	73 162,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		po zmianach	18 983 711,00	14 201 211,00	13 592 742,00	11 995 998,00	1 596 744,00	338 071,00	270 398,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 782 500,00	4 782 500,00	0,00	0,00	0,00
80104	Przedszkola	przed zmianą	4 942 005,00	4 837 005,00	4 298 366,00	3 517 463,00	780 903,00	489 661,00	48 978,00	0,00	0,00	0,00	105 000,00	105 000,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	8 000,00	8 000,00	8 000,00	0,00	8 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	4 950 005,00	4 845 005,00	4 306 366,00	3 517 463,00	788 903,00	489 661,00	48 978,00	0,00	0,00	0,00	0,00	105 000,00	105 000,00	0,00	0,00	0,00
80113	Dowózanie uczniów do szkół	przed zmianą	1 160 315,00	1 160 315,00	1 159 315,00	208 094,00	951 221,00	0,00	1 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	103 746,00	103 746,00	103 746,00	41 746,00	62 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	1 264 061,00	1 264 061,00	1 263 061,00	249 840,00	1 013 221,00	0,00	1 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
80195	Pozostała działalność	przed zmianą	1 264 768,00	1 264 768,00	264 768,00	37 653,00	227 115,00	0,00	0,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	-1 015 305,00	-1 015 305,00	-15 305,00	-15 305,00	0,00	0,00	0,00	-1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	249 463,00	249 463,00	249 463,00	22 348,00	227 115,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
852	Pomoc społeczna	przed zmianą	6 212 428,00	6 212 428,00	4 340 884,00	1 754 971,00	2 585 913,00	0,00	1 871 544,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	62 470,00	62 470,00	62 470,00	62 470,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	6 274 898,00	6 274 898,00	4 403 354,00	1 817 441,00	2 585 913,00	0,00	1 871 544,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
85203	Ośrodki wsparcia	przed zmianą	561 432,00	561 432,00	559 632,00	416 173,00	143 459,00	0,00	1 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	18 220,00	18 220,00	18 220,00	18 220,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	579 652,00	579 652,00	577 852,00	434 393,00	143 459,00	0,00	1 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
85219	Ośrodki pomocy społecznej	przed zmianą	1 229 851,00	1 229 851,00	1 186 079,00	1 014 464,00	171 615,00	0,00	43 772,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	44 250,00	44 250,00	44 250,00	44 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	1 274 101,00	1 274 101,00	1 230 329,00	1 058 714,00	171 615,00	0,00	43 772,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	przed zmianą	1 215 312,00	1 215 312,00	629 957,00	577 846,00	52 111,00	0,00	585 355,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	-67 100,00	-67 100,00	-14 100,00	-3 000,00	-11 100,00	0,00	-53 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	1 148 212,00	1 148 212,00	615 857,00	574 846,00	41 011,00	0,00	532 355,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
85412	Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży	przed zmianą	24 359,00	24 359,00	24 359,00	4 500,00	19 859,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	-10 100,00	-10 100,00	-10 100,00	-1 000,00	-9 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	14 259,00	14 259,00	14 259,00	3 500,00	10 759,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	przed zmianą	536 000,00	536 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	536 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	-45 000,00	-45 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-45 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	491 000,00	491 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	491 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
85416	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	przed zmianą	29 200,00	29 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	-8 000,00	-8 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-8 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	21 200,00	21 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
85495	Pozostała działalność	przed zmianą	30 000,00	30 000,00	30 000,00	28 000,00	2 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-2 000,00	-2 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	26 000,00	26 000,00	26 000,00	26 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan	Z tego:										z tego:				
				Wydatki bieżące	z tego:			dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych;	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu	Wydatki majątkowe	inwestycje i zakupy inwestycyjne	w tym:			
					wydatki jednostek budżetowych,	wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań;								zakup i objęcie akcji i udziałów	Wnieście wkładów do spółek prawa handlowego		
																	na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,	
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			19	
855	Rodzina	przed zmianą	30 716 442,00	30 716 442,00	1 673 672,00	1 233 686,00	439 986,00	0,00	29 042 770,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	71 250,00	26 250,00	26 250,00	26 250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45 000,00	45 000,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	30 787 692,00	30 742 692,00	1 699 922,00	1 259 936,00	439 986,00	0,00	29 042 770,00	0,00	0,00	0,00	45 000,00	45 000,00	0,00	0,00	0,00	
85501	Świadczenie wychowawcze	przed zmianą	16 622 000,00	16 622 000,00	269 700,00	191 069,00	78 631,00	0,00	16 352 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	7 435,00	7 435,00	7 435,00	7 435,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	16 629 435,00	16 629 435,00	277 135,00	198 504,00	78 631,00	0,00	16 352 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	przed zmianą	12 614 174,00	12 614 174,00	1 064 704,00	914 463,00	150 241,00	0,00	11 549 470,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	18 815,00	18 815,00	18 815,00	18 815,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	12 632 989,00	12 632 989,00	1 083 519,00	933 278,00	150 241,00	0,00	11 549 470,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
85505	Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	przed zmianą	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	45 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45 000,00	45 000,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	45 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45 000,00	45 000,00	0,00	0,00	0,00	
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	przed zmianą	12 188 510,00	5 160 303,00	5 160 303,00	127 500,00	5 032 803,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 028 207,00	7 028 207,00	6 084 504,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	-5 596 113,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-5 596 113,00	-5 596 113,00	-5 542 113,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	140 800,00	100 000,00	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40 800,00	40 800,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	6 733 197,00	5 260 303,00	5 260 303,00	127 500,00	5 132 803,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 472 894,00	1 472 894,00	542 391,00	0,00	0,00	
90002	Gospodarka odpadami	przed zmianą	3 161 000,00	3 120 000,00	3 120 000,00	108 100,00	3 011 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	41 000,00	41 000,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	100 000,00	100 000,00	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	3 261 000,00	3 220 000,00	3 220 000,00	108 100,00	3 111 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	41 000,00	41 000,00	0,00	0,00	0,00	
90004	Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	przed zmianą	144 784,00	106 900,00	106 900,00	0,00	106 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37 884,00	37 884,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	40 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40 800,00	40 800,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	185 584,00	106 900,00	106 900,00	0,00	106 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	78 684,00	78 684,00	0,00	0,00	0,00	
90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	przed zmianą	4 754 463,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 754 463,00	4 754 463,00	4 700 463,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	-4 751 973,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-4 751 973,00	-4 751 973,00	-4 697 973,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	2 490,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 490,00	2 490,00	2 490,00	0,00	0,00	
90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	przed zmianą	2 937 800,00	1 010 000,00	1 010 000,00	0,00	1 010 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 927 800,00	1 927 800,00	1 384 041,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	-844 140,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-844 140,00	-844 140,00	-844 140,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	2 093 660,00	1 010 000,00	1 010 000,00	0,00	1 010 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 083 660,00	1 083 660,00	539 901,00	0,00	0,00	
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	przed zmianą	2 702 615,00	1 982 615,00	188 615,00	19 900,00	168 715,00	1 794 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	720 000,00	720 000,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	-300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-300 000,00	-300 000,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	10 000,00	10 000,00	0,00	0,00	0,00	10 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	2 412 615,00	1 992 615,00	188 615,00	19 900,00	168 715,00	1 804 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	420 000,00	420 000,00	0,00	0,00	0,00	
92105	Pozostałe zadania w zakresie kultury	przed zmianą	558 615,00	188 615,00	188 615,00	19 900,00	168 715,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	370 000,00	370 000,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	-300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-300 000,00	-300 000,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	258 615,00	188 615,00	188 615,00	19 900,00	168 715,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70 000,00	70 000,00	0,00	0,00	0,00	
92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	przed zmianą	1 639 000,00	1 569 000,00	0,00	0,00	0,00	1 569 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70 000,00	70 000,00	0,00	0,00	0,00	
		zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		zwiększenie	10 000,00	10 000,00	0,00	0,00	0,00	10 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		po zmianach	1 649 000,00	1 579 000,00	0,00	0,00	0,00	1 579 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70 000,00	70 000,00	0,00	0,00	0,00	

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan	Z tego												z tego:			
				Wydatki bieżące	z tego:						Wydatki majątkowe	z tego:							
					wydatki jednostek budżetowych,	z tego:		dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych;	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3		wydatki na wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu	inwestycje i zakupy inwestycyjne	w tym:		Zakup i objęcie akcji i udziałów	Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	
						wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań;								na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,				
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
Wydatki razem:		przed zmianą	113 614 691,00	90 136 235,00	51 849 443,00	30 319 449,00	21 529 994,00	3 608 120,00	32 363 262,00	1 341 100,00	174 310,00	800 000,00	23 478 456,00	23 478 456,00	8 694 484,00	0,00	0,00		
		zmniejszenie	-8 497 597,00	-1 105 905,00	-39 105,00	-18 305,00	-20 800,00	0,00	-66 800,00	-1 000 000,00	0,00	0,00	-7 391 692,00	-7 391 692,00	-7 010 192,00	0,00	0,00		
		zwiększenie	1 859 532,00	1 369 732,00	1 353 957,00	176 045,00	1 177 912,00	15 775,00	0,00	0,00	0,00	0,00	489 800,00	489 800,00	0,00	0,00	0,00		
		po zmianach	106 976 626,00	90 400 062,00	53 164 295,00	30 477 189,00	22 687 106,00	3 623 895,00	32 296 462,00	341 100,00	174 310,00	800 000,00	16 576 564,00	16 576 564,00	1 684 292,00	0,00	0,00		

Załącznik nr 3
do Uchwały Nr XLVI.../18
Rady Miejskiej w Czersku
z dnia 17 września 2018 roku

Wydatki majątkowe w 2018 roku
1. Plan wydatków inwestycyjnych na 2018

Dział	Rozdział	Treść	Zmiana (+, (-))	Wartość
1	2	3	4	5
010		Rolnictwo i łowiectwo	30 000,00	638 660,00
	01010	Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	30 000,00	638 660,00
		1. Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Będźmierowice - Klaskawa - etap I	30 000,00	180 000,00
		2. Budowa sieci wodno - kanalizacyjnych na terenach wiejskich		311 000,00
		3. Budowa dróg transportu rolnego		147 660,00
600		Transport i łączność	304 000,00	5 444 532,00
	60016	Drogi publiczne gminne	304 000,00	5 242 152,00
		4. Budowa chodników - fundusz sołecki		11 517,00
		5. Budowa i modernizacja dróg	30 000,00	272 000,00
		6. Modernizacja dróg - fundusz sołecki		263 881,00
		7. Budowa chodników - środki osiedli		132 754,00
		8. Budowa kanalizacji deszczowej w ulicach: Chłopskiej i przyległych w Rytlu		405 000,00
		9. Budowa drogi dojazdowej do Parku Borowiackiego w Czersku - etap I		40 000,00
		10. Modernizacja ulicy Kościelnej w Łęgu		941 000,00
		11. Przebudowa dróg w Czersku etap I (budowa sieci kanalizacji deszczowej) w tym ul. Kosobudzka	12 000,00	1 012 000,00
		12. Utwardzenie placu między kościołem w Rytlu a drogą Nr 22		35 000,00
		13. Utwardzenie płytami YOMB części ul. Sportowej w Czersku - etap I CzBO		35 000,00
		14. Budowa chodnika przy ul. Łosińskiej w Czersku CzBO		35 000,00
		15. Przebudowa ulic w centrum Czerska - projekt (Królowej Jadwigi, Dr Zielńskiego, Rynkowej i Gen.Hallera)		39 360,00
		16. Przebudowa ulicy Zbożowej w Czersku		630 000,00
		17. Utwardzenie płytami YOMB drogi gminnej w Szalalmajach CzBO		35 000,00
		18. Utwardzenie drogi Łubna - Budziska płytami YOMB CzBO		35 000,00
		19. Utwardzenie płytami YOMB drogi gminnej w Złotowie ul. Złotowska CzBO		35 000,00
		20. Stabilizacja drogi emulsja asfaltową w miejscowości Zapędowo (w kierunku Nadolnej Karczmy) CzBO		35 000,00
		21. Utwardzenie płytami YOMB ulicy Szkolnej w Malachinie CzBO		35 000,00
		22. Stabilizacja drogi w Łęgu Kolonii	20 000,00	230 640,00
		23. Budowa odcinka ulicy Dworcowej w Łęgu		229 700,00
		24. Budowa ulicy Szkolnej w Rytlu - etap I		189 000,00
		25. Modernizacja drogi Łubna - Budziska		118 000,00
		26. Modernizacja odcinka drogi w Bukowej Górze		192 300,00
		27. Projekt budowy ulicy Leśnej w Czersku (odcinek do stacji pogotowia)		13 000,00
		28. Budowa drogi Łubna - Malachin	12 000,00	12 000,00
		29. Przebudowa ulicy Wojska Polskiego w Czersku	230 000,00	230 000,00
	60017	Drogi wewnętrzne		202 380,00
		30. Budowa dróg transportu rolnego		202 380,00
630		Turystyka	(-) 595 984,00	1 576,00
	63095	Pozostała działalność	(-) 595 984,00	1 576,00
		31. Pomorskie szlaki kajakowe - szlakiem Zbrzycy i Brdy - RPO	(-) 106 783,00	0,00
		32. Pomorskie szlaki kajakowe - z nurtem Wdy - RPO	(-) 89 933,00	1 576,00
		33. Budowa promenady wzdłuż Wielkiego Kanału Brdy (PROW)	(-) 399 268,00	0,00
700		Gospodarka mieszkaniowa	(-) 802 095,00	1 960 325,00
	70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	(-) 802 095,00	1 960 325,00
		34. Wykup nieruchomości	100 000,00	570 000,00
		35. Budowa remizy OSP w Krzyżu		250 000,00
		36. Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko - Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej (RPO)	(-) 872 095,00	1 140 325,00

		37. Projekt przebudowy kotłowni w remizie OSP w Złym Mięsie	(-) 30 000,00	0,00
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa		40 000,00
	75495	Pozostała działalność		40 000,00
		38. Zakup i montaż klimatyzacji oraz wentylacji do remizy OSP w Odrach CzBO		35 000,00
		39. Modernizacja monitoringu		5 000,00
758		Różne rozliczenia	(-) 10 000,00	4 000,00
	75818	Rezerwy ogólne i celowe	(-) 10 000,00	4 000,00
		40. Rezerwa celowa na inwestycje - środki osiedli		4 000,00
		41. Rezerwa celowa na inwestycje	(-) 10 000,00	0,00
801		Oświata i wychowanie	(-) 17 500	4 903 500,00
	80101	Szkoły podstawowe	(-) 17 500	4 782 500,00
		42. Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Czersku		3 650 000,00
		43. Modernizacja dachu hali sportowej im. R. Bruskiego w Czersku		160 000,00
		44. Rozbudowa Zespołu Szkół w Łęgu - świetlica	(-) 17 500,00	472 500,00
		45. Rozbudowa budynku Zespołu Szkół w Rytle		500 000,00
	80104	Przedszkola		105 000,00
		46. Urządzenie placu zabaw w Przedszkolu Samorządowym nr 1 im. Kubusia Puchatka w Czersku CzBO		35 000,00
		47. Modernizacja nawierzchni placu zabaw w Przedszkolu Samorządowym w Łęgu		35 000,00
		48. Plac zabaw dla dzieci od 3 do 6 lat dostosowany do potrzeb dzieci niepełnosprawnych i dzieci zdrowych zlokalizowany na terenie Przedszkola Samorządowego nr 2 w Czersku (CzBO)		35 000,00
	80106	Inne formy wychowania przedszkolnego		16 000,00
		49. Wykonanie dokumentacji projektowej budowy punktu przedszkolnego w Łęgu Kolonii		16 000,00
855		Rodzina	45 000,00	45 000,00
	85505	Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	45 000,00	45 000,00
		50. Projekt budowy żłobka	45 000,00	45 000,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	(-) 5 501 313,00	1 367 394,00
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód		185 000,00
		51. Budowa sieci wodno - kanalizacyjnych w Czersku		185 000,00
	90004	Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	40 800,00	78 684,00
		52. Projekt zagospodarowania części południowej Parku Borowiackiego		37 884,00
		53. Budowa Alei Noblistów w Parku Borowiackim w Czersku	40 800,00	40 800,00
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	(-) 4 697 973,00	2 490,00
		54. Słońce źródłem pozyskiwania energii (obiekty mieszkalne RPO)	(-) 3 965 947,00	2 490,00
		55. Energia ze źródeł odnawialnych - RPO (obiekty użyteczności publicznej)	(-) 732 026,00	0,00
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	(-) 844 140,00	1 080 660,00
		56. Budowa punktów świetlnych - fundusz sołecki		34 759,00
		57. Budowa nowych punktów świetlnych - środki osiedli		14 000,00
		58. Budowa linii oświetlenia ulicznego		348 000,00
		59. Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko - Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - modernizacja oświetlenia	(-) 464 259,00	536 901,00
		60. Montaż lamp hybrydowych na terenie gminy Czersk PO RiM	(-) 379 881,00	0,00
		61. Budowa linii oświetlenia ulicznego w Wojtalu		147 000,00
	90095	Pozostała działalność		20 560,00
		62. Dopusażenie placu zabaw w Ustroniu i w Rytle Nadleśnictwo		10 000,00
		63. Wyposażenie i utrzymanie placów zabaw (uzupełnienie w sprzęt) - sołectwo		10 560,00
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	(-) 300 000,00	70 000,00
	92105	Pozostałe zadania w zakresie kultury	(-) 300 000,00	70 000,00
		64. Wymiana części ogrodzenia i utwardzenie terenu przy świetlicy wiejskiej w Mokrem CzBO		35 000,00
		65. Zakup sprzętu multimedialnego do LCKE i OP w Będźmierowicach		35 000,00
		66. Budowa świetlicy wiejskiej w Łęgu Kolonii	(-) 300 000,00	0,00
926		Kultura fizyczna		376 077,00
	92601	Obiekty sportowe		351 600,00
		67. Projekt budynku szatniowo - socjalno - administracyjnego przy stadionie w		40 000,00
		68. Fitness Klub pod gołym niebem przy świetlicy wiejskiej w Klaskawie CzBO		35 000,00

		69. Budowa siłowni zewnętrznej w Parku Kaszubskim w Czersku CzBO		34 470,00
		70. Budowa siłowni zewnętrznej przy świetlicy wiejskiej w Krzyżu CzBO		34 670,00
		71. Miejsca rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców Gotelpia CzBO		34 030,00
		72. Zakup urządzeń do siłowni zewnętrznej w Starych Prusach CzBO		34 340,00
		73. Zakup i montaż bramek i piłkochwyłów na boisko w Rytle		24 500,00
		74. Budowa otwartych stref aktywności na terenie Gminy Czersk (Gutowiec i Rytle)		114 590,00
	92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej		24 477,00
		75. Doposażenie stacji wodnej w Ostrowitem - zakup jachtu		24 477,00
		Razem	(-) 6 847 892,00	14 851 064,00

2. Dotacje na inwestycje w 2018 roku

Dział	Rozdział	Treść	Zmiana (+, (-))	Wartość
1	2	3	4	5
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa		500 000,00
	75412	Ochotnicze straże pożarne		500 000,00
		1. Zakup samochodu ratowniczo - gaśniczego dla OSP Czersk		500 000,00
851		Ochrona zdrowia		50 000,00
	85111	Szpitala ogólne		50 000,00
		2. Dotacja dla Szpitala w Chojnicach na oddział ratunkowy		50 000,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	(-) 54 000,00	105 500,00
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód		61 500,00
		3. Program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i szczelnych zbiorników		46 500,00
		4. Program budowy przydomowych przepompowni ścieków		15 000,00
	90002	Gospodarka odpadami		41 000,00
		5. Program usuwania azbestu z terenu Gminy Czersk		41 000,00
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu		0,00
		6. Modernizacja źródeł energii cieplnej w ramach konkursu "Czyste powietrze	(-) 54 000,00	0,00
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg		3 000,00
		7. Dotacja dla partnerów projektu: Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko - Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - modernizacja oświetlenia zewnętrznego (RPO)		3 000,00
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		350 000,00
	92109	Domv i ośrodki kultury, świetlice i kluby		70 000,00
		8. Dotacja celowa dla OK w Rytle - modernizacja ogrodzenia terenu Ośrodka Kultury		35 000,00
		9. Dotacja celowa dla OK w Czersku - zakup kina plenerowego		35 000,00
	92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami		280 000,00
		10. Dotacja na zabytki dla trzech kościołów parafialnych w Gminie Czersk.		280 000,00
		Razem	(-) 54 000,00	1 005 500,00

3. Pomoc finansowa na inwestycje w 2018 roku

Dział	Rozdział	Treść	Zmiana (+, (-))	Wartość
1	2	3	4	5
600		Transport i łączność		720 000,00
	60014	Drogi publiczne powiatowe		720 000,00
		1. Pomoc finansowa dla Powiatu Chojnickiego na drogę do Łukowa		720 000,00
		Razem		720 000,00

16 576 564,00

Plan dotacji z budżetu na 2018 r.

w zł

Dz.	Rozdz	Treść	Kwota dotacji		Ogółem	
			Dla jednostek sektora finansów publicznych	Dla jednostek spoza sektora finansów publicznych	Bieżące	Majątkowe
1	2	3	4	5	6	7
Podmiotowe			1 544 000	1 348 200	2 892 200	
801		Oświata i wychowania		1 348 200	1 348 200	
	80101 80103 80149	Dotacja dla Stowarzyszenia na prowadzenie Szkoły w Odrach		170 000 120 000 68 000	170 000 120 000 68 000	
	80104 80149	Dotacja dla niepublicznego przedszkola w Czersku		489 661 60 339	489 661 60 339	
	80101 80110 80150	Dotacja dla niepublicznej Szkoły Podstawowej w Czersku		168 071 249 574 22 555	168 071 249 574 22 555	
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 544 000		1 544 000	
	92109	Ośrodki kultury – dotacja na koszty utrzymania i prowadzenie działalności	1 319 000		1 319 000	
		- Czersk	574 000		574 000	
		- Rytel	405 000		405 000	
		- Łąg	340 000		340 000	
	92116	Biblioteki – dotacja na koszty utrzymania i prowadzenie działalności	225 000		225 000	
		- Czersk	154 000		154 000	
		- Rytel	40 000		40 000	
		- Łąg	31 000		31 000	
Celowe			1 219 000	1 293 395	786 895	1 725 500
600		Transport i łączność	836 000		116 000	720 000
	60001	Pomoc finansowa dla Województwa Pomorskiego na współfinansowanie przewozów na linii komunikacyjnej Czersk - Kościerzyna	11 000		11 000	
	60014	Pomoc finansowa dla Powiatu Chojnickiego na drogę do Łukowa	720 000			720 000
	60014	Pomoc finansowa dla Powiatu Chojnickiego na remont drogi Mokre - Rówki	100 000		100 000	
	60016	Pomoc finansowa dla Miasta Murowana Goślina na remont infrastruktury drogowej	5 000		5 000	
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa		505 775	5 775	500 000
	75412	Dofinansowanie zakupu samochodu ratowniczo - gaśniczego dla OSP Czersk		500 000		500 000
	75495	Dotacja na zakup sprzętu ratowniczo - gaśniczego dla OSP w Czersku		5 775	5 775	
801		Oświata i wychowanie		11 920	11 920	

	80153	Dotacja na wyposażenie szkół podstawowych i gimnazjów w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe dla Stowarzyszenia na rzecz szkoły w Odrach		891	891	
	80153	Dotacja na wyposażenie szkół podstawowych i gimnazjów w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe dla Niepublicznej Szkoły Podstawowej z oddziałami gimnazjalnymi w Czersku		11 029	11 029	
851		Ochrona zdrowia	50 000	90 000	90 000	50 000
	85111	Dotacja dla Szpitala w Chojnicach na oddział ratunkowy	50 000			50 000
	85154	Dotacja dla organizacji pozarządowych – prowadzenie programów i klubów abstynenta oraz organizacja imprez związanych z profilaktyką uzależnień i zwalczaniem nałogów		90 000	90 000	
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej		75 200	75 200	
	85395	Dotacja dla organizacji pozarządowych – aktywizacja osób starszych		20 000	20 000	
	85395*	Dotacja dla organizacji pożytku publicznego - projekt „Zatrudnij Czerszczan”		55 200	55 200	
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 000	102 500		105 500
	90001	Program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i szczelnych zbiorników bezodpływowych		46 500		46 500
	90001	Program budowy przydomowych przepompowni ścieków		15 000		15 000
	90002	Program usuwania azbestu z terenu Gminy Czersk		41 000		41 000
	90015	Dotacja dla partnera projektu „Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko - Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym - modernizacja oświetlenia zewnętrznego (RPO)”	3 000			3 000
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	330 000	280 000	260 000	350 000
	92109	Pomoc finansowa dla gminy Karsin na działalność Grupy Tanecznej „Paradise”	8 000		8 000	
	92109	Ośrodki kultury	322 000		252 000	70 000
		Rytel	88 000		53 000	35 000
		- imprezy plenerowe	15 000		15 000	
		- organizacja imprezy „Dni Rytla”	20 000		20 000	
		- modernizacja ogrodzenia terenu Ośrodka Kultury	35 000			35 000
		- koszty utrzymania budynku socjalnego i boiska w Rytlu	18 000		18 000	
		Łąg	58 000		58 000	
		- imprezy plenerowe	6 000		6 000	
		- organizacja imprezy „Łęskie Kapuśniaki” Święto Łęga	15 000		15 000	
		- realizacja zadań w zakresie sportu środowiskowego (LZS ”Zieloni” Łąg)	8 000		8 000	
		- koszty utrzymania budynku				

		socjalnego i boiska w Łęgu	6 000		6 000	
		- działalność Akademii Zdrowia Łęzanek	3 000		3 000	
		- działalność grupy „M”	10 000		10 000	
		- organizacja rolniczo - leśnych dożynek Gminnych	10 000		10 000	
		Czersk :	176 000		141 000	35 000
		- Prowadzenie chóru „Lutnia” i organizacja Festiwalu Chórów	22 000		22 000	
		- Imprezy plenerowe	35 000		35 000	
		- Utrzymanie orkiestry dętej	5 000		5 000	
		- Działalność zespołu folklor. "Ziemia Czersk" i "Bazuny"	14 000		14 000	
		- Działalność CIT – ekspozycje, wystawy, materiały promocyjne	6 000		6 000	
		- Święto Pstrąga w Wojtalu	45 000		45 000	
		- zawody Super Drwal	10 000		10 000	
		- spotkania wielkanocne i święto Krwiodawców	4 000		4 000	
		- zakup kina plenerowego	35 000			35 000
	92120	Dotacja na zabytki dla trzech kościołów parafialnych w Gminie Czersk		280 000		280 000
926		Kultura fizyczna		228 000	228 000	
	92605	Dotacja dla organizacji pożytku publicznego (dla klubów sportowych)		228 000	228 000	
X	X	Ogółem	2 763 000	2 641 595	3 679 095	1 725 500

* dotację na programy dofinansowywane z EFS (55 200 zł) ujęto w grupie wydatków na programy finansowane z UE w załączniku nr 2 uchwały